

ANALECTA HYMNICA
MEDII AEVI.

III.

CONRADUS GEMNICENSIS.

Konrads von Haimburg

und seiner Nachahmer

Reimgebete

herausgegeben

von

Guido Maria Dreves,
S. J.

Leipzig.
Fues's Verlag (R. Reisland).
1888.

CONRADUS GEMNICENSIS.

Konrads von Haimburg

und seiner Nachahmer,

Alberts von Prag

und

Ulrichs von Wessobrunn,

Reimgebete und Leselieder

herausgegeben

von

Guido Maria Dreves,

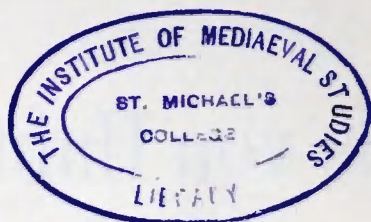
S. J.

Leipzig.

Fues's Verlag (R. Reisland).

1888.

THE INSTITUTE OF MEDIAEVAL STUDIES
ST. MICHAEL'S
COLLEGE
LIBRARY

Einleitung.

Das vierzehnte und teilweise noch das fünfzehnte Jahrhundert, das manche ältere Orden von ihrer einstigen Gröſse und Bedeutung herabsinken sah, war für den damals jüngsten Ableger der groſsen Wurzel abendländischen Mönchtums, für den Orden der Karthäuser, die Zeit der höchsten Blüte, die sich mehr noch als durch rasches Wachstum, durch die rege Beteiligung am geistigen Leben der Zeit bekundete. Vor allem der Ascese und Mystik war der Genius des Ordens zugekehrt (man braucht nur an Namen wie Philipp Landsperg und Dionysius Carthusianus zu erinnern), und nicht an letzter Stelle war es die religiöse Dichtung, der die stille Beschaulichkeit der Karthause sich förderlich erwies. Denn während die liturgischen Bücher des Ordens die gröſste und nüchternste Strenge atmen und dem Hymnologen kein einziges Proprium, kein einziges Novum bieten[1]), weisen die auſserliturgischen Gebetbücher, Devotionalien und Kollektaneen der Karthäuser — wenigstens der deutschen — eine ganz neue Litteratur von den verschiedensten der Privatandacht dienenden Leseliedern und Reimgebeten auf, die sich zum Teile durch groſse Abrundung und Glätte der Form auszeichnen.

I.

Unter den Karthäuserdichtern sticht vor allem eine Figur ins Auge, die des Gaminger Priors Konrad von Haimburg; denn er war nicht nur einer der formvollendetsten und gelesensten Reimdichter des späteren Mittelalters, sondern er hat auch Nach-

---

[1]) Es gilt vom Gesamtofficium der Karthäuser, was Lambillotte speciell von der musikalischen Seite desselben bemerkt: „Les Pères Chartreux ont conservé la substance de la phrase Grégorienne plus longtemps et plus fidèlement que tous les autres religieux; une règle en effet leur interdisait d'introduire dans le chant ecclésiastique la moindre innovation.“ Antiphonaire de S. Grégoire p. 229.

ahmer gefunden und ist von ersichtlichem Einflusse auf manche dichtende Zeitgenossen gewesen.

Von dem Leben Konrads ist leider wenig bekannt[1]), nicht einmal das Jahr seiner Geburt läfst sich bestimmen, während seine Heimat, das niederösterreichische Städtchen Haimburg oder Hainburg a. d. Donau unfern von Prefsburg, nur aus seinem Eponymon nachweisbar ist. Was wir weiteres über ihn erfahren, ist, dafs er zeitweilig Vikar der Karthause Mauerbach in Nieder-Österreich und von 1342 an während dreier Jahre Prior zu Seitz im nördlichen Steiermark war. Als Prior Nikolaus von Gaming im Jahre 1350 nach Prag berufen wurde, kam Konrad zum erstenmal als Prior nach Gaming[2]), ein Amt, das er bis 1354 verwaltete und in welchem ihm Johannes I. von Mähren nachfolgte[3]). Nach dieses Abgang 1358 ward Konrad zum zweitenmal zum Prior in Gaming ernannt und blieb in dieser Würde bis zu seinem Todestage, dem 17. August 1360[4]). Dieses die Lebensdaten, die aus Wiedenmann und Steyerer zu eruieren sind.

---

[1]) Litteratur: Leopoldi Wiedenmann, Gemnicensia, Cod. cartac. in 4° ohne Sign. Bibl. des Stiftes Melk. — A. Steyerer S. J., Commentarii pro historia Alberti II. ducis Austriae. Lipsiae 1725. — B. Pez, Thesauri anecdotorum novissimi Tom. I. dissert. isagog. p. XIV. — M. Denis, Catal. Codd. Vindob. II. sub no. DCCCXCI. — H. R. von Zeisberg, Zur Gesch. d. Karthause Gaming. Archiv f. österr. Gesch. Bd. 60, S. 565 ff. — K. Haselbach, Die Karthause zu Gaming. Bll. d. Vereins f. Landeskunde v. Niederösterr. 1878, S. 224. — Gabler, Konrad von Gaming. Hippolytus, Jahrg. 1860, S. 204—207. (Wenige wertlose Notizen, fast sämtlich aus Mone.)

[2]) Corrigenda in Catalogo priorum Carthusiae Gemnicensis R. P. Philiberto [Hueber, einem Melker] olim communicato. In Conrado, priore quarto initium ita scribatur: Conradus de Haymburg, Marbacensium ad tempus vicarius et ab anno 1342 per triennium Prior Carthusiae in Seitz, Nicolao Gemnico Pragam circa annum 1350 evocato, Gemnicum vocatur, ut praesit (Wiedenmann, Gemnicensia).

[3]) Nicolaus I., creatus 1345 officio decessit 1350. Obiit Pragae, annus nescitur, 12 Junii. Rexit dein Seizensem ac Pragensem domum annis viginti et ultra. — Conradus de Haimburga, creatus 1354, officio decessit 1354. — Johannes I. de Moravia, creatus 1354, officio decessit 1358, obiit 1379. — Conradus de Haimburga, iterum creatus 1358, obiit 1360 17 Augusti. — Steyerer l. c.

[4]) Als Todesjahr ist in der Series priorum, die der Gaminger Karthäuser Wilhelm Höffer (1330—1483) angelegt, 1362 genannt. Zur Sache bemerkt Wiedenmann a. a. O.: „Sic et Tylonis obitum ad annum 1346 et Conradi ad annum 1362 collocaverat praedictus Wilhelmus errore tracto ex chartis,

Nun ist aber aufserdem sicher, dafs Konrad vom Haimburg zeitweilig der Prager Karthause angehörte. Unter den Marienliedern Konrads befinden sich zwei, deren Akrostichen auf Namen von Karthausen anspielen; das eine Akrostichon lautet:

Sit thronus iste, pia, tibi gratus, virgo Maria;

„Thronus beatae Mariae" war der Titel der Gaminger Karthause. Das andere Akrostichon bildet den Vers:

Hortulus iste, pia, placeat tibi, virgo Maria;

„Hortus beatae Mariae" war der Name der Karthause in Smichov vor Prag. Schon dieser Umstand läfst einen Aufenthalt Konrads auch in letzterem Kloster vermuten. Die Vermutung wird zur Sicherheit durch eine Handschrift des böhmischen Museums in Prag, das sog. Orationale Arnesti, einen auf das sauberste illuminierten Pergamentcodex in fol. min., eine Gebetssammlung, geschrieben für den ersten Prager Erzbischof, den Kanzler und vertrauten Freund Karls IV., Arnest von Pardubitz. Diese Handschrift enthält fol. 149a bis 150b das sog. sertum oder crinale Konrads und am Schlusse die Bemerkung: Explicit sertum B. M. V. compositum de quinquaginta flosculis editum per religiosum virum fratrem Conradum, vicarium in Praga in monasterio Carthusiensium. Ebenso bemerkt der später zu besprechende Codex XIII E 3 der Prager Universitätsbibliothek zu dem Liede Ave trinus in personis, dasselbe sei von einem Prager Karthäuser verfafst[1]). Es handelt sich also nur noch darum, die Zeit seines Prager Aufenthaltes zu ermitteln. Nur zwei Zeiten sind im Leben Konrads, wo wir einen solchen ansetzen können, nämlich zwischen 1345 und 1350, oder zwischen 1354 und 1358. Dafs ersteres das allein Richtige, beweist die Vorrede des sog. Mariale oder Laus Mariae. Und damit kämen wir denn zugleich zur Besprechung der Werke Konrads.

Arnest von Pardubitz hatte am Veitsdome ein Kollegium von Mansionaren gestiftet, die gehalten sein sollten, täglich das Votiv-officium de beata im Dome abzusingen. Hierzu verfafste er im Auftrage Karls IV. und des Erzbischofes Konrad (oder er

---

dum tamen constat utrumque biennio citius obiisse. Usum autem fuisse chartis dicti saeculi 14. patrem Wilhelmum, ipse testatur."

[1]) Auch Denis l. c.: „Incoluerit is Carthusiam horti B. M. V. ad Pragam *a rege Johanne fundatam et postea vastatam ab Husitis*; sed in bibliotheca Petreii nulla ejus mentio neque in Balbini Bohemia docta."

sammelte vielmehr aus den Schriften der Väter) die nötigen Lektionen ad nocturnos, neun für jeden Tag des Jahres. Später machte er über Auftrag Meinhards von Neuhaus, erwählten Bischofes von Trient, aus jenem gröfseren Werke einen Auszug, indem er nur für die Marienfeste 9 Lektionen beliefs, für die gewöhnlichen Tage aber deren nur drei beibehielt. Dieses letztere Werk nun, das in zahlreichen, um nicht zu sagen zahllosen Handschriften auf uns gekommen ist und den Titel Laus Mariae trägt, hat Konrad von Gaming, wie er selbst in der Vorrede angiebt, 1356 verfafst, während dasselbe Vorwort bemerkt, er habe jenes gröfsere Werk für Erzbischof Ernst „jam pridem“ zusammengestellt[1]). So würde er schwerlich geschrieben haben, wenn dies erst vor zwei Jahren (1354) geschehen wäre.

Aufser der „Laus Mariae“ verfafste Konrad noch einen tractatus super Alleluja. Die von dem Karthäuser Wilhelm Höffer († 1483) besorgte Series priorum sagt darüber: „Hic composuit tractatum super Alleluja sed non complevit“, und in einer Note: „Composuit tractatum super Alleluja quantum ad initium et finem, sed in medio hinc inde quaedam desunt cum nota, esse in schedula quaerenda, quae desunt.“

Wichtiger als beide genannten sind Konrads poetische Werke. Eine Anzahl seiner Gedichte, die zu dem Formvollendetsten gehören, was das spätere Mittelalter an lateinischer Reimdichtung aufzuweisen hat, sind schon von Mone publiziert, allein in einer Weise, die nur Verwirrung hervorzurufen imstande ist, indem

---

[1]) Ad laudem matris virginis sanctissimae ejusque prolis, ad satisfaciendum quoque desiderio venerabilis in Christo patris, Domini Meinhardi de Nova domo, electi Tridentini hoc devotius requirentis, ille Carthusiensis, qui jam pridem ad jussum Imperatoris et Archiepiscopi Pragensis legendam de sex lectionibus cum homiliis de S. Maria virgine pro mansionariis comportaverat, in isto rursus volumine, ut virgo amplius veneretur, elegantiora dicta de lectionibus illis excerpta pro singulis anni diebus . . . . distinguens, anno Domini 1356 studiose collegit. Cod. ms. Gracens. 257 saec. 14. (In anderen Handschriften findet sich eine andere Einleitung, die mit den Worten beginnt: „Ad laudem . . . . ego frater Chonradus, vita peccator, habitu religiosus minimus ordinis Carthusiensis“ etc. (Cod. Seitenstettens. CLII. saec. 15); dazu die Bemerkung der citierten Grazer Handschrift: „Exstat etiam prologus sub eodem principio positus, qui tamen non est compilatoris istius.“

derselbe bei Liedern, die gleich zweifellos von Konrad verfaſst sind, bald bemerkt: „Von dem Prior Konrad von Gaming“, bald: „Vielleicht“ oder „Wahrscheinlich von Konrad von Gaming“, oder „Unter den Liedern Konrads von Gaming“ (Nr. 463, 489, 901, 945, 1185), oder aber indem er dieselben ohne jede Bemerkung schlechthin als adespota abdruckt (Nr. 399, 498, 711, 866 etc.). Und doch ist es nicht allzuschwer, die echten Lieder von den zweifelhaften zu sondern.

Wir haben zwei Klassen von Liedern Konrads zu unterscheiden, seine Marienlieder, elf an der Zahl, und seine Heiligenlieder, ein reichhaltiger, nach der Allerheiligenlitanei geordneter Cyklus auf die Apostel sowie die beliebtesten Märtyrer, Bekenner, Jungfrauen. Die beiden Serien kommen beide zusammen nicht gerade in vielen Handschriften vor. Erst spät scheint Konrad seine sämtlichen Lieder zu einem Gebetbuche vereinigt zu haben. Zwei Handschriften der K. b. Hof- und Staatsbibliothek München Clm. 3012 und 19354, von denen die eine früher nach Andex, die andere nach Tegernsee gehörte, überliefern uns dies Devonationale zugleich mit einem Vorwort des Verfassers (Incipit prologus operis subsequentis, orationes scilicet Domini Chunradi ordinis Carthusiensis), in der es u. a. heiſst: „Plures vero non tam orationes quam oratiunculas, imo adulatiunculas per modum letaniae de Deo, de beata virgine, de angelis, de sanctis, sicut in tabula infra invenies, composui.“ In diese Sammlung hat aber Konrad auch einige ältere Lieder aufgenommen, wie schon Mone I, S. 17 richtig bemerkt, und zwar zum Teil unverändert, zum Teil aber auch, nachdem er sie einer Überarbeitung unterzogen. Diese Lieder, die sich in anderen bisweilen älteren Handschriften mit bedeutenden Abweichungen vorfinden, während Konrads eigene Lieder fast keine Varianten von Bedeutung aufweisen, sind die folgenden:

1. Alpha et O magne Deus.
2. Verbum patri coaequale.
3. Paraclitus increatus.
4. Salve mea o patrona.
5. Eja virgo generosa.
6. Salve resurrectio.
7. Ave vivens hostia.
8. Te veneranda caro.
9. Salve sancta caro.
10. Sanguis tuus Domine.

11. Salve saluberrima.
12. Eja dulcis anima.
13. Saturatus ferculis.
14. O colenda deitas.
15. Ave corpus Christi natum.
16. Quod in ara cernitur.
17. Ave quem desidero.
18. Summe summi tu patris unice.

Werden diese 18 Nummern aus den beiden Codices entfernt, so stellt der Rest dasjenige dar, was sich als poetisches Eigentum Konrads nachweisen läfst. Dafs die vorstehenden Lieder nicht von ihm sind, ist leicht darzuthun. Nr. 1—3 finden sich, wenn auch abweichend, inter opp. Hildeberti Caenomannen. (ed. Par. 1708, p. 1337; Trench, Sacred Latin Poetry, ed. 3. London 1874 p. 329); Nr. 7 obschon wahrscheinlich von Johannes Pechamus, Erzbischof von Canterbury herrührend[1]), inter opera S. Bonaventurae; Morel, Lat. Hymnen d. M. A. Nr. 86; Nr. 18 inter opera S. Bernhardi; Nr. 8, 9 und 15 kommen in Handschriften vor, die älter sind als Konrad; Nr. 11, 12, 13, 14, 16, 17 kommen in anderen Handschriften, z. B. Cod. Augiens. 36 mit so starken Abweichungen vor, dafs sich die Überarbeitung dieser Lieder durch Konrad bis zur Evidenz nachweisen läfst. Man braucht nur den Text der Reichenauer oder Prager Handschrift mit dem Andexer Codex zu vergleichen, und man wird finden, dafs Konrad, gewohnt seine Metra mit gröfstmöglicher Strenge zu handhaben, diese Lieder aus einem freieren, jambische und trochäische Zeilen willkürlich mischenden Versmafse in ein genaueres umgegossen; z. B.

Prager Handschr.	Andexer Handschr.
Adoranda deitas,	O colenda deitas,
Te invoco in fide,	Te invoco in fide,
Admiranda bonitas,	O amanda bonitas,
Audi me et vide.	Nunc audi me et vide.
Tuae celsitudinis	Tuae celsitudinis
Coelum hic patescat,	Nunc coelum hic patescat,
Et lumen tui luminis	Lumen tui luminis
Super me splendescat.	Jam super nos splendescat.

[1]) In interessanter Weise vermischt Richtiges mit Unrichtigem Cod. Lambacens. 463, geschrieben unter Abt Thomas von Retz (1439—1474), wenn er zu diesem Hymnus bemerkt: „Et qui hanc praescriptam orationem devote dixerit ac pro Conrado Contuariensi [oraverit], 40 dies triennalium obtinebit.“

Wie man sieht, folgt in dem Metrum, welches Konrads Bearbeitung strenge einhält, stets auf eine trochäische eine jambische Zeile:

– ◡ – ◡ – ◡ –
◡ – ◡ – ◡ – ◡
– ◡ – ◡ – ◡ –
◡ – ◡ – ◡ – ◡

während im Original beide Arten ganz beliebig miteinander wechseln; der Bearbeiter unterdrückt daher überzählige Vorschläge in den ungeraden Zeilen und bringt solche an in den geraden.

Nr 10. Sanguis tuus Domine sind ausgewählte Strophen aus dem Granum passionis, einem sog. Psalterium über das Leiden Christi, das sich in sehr vielen Handschriften findet (gedruckt bei Milchsack, Hymni et Sequentiae S. 65 ff. — Str. 1 bei Konrad = Str. 58 des Psalteriums; Str. 2 = 59, 3 = 60, 4 = 111, 5 = 69, 6 = 70, 7 = 51, 8 = 52, 9 = 55). Nr. 4, Salve mea o patrona, ist die Überarbeitung eines Liedes, das sonst mit den Versen zu beginnen pflegt:

Omnibus consideratis
Paradisus voluptatis
Es, Jesu piissime.

Es bleiben also nur Nr. 5 und 6, von denen ich zwar ein anderweitiges Vorkommen für den Augenblick aufser stande bin nachzuweisen, die aber aus inneren Gründen Konrads Eigentum nicht sein können.

Unser Karthäuser hat nämlich Eigentümlichkeiten der Form, die es leicht machen, seine Werke von denen anderer zu unterscheiden. So bindet er sich, wie erwähnt, äufserst genau an sein Versschema, Silben zu viel oder zu wenig, Verstöfse gegen die Betonungsgesetze kommen bei ihm nicht vor, Taktwechsel verschwindend selten. Nicht blofs sein schwacher, sondern auch sein starker Reim (natürlich mit Ausnahme des stumpfen einsilbiger Wörter in dem Lied Ave maris stella) erstreckt sich ausnahmslos über zwei Silben; in seinen zweifellos echten Liedern kommt auch nicht ein Beispiel des Gegenteils vor. Endlich gilt ihm — vollständigkeitshalber sei es gleich hier bemerkt — das doppelte i als nur eine Silbe,

also dii (die Götter) zu messen wie dî[1]). Prüfen wir an der Hand dieser Regeln z. B. Nr. 4, so finden wir Verse mit überzähligen Silben, wie:

Ut leo suum catulum
Jesu suscitasti,
Sicut phoenix parvulum
cibo reparasti.

oder:

Mulieres humiles
Simon obedientes,

oder:

Quinquies diebus aliis
Plura invenientes;

Wir finden Nachlässigkeiten im Reime. Bei Konrad kommen überhaupt keine Lieder vor, die aus reimenden und reimlosen Zeilen sich aufbauen; noch weniger Reime wie humiles und pauperes, aliis und discipulis. Ebensowenig Fehler der Betonung wie:

Suscitatus appares
bis ter prima die.

Dieselben Regeln führen uns noch auf die Spur eines weiteren Eindringlings. Die beiden erstgenannten Handschriften bringen in der Serie der Heiligenlieder eines, das in den meisten übrigen Codices fehlt. Es ist begreiflich, daſs die bayerischen Mönche ein Lied auf den Landesapostel Rupertus einschoben, aber sie hätten die Form besser handhaben müssen, sollte anders der Intrusus unverraten bleiben. Da reimt sich z. B. formula und accola, jejuniis und viduis, audiunt und deserunt, Theodo und episcopo. Damit ist die Unechtheit des Ruperti-Liedes auſser Zweifel.

Es erübrigt, in Kürze die hauptsächlichsten Handschriften aufzuführen, die bei Herausgabe dieser Lieder benutzt wurden. Daſs es noch eine oder die andere Handschrift mit Gedichten Konrads geben wird, daran ist wohl kaum zu zweifeln. Die Vergleichung derselben könnte aber, in Anbetracht der sorgfältigen Überlieferung des Textes irgend einen weiteren Vorteil nicht gewähren. Handschriften, die nur das eine oder andere Lied enthalten, sind an betreffender Stelle erwähnt.

---

[1]) Cod. Lambacens. 437 saec. 15 stellt unter den regulae de accentibus auch diese auf: Hi proferri debet sicut di, tamen ubique scribi debet per dupla sicut hij, hijs, dij, dijs.

1. Codex Gemnicensis. Ich beginne mit der einzigen aus Gaming stammenden Handschrift. Sie gehört der K. K. Hofbibliothek in Wien und trägt die Nr. 1997; betreffs Beschreibung verweise ich auf die Tabulae codd. mss. in bibl. Palat. Vindob. asservat. Vol. I. p. 306 sq. Die Hsch. gehört noch dem 14. Jahrh. an und ist in memb. sauber und sehr korrekt geschrieben. Fol. 38 b: Iste liber est throni S. M. in Gemnich. Fol. 139 a beginnen die Heiligenlieder Konrads und laufen ununterbrochen bis fol. 176 b. Hier finden sich zwei Sequenzen (Kehrein Nr. 841 und 796) eingeschaltet, worauf die Lieder von den HH. Dorothea, Sebastian, Florian, Basilius, Alexius und endlich nach einer neuen Unterbrechung fol. 186 b das Lied Summo Deo agmina nachgetragen sind. Fol. 139 b unten heifst es: Orationes editae per Dominum Chunradum de Haymburga, olim priorem Throni, scriptae per Dominum Fridericum. Bei Aufhebung der Karthause Gaming wurden die Bücher auf Leiterwagen fortgeführt; was unterwegs herunterfiel, blieb liegen. Da ist es kein Wunder, dafs wir nur eine Gaminger Handschrift mit Liedern Konrads haben!

2. Cod. Andecensis saec. 15. K. b. Hof- und Staatsbibliothek München. Clm. 3012. Enthält das von Konrad zusammengestellte Gebetbuch von fol. 1 b bis 84 a; seine Marienlieder fol. 17 a bis 41 b; seine Heiligenlieder fol. 43 b bis 84 a.

3. Cod. Tegrinsensis I saec. 15. K. b. Hof- und Staatsbibliothek München, Clm. 19 354. Enthält das Gebetbuch wie Cod. Andecens. mit demselben Vorwort und denselben Liedern. Vgl. Pez, Thesaur. anecd. Tom. I, p. XIV.

4. Cod. Tegrinsensis II anni 1490. K. b. Hof- und Staatsbibliothek München, Clm. 19824. Fol. 85 b: „Incipiunt orationes sive carmina edita per Dominum Conradum priorem domus throni S. Mariae in Gemnico.“ Nach dem Liede Ave trinus in personis folgen die Marienlieder fol. 85 b bis 98 a. Fol. 282 a „Oratio magistri Conradi de Gemnico domo throni B. M. Ord. Carth. Anno Domini 1490“, worauf die Heiligenlieder.

5. Cod. Tegrinsensis III anni 1476. K. b. Hof- und Staatsbibliothek München, Clm. 20 001; fol. 181 a: „Incipiunt orationes sive carmina edita per Dominum Conradum priorem domus throni S. Mariae in Gemnico. Enthält bis fol. 205 a die Marienlieder, von da bis fol. 259 b die Heiligenlieder.

6. Cod. Underdorfensis saec. 15. K. b. Hof- und Staatsbibliothek München, Clm. 7815. Enthält von fol. 61 a bis 131 b einzelne der Heiligenlieder Konrads ohne dessen Namen.

7. Cod. Augiensis 36 saec. 14/15. Papierhandschrift in fol. der Hof- und Landesbibliothek zu Karlsruhe. Fol. 180 beginnen die Heiligenlieder ohne Namen des Autors und laufen bis fol. 198 b, wo es heifst: „Incipit registrum de sanctis sec. ordinem.“ Fol. 117 b das Lied Ave, salve, gaude vale, O beata Barbara zum zweitenmal und 8 Marienlieder. Fol. 114 a heifst es: „Sequitur thronus gloriosissimae virginis Mariae genitricisque Dei“; das Lied folgt aber nicht.

8. Cod. Scotorum Vindobonensium saec. 15. Cod. 50 g 9. Papierhandschrift in 4⁰ foll. 79. Enthält fol. 4 a bis 12 b neun Marienlieder Konrads ohne dessen Namen, fol. 48 a bis 75 a die Heiligenlieder. Fol. 48 a beginnt eine alte Paginierung mit fol. 1 und endet mit dem letzten der Heiligenlieder, die so als ein Ganzes erscheinen.

9. Cod. Sancti Blasii memb. 45. saec. 15. Stiftsarchiv von St. Paul in Kärnten, von Mone als Hsch. von St. Paul Nr. 44 aufgeführt, enthält von den Marienliedern Konrads das Crinale fol. 22 b, Amictus fol. 29 a, Thronus fol. 29 b und Annulus fol. 30 b. Fol. 27 die Bemerkung „Incipit aparatus gloriosissimae virginis Mariae continens rosarium, sertum, amictum et annulum ipsius. Incipit hortus rosarum etc.“ Dieser Hortus (vgl. Mone 601) ist nicht von Konrad.

10. Cod. Pragensis XIII E 3 saec. 14. K. K. Universitätsbibliothek. Siehe unter II.

II.

Die K. K. Universitätsbibliothek zu Prag besitzt eine Pergamenthandschrift in 4⁰ foll. 257. Sie trägt die Signatur XIII E 3, gehört dem Ende des 14. Jahrhunderts an und enthält eine Sammlung von Reimgebeten und Liedern. Auf dem ersten Blatte steht von späterer Hand geschrieben: Alberti Carthusiensis scala coeli est titulus hujus libri; patet ex fine libri. Am Schlusse der Handschrift heifst es denn auch: „Explicit libellus, qui dicitur scala coeli. Et merito scala coeli nuncupatur. Nam sicut scala, in qua homo ad eminentiorem locum scandit, ex diversis componitur lignis, sic libellus iste ex diversis — hier bricht

die Handschrift ab; denn leider ist, wie in so manchen anderen Prager Handschriften, das letzte Blatt, das uns wohl den Namen des Verfassers so gut überliefert hätte als den Titel seines Buches, ausgerissen. Der Schreiber jener Worte auf fol. 1 war jedenfalls noch in der Lage, den Inhalt dieses letzten Blattes zu lesen und scheint das Wesentlichste desselben a. a. O. wiederholt zu haben. Eine andere Bemerkung findet sich fol. 38a: „Oro et ego, recollector hujus libelli, ut quicunque in eo oraverit vel ex eo aliquid reportaverit, ut Deum pro salute animae meae exorare dignetur, quia cum magnis hunc laboribus sine dubio compilavi."

Dieser recollector libelli ist nicht der Schreiber, sondern der Sammler, wie wir sagen würden, der Herausgeber desselben. War er nur dies? Die Scala coeli enthält unter dem reichen Schatze von Liedern eine Reihe von Reimgebeten, die 1) nur in dieser Handschrift und sonst nirgends vorkommen; die 2) sich evident als Produkte ein und desselben Verfassers nachweisen lassen, und zwar 3) als Produkte eben des recollector der Scala coeli. Das erste glaube ich nach den mehr denn 2000 Handschriften, die ich seitdem durchsucht, und in denen ich nicht einem Verse dieser Lieder wieder begegnet bin, mit mehr denn moralischer Gewifsheit behaupten zu können. Das zweite wird niemand bestreiten, der sich die Mühe nimmt, diese Gedichte beobachtend durchzugehen und deren formellen Eigentümlichkeiten einige Aufmerksamkeit zu schenken. Ich will nur einige im Vorbeigehen streifen: Der Autor dieser Gedichte schreibt ein geradezu böhmisches Latein, weniger, weil sich fehlerhafte Formen bei ihm finden, Deponentien als Aktiva wie sequere, fruere (Nr. 2, 19, 6; Nr. 2, 21, 6), der Conj. praes. suscitas statt suscites (Nr. 4, 7, 9 u. 7, 12); Formen wie rumpheus statt romphea (Nr. 4, 8, u. 6), wie poposcebat statt poscebat, excelleris statt excellis, furire etc.; sondern mehr noch wegen der verschobenen Konstruktion, die allüberall sich geltend macht und nicht selten das Verständnis erschwert. So wenn die hl. Ursula angeredet wird:

Rex tuae cum percepisset
Angliae et audivisset
  Famam pulchritudinis,

oder wenn sich der Dichter an Maria und Johannes wendet mit den Worten:

Christus vos coadunavit
Ista hora, quando lavit
Passione saeculum.
Mater tuus cruce pendens
Natus ecce tua dicens
Mater ad discipulum.

Auffallend ist neben dem unreinen Reime besonders die Vorliebe des Dichters für die Partikel quippe, mit der er einen wahren Mifsbrauch treibt und die er in seinen 30 Liedern 25mal stets in der unschicklichsten Weise verwendet.

Dafs nun der Autor dieser Gedichte kein anderer ist als gerade der Compilator der Scala coeli, würde allein der Umstand höchst wahrscheinlich machen, dafs eben diese Lieder einzig in dem von ihm zusammengestellten Gebetbuche vorkommen; es wird noch wahrscheinlicher dadurch, dafs er diese Sammlung, wie wir oben aus seinem Munde vernahmen, nur cum magnis laboribus zustande gebracht, was vom blofsen Abschreiben gewifs weniger zutreffen würde, als vom Anfertigen dieser Lieder, denen man fast in jeder Zeile die Mühe ansieht, die sie ihren Autor gekostet haben. Zur Sicherheit wird die Wahrscheinlichkeit durch einen anscheinend ganz unbedeutenden Umstand. Wie die Partikel quippe, so braucht unser Albertus auch mit Vorliebe und Ungeschick zugleich den Ausdruck sine dubio. So wird z. B. Johannnes der Täufer apostrophiert:

Ardens lucerna vocaris,
Quod et ipse tu probaris
Esse procul dubio.

und der Apostel Paulus:

Ubi pater preces audit
Tuas, certe et exaudit
Eas absque dubio.

Die Lieblingsphrase kommt aber auch gerade in dem oben citierten Sätzchen des recollector vor: quia cum magnis hunc laboribus sine dubio compilavi.

Dafs Albert ein Nachahmer Konrads von Gaming war, dessen Lieder er kannte und von denen er viele seiner Scala coeli einverleibte, beweist die ganze Anlage seiner Heiligenlieder, vor allem der Umstand, dafs er, den betreffenden Heiligen fortwährend anredend, ihm dessen eigene Lebens- und Leidensgeschichte vorerzählt. Was seinen Poesieen an Rundheit der Form abgeht,

ersetzt einigermaſsen der Umstand, daſs dieselben für Kenntnis der Legendenbildung einen nicht zu verachtenden Beitrag liefern.

Wer war aber der Karthäuser Albert? Daſs er einer böhmischen oder mährischen Karthause angehörte, unterliegt keinem Zweifel. Neben seinem barbarischen Latein beweist es der Umstand, daſs sein Gebetbuch die specifisch böhmischen Heiligen, Wenzel, Prokop u. a. enthält. Nur drei Karthausen können aber alsdann in Betracht kommen, die Prager, hortus beatae Mariae in Smichov, die Olmützer, Vallis Josaphat in Dolan, und die Brünner zur hl. Dreifaltigkeit. Denn die von Albert von Sternberg 1378 gestiftete Karthause Rubus beatae Mariae in Trčka bei Leitomischl wurde, nachdem sie nie ganz zustande gekommen und nur wenige Brüder beherbergt hatte, schon 1389 nach Dolan verlegt. Wahrscheinlich befand sich unser Albertus bei Abfassung seiner Scala in einer der mährischen Karthausen. Denn er begleitet das Lied Konrads von Gaming Ave trinus in personis fol. 225b mit der Bemerkung: Istam orationem fecit unus Carthusiensis in horto beatae virginis juxta Pragam. So wird aber schwerlich Jemand schreiben, der selbst in der Prager Karthause sich befindet. Die Nekrologieen der Olmützer und Brünner Karthausen, soweit dieselben auf dem mährischen Landesarchive in Brünn vorhanden, weisen indes, wie ich mich persönlich überzeugt habe, den Namen Albert für das 14. Jahrh. nicht auf. Überhaupt scheint der Name damals im Orden nicht häufig gewesen zu sein. Bedenkt man nun, daſs die Karthäuser nicht immer in demselben Kloster verblieben, sondern versetzbar waren, ferner daſs man es zu vermeiden suchte, innerhalb derselben Provinz mehreren Mönchen denselben Klosternamen beizulegen, so wird man kaum umhin können anzunehmen, der Sammler der Scala coeli und der Autor der 30 im folgenden mitgeteilten Lieder sei jener Albertus, der 1386 als Prior der Karthause in Prag vorkommt. Vgl. B. Pez, Thesauri anecdott. noviss. Tom. VI. Codex diplomatico-historico-epistolaris. Pars III p. 75. Mehr ist leider von diesem Albertus nicht bekannt. Die fanatische Barbarei der Husiten hat die prachtvolle Prager Karthause mit allen ihren Erinnerungen so radikal vom Erdboden vertilgt, daſs nicht mehr als die bloſsen Namen von ca. 10 Mitgliedern dieses Klosters auf uns gekommen sind.

III.

An die Legenden des Albert von Prag reihe ich einen Liedercyklus des Ulrich Stöckl oder Stöcklin von Rottach, der nachmals als Ulrich VI. dem Stifte Wessobrunn vorstand.

Dieser Ulrich Stöckl ist einer der fruchtbarsten Reimdichter, die es je gegeben. In diesen Band sind jedoch von ihm nur diejenigen Lieder aufgenommen, durch die er unter die Nachahmer Konrads von Gaming gehört, nämlich ein Cyklus von Heiligenliedern. Leider ist derselbe nicht ganz vollständig. Das beweist der Umstand, dafs in der Reihe der Bekenner wohl Gregor und Augustin, nicht aber Ambrosius und Leo, die zwei anderen grofsen Lehrer des Westens, vorhanden sind. Allein es ist wenig Aussicht, anderswo Liedern unseres Dichters zu begegnen, weil sich dieselben augenscheinlich über die südwestliche Ecke Deutschlands hinaus nicht verbreitet haben.

Da einer der folgenden Bände die übrigen Gedichte Stöcklins enthalten wird, werde ich über denselben in der Einleitung zu jenen des weiteren zu berichten und seine Autorschaft nachzuweisen haben.

Ich schliefse mit dem Ausdrucke des Dankes gegen alle jene, die mich in der vorliegenden Arbeit gefördert haben. Aus der Übersicht der benutzten Handschrift ist ersichtlich, wohin sich derselbe richtet. In besonderer Weise fühle ich mich durch die ebenso liebenswürdige als ausgiebige Unterstützung der K. b. Hof- und Staatsbibliothek in München verpflichtet, und drängt es mich daher, diesem Gefühle auch in besonderer Weise Ausdruck zu geben.

Feldkirch, den 15. Februar 1888.

Guido Maria Dreves.

I.

Conradus Gemnicensis.

A. MARIEN-LIEDER.

1. Amictus B. M. V.

1. Ave sole purior,
Luna plena pulchrior,
Splendida Maria;
Mundi luce clarior,
Cunctis astris gratior,
Digna laude pia.

2. In te, solem gratiae,
Christus, sol justitiae,
Mire radiavit,
Cujus lux laetitiae
Mortis et moestitiae
Tenebras fugavit.

3. Tu sol super omnia
Lucens, noctis inscia,
Sole es amicta,
Verae lucis gaudia
Fiant nobis pervia
Per te, benedicta.

4. Solis per officia
Confer beneficia,
Lustra latebrosa,
Carens immunditia,
Nostra purga vitia,
Firma ruinosa.

5. Liquefac et arida,
Mollia consolida,
Corda molli dura,
Ac exsicca fluida,
Calefac et frigida,
Salva peritura.

6. Reduc, rege devia,
Robora debilia,
Fove nascitura,
Incita viridia,
Trahe vaporantia,
Proba permansura.

7. Sicut sol spectabilis,
Visu delectabilis,
Tibi dat amictum,
Sic luna mutabilis
Mundus et instabilis,
Quem calcas devictum.

8. In quo sine macula,
Munda Dei famula,
Mundum respuisti,
Mundi spernens singula,
Mundo corde sedula
Christo adhaesisti.

9. Effice, ut vanitas
Mundique cupiditas
Per nos refutetur,
Voluptatum pronitas
Omnisque iniquitas
Penitus vitetur.

10. In te, virgo regia,
Stella maris praevia,
Stellea corona
Refert singularia
Bis sex privilegia,
Gratiarum dona.

11. Grata inchoatio
Est sanctificatio
In ventre materno,
Insons conversatio,
Gratiae repletio
Pneumate superno.

12. Non virili semine
Sed sacro spiramine
Superveniente,
In te obumbramine
Patris atque numine
Concipis agente.

13. Sic concepto filio
Gravida cum gaudio
Parturis, jucunda
Mater nato proprio
Cum pudoris lilio
Et virgo fecunda.

14. Absque pari femina,
Angelorum agmina
Praemio praecellis,
Regnans coeli domina,
Gyras mundi lumina
Duodenis stellis.

15. In coeli cacumine
Tu sol solis lumine
Digne trabearis,
Et bisseno ordine
Beatorum culmine
Pulchre coronaris.

16. Ambiunt hierarchici
Ordines angelici
Novem te mirantes,
Martyres hymnidici,
Confessores coelici,
Virgines laudantes.

17. Eja, splendor patriae,
Sis lucerna veniae
Luridis in via,
Nos per lumen gratiae
Duc ad lumen gloriae,
Fulgida Maria.

Cod. Andecens. fol. 17 a. A. — Cod. Augiens. fol. 168 b. B. — Cod. Tegurin. I fol. 31 a. C. — Cod. Tegurin. II fol. 92 a. D. — Cod. Tegurin. III fol. 190 b. H. — Cod. Pragens. fol. 112 b. E. — Cod. S. Blasii fol. 29 a. F. — Cod. Scotorum. fol. 4 a. G. — Steht ebenfalls in Clm Monacens. 19 991 anni 1466 fol. 294; Cod. Graecens. 1588 fol. 126 a; Cod. S. Galli 482 anni 1475 fol. 138 a.

Oratio super illo verbo Apocalypsis 12: Apparuit in coelo mulier amicta sole et luna sub pedibus ejus et in capite ejus corona stellarum duodecim. In exordio versuum invenies titulum: Amictus beatae virginis Mariae. AE. —

4, 4 Clarens in munditia A. — 5, 3 Corde AC. — 7, 5 Mundus est D; Est mundus G. — 9, 4 Voluptas, impuritas. F. — 10, 3 Stellata A. — 12, 2 Mystico spiramine A; Sed mystico B. — 15, 3 Digne tu bearis F. — 16, 5 coelici fehlt A.

2. Crinale B. M. V.

1. Ave, salve, gaude, vale,
O Maria, non vernale,
Sed his rosis spiritale
Tibi plecto nunc crinale
Figurarum flosculis.
Ave virgo, sponsa, nata,
Mater Christi sublimata,
Ab aeterno ordinata,
Ab antiquo prophetata,
Dei placens oculis.

2. Ave rosa delicata,
Quae, de regum ramis nata,
Es trans coelos exaltata,
Et per mundum dilatata
Sis nobis umbraculum.
Ave coelum deitatis,
Paradisus voluptatis,
Aula summae majestatis,
Templum sanctae trinitatis,
Christi tabernaculum.

3. Ave sponsa dedicata,
Paranympho salutata,
Deo patre obumbrata,
Pneumateque impraegnata.
Genitrix verbigenae
Ave virgo gravidata,
Rubo Moysi signata,
Igne sacro inflammata,
Per te simus, advocata,
Coelici indigenae.

4. Ave mater Salomonis,
Digna sceptris et coronis,
Digna summis nati donis,
Quae in coeli regnas thronis,
O regina gloriae.
Ave vivus fons hortorum,
Quem mens sitit contritorum,
Lava labem peccatorum,
Nectar praebe supernorum,
O pincerna veniae.

5. Ave clara stella maris,
Qua processit lux solaris,
Quae per montem designaris,
Unde lapis angularis
Venit sine manibus.
Ave fulgens arca Dei,
Cujus nitor speciei
Lucem superat diei,
Tota virtus meae spei,
His intende precibus.

6. Salve campi flos, qui miris
Signis fulges, dum oriris,
Mox a tuis dum sentiris,
Favum mellis elargiris,
Dos divini muneris.
Salve arcus aerinus,
Colorosus non supinus,
Clare lucens, vespertinus
Quem illustrat sol divinus,
Stans in signum foederis.

7. Salve o columna ignis,
Nec non nubes miris signis
Nos educens a malignis
Per desertum, junge dignis
In promissa patria.
Salve virga Jesse, florem
Fers, qui coelis dat odorem,
Tibi, virgo, fert decorem,
Suavem terrae dat dulcorem,
Profugantem vitia.

8. Salve mater benedicta,
In qua nulla sunt delicta,
Evae jugo non adstricta
Nec in partu es afflicta,
Sed enixa jubilans.
Salve humilis ancilla
Dei veri, quem pusilla
Tua lactas ex mamilla.
Luce frui fac nos illa,
In qua fulges rutilans.

9. Salve virgo singularis,
Mater tamen miri maris,
Unde sola expers paris
Digne cunctis dominaris
In supremo solio.
Salve Saba generosa
O regina gloriosa,
Dona regis pretiosa
Impertire gratiosa
Nobis in exsilio.

10. Salve, cui dulce fari,
De qua pium meditari,
In qua suave jucundari,
Quam beatum amplexari
Est amoris brachiis.
Salve speculum virtutum,
Sis certanti mihi scutum,
Hostem reprimens versutum,
Mole carnis me exutum
Coeli junge gaudiis.

11. Gaude, cujus ob dulcorem
Cor liquescit per amorem,
Hinc affectus ad candorem
Mens discurrit post odorem
Tuum, vernans lilium.
Gaude thronus, quem dum stravit,
Ebur candens adaptavit,
Auro fulvo decoravit
Deus, in quo collocavit
Regem suum filium.

12. Gaude lampas, quam exstruxit
Deus orbi, quae dum luxit,
Nova nobis tunc illuxit,
Quae ad lucem nos reduxit
Lux inexstinguibilis.
Gaude summa creatura,
Mater vera, virgo pura,
Quae naturae frangis jura,
Quando in te fit factura
Factor admirabilis.

13. Gaude fructuosa tellus,
Madens Gedeonis vellus,
Quod perfudit ros novellus,
Quo vestitur et agnellus,
Dei patris unicus.
Gaude gaudium sanctorum,
In qua gaudet rex coelorum,
Quam honorat plebs justorum,
Quam in aevum angelorum
Cantus canit melicus.

14. Gaude stellis coronata,
Solis luce trabeata,
Sub qua luna est locata,
Semper manens illibata,
Cingens virum femina.
Gaude schola disciplinae,
Glossa legis, fons doctrinae,
Vas coelestis medicinae,
His, quos culpae pungunt spinae,
Funde medicamina.

15. Gaude, virgo, laetans plaude,
Et sic vitam nostram claude,
Ut, qui dicunt tibi gaude,
Semper tecum sint in laude
In coelorum culmine.
Gaude, quia semper tecum
Deus manet et tu secum,
Per quem precor, ut sis mecum
Et cor meum lustres tecum
Vultus tui lumine.

16. Vale florens et amoena,
Ante ortum luce plena,
Sed in ortu plus serena,
Quam non stringit gelu poena,
Puritatis viola.
Vale virga aridosa
Aaron prodigiosa,
Fronde, flore germinosa,
Fructu valde speciosa,
Proferens amygdala.

17. Vale urna, manna merum,
Panem coeli portans verum,
Qui conservat cor sincerum
Et in fine est dierum
Omnibus sufficiens.
Vale vitis, quam plantavit
Pater, verbum fecundavit,
Lenis auster dum perflavit
Botrus Cypri pullulavit
Mero nos reficiens.

18. Vale rubens et decora,
Veri solis tu aurora,
Clare fulges omni hora,
Visitando nos irrora,
Suavitatis balsamus.
Vale thorus delicatus,
Manu Dei fabricatus,
Dei digito tornatus,
Christo sponso praeparatus,
Castitatis thalamus.

19. Vale prudens advocatrix,
O Abigail placatrix,
Sola mundi reparatrix,
Moabitis Ruth oratrix,
Sunamitis regia.
Vale pulchra Judith fortis,
Neca ducem trucem mortis,
Hester nos de mortis portis
Duc, ut simus tuae sortis
In coelesti curia.

20. Vale semper et laetare,
Et quod digne collaudare
Te nequimus, hoc dignare
Tu pro laude acceptare,
Laus humani generis.
Vale, virgo, tibi clamo,
O Maria, nam te amo,
Pietatis tuae ramo
Solve me de mortis hamo
Collocans in dexteris.

21. O Maria, dulcor florum,
Virtus myrti, arx cedrorum,
Vis malorum punicorum,
Cella fragrans unguentorum,
Cellaque vinaria.
O Maria, flos rosarum,
Cinnamomi, olivarum,
Nardi Cypri ac palmarum,
Myrrhae, thuris, fistularum
Vincis pigmentaria.

22. O Maria, clausa porta,
Clausus hortus, nos conforta,
Tu de stirpe regum orta,
Paradiso nos reporta,
Virginum primitiae.
O Maria, mellis crater,
Te elegit Deus pater,
Ejus nato ut sis mater,
Qui per te est nobis frater,
O inventrix gratiae.

23. O Maria, regis veri
Virga aurea Assveri,
Iram judicis severi
Scis lenire, ut mederi
Malit quam percutere.
O Maria insignita,
Turris David praemunita,
In supremo coeli sita,
Per te cohors sit contrita,
Quae nos cupit laedere.

24. O Maria, tu sublimis
Scala coeli, pressos nimis
Duc in altum nos ab imis,
Copulando nos opimis
Supernorum civium.
O Maria, sponsa dia,
Quam coelestis hierarchia
Jugi laudat symphonia,
Audi preces, mater pia,
Tibi supplicantium.

25. O Maria, semper ave,
Sertum hoc ne ducas grave,
Summum Christi tu conclave,
Te ut laudem, mihi fave
Perpeti memoria.
O Maria, recreamen,
Placa patrem, natum, flamen,
Ut finale post examen
Sanctis nos conjungat, amen,
In superna patria.

Cod. Andecens. fol. 22 b. A. — Cod. Augiens. fol. 167 b. B. — Cod. Pragens. fol. 114 a C. — Cod. Tegurin. I fol. 42 a D. — Cod. Tegurin. II fol. 86 a E. — Cod. Tegurin. III fol. 182 a L. — Cod. S. Blasii fol. 22 b F. — Cod. Scotor. Vindob. fol. 6 a G. — Orationale Arnesti saec. 14. Cod. Musaei Bohem. fol. 149 a H. — Steht ebenfalls im Cod. Pragens. I E 25 fol. 181 I. — Cod. Pragens. VII G 9 saec. 15. Cod. Lambacens. 452 saec. 15. fol. 31 b. — Cod. S. Petri Salisburgens. b. VI. 3 saec. 15. — Cod. Pollingens. saec. 15 Clm. Monacens. 11 922. fol. 70 a. — Cod. Raigradens. $\frac{D}{K}$ I ℵ 3. saec. 15. fol. 215 a. — Orat. ms. Montis Aprini saec. 15. Clm. Monacens. 6053. fol. 187 a. — Cod. Graecens. 1588 saec. 15. fol. 128 b. — Cod. S. Galli 482 fol. 141 b. —

„Explicit sertum B. M. V. compositum de quinquaginta flosculis editum per religiosum virum fratrem Conradum, vicarium in Praga in monasterio Carthusiensium.“ H. — „Explicit sertum rosaceum M. V. compilatum per dominum papam Urbanum IV.“ I. — „Incipit sertum S. Bernhardi ad beatissimam V. M. KF. —

1, 7 Mater virgo sublimata H. — 2, 9 figurata HF. — 3, 1 sponsa delicata E. — 3, 10 Coeli indigenae A. — 4, 8 Purga labem delictorum A. — 5, 2 Quam processit E. — 5, 7 Tuae nitor F. — 5, 9 nostrae spei F. — 6, 1 flos campi FG. — 6, 1 quae miris A. — 6, 2 Fulges signis C. — 6, 6 iris aerinus A. — 6, 7 Speciositate trinus H. — 6, 10 Dans in signum A. — 7, 2 Nec non miris fulgens signis FG. — 7, 5 In superna patria F; in promissa patris A. — 7, 6 Salve virgo F. — 7, 7 dat saporem AEG. — 7, 8 dat decorem BEF. — 7, 9 Suavem terris AFH. — 7, 9 fert odorem B; dat odorem AFHG. — 7, 10 Profugando vitia CH. — 8, 3 Jugo Evae F. — 8, 7 Dei verique F. — 8, 8 Tua lactans A; Tua lactasti mamilla E. — 9, 3 Naevo sola expers faris E. — 9, 4 Digne sanctis F. — 9, 7 O Maria gloriosa F. — 9, 8 Dona Christi H. — 10, 5 Cum amoris B. — 11, 7 Arbor candens F. — 11, 8 fulvo adornavit AH. — 12, 2 quem dum luxit A. — 12, 3 tunc refulsit H. — 12, 4 fehlt F. — 12, 7 Mater pia F. — 13, 3 Quem perfudit H. — 13, 10 mellicus BF; Cantus laudat coelicus H. — 14, 2 tu beata F. — 14, 5 Das weitere fehlt A. — 15, 1 virgo laeta BG. — 15, 10

Vultus sui F. — 16, 3 Sed post ortum H. — 17, 1 manna verum H. — 17, 3 Qui confirmat BHG. — 17, 10 Mire nos reficiens AB. — 18, 6 thronus illibatus H. — 18, 8 ornatus A; coronatus B — 19, 6 Judith pulchra F. — 19, 7 trucem ducem BHGF; Neca cruce E. — 19, 8 portis mortis HF. — 20, 2 Ut qui F; Et qui E. — 21, 5 Colloque B. — 21, 7 Cynamomum F. — 22, 3 regum stirpe E. — 23, 3 Tu lenire et B; Sic lenire et F. — 24, 4 Te plorando nos B. — 25, 3 Summi Christi F. — 25, 5 In aeterna gloria F. — 25, 10 In coelesti patria H.

3. Annulus B. V. M.

1. Ave virgo nobilis,
Desponsari habilis
Summo regi, annulum,
Arrhabonis titulum,
Suscipe, Maria.
Novum florem virgula,
Paranympho credula,
Concipis, quam jaspidis
Color monstrat viridis
Plenam fide pia.

2. Virtus spei stabilis
Nunquam in te labilis
Fuit neque veritas,
Signat ut serenitas
Coelica sapphiri.
Lucens chalcedonius,
Sed sub divo pulchrius,
Pandit te eximio
Caritatis radio
Fervide igniri.

3. Ut smaragdi claritas
Monstrat et viriditas,
Mente cunctis purior
Es et elegantior
Actu virtuali.
Sardonyx inturbidus
Ruber, niger, candidus,
Te designat limpide
Conversatam placide
Gestu virginali.

4. Bene rubens sardius
Indicat apertius,
Mortis Christi gladium
Sauciasse nimium
Spiritum Mariae.
Exprimit chrysolithus,
Prae fulgore inclytus
Flammeis scintillulis,
Claram te miraculis
Ac dono sophiae.

5. A beryllo pallido
Seu nitenti fulgido
Humilis in animo
Et benigna proximo
Rite comprobaris.
Tandem pretiosior,
Cunctis gemmis gratior,
Asserit topasius,
Cunctis quod limpidius
Deum contemplaris.

6. Ecce nunc qui rubeas
Guttas jacit aureas,
Chrysoprasus nimii
Aestu desiderii
Refert te fervere.
Vt jacinthus celeri
Se conformat aetheri,
Sic fers opem anxiis,
Tuis quos auxiliis
Cernis indigere.

7. Insuper te omnibus,
Deo et hominibus
Praedilectam roseus
Color et purpureus
Probat amethysti.
Recte evangelica
Margarita coelica
Es mercantum omnium;
Felix, qui commercium
Consequitur Christi.

8. Grandis niger dicitur,
Venis albis cingitur,
Qui te vere humilem,
Hinc et acceptabilem
Reserat achates.
Illico onychius
Mixtus fert, quod Dominus
Piis te virtutibus
Adornavit omnibus,
Quam optarunt vates.

9. Nunc te prodit largiter
Adamas, qui firmiter
Cunctis obstat ictibus,
In adversis omnibus
Fortem patientem.
Indicat perlucida
Te crystallus frigida
Mente, carne virginem
Nostraeque originem
Spei exsistentem.

10. Sic te temperantia
Ac timoris gratia
Ornant, ut egregius
Aperit Ligurius
Similis electro.
Magnes ferrum propius
Attrahit celerius,
Virgo poenitentium
Chordas tangit mentium
Pietatis plectro.

11. Approbat carbunculus,
Lucens noctis oculus,
Longe, late, largiter,
Laudis tuae jugiter
Famam dilatari.
Regnans in coelestibus
Ornata virtutibus,
Munda nos a vitiis
Et de tuis nuptiis
Facias laetari.

12. Insuper in copia
Ephilat, Arabia,
Ophir, Saba pariter,
Tharsis dat similiter
Aurum affluenter.
Ex quo praesens parvulus
Fit gemmatus annulus,
Quem oblatum hodie
Per me, sponsa gloriae,
Suscipe clementer.

Cod. Andecens. fol. 27 a A. — Cod. Augiens. fol. 170 a B. — Cod. S. Blasii fol. 30 b C. — Cod. Pragens. fol. 115 a D. — Cod. Scotorum Vindobon. fol. 8 a E. — Cod. Tegurin. I fol. 48 a F. — Cod. Tegurin. II fol. 94 b G. — Cod. Tegurin. III fol. 193 b H. — Steht auch im Cod. Graecens. 158 fol. 126 b H. — Clm. Monacens. 19991 anni 1466 fol. 296 a. —

„Incipit ipsius annulus ex 20 gemmis pretiosissimis et auro virtutum ejus mundissimo fabricatus.“ B. „In versuum capitibus reperitur titulus: Annulus beatae virginis Mariae.“ BD. — „Editus a Conrado de Haimburga priore Carthusiae Seicensis.“ H. —

Str. 1—5 fehlen A. — 3, 7 Rubet niger candidus C; Rubens nigris G. — 3, 10 Gustu virginali DB. — 5, 2 Seu urenti fulgido A; Seu virenti DE. — 5, 9 quod fehlt A. — 7, 9 Felix fehlt A. — 11, 7 Ornata his virtutibus A. — 12, 2 Euilach B, Evilath G, Evilat E, Eiulat CD, woraus Mone „exsultat“ gemacht. „Ephilat est regio sc. indeanlant in terra Indica.“ Diffenbach.

4. Thronus Beatae Mariae.

1. Salve coeli Domina,
Cui pangunt carmina
Angelorum agmina
Summo coram bono.
Intonantes pariter,
Hymnizantes dulciter,
Modulantes jugiter
Harmoniae sono.

2. Tibi parent omnia,
Polus, tellus, maria,
Dominatrix regia,
In coelesti throno.
Thronum Christus edidit
Hunc, qui cuncta subdidit
Seque tibi indidit
Pro insigni dono.

3. Hic in thronum gloriae
Suae tam eximiae
Te virtutis numine *
Mire praeparavit,
Regis ut authenticus
Salomonis typicus
Olim thronus mysticus
Pulchre figuravit.

4. Opus grande solidum,
Ebur forte candidum,
Ex natura algidum,
Hoc materiavit,
Nempe quod efficiens,
Redimire gestiens,
Auro fulvo vestiens,
Nimis venustavit.

5. Virgo praefert corpore
Designatum ebore,
Cuncto pulchrum tempore,
Florem castitatis,
Sic Mariae spiritus
Praefulget divinitus
Auro fulvo praeditus
Summae caritatis.

6. In hunc thronum talibus
Sex virtutum gradibus
Christus scandens passibus
Motu singulari.
Sic hic gradus infimus
Non virtutis minimus,
Quod ad Ave legimus
Virginem turbari.

7. Turbat pudicitia,
Cogitat prudentia,
Fidei constantia
Modum inquisivit.
Ecce, inquit, flamini,
Sum ancilla Domini,
Dicens „fiat" numini
Felix obedivit.

8. Per hos gradus Dominus
Thronum intrat cominus,
In quo nihilominus
Mensibus novenis
In sedili aureo
Sedit rex purpureo
In vestitu carneo
Nutibus serenis.

9. Adstant et leunculi,
Bis sex quibus graduli
Substant, quorum oculi
Thronum contemplantur.
Totidem discipuli,
Conversores saeculi,
Christi matrem singuli
Digne venerantur.

10. Inde thronus habuit
Binas, prout decuit,
Manus, quibus tenuit
Regium sedile.
Bina harum actio
Fomitis exstinctio,
Gratiae repletio
Reddunt hoc subtile.

11. Insunt bina brachia,
Acta vitae fortia
Virginis signantia,
Nam contemplativam
Gratam affectantibus,
Suavem degustantibus,
Optimam servantibus
Signat et activam.

12. Riteque spectabiles,
Fortes et terribiles
Adstant bini stabiles
Brachiis leones,
Accipit per virginem
Homo fortitudinem,
Sumunt sed formidinem
Barathri dracones.

13. Throni pars posterior
Pinnaque superior,
Ut sit elegantior,
Exstitit rotunda
Uitam clausit virginis
Vita carens criminis,
Quo in throno luminis
Regnat laetabunda.

14. Salomonis stabile
Solium mirabile,
Opus delectabile
Id materiale,
Sic paret cernentibus
Ut in regnis omnibus
Cunctis in operibus
Non sit coaequale.

15. Attamen magnifici
Nobisque pacifici
Thronus regis coelici,
Veri Salomonis,
Nusquam sibi similem
Nunquam sic amabilem
Tamque venerabilem
Habuit in thronis.

16. Certê in virginibus,
Angelis, martyribus,
Sanctisque doctoribus
Modo spiritali
Tamquam in sapphireo
Ac solari flammeo
Deus sedet nubeo
Throno speciali.

17. At venter virgineus
Thronus est eburneus,
In quo rex aethereus
Factus homo Deus
Mansit corporaliter
Supernaturaliter,
Ut spiritualiter
Vivat homo reus.

18. Abiit in coelicum
Thronum per mirificum
Thronum transangelicum
Thronus virginalis,
Resides in solio
Proximata filio
Cum ingenti gaudio,
Pacis aeternalis.

19. Inde dextram omnibus
Porrige precantibus
Et a malis actibus
Retrahe, Maria,
Ad te revertentibus
Opem fer petentibus,
Ut virtutum gradibus
Te sequamur pia

20. **Thronus** divae regiae
Per te, thronum gratiae,
Nos in thronum gloriae
Congerat sanctorum.
Mariae ut canticis
Jubilemus melicis
Tibi cum hymnidicis
Choris angelorum.

Cod. Andecens. fol. 20 b. A. — Cod. Augiens. fol. 169 a. B. — Cod. S. Blasii fol. 29 b. C. — Cod. Pragens. fol. 113 a. D — Cod. Scotorum Vindobon. fol. 5 a. E. — Cod. Tegrinsens. I. fol. 30 a. F. — Cod. Tegrinsens. II. fol. 88 b. G. — Cod. Tegurin. III. fol. 185 b. H. — Steht ebenfalls Clm. Monacens. 19991 anni 1466 fol. 291 b. — Cod. S. Galli 482 fol. 180 a.

„Super illo verbo 3 Reg.: Fecit rex Salomon thronum de ebore grandem et vestivit eum auro fulvo nimis, qui habebat sex gradus. Et summitas throni rotunda erat in parte posteriori. Et duae manus hinc atque inde tenentes sedile. Et duo leones stabant juxta manus singulas et duodecim leunculi stantes super sex gradus hinc atque inde. Non enim factum corpus tale in universis regnis. In secundo quoque Paralipomenon ponuntur duo brachia et quod ibi scabellum aureum dicitur hic sedile vocatur." DB.

„Est titulus talis, probat ut series capitalis:
Sit thronus iste pia tibi gratus virgo Maria." BDG.

2, 2—11, 4 fehlen A. — 3, 1 in throno B. — 6, 3 scandit CE. — 6, 4 Quod Mariam legimus BE; Quam ad Ave EF. — 6, 5 Clausam salutari

BE. — 7, 1—3 Tamen prudens cogitat | Quaerens modum quaeritat | Virginale recitat | Votum quod subivit. GEF. — 7, 7 Dicens sacro B. — 7, 8 obaudivit G. — 8, 8 Tutibus serenis C. — 11, 4 Vitam contemplativam C; contemplaturam B. — 11, 8 acturam B; Signant CF; Signavit E. — 12, 7 Terroris formidinem AB. — 13, 2 primaque superior D. — 15, 7 Atque venerabilem B; Tamquam venerabilem A. — 16, 6 flamineo B. — 17, 4 Sanctus homo B. — 17, 7 Ut misericorditer DCF; Et misericorditer E. — 19, 2 peccantibus CE. — 20, 1 domnae regiae B; de me regiae G.

5. Hortulus B. V. M.

1. O Maria, paradisus,
Voluptatis hortulus,
Plenus cunctis bonis,
Rigat te fons indivisus.
Quadruplexque rivulus
Gratiarum donis.

2. Tigris velox succurrendo,
Euphrates es frugifer,
Phison os mutatum
Uerbum anguis auferendo,
Geon, quo se mortifer
Scit praerupto datum.

3. Lignum vitae paradisi
Ens in tui medio
Vitae dedit fructus
Uberes, qui non sunt visi,
Cosmo sunt remedio
Contra Stygis luctus.

4. Summus orbis architectus
Quem plantavit floridum,
Hortus es conclusus.
Iste tuus praedilectus
Caput habens roridum
Nusquam est exclusus.

5. Stat, pulsat vociferando:
Surge, curre, resera
Ostium, conclave,
Tua mihi grata dando
Poma nova, vetera,
Osculum suave.

6. Est votum virginitatis
Novum sed fecunditas
Pomum vetustatum,
Per complexum Deitatis
Capiet humanitas
Osculum beatum.

7. Intrans ad te, dedicata
Mihi virgo, filia,
Soror mea, sponsa,
Austro flante delicata
Horti tui lilia
Colligam absconsa.

8. Pneumatis austro perflatus
Hortus tui pectoris
Floribus vernabit,
Latens Deus et velatus
Velo tui corporis
In te germinabit.

9. Adsum, sponsus nunc jucundus
His pulsatus vocibus,
Veniat dilectus
Candidus et rubicundus,
Electus ex millibus
In hortum allectus.

10. Ecce asto, summe mitis,
Omne fugans noxium
Tenebris relucens.
Ad haec illa Sunamitis
Horti pandit ostium
Sponsum introducens.

11. Tunc rex regum in decore
Sponsae dat charismata,
Dona gratiarum.
Tentus ejus est amore,
Ut sensit aromata
Rerum diversarum.

12. Ibi ergo exsultabat
Unicus cum unica
In credentis fide,
Bonus sapor hinc manabat,
Hoc per mala punica
Vel granata vide.

13. Illic Cedrus et Cypressus
Virginis sublimitas
Contemplationis,
Vitis Cypri botrus pressus
Cordis est jucunditas
Et affectionis.

14. Inest palma triumphatrix,
Contra hostes hominis
Balsamus salutis,
Rorat ficus dulcoratrix,
Favor in cor virginis
Mella dat virtutis.

15. Gignit Setim firmitatis
Rubumque Mosaicum
Carne virginali,
Oleumque pietatis,
Medicamen mysticum
Morbo spiritali.

16. Mire praegnans et impune
Alvus et Mandragora
Hortuli Mariae,
Arbores solis et lunae
Poma dant per tempora
Coelicae sophiae.

17. Ramos suos therebinthus
Hinc expandit gratiae,
Hinc ramos honoris.
Jugiter succrescit intus
Bdellium clementiae,
Spes buxus viroris.

18. Affert laurus veritatem,
Foliis constantiam
Arbor ebenina,
Ob imputrebilitatem
Dant perseverantiam
Ligna quoque thina.

19. Rubens morus maturescit
Malusque florigerus
Conversationis,
Tunc amygdalus florescit,
Viretque juniperus
Vi compassionis.

20. Ut nardus humilitatis,
Myrthus temperantiae,
Cynnamomi vapor,
Large crocus caritatis
Crescit, patientiae
Zuccarique sapor.

21. Ungula sobrietatem,
Myrrha continentiam,
Thus devotionem,
Signat gutta puritatem,
Storax confidentiam
Et orationem.

22. Bene zelus, disciplina,
Pax, obedientia
Cum discretione
Et prudentia, doctrina,
Mititas, justitia
Cum perfectione

23. Aloe, stacte signantur
Calamo et cassia,
Galbano, resina.
Tuta, hysopo notantur
Acta, desideria
Cappare divina.

24. Ecce rosa, flos amoris,
Rubet, floret lilium,
Candor virginalis;
Viola vernat pudoris,
Flos campi convallium
Famae virtualis.

25. Insuper arbusta culta
Et vireta germina,
Frutices donorum,
Radix, stipes et virgulta,
Plantae, herbae, semina
Omnium bonorum.

26. Gratiarum diversarum
Frondes, flores, folia
Fructusque virtutum
In horto deliciarum
Virent, vigent omnia
Ad divinum nutum.

27. Nunc dilatant se ramorum
Florida cum platano
Sponsam obumbrando,
Influit et fons hortorum
Impetu de Libano
Hortum irrigando.

28. Sonant ibi coeli aves.
Spiritus angelici
Sponsae jubilantes,
Melodias dant suaves
Carminisque coelici
Laudes resonantes.

29. Ave, virgo, cujus hortum
Dum descendens Dominus
Per se visitavit,
Reperit pudoris portum
Clausum, nihilominus
Ut sol penetravit.

30. Inde tollens, quam plasmavit
Vestem carnis fragilem.
Clausum dereliquit,
Et ab horto revocavit
Gladium versatilem,
Quo Adam deliquit.

31. Aperi hunc hortum rite,
Quem clausit temeritas
Transgressoris Adae,
Manu duc ad lignum vitae
Nos, clamat posteritas,
Tunc prostrata clade.

32. Et nunc mihi horti tui
De virtutum floribus
Praebe praegustamen,
Nec non fac ut horti sui
Christus pascat fructibus
Me in aevum. Amen.

Cod. Andecens. fol. 16 a. A. — Cod. Tegurin. I. fol. 37 a. B. — Cod. Tegurin. II. fol. 90 a. C. — Cod. Tegurin. III. fol. 188 a. E. — Orationale ms. Tegurin. anni 1476. Clm. Monacens. 20002. D. — Steht auch Clm. Monacens. (olim Tegrinsens.) 19636 saec. 15 fol. 296 b; Clm. Monacens. (ol. Tegrinsens.) 19991 anni 1466 fol. 292 b.

„Rhythmorum capita per singulos (sic) colligis ista
Ortulus iste pia placeat tibi virgo Maria.“

Ortulus beatae Virginis Mariae. Amen. A. —

2, 6 Datum scit praerupto A; — 4, 6 es exclusus C. — 6, 2 Novum fehlt A. — 6, 3 vetustum A. — 8, 3 vernabat A. — 8, 6 germinabat A. — 25, 1 infirmitatis A; firmitas C. — 23, 4 Ruta A gegen das Akrostichon. — 19, 1 hortum fehlt. A. — 31, 6 prostrata claude. A.

6. Convivium dulcissimae Virginis Mariae.

1. Maria, sponsa Domini,
Quae in salutem homini
Divinitus es data,
Una cum tuo filio,
Ut rosa juncta lilio,
Ad nuptias vocata.

2. Quo dum inter convivia
Fit sponso verecundia
Deficiente vino,
Te pietas inolita,
Compassio insolita
Movit nutu divino.

3. Expostulas auxilium
Interpellando filium:
Fili, non habent vinum;
Qui mox in vini poculum
Aquam vertit, miraculum
Sic exhibens divinum.

6. Hic pedes Christo fletibus
Lavit, abstersit crinibus
Et unxit Magdalena
Et caput nardo pistico,
Cujus odore mystico
Ecclesia fit plena.

7. Accedit huc triclinium
Et celebre convivium,
Quo verus rex Asuerus
Reginam Vasti repulit,
Reginam Esther extulit
Judicio sincerus.

6. Nam Synagogam deserens
Ecclesiamque praeferens
In sponsam te elegit
Prae cunctis, quos ad nuptias
Coelestesque divitias
A saeculo collegit

7. Praecipuumque haustulum,
Deliciosum ferculum
Asverus noster ponit,
Quando corpus cum sanguine,
Ex te assumptum virgine,
Fidelibus apponit.

8. Et Manna verum praebuit
Et panem coeli tribuit,
Eliminans legalem
Agnum cum caeremoniis,
Se Dei agnum filiis
Dans victimam paschalem.

9. Post cum duobus fratribus
In Emaus ambulantibus
Coactus remanere,
Dum panem fregit protinus,
Quod surrexisset Dominus,
Recognoverunt vere.

10. Hinc mellis favum offerunt
Et piscem assum afferunt
A morte resurgenti,
In melle Christi Deitas,
In pisceque humanitas
Signata sunt credenti.

11. Stetit Jesus in littore
Post opportuno tempore,
Dum fratres piscarentur,
Jubens, ut rete mitterent
In dextram et sic prenderent,
Ne frustra conarentur.

12. Tunc multis magnis piscibus
Jam captis a piscantibus
Christus eos vocavit,
Afferrent partem piscium
Ad panis, piscis prandium,
Quod eis praeparavit.

13. Gregatis tandem omnibus,
Undenis recumbentibus
Tamquam valefacturus
Convescebatur pariter
Ad mensam corporaliter
Ab ipsis recessurus.

14. O quantum istis dapibus
Referta spiritalibus
Es mente saginata,
Internis plena gaudiis
Et jugibus conviviis
Es facta delicata.

15. Dilectum super milia
Dum pascis inter lilia
Sacrarum mamillarum
Liquore lactis niveo
De corpore virgineo,
Tu frontis et genarum.

16. Ut apis mel ex floribus
Sic carpis flores osculis
Ex labiis sacratis;
Se ipso superdulciter
Te replet nunc perenniter
Deliciis beatis.

17. Quis unquam vidit oculus
Audivit nec auriculus,
Nec in cor ascenderunt,
Quamvis beati spiritus
Referti sunt divinitus,
Nec tantas receperunt.

18. Nunc transis in triclinio
Praecincta in convivio
Tu Christo ministrando,
Quo spiritus angelici
Et cuncti cives coelici
Discumbunt gratulando.

19. Et edunt, quo esuriunt,
Quod pleni non fastidiunt
Semper esurientes,
Quo debriari cupiunt,
Hoc bibunt, adhuc sitiunt,
Sunt pleni sitientes.

20. Saturitas esuriem,
Dat appetitus requiem,
Fames saturitatem,
Jucunda sic societas
Internaque satietas
Stant per aeternitatem. -

21. O sponsa regis gloriae,
Da mihi micas hodie
De mensa dominorum,
In via ne deficiam,
Donec permittas, veniam
Ad pacem filiorum.

22. Tu aquas poenitentium
Infunde vasis cordium
Et hydrias impleto,
Ut vinum jubilantium
Factum ex aqua flentium
Bibamus corde laeto.

23. Da manna verum coelicum,
Da panem et angelicum,
Da novi testamenti
Agnum, corpus dominicum,
Et sanguinem salvificum
Vitalis sacramenti.

24. Accipere fideliter
Nos digne et salubriter
Ad vitam spiritalem,
De petra Christo sugere
Mel, oleum emungere
Per spiritum vitalem.

25. In hujus mundi aestibus
Et procellosis fluctibus
Nans velut piscis assus,
Per te, virtutum anchora,
Prendar ad coeli littora,
Me trahat Christus passus.

26. Ut ejus mensae copulex
Et cum beatis epulex
Saturque dape dia,
Mens mea laudes Domino
Persolvat sine termino
Tecum, dulcis Maria.

Cod. Andecens. fol. 28 a. A. — Cod. Tegrinsens. I. fol. 50 b. B. — Cod. Tegrinsens. II fol. 93 a. C. — Cod. Tegurin. III fol. 191 b. D. — Steht auch in Clm. Monacens. (olim Tegurin.) 19991 anni 1466 fol. 294 b. — Clm. Monac. (ol. Tegurin.) 20021 anni 1470 fol. 370 a.

1, 3 est data A. — 3, 1 Expostulans A. — 11, 4 Cum panem C. — 13, 5 In dexteram et prenderent C. — 17, 6 frondis A. — 18, 1 At apis mel C. — 18, 3 Ex labiisque A; ex labrisque C. — 19, 2 auditulus AC. — 21, 4 Quo inebriari A. — 26, 2 Et nos digne A. — 27, 1 aestibus fehlt A. — 27, 2 fructibus A. — 27, 3 assis A. — 28, 3 dape pia C.

7. Gaudia beatae virginis Mariae.

1. Gaude, virgo, dico gaudens,
De favore tuo audens,
Laeto corde tua plaudens
Replico nunc gaudia.

2. Gaude, virgo, mater Christi,
Verbum verbo concepisti,
Dum ab angelo audisti:
Ave plena gratia.

3. Gaude, sine partu tristi
Virgo partum edidisti,
Immo gaudens protulisti
Prolem mater filia.

4. Gaude, magi procidentes,
Tuum natum agnoscentes,
Deum regem profitentes
Tria ferunt munia.

5. Gaude, natum, quem lactasti,
Hunc in templum praesentasti,
Et te, virgo, expiasti
Parientum hostia.

6. Gaude, quia tuus natus
In mortem pro nobis datus,
Te vidente tumulatus,
Surgit cum victoria.

7. Gaude, limbum destruentem,
Inde justos eruentem
Christum vides transcedentem
Coelos ex vi propria.

8. Gaude, cum in igne misit
Pneuma sacrum, ut promisit
Christus suis, tunc immisit
Tibi hoc in copia.

9. Gaude, Christus cum levavit
Te in carne et locavit
Supra astra, obviavit
Tota coeli curia.

10. Gaude, virgo singularis,
Ut prae cunctis sublimaris,
Sic et digne plus laudaris
In coelesti gloria.

11. Gaude, virgo, quae decore
Ornas coelum lucis more,
Velut cuncta sol splendore
Superat lucentia.

12. Gaude, cui angelorum
Chori parent et sanctorum
Ut reginae ac votorum
Exhibent obsequia.

13. Gaude, quod vis esse ratum,
Tuo nato exstat gratum
Et omnem tuum precatum
Explet cum clementia.

14. Gaude, qui te venerantur,
Tua laude delectantur,
Hi per Christum munerantur
In superna patria.

15. Gaude, summe coronata
Carnis dotibus ornata,
Christi dextris sociata
Regnas super omnia.

16. Gaude, semper perfrueris
His deliciis sinceris,
Ut in aevum jucunderis
Summa cum laetitia.

17. A me mundi jam evelle
Gaudia permixta felle,
Immo me tuorum melle
Gaudiorum satia.

18. Veni, virgo, da laetari
Me in te, nunc consolari,
Et in fine gratulari
Tui de praesentia.

19. Dona mihi te videre,
Semper tibi congaudere,
Tecum plene possidere
Beatorum praemia.

20. Ecce tibi congaudemus,
O Maria, ut amemus
Te in aevum et laudemus,
Duc nos ad coelestia.

Cod. Andecens. fol. 30 b. A. — Cod. Scotorum Vindob. fol. 12 b. B. — Cod. Tegurin. I. fol. 54 a. C. — Cod. Tegurin. III. fol. 200 a. D. — Steht auch Clm. Monacens. (ol. Tegurin.) 20021 anni 1470 fol. 373 a.

4, 4 munera ABC. — 5, 4 Parentum A. — 7, 4 Coelos fehlt A. — 8, 3 cum immisit AC. — 20, 3 ut laudemus A.

8. Oratio super Ave Maria.

1. Ave virgo, virgula
Flosculi regalis,
Quam in matris clausula
Virtus divinalis
Eximit a macula
Culpae generalis,
Ut illustres saecula,
Decor virginalis.

2. Maria tu sideris
Instar luminosa,
Stella maris diceris
Vere radiosa,
Nondum nata crederis
Tota gratiosa,
Carens spina veteris
Culpae coeli rosa.

3. Gratia progenitam
Te Deus ignivit,
Ut lucernam inclytam
Lumine vestivit,
Cujus luce perditam
Drachmam requisivit,
Et ad vitae semitam
Ducens insignivit.

4. Plena luce gratiae
Rutilans decora,
Solem tu justitiae
Praevenis aurora,
Tota pulchra specie
Fulgens omni hora,
Noctem delinquentiae
Fugas sine mora.

5. Dominus cum hominem
Voluit creari,
Omnium tu Dominum
Gaudes humanari
In te, virgo virginum,
Quo nos scis beari,
Angelorum agminum
Turmas reparari.

6. Tecum Dei filius,
Qui te dedicavit
Et ut vitrum radius
Solis subintravit,
Carne sumpta proprius
Te inhabitavit
Et nos sibi propius
Per te copulavit.

7. Benedicta filia,
Quae paris parentem,
Lactis alimonia
Nutris te pascentem,
Stringis inter brachia
Cuncta continentem,
Cunis cingis fascia
Omnia regentem.

8. Tu in mulieribus
Virgo concepisti
Et sine doloribus
Virgo peperisti,
Post partum in omnibus
Virgo permansisti,
Sola sic hominibus
Vitam contulisti.

9. Et sic semper speculo
Purior manebas,
Nec legali vinculo
Matrum subjacebas,
Tamen cum infantulo
Virgo procedebas,
Hostiam pro parvulo
Templo offerebas.

10. Benedictus filius,
Per te nobis datus
Et in templo gratius
Patri praesentatus,
Sed in cruce plenius
Per se immolatus,
In altari crebrius
A nobis oblatus.

11. Fructus tuae coelicae
Conversationis,
Speculum angelicae
Imitationis,
Formam dat mirificae
Contemplationis,
Exemplum magnificae
Operationis.

12. Ventris tui castitas
Coelum decoravit,
Corporis fecunditas
Mundum reparavit
Cordisque humilitas
Deum inclinavit,
Virtutum nobilitas
Mores reformavit.

13. Tui ventris filio
Nunc associata,
In regali solio
A dextris locata,
Excellenti praemio
Regnas sublimata,
Summo privilegio
Omnibus praelata.

14. Jesus carnis schemate
Jam te praedotavit,
Sceptro regni themate
Te praehonoravit,
Regni diademate
Pulchre coronavit,
Angelorum neumate
Mire collaudavit.

15. Christus, patris dextera,
Per te nos emundet,
Pietatis viscera
In nobis fecundet,
Caritatis opera
Largius secundet,
Ut per nova foedera
Cordis pax abundet.

16. Amen dicant omnia,
Ut nunc per te, pia,
Recreemur gratia,
Virgo, mater dia,
Da gustare gaudia
Coeli nos in via,
Tandem tecum gloria
Perfrui Maria.

Cod. Andecens. fol. 36a. A. — Cod. Augiens. fol. 118b. B. — Cod. Pragens. fol. 117a. C. — Cod. Scotorum Vindob. fol. 11b. D. — Cod. Tegurin. I fol. 61b. E. — Cod. Tegurin. II fol. 95b. F. — Cod. Tegurin. III fol. 195b. G. — Steht auch in Clm. Monacens. (ol. Tegurin.) 20123 saec. 15. fol. 213b. — Clm. Monacens. (ol. Tegurin.) 20021 anni 1470 fol. 374a. — Clm. Monacens. (ol. Tegurin.) 19636 saec. 15. fol. 276a.

1, 3 in nostris clausula A. — 5, 2 Voluit incarnari B. — 5, 5 Vitae virgo F. — 7, 7 Atque cingis fascia B; Cingis fascigia A. — 11, 1 Fructus tui A. — 11, 4 Invitationis A. — 13, 8 placata A. — 14, 1 carnis stemate A. — 14, 2 perdotavit ABF. — 14, 7 pneumate A.

9. Oratio super Magnificat.

1. Gaude, quam magnificat
Praeelectione
Deus et sanctificat
In plasmatione,
Cujus nos laetificat
Generatione,
Quam verbi deificat
Incarnatione.

2. Tua felix anima
Tunc magnificavit
Dominum et intima
Virtus adoravit,
Fide mens gratissima
Plaudens jubilavit,
Laudeque dignissima
Cor tripudiavit.

3. Exsultavit spiritus
Tunc in salutari,
Illapso divinitus
Modo singulari,
Quem non valet penitus
Ullus perscrutari,
Attamen medullitus
Debet venerari.

4. Te ancillam humilem
Dominus respexit,
Filiam te nobilem
Genitor provexit,
Matrem virginabilem
Filius dilexit,
Sponsam, fide stabilem,
Spiritus allexit.

5. Ecce ex hoc deferunt
Tibi nationes
Et beatam referunt
Generationes,
Te coelestes efferunt
Congregationes
Et terrestes praeferunt
Te cognationes.

6. Quia potens Dominus
Tibi magna fecit,
Magna nihilominus
Et in te perfecit,
Quos ab ipso facinus
Separans infecit,
Per te trahens cominus
Pulchrius refecit.

7. Nomen ergo Domini
Hoc sanctificetur
Et in laudem numini
Sanctum praedicetur,
Huic sancto nomini
Semper supplicetur,
Quo salutem hominum
Deus pollicetur.

8. Et misericordia
Ejus in timentes
Pacisque remedia
Super poenitentes,
Gratiae praesidia
Super exquirentes
Et virtutum gaudia
Super diligentes.

9. Potens hic in proelio
Superbos dispersit,
In virtutis brachio
Daemones eversit,
Inferni succendio
Cunctos sic immersit,
Ut in coeli solio
Nec unus supersit.

10. Dominus deposuit
De sede potentes
Et in alto posuit
Humiles egentes,
Bonis implens aluit
Nos esurientes
Et inanes statuit
Divites tumentes.

11. Et misericordiae
Suae recordatus
Nostraeque miseriae
Hujus incolatus,
Nos suscepit gloriae
Deus incarnatus,
Velut multifarie
Patres est affatus.

12. Abraham et semini
Ejus in aeternum
In salutem homini
Puerum supernum
Deus misit, virgini
Filium dans vernum.
Honor cujus nomini
Sit in sempiternum.

13. Hunc Deum puerulum,
Ex te, virgo, natum,
Et immensum parvulum,
Summum inclinatum,
Et verbum infantulum,
Primum ultimatum,
Dominum veraculum
Nobis fac placatum.

14. Gaude, mater gratiae,
Cujus ventris fructus
Gustum dans laetitiae
Nostros tulit luctus,
Per quem a pernicie
Homo est eductus
Et ad portam gloriae
Exsul est reductus.

15. Eja digna vernula,
Quae Deo deorum
Ministrasti sedula,
Tu sancta sanctorum,
Fac ut sine macula
In coelo coelorum
Laudem te per saecula,
Saecla saeculorum.

Cod. Andecens. fol. 38 a A. — Cod. Augiens. fol. 119 a B. — Cod. Pragens. fol. 116 a. C. — Cod. Scotorum Vindobon. fol. 10 a. D. — Cod. Tegurin. I fol. 64 a. E. — Cod. Tegurin. II fol. 96 b. F. — Cod Tegurin. III fol. 197 a. G. — Steht ebenfalls in Clm. Monacens. (ol. Tegurin.) 19 636 saec. 15. fol. 290 b. — Clm. Monacens. (ol. Tegurin.) 20 021 anni 1470 fol. 375 a.

4, 5 virginalem B. — 7, 2 Hic sanctificetur B. — 8, 2 Super metuentes B. — 9, 5 Inferi succendio BD. — 11, 7 multiformie C. — 13, 5 Verbumque B. — 15, 7 per singula A. — 15, 8 Saeculorum. Amen. B.

10. Oratio super Salve regina.

1. Salve nobilis regina,
Fons misericordiae,
Aegris vitae medicina,
Lapsis vena veniae,
Sitibundis nunc propina
Nectar indulgentiae,
Et quos culpae pungit spina,
Medicamen gratiae.

2. Vere vitae tu dulcedo,
Cujus sapor proficit,
Favus mellis, suavis medo,
Cujus dulcor afficit,
Gratiae me tuae dedo,
Cujus odor reficit,
Nam te matrem Dei credo,
Cujus amor perficit.

3. Et spes nostra specialis,
Salve, decus virginum,
Cujus alvus virginalis
Fert salutem hominum,
Imperatrix aeternalis
Supernorum agminum,
Ut nos eruat a malis,
Deprecare dominum.

4. Ad te matrem en clamamus
Exules et filii
Evae, ad te suspiramus,
Accolae exsilii,
Te symmistam flagitamus
Divini consilii,
Per te fructum sentiamus
Coelestis auxilii.

5. In hac valle lacrimarum
Nos gementes dirige,
In abyssum offensarum
Lapsos flentes erige
A reatuque poenarum
Nos clementer corrige
Et a lacu tenebrarum
Trahens manum porrige.

6. Eja ergo, advocata
Nostra, mitis omnibus,
Iram Dei prece grata
Placa poenitentibus,
Dominatrix sublimata,
Praepotens virtutibus,
In patronam nobis data,
Salva nos ab hostibus.

7. Tuos tam misericordes
Ad nos verte oculos
Et peccati tolle sordes,
Animorum stimulos,
Tu conserva mundicordes,
Puritatis aemulos,
Vera pace fac concordes
Cunctos Christi populos.

8. Christum Jesum, benedictum
Fructum tui uteri,
Animarum dulcem victum,
Quo pascuntur superi,
Cruce tulit qui delictum
Microcosmi miseri,
Triumphando maledictum
Principatum inferi;

9. Tu benigna hunc ostende
Nobis post exsilium,
Audi preces et intende
Gemitus humilium,
Diligentes te defende,
Firma spes fidelium,
Ne diei nos tremendae
Feriat judicium.

10. Vere clemens, vere pia,
Vere virgo regia,
Cui laudis harmonia
Personat in patria,
Nos gubernans in hac via
Tua per praesidia,
Transfer, dulcis o Maria,
In aeterna gaudia.

Cod. Andecens. fol. 40a. A. — Cod. Augiens. fol. 119b. B. — Cod. Pragens. fol. 116b. C. — Cod. Scotorum Vindob. fol. 11a. D. — Cod. Tegurin. I fol. 66a. E. — Cod. Tegurin. II fol. 97b. F. — Cod. Tegurin. III fol. 199a. G. — Steht ebenfalls in Clm. Monac. (ol. Tegurin.) 20021 anni 1470 fol. 376a.

2, 5 tuae me B. — 4, 5 Summi sancta flagitamus A. — 7, 2 Ad nos converte A. — 7, 8 Cunctosque A.

11. Oratio super Ave maris stella.

1. Ave maris stella,
Verbi Dei cella,
Gratiarum mella
Dans, coelestis ros.
Maris felix portus,
Voluptatis hortus,
In quo est exortus
Deitatis flos.
Stella tu serena,
Solis luce plena,
Dulcis et amoena,
Tu sanctorum dos.

2. Dei mater alma,
Tu virtutum palma,
Coeli ad agalma
Esto nobis dux.
Mater orphanorum,
Salus miserorum,
Fac ne nos rectorum
Hostis laedat trux.
Alma virgo parens,
Pari semper carens,
Care semper clarens,
Angelorum lux.

3. Atque semper virgo,
Mater sine viro,
Virum modo miro
Paris, qui est rex.
Semper in scripturis
Cunctis creaturis
Praefert in figuris
Te divina lex.
Virgo, virga floris,
Cujus haustu roris
Gustuque dulcoris
Vivit coeli grex.

4. Felix coeli porta,
In qua pax est orta,
Illuc nos reporta,
Ubi semper es.
Coeli sidus carum,
Instar solis clarum,
Splendor animarum,
Peccatorum spes.
Porta supernorum,
In qua sibi thorum,
Fecit rex coelorum,
Electorum pres.

5. Sumens illud Ave,
Verbum tam suave,
Tu Christi conclave
Electorum pars.
Illud verbum datum
Et a patre natum,
A te generatum
O sublimis ars!
Ave virgo parens,
Omni naevo carens,
Cujus inflet arens
Gehennalis mars.

6. Gabrielis ore
Audis cum tremore,
Matrem Christi fore
Te, quod datur tunc.
Ore benedicto
Solvas a delicto,
Nos reddens invicto
Regi regum nunc.
Ore Gabrielis
Credens tu fidelis,
Filium de caelis
Ex hoc gignis hunc.

7. Funda nos in pace
Nec pro nobis tace,
Sed accensa face
Roget tua mens.
Nos duc dulcis, dia,
Ubi tecum, pia,
In aevum, Maria,
Gaudet tua gens.
In pace cum rege
Gaudes nova lege,
Sta pro tuo grege,
Sic te rogo flens.

8. Mutans nomen Evae,
Confer onus leve,
Ne culpae primaevae
Nos corrumpat fel.

Nomen amorosum
Habes et famosum,
Spiritum favosum,
  Tu coeleste mel.
Evae transfer fletum
In arrisum laetum,
Sic intremus coetum,
  Ubi manet El.

9. Solve vincla reis,
Pacem donans eis,
Et a culpis meis,
  Virgo, munda me.
Vincla peccatorum,
Nexus delictorum
Rumpe, ne malorum
  Nos involvat vae.
Reis spem solutis
Et opem virtutis
Confer destitutis,
  Obsecramus te.

10. Profer lumen caecis,
Umbram fuga necis,
Sume virgo precis
  Devotorum thus.
Lumen spiritale,
Supernaturale
Praebe, ne lethale
  Nos corrumpat pus.
Caecis et orbatis
Visu veritatis
Redde cum beatis
  Verae lucis jus.

11. Mala nostra pelle,
Posce nosse, velle,
A peccati felle
  Serva Christi lar.
Nostra gubernatrix
Sis et defensatrix,
Coeli dominatrix,
  Cui nemo par.
Pelle voluptatem
Et inanitatem,
Veram ubertatem
  Da coeleste far.

12. Bona cuncta posce,
Nobis et ignosce
Nosque recognosce
  Cum pro tuis stas.
Cunctaque profana
Vulnera mundana
Mentis nostrae sana,
  Medicinae vas.
Posce quod amamus,
Dona quod speramus,
Age, quod agamus
  Nihil extra fas.

13. Monstra te esse matrem,
Placa Deum patrem,
Qui se nobis fratrem
  Ex te fecit hic.
Te esse Mariam,
Summam coeli diam
Credimusque piam
  In aeternum sic.
Matrem Christi Dei,
Te rogamus rei,
Da salutem spei,
  Da spem nobis, dic.

14. Sumat per te precem,
Qui pro nobis necem
Tulit, tunc in faecem
  Ruit hostis fraus.
Per te renovemur,
In te gloriemur,
A te coronemur,
  Angelorum laus.
Precem nostram tibi
Damus atque sibi,
Qui dat panem ibi
  Suis in Emaus.

15. Qui pro nobis natus,
Mundo conversatus,
Patri immolatus,
  Bellans sicut vir.
Pro nobis resurgens,
Morte mortem urgens,
Quare Satan turgens
  Fert poenarum pyr.

Natus ex te, dia,
O dulcis Maria,
Te in hierarchia
Dextro locat ir.

16. Tulit mortem crucis
Auctor verae lucis,
Flos in virga nucis
Dedit nobis spem.
Esse Deum, Amen,
Patrem, natum, flamen,
Unum reor tamen,
Sancti laudant quem.
Tuus natus Deus
Omnium et meus,
Jesus Nazaraeus
Cunctam fecit rem.

17. Virgo singularis,
Stella predicaris
Fluctuantis maris,
Candens plus quam nix.
Singularis vita
Nobis in te sita,
In coelo nos dita,
Ne nos premat Styx.
Singularis virgo,
Parens sine viro,
Loca nos in pyrgo,
Quo it justus vix.

18. Inter omnes mitis,
Tu vinosa vitis,
Pota nos mellitis
Botris, nostra ars.
Omnes reges caeli,
Qui stant coram Eli,
Reples laude zeli,
Quorum tu es pars.
Mitis et benigna,
Cruce nos consigna,
Ut nos non maligna
Laedat Stygis Mars.

19. Nos culpis solutos
Semper fac et tutos,
Fide, spe imbutos,
Caritatem da.
Culpis non fraudata,
Summi regis nata,
Mater illibata,
Tu pro nobis sta.
Solutos peccatis
Fac nos, pulchra satis
Aula trinitatis,
Nulla major qua.

20. Mites te videbunt,
Qui non plus dolebunt,
Tibi adhaerebunt,
O aestatis ver!
Fac et nos astare
Sanctis, et laudare
Te cum Christo, quare
Sanctus cano ter.
Castos duc in chorum
Regis angelorum,
Mater orphanorum,
Opem nobis fer.

21. Vitam praesta puram,
Nostri gere curam,
Viam per securam
Duc nos, coeli pons.
Praesta, quod optamus,
Tecum ut vivamus,
Ad te conscendamus,
O virtutum mons.
Puram et profundam
Gratiarum undam,
Cordibus fecundam,
Funde vitae fons.

22. Iter para tutum,
Scutum da virtutum,
Nam contra versutum
Grandis instat lis.
Para defensamen,
Confer adjuvamen,
Hostis ne fraudamen
Vincat nos aut vis.
Tutum et beatum
Ut captemus statum
Post hunc incolatum,
Tu pro nobis sis.

23. Ut videntes Jesum,
Nunquam culpa laesum,
Sed pro nobis caesum,
Cedat mortis nox.
Videntesque, pia,
Te, virgo Maria,
Laudis melodia
Nostra sonet vox.
Jesumque laudantes,
Angelos adstantes,
Nos considerantes,
Jubilemus mox.

24. Semper collaetemur
Et congloriemur,
Sanctis commoremur,
Christus beat quos.
Collaetemur tibi,
Gratiemur sibi
Semper hic et ibi,
Qui redemit nos.
Amen, amen toto
Corde, voce, voto,
Animo devoto
Canat omne os.

25. Sit laus Deo patri,
Christo nostro fratri,
Decus sit et matri,
Semper laudo quam.
Laus sit Nazaraeo,
Jesu Deo meo,
Qui nos de alveo
Ducit pie tam.
Deo patri, nato,
Flatui sic dato
Laudes et amato,
Dignum est hoc nam.
Patri dato laudes,
Filio congaudes,
Flamini applaudes,
Nec sileto jam.

26. Summo Christo decus
Per quem homo secus
Vivit sic ut pecus,
Quorum ipse spes.
Christo vero credo
Et sic hostem laedo,
Cum peccatis cedo,
O quam sancta res.
Decus supernorum,
Terror infernorum,
Salus mundanorum
Christe semper es.

27. Spiritui almo
Laeto cano psalmo
Cum extenso palmo,
Ubicumque sto.
Sancto Deo soli
Ac Mariae proli,
Qui est rector poli,
Me totalem do.

28. Tribus honor unus,
Triplex Deo munus
Demus, ne nos funus
Laedat valle hac.
Honor trinitati,
Salus unitati,
Laus sit Deitati,
On, quae peto, fac.
Unus exstat Deus
Omnium et meus,
Jesus Nazaraeus,
Matris sugens lac.

29. Amen dicant flentes,
Gratiam quaerentes,
Gloriam canentes,
Regi Kyrion.
Amen dicant gentes,
Culpam confitentes,
Deum profitentes,
Qui est in Sion.
Amen dicant cuncti,
Vivi et defuncti,
Qui sunt deo juncti,
Cui nomen on.

Cod. Andecens. fol. 32a. A. — Cod. Augiens. fol. 119a. B. — Cod. Pragens. fol. 115b. C. — Cod. Scotorum Vindob. fol. 9a. D. — Cod. Tegurin. I fol. 67b E. — Cod. Tegurin. II fol. 98a F. — Cod. Tegurin. III fol. 201a. G. — Steht auch in Clm. Monacens. (ol. Togurin.) 19636 saec. 15. fol. 144a.

1, 2 Veri Dei cella A. — 1, 4 Dans fehlt A. — 2, 7 reorum A. — 2, 11 Clare semper A. — 2, 12 Angelorum dux A. — Str. 5 bis 9 fehlen BCD. — 11, 2 Nosse posse velle AF. — 11, 6 Sis et divinatrix A. — 12, 3 Et nos recognosce AC. — 12, 6 Vulneraque B. — Str. 13 bis 21 fehlen BD. — 16, 11 Nazarenus A. — 21, 3 Vitam ad futuram A. — 21, 4 Fer nos coeli ACDF; Fac nos B. — 24, 12 Omne canat os D. — Str. 25 bis Schlufs fehlen BCD. Wahrscheinlich sind diese Strophen später hinzugedichtet; sie stechen auch, formell wie inhaltlich, sehr vom Vorhergehenden ab. — 26, 3 sicque A; sic quam F. — 29, 3 = *Κυρίων*. — 29, 12 = *ὤν*.

B. HEILIGEN-LIEDER.

12. De omnibus sanctis.

1. Ave trinus in personis,
   Unus in essentia,
   Indivisus tu in donis,
   Cuncta creans entia,
   Jam virtutum diter donis
   Ex tua praesentia.

2. Ave, Christe, reparator
   Protoplasti generis,
   Jesu Dei mediator
   Et humani foederis,
   Quaeso, mihi sis salvator
   Ut electis ceteris.

3. Ave, virgo singularis,
   Felix tu puerpera,
   Universis dominaris,
   O regina, impera,
   Ne me morsibus amaris
   Stygis laedat vipera.

4. Ave, chori angelorum,
   Deitatis facie
   Illustrati electorum
   Omnium in acie,
   Mihi, precor, supernorum
   Ferte lumen gratiae.

5. Ave tu, baptista Christi,
   Major natis hominum,
   Verbi Dei vox, praeisti
   Nuntiare Dominum,
   Fac, ne claudam nece tristi
   Hujus vitae terminum.

6. Ave, felix duodena
   Clanga apostolica,
   Quorum vita non terrena
   Nec potestas modica,
   Per vos mihi salus plena
   Detur, virtus coelica.

7. Ave, cohors prophetarum,
   Signis miris inclyta,
   Concio patriarcharum,
   Sacra stirpe praedita,
   Dona ferte gratiarum
   Hostis fraude domita.

8. Ave, coetus novae legis,
   Scribens evangelia
   Ac discipulorum regis
   Nova dans praeconia,
   Ad superni per vos gregis
   Transferar ovilia.

9. Ave phalanx purpurata
   In cruoris flumine,
   Innocenter candidata
   Turba rubens sanguine,
   Vita sumat me beata
   Vestro deprecamine.

10. Ave, sacer grex doctorum,
    Veritatis speculum,
    Rector quoque populorum,
    Felix chorus praesulum,
    Per vos Christus, rex coelorum,
    Salvet me in saeculum.

11. Ave, agmen confessorum,
Lux fidelis populi,
O caterva monachorum,
Cuncta spernens saeculi,
Vestra prece peccatorum
Nexus ruant singuli.

12. Ave, turma virginalis,
Agni tecta vellere,
Continentum, conjugalis
Claro casta foedere,
Per vos vestis nuptialis
Mihi detur munere.

13. Ave, omnium sanctorum
Jucunda societas,
Ad superna me polorum
Vestra ducat pietas,
Ut vestrorum me bonorum
Repleat satietas.

Cod. Andecens. fol. 83b. A. — Cod. Augiens. fol. 180b. B. — Cod. Gemnicens. fol. 139a. C. — Cod. Pragens. fol. 125b. D. — Cod. Tegurin. I fol. 158a E. — Cod. Tegurin. II fol. 85b F. — Cod. Tegurin. III fol. 181a. G. — Cod. Underdorfens. fol. 131b. H. — Steht ebenfalls im Cod. Gracens. 1588 fol. 125a.

1, 6 Tua ex ABF. — Str. 2 fehlt D. — 4, 1 Ave coetus F; Avete chori B. — 6, 4 Nec pietas B. — 6, 6 Detur vi deifica F. — 7, 1 Ave chorus A. — 9, 1 fallax D. — 9, 2 cruorum A. — 9, 3 Innocentum AD. — 12, 1 turma singularis. F.

13. De novem ordinibus angelorum.

1. Summo Deo agmina
Trinae hierarchiae,
Modulantis carmina
Dulcis symphoniae,
Mea nunc precamina
Exaudite pie,
Cunctaque discrimina
Propulsate viae.

2. Seraphim limpidius
Deum contemplantes,
Ceteris ardentius
Ipsum peramantes,
Cor meum sincerius
Sitis radiantes
Ac amoris fortius
Igne reflammantes.

3. Dei ex praesentia
Estis illustrata,
Plenaque scientia
Cherubim beata
Per vos conscientia
Fiat serenata,
Deique notitia
Mihi detur grata.

4. Chorum datis tertium,
Throni sedis Dei,
Unde fit judicium
Justi atque rei,
Animi hospitium
Condecenter mei
Dignum in triclinium
Praeparetis ei.

5. Subditis spiritibus
Dominationes
Praesunt, dant minoribus
Ministrationes,
Animae virtutibus
Hae subjectiones
Debitas et viribus
Donent actiones.

6. Justisque hominibus
Praesunt principatus
Et eorum actibus
Tribuunt conatus,
Per hos bonis moribus
Semper ordinatus,
Sanctis et operibus
Tandem sim beatus.

7. Potestates viribus
Daemones arcere
Solent, ne hominibus
Queant praevalere,
Hae me malis motibus
Faciant carere
Semper et affectibus
Puris inhaerere.

8. Hinc virtutes varia
Signa operantur,
Per quas et prodigia
Mira perpetrantur,
Per has in me vitia
Cuncta subruantur,
Virtutum insignia
Grata tribuantur.

9. Sacer praeest pluribus
Grex archangelorum,
Qui sunt in majoribus
Nuntii coelorum,
Per hos intellectibus
Fungar divinorum
Et post bonis omnibus
Fruar supernorum.

10. Angelorum spiritus
Multum nobis grati,
Singulis divinitus
Estis deputati,
Per vos semper penitus
Simus gubernati,
Post hanc vitam coelitus
Vobis sociati.

Cod. Andecens. fol. 43 b. A. — Cod. Augiens. fol. 180 a. B. — Cod. Gemnicens. fol. 186 b. C. — Cod. Pragens. fol. 171 a. D. — Cod. Scotorum Vindobon. fol. 48 a. E. — Cod. Tegurin. I fol. 71 b. F. — Cod. Underdorfens. fol. 61 a. G.

2, 5 devotius B. — 3, 5 Per vos summa scientia B. — 3, 6 Fiat reserata B. — 3, 8 Detur mihi grata B; Mihi donetur D. — 7, 1 Junctisque D. — 8, 3 Per quae D. — 9, 7 Et cum bonis B; Expost bonis D. — 10, 7 coelicus B.

14. De proprio angelo.

1. Salve mi angelice
Spiritus beate,
Tu lucis uranicae
Plenus claritate,
Qui jucunda frueris
Dei visione
Et perfecta pasceris
Delectatione.

2. Dum superbos spiritus
Abstulit ruina,
Te servavit coelitus
Gratia divina,
Et virtute stabili
Mire jam beavit,
Et custodem fragili
Mihi deputavit.

3. Flexis ergo genibus
Cernuus honoro,
Elevatis manibus
Supplex te imploro,
Ut hac die jugiter
Mihi sis defensor,
Ne malignus nequiter
Noceat offensor.

4. Corpus a periculis
Per te tueatur,
A peccati maculis
Mens custodiatur,
Omni loco, tempore
Me ab hoste tege,
Corde, ore, opere
Et in actu rege.

5. Preces pro me porrige,
Excita torpentem,
Oberrantem corrige,
Erige labentem,
Pristina, praesentia
Et futura pelle,
Mentis, carnis vitia
Penitus evelle.

6. Consolare, respice,
Refove gementem,
Purga, lustra, perfice
Et inflamma mentem,
Juva, doce, incita
Ad actus virtutis,
Fer in vitae semita
Prospera salutis.

7. Gratiam obtineas
Veniam petenti,
Semper et congaudeas
Mihi poenitenti,
Sic hanc vitam peragam
Semper placens Deo,
Mea desideria
Cuncta sint in eo.

8. Hora mortis propera
Me consolaturus
Et ab hoste libera
Tecum perducturus
Ad coeli palatia,
Ubi sine fine
Vera sunt solatia
Laudesque divinae.

Cod. Andecens. fol. 44b. A. — Cod. Augiens. fol. 180a. B. — Cod. Pragens. fol. 137b. C. — Cod. Scotorum Vindobon. fol. 48a. — Cod. Tegrinsens. I fol. 73a. E. — Cod. Tegurin. III fol. 144a F. — Cod. Underdorfens. fol. 61 b. H. — Steht ebenfalls im Cod. Gottwicens. 444 saec. 15. — Cod. S. Petri Salisburg. b. VI. 3 saec. 15. fol. 208b. und fol. 225b. G.

1, 3 Qui lucis uranicae G. — 3, 2 Tremulus honoro B. — 4, 3 Et peccati B. — 4, 7 ore, corpore D. — 6, 1 refove G. — 6, 3 praevide B. — 6, 5 et incita B. — 7, 1 Veniam obtineas B. — 7, 2 Gratiam petenti B. — 7, 3 ut congaudeas A. — 7, 5—8 fehlen BDG. — Nach Str. 8: Ut illic cum angelis | Habeam solamen | Cumque sanctis omnibus | Te collaudem. Amen. G.

15. De sancto Johanne Baptista.

1. Salve, Johannes, hodie,
Quem rex perennis gloriae
Prae ceteris respexit,
Johannes, Dei gratia
Per orbis terrae spatia
Te major non surrexit.

2. Nam Gabriel, qui Domini
Conceptum sacrum virgini
Denuntiat Mariae,
Hic templi in oraculo
Foris astante populo
Promisit Zachariae.

3. Licet aetate debili,
Elisabeth ex sterili
Te fore nasciturum.
Nomen, vivendi studium,
Officii praeconium,
Te magnum fert futurum,

4. Replendum sancto spiritu
Adhuc in ventris ambitu
Sine culpae sequela;
Sed Zacharias tremulus,
Verbis ejus incredulus,
Privatur mox loquela.

5. Inclusus ventris gremio
Tu exsultabas gaudio
Ad vocem salutantis
Mariae, cum auriculae
Insonuit aniculae
Elisabeth pregnantis.

6. Occurrere tripudio
Tu gestis Dei filio
In virgine latente,
Subtrahitur moestitia,
Quam pluribus laetitia
Confertur te nascente.

7. Dum tua circumciditur
Caro, a patre scribitur:
Johannes nominatur,
Vox illi statim redditur,
Qua Deus benedicitur,
Plebs omnis admiratur.

8. Tu in desertis latitas,
Puer seorsim habitas
Virtutis ob augmentum,
Locustae, mella epulum,
Fluenta praestant poculum,
Cameli tegumentum.

9. Diversis dissimilia
Salutis dans consilia
Viam Christo parabas,
Baptisma das notitiae
Christi, sed poenitentiae
Baptismum praedicabas.

10. Cum in Jordanis flumine
Deus natus ex virgine
A te baptizabatur,
Voce pater ingenitus
Et in columba spiritus
Tibi revelabatur.

11. Agnum Dei exsistere,
Peccata mundi tollere,
Jesum tu indicabas,
Ei ob excellentiam
Te solvere corrigiam
Indignum judicabas.

12. Et cum Herodis impias
Redarguebas nuptias,
Scelus detestabaris,
Ob hoc conclusus carcere
Pro saltatricis munere
Tu capite truncaris.

13. Amice sponsi, judicis
Praeco, Helia vindicis
In fine judicantis,
Me Christi amicitiae
Concilia, sententiae
Ne tradar vindicantis.

14. Vox in deserto legeris,
Plus quam propheta diceris,
Tu luminis lucerna,
Vox tua Christo praeparet
Cor meum, ut me reparet
Sua luce superna.

15. Virgo candore niveus,
Martyr cruore roseus,
Praecelsus eremita,
Baptista tu eximius,
Me ablue perfectius
In hac mortali vita.

16. Homo missus a Domino
In vitae mihi termino
Adsis, athleta bone,
O angele, ad gaudia
Deduc me tunc coelestia,
Johannes mi patrone.

Cod. Andecens. fol. 45 b. A. — Cod. Augiens. fol. 180 b. B. — Cod. Gemnicens. fol. 139 b. C. — Cod. Scotorum Vindob. fol. 48 b. D. — Cod. Tegurin. I fol. 74 a. E. — Cod. Tegurin. II fol. 282 a. F. — Cod. Tegurin. III fol. 205 a. G. — Cod. Underdorfens. fol. 62 b. H.

2, 4 templum A. — 4, 3 Sine tirpla B. — 6, 3 latenti F. — 7, 1 Cum tua BCD. — 8, 5 Flumenta B. — 10, 3 baptizatur A. — 10, 4 Mox pater A. — 11, 4 Et ob excellentiam B. — 12, 3 detestaris BD. — 13, 6 judicantis AF. — 16, 3 ad laeta A.

16. De sanctis Petro et Paulo.

1. O Petre, apostolice
Pastor divini gregis,
O Paule, evangelicae
Doctor supernae legis.

2. In terra Christus advocat
Te a piscatione,
Te coeli luce revocat
A persecutione.

3. Te principem constituit
Ecclesiae justorum,
Te gentibus instituit
Doctorem credendorum.

4. In monte claram perspicis
Christi humanitatem,
In raptu clare aspicis
Ejus divinitatem.

5. Tu Christum Dei filium
Vivi Jesum confessus,
Tu populis gentilium
Hunc clamans indefessus.

6. Tu super mare graderis,
Tu naufragus es maris,
Tu fers squalores carceris,
Tu vero lapidaris.

7. Per signa, per miracula
In mundo coruscastis,
Per mortisque pericula
Christum clarificastis.

8. Te crux, te mucro abstulit
Certantes in agone,
Eadem urbs, lux obtulit
Vos Christo sub Nerone.

9. Vos duo luminaria
Magna, pulchra, divina,
Virtutum exemplaria,
Candelabra vos bina.

10. Supernae lucis radiis
Lustrate intellectum,
Virtutum donis variis
Imbuite affectum.

11. Binae tubae argenteae
Verbo Dei clangentes,
Duae columnae aereae
Fideles fulcientes.

12. Formate Dei legibus
Et morum disciplina,
Stipate me virtutibus
Et gratia divina.

13. Sanctus, sanctus vos Seraphim
Alterutrum clamentes,
Duo in templo Cherubim
Vos alas dilantantes.

14. Ad diligendum fervide
Incendium praebete,
Me ad noscendum limpide
Scientia replete.

15. Duae olivae gratiae
Vos filii splendoris,
Ostiola vos patriae
Bina miri decoris.

16. Per vos culparum veniam
Et gratiam nanciscar,
Per vos coelestem gloriam
Cum sanctis adipiscar.

Cod. Andecens. fol. 46b A. — Cod. Augiens. fol. 181a B. — Cod. Gemnicens. fol. 140b. C. — Cod. Scotor. Vindob. fol. 49a. D. — Cod. Tegurinus I fol. 76a. E. — Cod. Tegurin. II fol. 283a. F. — Cod. Tegurin. II fol. 206a. G. — Cod. Underdorfens. fol. 63b. H.

1, 1 Petrus B. — 5, 4 Hunc fehlt. F. — 7, 3 Per mortisque spicula A. — 7, 4 In mundo Christum B. — 8, 3 lux, urbs BF. — 8, 4 Vos fehlt F. — 9, 1 magna luminaria B. — 12, 2 et mox disciplina A. — 13, 1 Spiritus sanctus vos Seraphim B. — 13, 2 Alternatis clamantes B. — 13, 4 alas fehlt B.

17. De sancto Petro apostolo.

1. Salve, sancte Petre, mitis
Ovium ecclesiae
Pastor, palmes verae vitis,
Fructum fers justitiae.

2. Claudis, aperis coelorum
Regnum regni clavibus,
O princeps apostolorum,
Qui relictis omnibus

3. Christum petram imitaris,
A quo Petrus diceris,
In tributo compararis
Domino prae ceteris.

4. Qui, dum se transfiguravit
Et ut sol resplenduit,
Dum puellam suscitavit
Et vitae restituit,

5. Et cum patrem exorabat
Mortis prae angustia,
Te seorsum advocabat
Speciali gratia.

6. Jesum es Christum confessus
Vivi Dei filium,
Cujus amor indefessus
Te ad prunas ignium

7. Abnegantem mox respexit,
Recognosti Dominum,
Qui post fletum te direxit
In piscamen hominum.

8. Te procella non involvit,
Dum per mare graderis,
Angelus te mire solvit
A clausura carceris.

9. Aegris praestas medicinam
Corporis umbraculo,
Et virtutem per divinam
Suscitas a tumulo.

10. In despectum fit rasura
Tibi Antiochiae,
Quae nunc clero permansura
Est corona gloriae.

11. Septem annis cathedratum
Tenes ibi firmiter
Et ter denis praesulatum
Romae laudabiliter.

12. Simon magus dat ruinam
Per te sui corporis,
Nero crucem per supinam
Finem tui temporis.

13. O piscator peccatorum,
Hamo indulgentiae,
Me de mari vitiorum
Duc ad litus gratiae.

14. Pastum praebe spiritalem,
Quo in via nutriar,
Fuga lupum infernalem
Ne morsu inficiar.

15. Tu post mortem me repone
Mox cum Christi ovibus,
Ubi pascar, pastor bone,
Pascuis coelestibus.

Cod. Andecens. fol. 47 a. A. — Cod. Augiens. fol. 181 b. B. — Cod. Gemnicens. fol. 141 b. C. — Cod. Scotor. Vindobon. fol. 49 b. D. — Cod. Tegrinsens. I fol. 77 a. E. — Cod. Tegrinsens. II fol. 283 b. F. — Cod. Tegrinsens. III fol. 207 a. G. — Cod. Underdorfens. fol. 64 a. H.
1, 4 fers egregie D. — 7, 2 Recognoscis CF; Recognoscens D.

18. De sancto Paulo apostolo.

1. Salve, sancte Paule, legis
Veteris armarium,
Legis novae Christi regis
Coelicum sacrarium;

2. Christus luce te caecavit,
Perperam dum graderis,
Voce clamans te prostravit:
Ut quid me persequeris.

3. Sed caecatum et prostratum
Erigit, illuminat,
Ananiam nam probatum
Virum tibi destinat,

4. Qui precantem, jejunantem
Te caecatum triduo
Baptizavit et cibavit,
Videsque continuo.

5. Raptus es in paradisum
Et in coelum tertium,
Trinum vides indivisum,
Creatorem entium,

6. Audis, cernis tunc arcana
In divino lumine,
Quae non capit mens humana
Nec enarrat famine.

7. Hinc doctrina vitae morum
Totum mundum instruis,
Et culturam idolorum
Signis miris destruis.

8. Nam aegrotos liberasti
Variis languoribus,
Vita functos revocasti,
Imperas daemonibus.

9. Quis enarret, quanta passus
Sis pro Christi nomine?
Fame, siti, cursu lassus
Aestu, gelu, flumine;

10. Pauper, nudus, plagis caesus,
Crebro in carceribus,
Captus, trusus, virgis caesus,
Obrutus lapidibus.

11. Fatigaris in labore,
Diris tortus vinculis,
Fers haec Christi pro amore
Multis cum periculis;

12. Romae morti deputatus
Mortis in certamine
Fundis, capite truncatus,
Lac pro colli sanguine.

13. Sic crudeli sub Nerone
Claudis vitam gladio,
Sic triumphas in agone
Regnas nunc in gaudio.

14. Eja, vas electionis,
Paule, doctor gentium,
Christus, fons dilectionis,
Salus se colentium,

15. Per te mihi fidem rectam
Et spem firmam conferat
Caritatemque perfectam,
Finem bonum inferat,

16. Ut devictis hoste, mundo,
Carne mortis stadio,
Tecum fruar mox jucundo
Sempiterno bravio.

Cod. Andecens. fol. 48 a. A. — Cod. Augiens. fol. 181 b. B. — Cod. Gemnicens. fol. 142 a. C. — Cod. Scotor. Vindob. fol. 50 a. D. — Cod. Tegurin. I fol. 78 b. E. — Cod. Tegurin. II fol. 284 b. F. — Cod. Tegurin III fol. 208 a. G. — Cod. Underdorfens. fol. 65 a. H.

3, 3 jam probatum B. — 4, 4 Fidesque BD. — 5, 3 Primum vides A. — 7, 3 Et cultores B. — 13, 4 nunc fehlt A. — 14, 4 Salus es colentium A; te colentium F.

19. *De sancto Andrea apostolo.*

1. Salve, sancte o Andrea,
Primus sequens Dominum
Inter omnes, ex Judaea
Christus, salus hominum,

2. Quos elegit, fide plenos,
Sibi in discipulos,
Et ex quibus duodenos
Statuit apostolos.

3. Ad Messiam non in vanum
Sed inventum prospere
Simonem, tuum germanum,
Adduxisti propere.

4. Qui vos a piscatione
Revocat mechanica
Et dignos electione
Facit apostolica.

5. Post ascensum Jesu Christi
Transis in Achaiam,
Hinc pertransis tractu tristi
Urbem Myrmidoniam.

6. Quam ad fidem convertisti
Tuis sacris precibus.
Ac Niceam eruisti
Septem a daemonibus.

7. Prece senem liberasti
Grandi a libidine
Juvenemque praeservasti
Matre tacta fulmine.

8. Caecos, aegros multos curas,
Ejicis daemonia,
Nam per tuas preces puras
Obtinebas omnia.

9. Maris undas quietasti
Tecum navigantibus,
Quater denos suscitasti
Mersos maris fluctibus.

10. Hinc post multa perpetrata
Virtutum insignia
Et in fide jam fundata
Plebe in Achaia,

11. Te Aegeas, praeses urbis
Patras, clausit carcere,
Sed tu tanto magis turbis
Praedicabas libere,

12. Crucifixum esse Deum
Et crucis mysterium,
Praeses damnat te ut reum
Ad crucis supplicium.

13. Flagris caesus, alligatus
Cruci pendes biduo.
Orans luceque velatus
Evolas continuo.

14. Eja sancte nunc Andrea,
Precor te suppliciter,
Tu peccata dele mea
Tua prece pleniter.

15. Aufer animae languores,
Confer continentiam,
Ac honestos fove mores,
Da virtutis gratiam,

16. Ut beata visione
Unum trinum videam
Ejusque fruitione
Semper tecum gaudeam.

Cod. Andecens. fol. 48 b. A. — Cod. Augiens. fol. 182 a. B. — Cod. Gemmicens. fol. 143 a. C. — Cod. Scotor. Vindob. fol. 50 a. D. — Cod. Tegurin. I fol. 80 a. E. — Cod. Tegurin. II fol. 285 a. F. — Cod. Tegurin. III fol. 208 b. G. — Cod. Underdorfens. fol. 66 a. H.

6, 1 Quos ad fidem A. — 7, 4 Marino tactum flumine B. — 11, 1 praeses orbis B. — 11, 3 tantum magis B.

20. De sancto Jacobo majore.

1. Salve, Christi benedictus
Jacobus discipulus,
Jacobus es major dictus,
Mente vero parvulus.

2. Zebedaeum, tuum patrem,
Navem linquis protinus,
Cum Johannem, tuum fratrem,
Teque vocat Dominus.

3. In transfiguratione,
Cum puellam suscitat,
Ades, cum pro passione
Mortis patrem flagitat.

4. Post ascensum in Judaea
Simul et Samaria
Christum praedicas et ea,
Quae fecit magnalia.

5. Tunc Hermogenes conversus,
Magus magnus credidit,
Per quos fuerat perversus,
Libros igni tradidit.

6. Carceraris, tamen Christi
Reserans mysterium,
Judaeorum convertisti
Dura corda plurium.

7. Tunc te suasus a Judaeis
Rex Agrippa tenuit,
Et placere volens eis
Decollari statuit.

8. Per te languidus curatur,
Cum ad mortem duceris,
Ducens lictor immutatur
Dono divi muneris.

9. Qui, dum a te baptizatus
Jam in fide graditur,
Tecum simul decollatus
Ad superna vehitur.

10. Absque remige translatus
Dum es in Hispaniam,
Lapis corpori substratus
Mitigat duritiam.

11. Biga boum dum te vexit
In reginae regiam,
Ipsa credens mox erexit
Aulam in ecclesiam.

12. Eja, sancte, gloriosis
Rutilans miraculis,
Salva me a vitiosis
Animae periculis.

13. Fac secundum nomen tuum
Ut supplantem vitia,
Ut me propter nomen suum
Christus ungat gratia.

14. Preme hostem gehennalem,
Ne per hunc dejiciar,
Sed ut vitam immortalem
Libere ingrediar.

Cod. Andecens. fol. 49 b. A. — Cod. Augiens. fol. 182 a. B. — Cod. Gemnicens. fol. 143 b. C. — Cod. Scotorum fol. 51 a. D. — Cod. Tegurin. I fol. 81 b. E. — Cod. Tegurin. II fol. 285 b. F. — Cod. Tegurin. III fol. 209 b. G. — Cod. Underdorfens. fol. 67 a. H.

1, 2 Jacobe apostolus B. — 1, 4 Mente vere A. — 2, 2 Et navem D. — 5, 2 Magnus magus C; Magus Christo F; Magus magno D. — 9, 3 decollatus simul B. — 10, 1 Atque remige D. — 10, 2 Ductus es in B. — 11, 1 Juga boum A. — 11, 3 direxit B. — 14, 1 infernalem F. — 14, 2 per hunc vindemiar D.

21. De sancto Johanne evangelista.

1. Salve nunc evangelista,
O Johannes, gloriae,
Jesu Christi tu symmista,
Nomen habens gratiae.

2. Te post annos pubertatis
Vocat a piscapio,
Tuae florem castitatis
Servat a connubio.

3. Te apostolum electum
Clamat evangelium,
Te prae ceteris dilectum
Probat privilegium.

4. Nam quis sic familiaris
Domino complacuit?
Qui cum velut lux solaris
In vultu resplenduit,

5. Cum puellam suscitavit,
Cum patrem oraverat,
Te cum paucis advocavit,
Quos ad hoc elegerat.

6. Solus supra pectus Christi
Tu recumbis propius,
Ex quo nectar, quod hausisti,
Fundis post uberius.

7. Tibi Christus commendavit
Curam matris virginis,
Cum in cruce laboravit
Pro salute hominis.

8. Ipsam tibi dedit matrem
Et te illi filium,
Sic cum tibi se dat fratrem,
Rosa profert lilium.

9. Tu illaesus evasisti
Vas ferventis olei,
Et in Pathmos depinxisti
Tu secreta fidei.

10. Morbidosos tu curasti,
Tu gemmarum fragmina
Et virgulta commutasti
In natura gemina.

11. Tu defunctos suscitabas,
Quos venenum perculit,
Tibi vero cum potabas
Nihil mali intulit.

12. Aquiline intendisti
Veri solis radio,
Quando Christum descripsisti
Verbum in principio.

13. Hinc in fine senectutis,
Jam conversa Asia,
Te vocavit rex virtutis
Ad coeli convivia.

14. Vivus intras monumentum,
Sed cum splendor nimius
Te abscondit, est inventum
Manna scatens largius.

15. Flos virgineae cohortis,
Confer castimoniam,
Tutam mihi hora mortis
Adhibe custodiam.

16. Tua prece me gustare,
Fac nunc coeli gaudia
Tibique conjubilare
In perenni gloria.

Cod. Andecens. fol. 50 a. A. — Cod. Augiens. fol. 182 b. B. — Cod. Gemnicens. fol. 144 a. C. — Cod. Scotorum Vindob. fol. 51 a. D. — Cod. Tegurin. I. fol. 83 b. E. — Cod. Tegurin. II. fol. 286 b. F. — Cod. Tegurin. III. fol. 210 b. G. — Cod. Underdorfens. fol. 67 b. H.

1, 1 Salve mi evangelista H. — 1, 2 O Johannes gloriose A. — 3, 1 apostolis AD. — 5, 1 Dum puellam A. — 5, 4 Quos adhuc B. — 6, 2 praecumbis B. — 14, 2 Sed splendor eximius B. — 14, 3 est frumentum B. — 15, 1 O flos A; Mihi virgineae B.

22. De sancto Thoma.

1. Salve, pulchrum sidus coeli,
Te saluto nunc fideli
Mente, flexo poplite,
O apostole dilecte,
Sancte Thoma, praeelecte,
Coeli princeps inclyte.

2. Te elegit ex hoc mundo
Deus homo, ut eundo
Fructum ferres fertilem,
Verae vitis palmes munde,
Divo rore nunc abunde
Mentem riga sterilem.

3. Tu sal terrae, tu lux mundi,
Tu lucerna vagabundi,
Tu montana civitas,
Cor hoc condi, ne vilescat
Et illustra, quod fulgescat
In me vera sanctitas.

4. Postquam pedes suis lavit
Nec non sacra ministravit
Suae carnis fercula,
Christus te affatur ita:
Via, veritas et vita
Ego sum in saecula.

5. Cicatrices ad videndum,
Latus praebet ad tangendum,
Fidem in te reparans,
Pacem dedit et ascendit,
Pneuma sacrum hinc descendit
Te perfecte praeparans.

6. Cum sol verus duodenos
Sparsit radios serenos
Orbis per confinia,
Luce verbi radiasti,
Plebem Christo adunasti,
Quam tenebat India.

7. Nam defunctos suscitabas,
Multis clarus rutilabas
Signis et virtutibus,
Solis idolum confregit
Daemon, tua quem coegit
Virtus coram omnibus.

8. Ob hoc tunc tu lanceatus,
Nunc in coelo laureatus
Cum palma martyrii,
Sine fine regnaturus,
Judicanti assessurus
In die judicii.

9. Per te culpa diluatur,
Per te virtus tribuatur,
Mihi, precor intime,
Adsis mortis in agone,
Quem elegi, mi patrone,
Sancte Thoma Didyme.

10. Hostem tetrum propulsando,
Pro me Christo supplicando
Plene reconcilia,
Et secutum hinc educas,
Et me tecum introducas
In aeterna gaudia.

Cod. Andecens. fol. 50 b. A. — Cod. Augiens. fol. 183 a. B. — Cod. Gemnicens. fol. 145 a. C. — Cod. Pragens. fol. 193 a. D. — Cod. Scotor. Vindob. fol. 51 b. E. — Cod. Tegurin. I. fol. 85 b. F. — Cod. Tegurin.

II. fol. 287 a. G. — Cod. Tegurin. III. fol. 211 b. H. — Cod. Underdorfens. fol. 68 a. I. —

2, 5 Dive CE. — 5, 6 Te persancte D; perfecte imperans E. — 6, 4 illustrasti EG. — Str. 7 fehlt D. — 8, 1 Ubi tandem D. — 8, 6 Es die judicii BE; Es in die G. — 9, 1 profugando B. — 9, 4 Et secutum A; Ut securum G; Uti sacrum hinc educas E. — Str. 9 fehlt D. —

23. De sanctis Philippo et Jacobo.

1. Salve, sancte o Philippe,
Tu Jesu discipulus,
Salve, Jacobe, tu quippe
Christi es apostolus.

2. Tu, Philippe, annis multis
Praedicans in Scythia,
Qui dum cogeris a stultis
Colere sculptitia,

3. Surgens draco interfecit
Tres de plebe validos,
Flatu reliquos infecit,
Cunctos reddens morbidos.

4. Tunc draconem effugasti
Et defunctos suscitasti,
Cunctos languidos sanasti,
Credidit communitas.

5. In Hierapolim transisti,
Sectam Ebionicam
Destruis, quae carnem Christi
Asserit phantasticam.

6. Convocatis commendabas
Populum presbyteris,
Et in fide confortabas,
Post hoc crucifigeris.

7. Tuae natae tumulatae
Tecum duae virgines,
Tecum gaudent jam translatae
In coelorum cardines.

8. Sancte Jacobe, fuisti
Praesul Jerosolimis,
Fidem Christi docuisti
Signis, verbis plurimis.

9. Gloriam ob sanctitatem
Habuisti hominum,
Intra sancta potestatem
Adorare dominum.

10. Jam majores in procinctu
Erant Christum credere,
Quos maligno ex instinctu
Studuit pervertere

11. Quidam, qui seditione
Plebem in te concitat
Et te stantem in ambone
Deorsum praecipitat.

12. Christo dabas in paschali
Festo testimonium,
Palam reclamantes mali
Te post praecipitium

13. Lapidarunt, excusserunt
Cerebrum cum pertica,
Martyrem sic transmiserunt
Te ad regna coelica.

14. Tu os lampadis vocaris,
Concors tuo nomini,
Sed tu minor appellaris,
Justus frater Domini.

15. Cum exemplo verbum bonum,
Opera justitiae,
Et humilitatis donum
Cum dulcore gratiae.

16. Per vos mihi praestet Deus,
Ut in vitae termino
Sim nullius mali reus,
Sed vivam cum domino.

Cod. Andecens. fol. 51 a. A. — Cod. Augiens. fol. 183 a. B. — Cod. Gemnicens. fol. 145 b. C. — Cod. Scotorum Vindob. fol. 52 a. D. — Cod. Tegurin. I. fol. 86 b. E. — Cod. Tegurin. II. fol. 287 b. F. — Cod. Tegurin. III. fol. 212 a. G. — Cod. Underdorfens. fol. 69 a. H.

1, 3 tu Christi B; tu nempe F. — 1, 4 Es dignus apostolus B. — 2, 2 in Phrygia D. — 2, 3 dum fehlt B. — 4, 1 Hunc draconem A. — 5, 2 Ebionicam alle Handsch. nicht Ebioniticam wie Mone. — 5, 3 Destruens B. — 5, 4 Asserunt ACDF. — 7, 4 nicht ordines wie Mone. — 13, 3 se transmiserunt B. — 14, 1 Os lapidis B. — 16, 1 praestat A.

24. De sancto Bartholomaeo.

1. Salve, o Bartholomaee.
Christi princeps inclyte,
Te saluto, spei meae
Robur, flexo poplite.

2. Post Christi ascensionem
Praedicas in India,
Et per verbi jussionem
Ejicis daemonia.

3. Centies in die Deum,
Totiens in noctibus
Supplex precabaris eum,
Orans flexis genibus.

4. Dii templorum conticebant
Ad tuam praesentiam.
Quam obsessam affligebant,
Sanas regis filiam.

5. Regi quoque reserasti
Fidei mysteria,
Et inesse declarasti
Idolis daemonia.

6. Nam daemon clamans ligatus
Coli se prohibuit,
In quo fuit adoratus,
Idolum comminuit.

7. Per te vulgus est sanatum
Variis doloribus,
Templum Deo consecratum
Elimatis sordibus.

8. Daemon ille dum monstratur
Ut horrendus maurio,
Tunc plebs omnis baptizatur
Cum rege Pollinio.

9. Hinc templorum convenerunt
Invicem pontifices,
Fratrem regis adierunt
Nec non idolifices;

10. Qui te sibi accusatum
Increpans apostolum,
Mox audivit minutatum
Baldach suum idolum.

11. Hinc caesus, excoriatus,
Crucifixus legeris,
Ab eodem decollatus
Astriage diceris.

12. Eja lux, Bartholomaee,
Fidei catholicae,
Nunc assenti preci meae
Ac benigne respice.

13. Me tuere, ne malignum
Perhorrescam spiritum,
Me devotum fac et dignum,
Colere paraclitum.

14. Ora, carnis cum mortalis
Spoliabor scoria,
Deus vitae immortalis
Vestiat me gloria.

Cod. Andecens. fol. 52 a. A. — Cod. Augiens. fol. 183 a. B. — Cod. Gemnicens. fol. 146 a. C. — Cod. Scotor. Vindob. fol. 52 b. D. — Cod. Tegurin. I. fol. 88 a. E. — Cod. Tegurin. II. fol. 288 b. F. — Cod. Tegurin. III. fol. 213 a. G. — Cod. Underdorfens. fol. 70 a. H.

1, 3 o spei meae B. — 3, 1 Deum fehlt A. — 3, 3 deprecabaris B. — 4, 1 continebant A. — 7, 3 Templum Dei D. — 8, 4 Polimio BCDF. — 11, 4 Astrage diceris A; Astrage tu diceris B. — 12, 4 Me benigne D; Benigne et B. — 14, 2 coria A.

25. De sancto Matthaeo evangelista.

1. Salve, sancte o Matthaee,
Scriptor evangelii,
Tu virtus salutis meae
Et robur auxilii.

2. Cum a statu saeculari
Te vocavit Dominus,
Tactus visu salutari
Sequebaris protinus.

3. Sibi, suis cum ciborum
Exhibes convivium,
Adest turba peccatorum
Secum discumbentium.

4. Post ascensionem Christi
Tu in Aethiopia
Perversorum detexisti
Magorum praestigia.

5. Nam quos male dementabat
Ars illorum magica,
Hos ad usum revocabat
Virtus apostolica.

6. Cum defunctus suscitatur
Per te regis filius,
Rex, plebs omnis baptizatur
Et de auro citius,

7. Quod sprevisti, ut jussisti,
Fabricant ecclesiam,
Cui diu praesedisti
Totam regens patriam.

8. Rex successor regis natam
Sanctam Epigeniam,
Virginem jam consecratam,
Sponsam Christi regiam,

9. Gestit sibi copulari,
Sed vetabas facinus,
Tunc rex ira inflammari
Cepit, nihilominus

10. Benedicens confortabas
Illam cum virginibus.
Sacris aris cum adstabas
In divinis laudibus,

11. Missus regis spiculator,
Te transfixit gladio,
Christus, vitae reparator,
Consecrat martyrio.

12. O Christi evangelista,
Inclyte apostole,
Rege me in vita ista,
Ne seducar subdole;

13. Ab hoc mundo nc iniquo,
A carnis illecebris,
Hoste tetro ab antiquo
Ne involvar tenebris,

14. Sed contemptu terrenorum
Tua per vestigia,
Christum sequens, beatorum
Adipiscar praemia.

Cod. Andecens. fol. 52 b. A. — Cod. Augiens. fol. 183 b. B. — Cod. Gemnicens. fol. 147 a. C. — Cod. Scotor. Vindob. fol. 52 b. D. — Cod. Tegurin. I. fol. 89 a. E. — Cod. Tegurin. II. fol. 289 a. F. — Cod. Tegurin. III. fol. 214 a. G. — Cod. Underdorfens. fol. 70 b. H.

3, 1 Sibi sanctus A. — 4, 1 Post passionem F. — 4, 3 detersisti F. — 4, 4 vestigia B. — 9, 3 u. 4 Ex quo coepit inflammari | Rex furore protinus A. — Nach 11, 4 Et laborum remunerator | Te locat coeli solio A; zu viel. — 14, 4 gloria F.

26. De sanctis Simone et Juda.

1. Salve, Simon Cananaee,
Quem elegit Dominus,
Salve, Juda vel Thaddaee,
Christus nihilominus

2. Vocat ad apostolatum
Te misericorditer,
Vobis exhibens cognatum
Se familiariter.

3. Ad Abagarum venisti,
Coelibem Christicolam,
Ut promissum sibi Christi
Erat per epistolam.

4. Cum qua ejus confricasti,
Sancte Juda, faciem,
Et a lepra mox curasti,
Claram reddens speciem.

5. Per diversas terras istis
Praedicandi gratia,
Simul Persidem venistis
Dei providentia.

6. Ubi Magos illudentes
Noxie hominibus,
Et serpentes producentes
Contra vos carminibus

7. Effugastis, quos serpentes
Jussu vestro laeserant,
Tigridesque saevientes,
Qui plures necaverant,

8. Repulistis et morantes
Ibi multos populos
Convertistis, baptizantes
Et docentes credulos.

9. Magi vero instigabant
In Sanir pontifices,
Qui post hoc vos captivabant,
Ac eorum complices,

10. Vos ad idola trahentes
Immolare incitant,
Per vos daemones frementes
Se torqueri clamitant.

11. Daemonesque, dii templorum,
Nigri ut fuligines
Apparebant, idolorum
Frangentes imagines.

12. Ob hoc plebs vos trucidavit,
Martyres constituit,
Fulgur templum devastavit
Magosque comminuit.

13. Sancte Simon, obedire
Fac me Christo jugiter,
Ac devote deservire
Semper et humiliter.

14. Sancte Juda, confiteri
Corde, ore, opere
Fac me Christum et tueri
Me ab omni scelere.

15. Custodite me a fraude
Hostis et victoria,
Ut vobiscum sim in laude
In coelesti gloria.

Cod. Andecens. fol. 53 a. A. — Cod. Augiens. fol. 184 a. B. — Cod. Gemnicens. fol. 147 b. C. — Cod. Scotor. Vindob. fol. 53 a. D. — Cod. Tegurin. I. fol. 91 a. E. — Cod. Tegurin. II. fol. 289 b. F. — Cod. Tegurin. III. fol. 214 b. G. — Cod. Underdorfens. fol. 71 a. H.

2, 2 Te misericorditer alle Hss. nicht vos, wie Mone verbessert; erst 2, 3 wendet sich an beide Heiligen. — 3, 1 Abagarum alle Hss., nicht Abgarum. — 8, 1 Depulistis A. — 8, 4 edulos BCF; plurimos D. — 9, 2 Insani et pontifices A; Et insani pontifices B. — 12, 1 cruciavit B.

27. De sancto Matthia apostolo.

1. Salve, sancte o Matthia,
Sacrum complens numerum,
Nam electus sorte pia
Divinorum munerum

2. Es inter ascensum Christi
Et descensum spiritus
Et appostolis fuisti
Duodenus additus.

3. Velut rosa tu pro spina
Es pro Juda positus,
Joseph justo ex divina
Gratia praepositus.

4. In Judaea doces fidem
Et in Macedonia,
Tibi toxicum ibidem
Datur ex perfidia.

5. Sed nil laesit, cum hausisti,
Imo quorum oculos
Excaecarat, reddidisti
Visum tangens singulos.

6. Per tres dies te praesentem
Mali non inveniunt,
Sed te illis ostendentem
Manus mox injiciunt.

7. Et ligatum, strangulatum
Te includunt carcere,
Christus vero consolatum
Te eduxit libere.

8. Item fidem docuisti,
Sed gentem, quae duruit,
Sicut ei praedixisti,
Terra mox absorbuit.

9. Cum Judaeam remeasti,
Ejicis daemonia,
Mortuos resuscitasti,
Aegris fers remedia.

10. Tunc Judaei captivantes,
Tradunt te concilio,
Reum mortis judicantes
Falso testimonio.

11. Per hos tandem lapidatus
Et percussus ascia,
Christo martyr consecratus,
Evolas ad gaudia.

12. Eja sancte nunc Matthia,
Adjuva me precibus,
Crescam ut in fide pia
Sanctis et operibus.

13. Me a morte reproborum
Serva et facinore,
Ut in sorte beatorum
Stem extremo tempore,

14. Cum iisdem transiturus
Ad coeli palatia,
Sine fine gavisurus
Ex Dei praesentia.

Cod. Andecens. fol. 53 b. A. — Cod. Augiens. fol. 184 a. B. — Cod. Gemnicens. fol. 148 a. C. — Cod. Scotor. Vindob. fol. 53 b. D. — Cod. Tegurin. I. fol. 91 b. E. — Cod. Tegurin. II. fol. 290 a. F. — Cod. Tegurin. III. fol. 215 a. G. — Cod. Underdorfens. fol. 72 a. H.

1, 4 numerum A. — 3, 3 u. 4 gleich nach 1, 4. A; hinter 2, 4 C. — 5, 3 Excaecavit B. — 7, 3 Omnipotens vero A. — 13, 4 in extremo B.

28. De sancto Barnaba.

1. Salve, Barnaba benigne,
Pauli condiscipulus,
Cum apostolis te digne
Veneratur populus.

2. Offers more ceterorum
Totum agri pretium
Ad pedes apostolorum
In usum fidelium.

3. Fide plenus et vir bonus
Missus Antiochiam,
Ab apostolis is pronus
Videns tantam gratiam.

4. Congaudendo refovebas
Animos credentium,
Sed et Paulum adducebas
Pro salute gentium.

5. Per vos valde augebantur
Tunc fideles populi,
Christiani dicebantur
Tunc primum discipuli.

6. Vos signanter nominati
Tunc per almum spiritum,
Praedicatum destinati
Magnum per circuitum.

7. Multos filios gregastis
Ex diversis gentibus,
Nam doctrinam confirmastis
Signis et virtutibus.

8. Contigit, ut eveniret
Inter vos divisio,
Ut ad plures pertransiret
Vestra praedicatio.

9. Cyprum pergens tu Matthaei
Defers evangelium,
Quod aegris virtute Dei
Tactu fert remedium.

10. Cum in Papho nuda vadens
Festa plebs perageret,
Per te fit, ut templum cadens
Plurimos opprimeret.

11. Salaminam cum venisti,
Te Judaei rapiunt,
Jugulando regni Christi
Principem te faciunt.

12. Sancte Dei, mundum istum
Fac me plene spernere
Nec non carnem propter Christum
Debite atterere.

13. Et cum suis pompis fortem
Inimicum vincere,
Et pro Christo pati mortem
Paratum existere.

14. Tua prece fac, beate,
Hac me vita vivere,
Vitae sanctis praeparatae
Praemia percipere.

Cod. Andecens. fol. 54 a. A. — Cod. Augiens. fol. 184 b. B. — Cod. Gemnicens. fol. 149 a. C. — Cod. Scotorum Vindobon. fol. 54 a. D. — Cod. Tegurin. I. fol. 92 b. E. — Cod. Tegurin. II. fol. 290 b. F. — Cod. Tegurin. III. fol. 216 b. G. — Cod. Underdorfens. fol. 72 b. H.

1, 2 Pauli discipulus A; Pauli et discipulus D. — 3, 3 tu pronus B. — 4, 3 conducebas B. — 11, 1 Salominam ABCDFH.

29. De sancto Luca evangelista.

1. Salve, sancte Luca, Dei
   Scribens evangelium,
   Firma semper fide ei
   Exhibes obsequium.

2. Olim dabas medicamen
   Morbidis corporibus,
   Spiritale nunc sanamen
   Das infirmis cordibus.

3. Scripta tua medicina
   Sunt languentis animae,
   Per quae gratia divina
   Mentem sanat intime.

4. Ut Johannes increatum
   Aquilae sub nomine,
   Ut Matthaeus incarnatum
   Describit in homine,

5. Velut Marcus resurgentem
   Sub leonis titulo,
   Sic tu Christum morientem
   Designas in vitulo.

6. Sicut enim bos maturus
   Est divisus ungula,
   Ad laborem omnem durus,
   Ruminans per singula;

7. Sic discretus in agendis,
   Fortis in laboribus,
   Studiosus in scribendis
   Es, maturus moribus.

8. Virgo semper permansisti
   Totus corde, corpore,
   Paulo quoque adhaesisti
   Omni loco, tempore,

9. Qui beatus occupatur
   Verbi exercitio;
   Ergo tua praedicatur
   Laus in evangelio.

10. Pneumate obisti plenus
    Almo in Bithynia,
    Locus tenet te amoenus
    In coelesti patria.

11. Sancte Luca, per medelam
    Tuam sana vulnera
    Mentis meae, da cautelam,
    Ne rumpantur vetera.

12. Cesset per te fastus, tumor
    Et livor invidiae,
    Irae furor, carnis humor,
    Languor castrimargiae,

13. Mentis torpor, tenax rigor,
    Amor cenodoxiae,
    Adsit spiritalis vigor,
    Cum fervore gratiae.

14. A me hostem fuga trucem,
    Pacem da continuam,
    Juxta nomen tuum lucem
    Consequar perpetuam.

Cod. Andecens. fol. 54 b. A. — Cod. Augiens. fol. 184 b. B. — Cod. Gemnicens. fol. 149 b. C. — Cod. Scotor. Vindob. fol. 54 b. D. — Cod. Tegurin. I. fol. 93 b. E. — Cod. Tegurin. II. fol. 290 a. F. — Cod. Tegurin. III. fol. 217 a. G. — Cod. Underdorfens. fol. 73 a. H.

3, 4 sanat animae F. — 9, 1 Quamlibet CDF. — 13, 4 Cum fluore! gratiae Korrektur von Mone 730.

30. De sancto Marco.

1. Salve, pie sancte Marce,
   Tu Petri discipulus,
   Stantem fidei in arce
   Te fidelis populus

2. Romae scribere precatur
   Sacrum evangelium,
   Quod a Petro approbatur
   Coetuque fidelium.

3. Missus primum praedicasti
Verbum Aquilegiae,
Multum ibi congregasti
Populum ecclesiae.

4. Tu causa humilitatis
Truncas membrum pollicis,
Ne attingas dignitatis
Gradum vel pontificis.

5. Sed a Petro destinatus
Venis Alexandriam,
Et in statu praesulatus
Tantam per te gratiam

6. Deus dedit illi genti,
Ut non solum crederet,
Sed amore mox ferventi
Ad profectum tenderet.

7. Dum intras calceamentum,
Ibi tibi rumpitur,
Et qui fecit supplementum,
Subula dum pungitur,

8. Unum Deum confitentem,
Credulum artificem,
Super populum credentem
Efficis pontificem.

9. Hinc Pentapolim pergebas,
Ubi per biennium
Verbum fidei spargebas
Pro salute gentium.

10. Post revertens a templorum
Tentus sacerdotibus,
Es ad loca buculorum
Fractus collo funibus.

11. Christus post hoc carceratum
Te dignatur visere,
Dicta poena strangulatum
Ad superna ducere.

12. Eja, sancte Dei Marce,
In me fidem robora,
Hostem a me atrum arce
Christoque concorpora.

13. Omnem a me pravitatem
Per te Christus auferat,
Boni actus pronitatem
Et virtutes conferat.

14. Tu me juva, ut mandata
Servem evangelica,
Et promissa Christi grata
Adipiscar coelica.

Cod. Andecens. fol. 55 b. A. — Cod. Augiens. fol. 185 a. B. — Cod. Gemnicens. fol. 150 a. C. — Cod. Scotorum. Vindob. fol. 54 b. D. — Cod. Tegurin. I. fol. 94 b. E. — Cod. Tegurin. II. fol. 292 a. F. — Cod. Tegurin. III. fol. 218 a. G. — Cod. Underdorfens. fol. 74 a. H.

3, 2 Aquileiae CF, aber fünfsilbig. — 4, 1 casa A. — 6, 4 Ad perfectum BD. — 11, 3 plena B. — 13, 3 Doni B. — 13, 3 promptitatem B.

31. De sancto Stephano.

1. Salve, sancte domine,
Stephane levita,
Primus rubens sanguine
Pro coelesti vita.

2. Miles primicerius
Sub vexillo Christi,
Propter quem celerius
Proelium inisti.

3. Levitarum ordine
Major exstitisti,
Plenus fortitudine
Fideque fuisti.

4. Plenus Dei gratia
Spiritu vigebas,
Signaque prodigia
Multa faciebas.

5. Zelo plebs Judaica
Frustra emulatur,
De lege Mosaica
Vincere conatur.

6. Sed dum nequit vincere
Verbis disputando,
Quaerit te dejicere
Falso criminando.

7. Sed de falso crimine
Vincis accusantes,
Vultus tui lumine
Terres judicantes.

8. Necem illis objicis
Christi, prophetarum,
Et in coelis adspicis
Vultum Dei clarum.

9. Jesum, inquis, video
A dextris virtutis
Dei stantem, gaudeo
Nunc in spe salutis.

10. Tunc te unanimiter
Foras ejecerunt,
Impetu atrociter
Saxis obruerunt.

11. Sed pro lapidantibus,
Quos et tunc amabas,
Deflexis poplitibus
Deum exorabas.

12. Et sic tui nominis
Percipis coronam,
Tantique certaminis
Palmam praefers bonam.

13. Magnis et innummeris
Miris claruisti,
Consolamen miseris
Multis praestitisti.

14. Eja, nunc me respice,
Martyr Christi care,
Et in fide perfice,
Pro me deprecare.

15. Ut perfecte diligam
Cunctos adversantes,
Bonum semper eligam,
Revocem errantes.

16. Tandem clare videam
Deum majestatis,
Tecumque possideam
Regnum claritatis.

Cod. Andecens. fol. 56 a. A. — Cod. Augiens. fol. 185 a. B. — Cod. Gemnicens. fol. 150 b. C. — Cod. Scotor. Vindob. fol. 54 a. D. — Cod. Tegurin. I. fol. 96 a. E. — Cod. Tegurin. II. fol. 292 b. F. — Cod. Tegurin. III. fol. 218 b. G. — Cod. Underdorfens. fol. 83 b. H.

1, 1 sancte Domini H. — 4, 2 figebas A. — 8, 4 Vultum Christi D; faciem ejus laetum B.

32. De sancto Clemente.

1. Salve, sancte praesul Clemens,
Dictus a clementia,
Tu coeleste regnum emens
Pia patientia.

2. Nam quinquennis es orbatus
Fratribus, parentibus,
Studiose implicatus
Scholastriae artibus.

3. Satagebas, an sit, nosse,
Immortalis anima,
Ad quod clare scire posse,
Fides via optima.

4. Qua te Romae imbuebat
Barnabas fideliter,
Et ad Petrum dirigebat,
Te docentem pleniter.

5. Per quem mire reppberisti
Parentes cum fratribus,
Quos perisse credidisti
Pelagi fluminibus.

6. Sancto Petro succedebas
In pontificalibus,
Quos ad Christum convertebas,
Victum das inopibus.

7. Trahi jussit et vinciri
Te potens Sisinnius,
Sed columnas saxa viri
Trahunt, ligant durius.

8. Cum ob spretum es deorum
Missus in exilium,
Te sequuntur clericorum
Multique fidelium.

9. Quos ibidem reperisti,
Dum aqua deficeret,
Hanc de petra produxisti,
Ut in flumen cresceret.

10. Ex hoc multi crediderunt
Illo in confinio,
Qui ecclesias struxerunt
Multas anni spatio.

11. Hinc es collo colligata
Mari mersus anchora,
Fratrum turba perturbata
Ponti petit littora.

12. Semileucos tres ierunt
Dante iter aequore,
Velut templum repererunt
De polito marmore.

13. In quo arca continebat
Anchoram cum corpore,
Fretum viam sic praebebat
Annuali tempore.

14. Puerum ibi relictum
Salvas bis sex mensibus,
Sic me tutum et invictum
A marinis fluctibus.

15. Hujus vitae fac, ne taetra
Mergant me discrimina,
Et de cordis mei petra
Educ luctus flumina.

16. Fac a morte infernali
Per te, Clemens, eruar,
Et in aevum immortali
Vita tecum perfruar.

Cod. Andecens. fol. 56 b. A. — Cod. Augiens. fol. 185 b. B. — Cod. Gemnicens. fol. 151 b. C. — Cod. Scotor. Vindob. fol. 55 b. D. — Cod. Tegurin. I. fol. 97 a. E. — Cod. Tegurin. II. fol. 293 a. F. — Cod. Tegurin. III. fol. 219 b. G. — Cod. Underdorfens. fol. 86 a. H.

2, 1 fis orbatus B; es exorbatus D. — 12, 1 Semileucam ierunt B; Remi leucas A. — 12, 3 reperierunt B. — 13, 1 In qua A. — 16, 1 Fac ut a B.

33. De sancto Laurentio.

1. Salve, sancte o Laurenti,
Generose Domine,
Tibi laurea vincenti
Competit ex nomine.

2. Qui ad jussum papae Sixti
Thesauros ecclesiae
Dispensando porrexisti
Pauperum inopiae.

3. Decius cum requirebat,
Ut thesauros proderes,
Et torqueri te jubebat,
Nisi Deos coleres,

4. Carceratum tu Lucillum
Corporali lumine
Illustrasti, mundans illum
Baptismali flumine.

5. Multos tunc illuminasti,
Quod videns Hyppolytus
Credidit, quem baptizasti;
Praesentaris concitus

6. Decio, qui te plagari
Jussit scorpionibus
Cepitque tibi minari
Sub tormentis omnibus

7. Praesentareque poenarum
Machinas tunc varias,
Quas optatas epularum
Asseris delicias.

8. Furens Decius te jussit,
Dire caedi fustibus,
Latera quoque adussit
Laminis ardentibus.

9. Consolantem te audisti
Vocem post oramina,
Plura tibi restant Christi
Pro fide certamina.

10. Decius, ira repletus,
Caedit te verberibus,
Deo grates agis laetus
Orans pro astantibus.

11. Credidit Romanus miles,
Dicens: ego video
Juvenem, qui tibi viles
Plagas tergit linteo.

12. Tandem multos post agones
Super cratem ignium
Tibi usto dant carbones
Mentis refrigerium.

13. Nam et inter flammas truces
Insultabas Decio:
Assa, versa, ut manduces
Me pro carnis prandio.

14. Favus mellis, assus piscis,
Christi jam convivio
Saturari semper gliscis
Satur desiderio.

15. Tu virtutum es patrator
Et signorum plurium,
Esto mihi defensator
Ab insultu hostium.

16. Me ab igne vitiorum
Et gehennae libera,
Vita fruar ut sanctorum
Tecum super aethera.

Cod. Andecens. fol. 57 a. A. — Cod. Augiens. fol. 185 b. B. — Cod. Gemmicens. fol. 152 b. C. — Cod. Scotor. Vindob. fol. 56 a. D. — Cod. Tegurin. I. fol. 98 a. E. — Cod. Tegurin. II. fol. 293 b. F. — Cod. Tegurin. III. fol. 220 b. G. — Cod. Underdorfens. fol. 84 b. H.

1, 2 Gratiose C; gloriose D. — 1, 3 Sic laurea B. — 4, 1 Carceratus DF. — 8, 4 Laminibus A. — 12, 2 Superantem A.

34. De sancto Sebastiano.

1. Salve, athleta optime,
Sancte Sebastiane,
Vallatus fide intime,
Sic dictus es non vane.

2. Nam deferebas chlamydem
Ob hoc tu militarem,
Ut martyres tyrannidem
Constanter saecularem

3. Sufferrent per te moniti
Ac fide roborati,
In carne poenis subditi,
Sed mente consolati.

4. Cum decollandi fuerant
Marcus, Marcellianus,
Uxores, nati aderant,
Mater paterque canus,

5. Conantes hos reflectere
Blanditiis verborum,
Coeperuntque mollescere
Per haec corda virorum.

6. Erumpens tunc in medium
Et illos stabilisti,
Divinum per alloquium
Parentes convertisti.

7. Zoë uxori tribuis
Nicostrati loquelam,
Ambos ad vitam imbuis
Per fidei medelam,

8. Praefectusque Chromatius
A morbo liberatur,
Dum idolorum plenius
Congeries vastatur.

9. Cum patre mox Tiburtius
Et multis baptizatur,
Per prunas it alacrius,
Post capite privatur.

10. Affixus stipes tenuit
Marcum, Marcellianum,
Quos martyres exhibuit
Per Diocletianum.

11. Qui jussit a militibus
In campo te ligari,
Ac telis multiplicibus
Ad mortem sagittari.

12. Telosus tunc hericio
Consimilis parebas,
Sed hunc post in palatio
De malis arguebas.

13. Tunc fustibus interfici
Jubebat te Augustus
Et in cloacam projici,
Ne colereris justus.

14. Luciae tunc per somnia
Jubes, ut ad sanctorum
Corpus tuum vestigia
Condat apostolorum.

15. Te quaeso, me corrobora
In fide et virtute,
Ut cuncta mea tempora
Consumam cum salute.

16. Ab inimici jaculis
Me jugiter praeserva
A cunctisque periculis,
In bono me conserva.

17. A nocte mortis transeam
Ad verae lucis mane
Et velut sol refulgeam
Tecum, Sebastiane.

Cod. Andecens. fol. 60 a. A. — Cod. Augiens. fol. 189 a. B. — Cod. Gemnicens. fol. 179 a. C. — Cod. Scotor. Vindob. fol. 60 b. D. — Cod. Tegurin. I. fol. 105 a. E. — Cod. Tegurin. II. fol. 294 b. F. — Cod. Tegurin. III. fol. 221 b. G. — Cod. Underdorfens. fol. 88 b. H.
1, 3 Vas latum fidei B. — 7, 1 Soe F. — 7, 3 Ambo A. — 8, 1 Praefectus quoque A. — 9, 4 truncatur F. — 11, 3 Ac cedis B. — 11, 4 Ad mortem fatigari A. — 12, 1 verschrieben F; telosus tunc similis B. — 15, 1 me te robora A. — 16, 4 In bonoque DF. — 16, 4 me fehlt B.

35. De sancto Floriano.

1. Ave, sancte Floriane,
Tu princeps militiae,
Es a flore dictus sane,
Florens flore gratiae.

2. Quater deni crediderunt
Tuis ex militibus,
Ob hoc tecumque fuerunt
Destinati gentibus.

3. A praefecto Aquilino
Urbis pulsi vergitis,
Flante spiritu divino
Lauriacum pergitis.

4. Tunc pro fide praesentatus
Cum commilitonibus
Eisque concruciatus,
Traditus carceribus,

5. Es confessus fidem Christi
Nec ductus blanditiis,
Sed bis caesus perstitisti
Laetus in suppliciis.

6. Tunc tyrannus te transfigi
Praeacutis fustibus
Jubet, caedi et affligi
Et submergi fluctibus.

7. Ei, qui praecipitavit
Te, mox visus crepuit,
Unda corpus deportavit
Saxo et imposuit.

8. Aquila mox supervenit,
Custos tibi dedita,
Donec vidua advenit,
Per te ipsum monita.

9. Quae virgultis involvebat
Corpus, ut clam fugeret,
Nam tyrannidem pavebat,
Sed cum iter faceret

10. Aestus, situs interrupit
Vires animalium,
Orat illa, fons erupit
Bruta potant fluvium.

11. Cum ad locum pervenerunt
Sepulturae debitum,
Mox immota perstiterunt
Funusque depositum

12. Tumulatur, et crebrescunt
Signa Dei opere,
Quadraginta requiescunt
Milites in carcere.

13. Lauream pro Lauriaco,
Florem tui nominis,
Loco gestans non opaco
Palmamque certaminis,

14. Fac, ne unquam exarescam
A virtutum floribus,
Sed ut jugiter florescam
Fructuosis actibus.

15. Non corrumpant me secunda
Terreant nec aspera,
Gratia detur fecunda,
Sanctitatis munera,

16. Ut supercoelesti pane,
Fontis vitae copia,
Tecum, sancte Floriane,
Perfruar in patria.

Cod. Andecens. fol. 60 b. A. — Cod. Augiens. fol. 190 a. B. — Cod. Gemnicens. fol. 179 b. C. — Cod. Scotor. Vindob. fol. 61 a. D. — Cod. Tegurin. I. fol. 106 b. E. — Cod. Tegurin. II. fol. 295 a. F. — Cod. Tegurin. III. fol. 222 b. G.

2, 3 que fehlt B. — 3, 4 Laureacum F. — 4, 3 Eis quoque B. — 7, 1 Et qui B. — 7, 4 Saxo superposuit BD. — 10, 4 portant B. — 13, 1 laureato A. Laureaco F. — 15, 3 dentur B.

36. De sancto Vincentio.

1. Salve, sancte o Vincenti,
Levitarum gloria,
Mundum tibi devincenti
Nomen dat victoria.

2. Professorem te veracem
Orthodoxae fidei
Iussit velut contumacem
Machina equlei

3. Dissipari Dacianus,
Et cum tortus pateris,
Insultabat mox profanus,
Sed subridens asseris:

4. Hoc est, semper quod optavi
Et quo plus irasceris,
Eo minus nunc expavi,
Nam plus misereberis.

5. Ergo, miser, debacchare,
Et virtute gratiae
Me videbis superare
Teque victum hodie.

6. Hinc ferrata infiguntur
Ad costarum intima,
Sauciata jam panduntur
Intestina plurima.

7. Post ad flammas praeparatas
Properas alacriter,
Sale sparso incitatas,
Ut vastent atrociter.

8. Hinc juncturae resolvuntur
Per inflicta vulnera,
Jam interna elabuntur
Pia torta viscera.

9. Testae durae substernuntur
In obscuro carcere,
Ligno pedes adstringuntur,
Ut sic degas misere.

10. Sed suavitate florum
Luceque perfunderis,
Et solutus angelorum
Visione frueris,

11. Super flores incedendo
Dum psallis cum ceteris,
Crediderunt haec videndo
Mox custodes carceris.

12. Tunc in lecto molliore
Te reponunt inclytum,
Christi plenum sic amore
Tradidisti spiritum.

13. Sed nec corpus sepelitur,
Bestiis exponitur,
Ac per corvum custoditur,
Quod a nullo laeditur.

14. Tunc molari alligatur
Et in mare mergitur,
Litus petens revelatur
Cum honore conditur.

15. Quaeso mihi, martyr Christi,
Per te detur vincere
Mundum, hostes, quos vicisti,
Carnemque subjicere.

16. Fac me semper evitare
Hujus vitae devia
Tecumque participare
Summae vitae gaudia.

Cod. Andecens. fol. 57 b. A. — Cod. Augiens. fol. 1855 b. B. — Cod. Gemnicens. fol. 152 b. C. — Cod. Scotorum Vindobon. fol. 56 b. D. — Cod. Tegurin. I. fol. 99 b. E. — Cod. Tegurin. II. fol. 295 b. F. — Cod. Tegurin. III. fol. 223 b. G. — Cod. Underdorfens. fol. 85 a. H.
2, 4 echulei D. — 8, 3 Nam interna A. — 9, 1 subsperguntur BDF.

37. De sancto Thoma Cantuariensi.

1. Salve, antistes Anglice,
Tu Cantuariensis,
Sancte Thoma, angelicae
Vitae sine offensis.

2. Nam a primaevo tempore
Semper in omni statu
Pudicus mente, corpore
Pollebas coelibatu.

3. Tu tibi singulariter
Elegeras Mariam
Amicam spiritaliter
Et advocatam piam.

4. De cujus excellentia
Dum pie gloriaris,
Es tactus conscientia,
Prostratus lacrymaris,

5. Ejus coram imagine
Clementiam petendo,
Temeritatis crimine
Te noxium fatendo.

6. Sed ejus mox affamine
Es pie consolatus,
De tua, inquit, virgine
Es bene gloriatus.

7. In pyxide eburnea
Dans praesulis ornatum
Cum pecia purpurea,
Tuum designat statum.

8. Ebur corpus virgineum,
Ornatus praesulatum,
Te purpura dat rubeum,
Martyrio sacratum.

9. Jam pontifex pauperibus
Quotidie lavabas
Pedes curvatis genibus
Et munus erogabas.

10. Vigiliis, jejuniis
Te maceras intenso,
Corpus tegis cilicio
Ad poplites protenso.

11. Virgo tibi cilicium
Refecit derelictum,
Presbytero officium
Ut laxes interdictum.

12. Constanter jus ecclesiae
Defendis contra regem,
Qui jussit te, justissime,
Occidi contra legem.

13. Dum defunctorum clerici
Suffragia solvebant,
Cantum coetus angelici
Tunc martyrum canebant:

14. Laetabitur in Domino
Justus, in quo speravit,
Cui laus sine termino,
Quod sic te coronavit.

15. Nunc quaeso reconcilia
Me virgini Mariae,
Salutis ut remedia
Impendat mihi pie.

16. A culpis me custodiat,
In bonis det juvamen,
In morteque subveniat
Et conferat solamen.

17. Ereptum ab exsilio
Perducat ad superna,
In ejus tecum filio
Pace fruar aeterna.

Cod. Andecens. fol. 58 a. A. — Cod. Augiens. fol. 186 a. B. — Cod. Gemnicens. fol. 153 b. C. — Cod. Scotorum Vindobon. fol. 57 a. D. — Cod. Tegurin. I. fol. 100 b. E. — Cod. Tegurin. II. fol 296 a. F. — Cod. Tegurin. III. fol. 224 b. G.

1, 3 Angliae A. — 1, 4 Vitae fehlt A. — 3, 2 Eligens B. — 7, 2 Dans fehlt B. — 9, 1 Nam pontifex A. — 13, 1 Cum D.

38. De sancto Georgio.

1. Salve, fortis miles Christi,
O Georgi nobilis,
Cui fide adhaesisti
Firma mente, stabilis.

2. Transiens, athleta bone,
Libyae provinciam
Pugnam geris cum dracone,
A quo regis filiam

3. Populumque eruisti,
Quam flatu infecerat,
Et ad fidem convertisti,
Qua male corruerat.

4. Cum fideles per tormenta
Cerneres deficere
Idolorumque portenta
Prae timore colere,

5. Cunctos deos paganorum
Asseris daemonia,
Libens dura tormentorum
Sustines supplicia.

6. Nam membratim laniatus
Es et ustus facibus,
Sed per Christum consolatus
Luce, verbis dulcibus.

7. Quidam tibi dum praeberet
Toxicum maleficus,
Vidensque, quod nil noceret
Tibi, fit catholicus.

8. Te tyrannus super rotam
Gladiosam statuit,
Quam divina virtus totam
Mox rumpendo destruit.

9. Tunc te jussit volutari
In liquore plumbeo,
Quo te sentis delectari
Velut dulci balneo.

10. Tunc promissis te hortari
Studet et blanditiis,
Spondes, velle venerari
Deos sacrificiis.

11. Plebe ergo praestolante,
Quae gaudenter adfuit,
Et te Christum exorante
Ignis vorax irruit

12. Et consumpsit deos vanos
Templumque comminuit,
Sacerdotes ac profanos
Terra sic absorbuit.

13. Tunc per civitatem tractus
Capite mox plecteris,
Martyr Christi, regnum nactus
Ad superna veheris.

14. Eja, martyr gloriose,
Me in fide robora,
Per te Deus gratiose
Mea regat tempora.

15. A dracone infernali
Salvet me finaliter,
Ne me morsu gehennali
Cruciet perenniter.

16. Sed ab omnibus ereptus
Malis tibi socier,
Coeli gloriam adeptus
Summis bonis satier.

Cod. Andecens. fol. 59 a. A. — Cod. Augiens. fol. 186 b. B. — Cod. Gemnicens. fol. 154 b. C. — Cod. Scotor. Vindob. fol. 58 a. D. — Cod. Tegurin. I. fol. 102 a. E. — Cod. Tegurin II. fol. 297 a. F. — Cod. Tegurin. III. fol. 225 b. G. — Cod. Underdorfens. fol. 59 b. H.

1, 3 Qui fide A. — 4, 1 Dum fideles BDF. 11, 4 Ignis rotorum B. — 12, 1 Sed consumpsit D. — 12, 1 sito vanos B. — 12, 3 Sacerdotesque D. — 12, 4 Terraque absorbuit CD; terra tunc absorbuit F.

39. De sancto Christophoro.

1. Salve, quem tam mire Deus
   Traxit, o Christophore,
   Chananaeus giganteus
   Es procerus corpore.

2. Voluisse te servire
   Regi magno legeris,
   Invenisse, qui praeire
   Videbatur ceteris.

3. Qui cum Sathanam expavit
   Signo crucis edito,
   Et cum Sathan deviavit
   Signo crucis cognito,

4. Hunc et illum reliquisti,
   Regem Christum quaeritas,
   Cui per hoc deservisti,
   Quod trans flumen portitas

5. Omnem illuc venientem,
   Qui transire voluit,
   Donec puerum ingentem
   Transfers, qui te studuit

6. Sic gravare, ut transire
   Vix valeres fluvium;
   Me pressisti, inquis, mire
   Velut pondus montium.

7. Ait: sum quem regem dignum
   Credis cunctis praeferens,
   Virga tua sit in signum
   Flores, fructus proferens.

8. Samum venis, linguam nescis,
   Oras, ut intelligas,
   Idolatriam horrescis,
   Ut fideles erigas,

9. Ad certamen defigebas
   Virgam, quae mox floruit,
   Et cum vinctus comparebas
   Coram rege corruit.

10. Qui te mandat carcerari,
    Et, qui te adduxerant,
    Milites mox decollari,
    Qui per te crediderant.

11. Aquilina et Niceta,
    Missae te allicere,
    Convertuntur, mente laeta
    Perimuntur propere.

12. Ferreis es virgis caesus,
    Superjectus ferreo
    Et ignito scamno, laesus
    Tamen non es ideo.

13. Hinc sagittae jaciuntur
    Contra te innumerae,
    Sed in vanum transmittuntur,
    Resident in aere.

14. Cum rex tibi insultavit,
    Una retro rediens
    Ejus oculum caecavit
    Mox sagitta feriens.

15. Ense te rex Christo dedit,
    Et de tuo sanguine
    Visum unxit, vidit, credit
    Mox in Christo nomine.

16. Quaeso per te nunc a Deo,
    Ut sic sibi serviam
    Semper toto posse meo,
    Ut in fine audiam:

17. Serve bone et fidelis,
    Intra nunc in gaudium
    Domini tui in caelis,
    Dantis regni praemium.

18. Vultu tuo me consigna
    Omni loco, tempore,
    Ne attingant me maligna,
    O sancte Christophore.

Cod. Andecens. fol. 59 b. A. — Cod. Augiens. fol. 187 a. B. — Cod. Gemnicens. fol. 155 b. C. — Cod. Scotor. Vindob. fol. 58 b. D. — Cod. Tegurin. I. fol. 103 b. E. — Cod. Tegurin. II. fol. 297 b. F. — Cod. Tegurin. III. fol. 226 a. G. — Cod. Underdorfens. fol. 90 b. H.

3, 1 Sathan B. — 3, 4 condito A. — 4, 1 Tunc et istum F. — 4, 2 Christi A. — 6, 1 vix transire A. — 7, 1 regem fehlt D; Ait qui regem B. — 8, 1 Samon AC. Samam D. — 12, 3 Et superjectus F. — 12, 4 es fehlt B. — 14, 1 Dum rex DF. — 15, 3 vidit et credit A. — 13, 3 attingat A.

40. De sancto Colomanno.

1. Salve, sancte Colomanne,
   Monomartyr Austriae,
   Quem perfudit rivus cannae
   Inundantis gratiae.

2. Scotiam te deserente
   Velut massa nubium
   Tu divino Austro flante
   Transis ad Danubium.

3. Cumque sic peregrinaris,
   Tu felix deicola,
   Adversantis videbaris
   Gentis esse incola.

4. Caesum tamquam explorantem
   Te clauserunt carcere,
   Sed cum te peregrinantem
   Solum refers libere

5. Silices, ignita ova,
   Flagra tibi vulnera
   Imprimebant nec non nova
   Tormentorum genera.

6. Carnes tuas vellicabant
   Forcipe ferrarii,
   Ossa tua lacerabant
   Serra carpentarii.

7. Tandem quoque cum duobus
   Pensus es in arbore,
   Putrefactisque ambobus
   Adhuc flores corpore.

8. Ungues, barba, pili crescunt
   Membris perdurantibus,
   Arbor restisque frondescunt
   Cunctis admirantibus.

9. Quidam languit confractus
   Ex morbo podagrico,
   Qui de tua carne tactus
   Sanabatur illico.

10. Mirum, carnis tunc sublatae
    Vulnus non apparuit,
    Cruor vero fusus late
    Rubens, calens claruit.

11. Post a quodam venatore
    Non credente figitur
    Latus tuum, qui cruore
    Calido perfunditur.

12. Tunc plebs, clerus convenerunt,
    Te in quadam insula
    Juxta fanum humaverunt,
    Nec desunt miracula.

13. Nam cum fluctus transcendebat
    Medium basilicae,
    Siccus tuus permanebat
    Tumulus mirifice.

14. Mire fragrans indestructus
    Permanens biennio,
    In Mellicum es transductus
    Cum signorum gaudio.

15. Nunc te flagito per Deum,
    Semper a piaculis
    Spiritum et corpus meum
    Serves, a periculis.

16. Et me quasi peregrinum
    Cura tua collige,
    Et ad portum me divinum,
    Ne oberrem, dirige.

17. Fac, ne gliscam insinceres
Hujus res exsilii,
Verum regni sim cohaeres
Christi Dei filii.

Cod. Andecens. fol. 61 b. A. — Cod. Augiens. fol. 188 a. B. — Cod. Gemnicens. fol. 158 a. C. — Cod. Scotorum Vindob. fol. 60 a. D. — Cod. Tegurin. I. fol. 108 a. E. — Cod. Tegurin. II. fol. 298 a. F. — Cod. Tegurin. III. fol. 227 a. G. — Cod. Underdorfens. fol. 91 a. H.

1, 3 profudit A. — 3, 2 coelicola F. — 10, 4 Candens B. — 14, 1 instructus F. — 14, 2 triennio D; triclivio B. — 14, 3 In Medlico D: In Medlicum A. — 16, 4 aberrem B. — 17, 1 insinceres nach Reim und Hss. von insinceris, vgl. Du Cange s. v. sinceris. — 17, 3 Tecum regni G.

41. De sancto Mauritio et sociis ejus.

1. Salve, sancta beatorum
Thebaeorum legio,
Cui nomen inclytorum
Dat Thebaea regio.

2. Quando Diocletianus
Vos a terrae finibus
Advocat, licet profanus,
Sumptis exercitibus

3. Pergitis obtemperantes
Ut subjecti Caesari,
Et sub illo militantes,
Quamvis cultu dispari.

4. Sed ut armis fidem Dei
Conabatur persequi,
Vos virtute firmae spei
Recusastis exsequi.

5. Tunc secundo decimavit
Vos tyrannus gladio,
Tandem cunctos trucidavit
Consecrans martyrio.

6. In Agauno estis morti
Propter Christum traditi,
Beatorum vero sorti
Nunc per Christum dediti.

7. Ibi Maurus ut sol claret
Inclytus Mauritius,
Superatus non apparet
Ibi Exsuperius.

8. Ibi nimio decore
Fulget niger Candidus,
Ibi viret in vigore
Victus Victor floridus.

9. Ibi vitam nunc Vitali
Dat vitalis gratia,
Innocentium vi tali
Beat innocentia.

10. O vos sexies milleni,
Qui perfecto numero
Sexcenteni sexageni
Sex in statu prospero

11. Jam regnatis cum beatis
Summis in deliciis,
Me sex alis protegatis
Ut seraph a vitiis.

12. Sex diebus hujus vitae
Per vos me in optimo
Sic exercitem, ut rite
Requiescam septimo.

13. Largitatis corporalis
Piis sex operibus,
Pietatis spiritalis
Totidem in actibus

14. Sic exhibeam me gratis,
Ne sex improperia
Audiam cum reprobatis
Judicis sententia,

15. Sed propinquem coeli throno
Sex virtutum gradibus,
Ad fruendum summo bono
Tunc cum vobis omnibus.

Cod. Andecens. fol. 63 b. A. — Cod. Augiens. fol. 186 b. B. — Cod. Gemnicens. fol. 154 a. C. — Cod. Scotor. Vindob. fol. 57 b. D. — Cod. Tegurin. I. fol. 112 a. E. — Cod. Tegurin. II. fol. 298 b. F. — Cod. Tegurin. III. fol. 228 a. G. — Cod. Underdorfens. fol. 87 a. H.

1, 4 Thebes B. — 7, 1 Ubi DF. — 8, 3 viget A. — 9, 1 vitam fehlt B. — 9, 3 vitali A. — 9, 4 in nocentiam D. — Str. 12 fehlt B. — 12, 4 Requiescam solio A. — 15, 4 Tunc fehlt B.

42. De sancto Dionysio.

1. Salve, Areopagita,
Dionysi nobilis,
A virtute dictus ita,
Doctor admirabilis.

2. Tu philosophus, amator
Verae sapientiae,
Veritatis indagator,
Rerum et justitiae.

3. Quando sol eclipsabatur
Hora mortis Domini,
Verus sol obscurabatur,
Lucem ferens homini,

4. Fatebaris: Aut naturae
Deus modo patitur,
Aut totius creaturae
Machina dissolvitur.

5. Haec nox, inquis, quam miramur,
Veram lucem populis
Indicat, quam praestolamur,
Jam adesse saeculis.

6. Quem ignorans tu colebas
Deum, Paulus praedicat,
Signum fidei petebas,
Caecus videns indicat.

7. Tunc cum tuis baptizatus
Es familiaribus
Et antistes ordinatus
Es Atheniensibus.

8. Eruditus hinc a Paulo
Sic describis mystica,
Quasi raptus sis cum Saulo
Ad arcana coelica.

9. Nec non eras prophetiae
Sancto clarus spiritu,
Virginis matris Mariae
Fueras in transitu.

10. Fidei cum verbum sanum
Praedicas Parisius,
Missus per Domitianum
Cepit te Sisinius.

11. Tunc consputus, alapatus,
Es derisus viliter,
Vinculatus, flagellatus,
Cathenatus graviter.

12. Carcerique mancipatus,
Super cratem ferream
Et ignitam tu prostratus,
Laudem das aethereum.

13. Inde bestiis projectus,
Nec ab his offenderis,
Hinc in clibanum dejectus,
Nec ab igne laederis.

14. Post hoc cruci es affixus,
Hinc te clausum carcere
Consolatur crucifixus
Cum altaris munere.

15. Caput tibi detruncatur,
Quod mox gestas manibus,
Angelus, lux comitatur
Cunctis obstupentibus.

16. Memor esto, quaeso, mei
Meque tuis precibus
Juva in conspectu Dei,
Ut in bonis actibus

17. Fide speque confirmatus,
Caritate fervidus,
A terrenis elevatus,
Supernorum avidus,

18. Nunc gustando, Dionysi,
Coeli fruar gaudiis,
Tandem tecum paradisi
Satier deliciis.

Cod. Andecens. fol. 62 a. A. — Cod. Augiens. fol. 187 b. B. — Cod. Gemnicens. fol. 156 a. C. — Cod. Scotor. Vindob. 59 a. D. — Cod. Tegurin. I. fol. 109 b. E. — Cod. Tegurin. II. fol. 299 b. F. — Cod. Tegurin. III. fol. 229 a. G. — Cod. Underdorfens. fol. 86 b. H.
4, 1 Fatebantur A. — 6, 3 petebat F. — 15, 3 Lux superna B.

43. De sanctis Johanne et Paulo.

1. Salvete, pleni gratia,
Johannes atque Paule,
Quos Constantini filia,
Imperialis aulae

2. Regina, primicerios
Praepositos habebat,
Suosque vos vicarios
Ut natos diligebat.

3. Quae dum per Agnem virginem
Cum corporis salute
Suae mentis imaginem
Ex fidei virtute

4. Plene recuperaverat,
Ipsamque Gallicanus
In conjugem petierat,
Licet adhuc paganus,

5. Ipsa vos sibi tradidit
Ad bellum cum transiret,
Qui per vos Christum credidit,
Victorque cum rediret,

6. Thorum fugit conjugii
Vivens in castitate
Coronamque martyrii
Adeptus est beate.

7. Accersit, ut alliciat,
Vos Caesar Julianus,
Deterret, ut subjiciat,
Apostata profanus.

8. Sed blandimenta spernitis
Nec minas formidatis,
Inducias non quaeritis,
Indultas recusatis.

9. Interea substantiam
Mendicis erogastis,
Per quod mentis constantiam
In Christo solidastis.

10. Caesar vero tirunculum
Misit Terrentianum,
Qui aureum statunculum
Fert vobis sed in vanum.

11. Nam nec incensum promitis
Nec genua curvatis,
Ob quod per hunc occumbitis
Capitibus truncatis.

12. Sic vos in domo propria
Noctu clam tumulavit,
Fatens, quod in exsilium
Ut reos relegavit.

13. Sed clamans ejus filius
A daemone torquetur,
Terrentianus anxius
Mox scelus confitetur.

14. Creditque doctus coelitus,
Et puer liberatur,
Per eum vester obitus
Et vita exaratur.

15. Nunc rogo vos suppliciter,
Ut per vos augeatur
In me fides, quae jugiter
Amore operatur.

16. Ne me adversa terreant
Nec elevent secunda,
Sed acta mea placeant
Deo mensque fecunda

17. Ut cum defossus fuero,
In pace requiescam,
Vobiscum, dum surrexero,
In Christo permanescam.

Cod. Andecens. fol. 62 b. A. — Cod. Augiens. fol. 187 b. B. — Cod. Gemnicens. fol. 157 a. C. — Cod. Scotor. Vindob. fol. 59 b. D. — Cod. Tegurin. I. fol. 111 a. E. — Cod. Tegurin. II. fol. 300 a. F. — Cod. Tegurin. III. fol. 230 a. G. — Cod. Underdorfens. fol. 88 a. H.

1, 1 pleni gloria D. — 5, 2 cum transierat B. — 10, 1 misit mox tyrunculum B. — 10, 2 u. 3 fehlen D. — 12, 1 u. 2 Vos intra domicilium | In fossa tumulavit BCF. — 13, 4 Tunc scelus F.; celos B. — 14, 1 Creditque A. — 16, 4 Deo mens fecunda A.

44. De sancto Achatio et sociis ejus.

1. Salvete, decem milia,
O martyres beati,
Quibus per cuncta proelia
Fuisti dux, Achati.

2. In novem primo millibus
Eratis congregati,
In vestris certaminibus
Frequenter superati.

3. Tunc mentis pro audacia
Vos deos coluistis
Bellorumque victoria,
Sed nihil profecistis.

4. Sed angeli per monitum
In Christum credidistis,
Et hostium exercitum
Fugando devicistis.

5. Vobis convenientibus
Cum angelo praeduce,
Coelis vobis cernentibus
Apertis fusa luce,

6. Descendunt turmae coelicae
Vos territos solantes,
Et vos passuros publice
Narrabant confortantes.

7. Per Adrianum Caesarem
Post triduum vocati,
Pro Christo mortem hilarem
Excipere parati,

8. Cum idola nefaria
Nolletis venerari,
Vos poena multifaria
Caesar jussit vexari.

9. Saxa vos lapidantium
In ora silierunt,
Manus vos flagellantium
Confestim aruerunt.

10. Magister mille militum
Haec videns mox credebat
Cum illis, coetum inclitum
Sic vestrum adimplebat.

11. Mox pedibus, lateribus
Cum clavis perforati,
Spinosisque capitibus
Cruore baptizati,

12. Ut Christus passi singula,
Stipitibus affixi,
Fulseruntque miracula,
Quae morte crucifixi.

13. Mihi, quaeso, memoria
Nunc vestrae passionis
Prosit et meritoria
Virtus orationis;

14. Ut corporis et animae
Potitus sospitate
Sacrorumque potissime
Bonorum ubertate;

15. Triumphum resistentiae
De hostibus nanciscar,
Fructumque poenitentiae
In fine adipiscar;

16. Et sacra eucharistia
In morte procuratus,
Coelorum fungar gloria
Vobis consociatus.

Cod. Andecens. fol. 64 a. A. — Cod. Augiens. fol. 187 b. B. — Cod. Gemnicens. fol. 157 b. C. — Cod. Scotor. Vindob. fol. 60 a. D. — Cod. Tegurin. I. fol. 113 b. E. — Cod. Tegurin. II. fol. 300 b. F. — Cod. Tegurin. III. fol. 231 a. G.

6, 2 consolantes B. — 10, 3 numerum inclitum B. — 11, 3 Spinosique AD. — 12, 1 Christum B. — 12, 1 afflixi B. 16, 4 Vobis sociatus A.

45. De sancto Gregorio.*

1. Salve, Gregori maxime,
Antistes Romanorum,
Secundum nomen optime
Vigil catholicorum.

2. Sex struis in Sicilia
Et septimum in urbe
Accepta monasteria,
Hinc subtrahis te turbae,

3. Ut vaces Deo libere;
Terrena contempsisti,
Ut posses vix subsistere,
Sic corpus afflixisti.

4. Argenteam parapsidem
Egeno erogabas,
Ad mensam venit itidem
Post pauper et notabas,

5. Quod vultum mutat crebrius
Sed refert adjuratus,
Quod angelus sit proprius
A Deo tibi datus.

6. Cum papam inguinaria
Decedere coëgit,
Omnis Romana curia
In papam te elegit.

7. Sed cum haec pestilentia
Plebem adhuc vastaret,
Et plebs precum instantia
Ferventius oraret,

8. Cum litaniis instruis
Cleri processionem,
Sic precibus assiduis
Hanc sedas passionem.

9. Deo vacare inhians
Latere conabaris,
Columna lucis radians
Te prodit, revocaris.

10. Tu Anglicanis gentibus
Doctores transmisisti,
Quas meritis et precibus
Ad fidem convertisti.

11. Flendo Trajanum revocas
A poena gehennali,
Matronae fidem advocas
Carne sacramentali.

12. Tu plenus es virtutibus,
Magnus humilitate,
Tu largus es pauperibus,
Perfectus sanctitate.

13. Columba doctus disseris
Secreta scripturarum,
Juges languores pateris
Doloresque poenarum.

14. Sed versis jam moeroribus
Et fletibus in risum,
Jam pausas a doloribus
In Deum tendens visum.

15. Te quaeso, mihi veniam
Et fugam vitiorum
Exposce, Dei gratiam
Et copiam donorum.

16. Te flagito attentius,
Sanctissime Gregori,
Adsis mihi propitius,
Dum me contingit mori.

17. Et ab aeterna libera
Me poena reproborum,
Et tecum duc trans aethera
In gaudia sanctorum.

Cod. Andecens. fol. 64 b. A. — Cod. Augiens. fol. 190 a. B. — Cod. Gemnicens. fol. 159 a. C. — Cod. Scotor. Vindob. fol. 61 b. D. — Cod. Tegurin. I. fol. 114 b. E. — Cod. Tegurin. II. fol. 301 b. F. — Cod. Tegurin. III. fol. 232 a. G.

2, 1 Silicia A. — 3, 1 Ut vives B. — 7, 1 cum pestilentia B. — 8, 2 u. 3 Fore processionem | Per quam sanctam devotius C. — 11, 1 tyrannum B. — 14, 3 u. 4 Coelestem cum virtutibus | Intrasti paradisum D. — 15, 1 Me quaeso A.

46. De sancto Ambrosio.

1. Salve, doctor eximie,
O inclyte Ambrosi,
Tu ambra redolentiae,
Flos mellis dulcorosi.

2. Examen apum vultui
Incumbens te ostendit
Divino aptum cultui,
In altum dum conscendit.

3. Cum Mediolanensibus
Fit lis pro eligendo
Antistite, fit omnibus
Hic finis te volendo.

4. Eligite Ambrosium,
Vox sonuit infantis,
Consensus adest omnium
Et plebis acclamantis.

5. Torqueri jubes populos,
Adduci mulieres,
Ut sic a suo singulos
Conatu removeres.

6. Sed omnes tuum clamitant
Sit super nos peccatum,
Sic sumere te incitant
Praefatum praesulatum.

7. Te noctu putas fugere
In urbem Ticinensem,
Ad portam mane prospere
Stas Mediolanensem.

8. Sed post hoc nihilominus
Latere conabaris,
Adhuc tu catechumenus
Inventus baptizaris.

9. Octavo die praesulis
In sedem sublimatus,
Ab Arianis populis
Es multum molestatus.

10. Quadrigam in exitium
Tuum quidam aptavit,
Quae ipsum in exsilium
Ipso die portavit.

11. Dum angelum haereticus
Ad tuam aurem cernit
Loquentem, fit catholicus
Nec ultra fidem spernit.

12. Dum spatam dextra tolleret
In te quidam profanus,
Ut feriens occideret,
Exaruit mox manus.

13. Tu virgo, pius, humilis,
Tu carnis afflictivus,
Zelotes, largus, stabilis,
Tu lapsis compassivus.

14. Opponis te injuriis
Per arma lacrymarum,
Tu sagax in sententiis
Disertor scripturarum.

15. Caput tuum operiens
Ignis, qui non flammabat,
Paulatim os ingrediens
Vultum tuum albabat.

16. Defunctum te infantuli,
Hi vident ascendentem,
Hi cathedratum parvuli,
Hi stellam effulgentem.

17. Da mihi, quaeso, fugere
Honorem hujus mundi
Da spiritus evadere
Temptamina immundi.

18. Perfecte da respuere
Carnis oblectamenta,
Transacta mala plangere
Per gravia lamenta;

19. Ut bonis plenus actibus
Sim capax gloriosi
Regni cum sanctis omnibus,
Praesta, sancte Ambrosi.

Cod. Andecens. fol. 65 b. A. — Cod. Augiens. fol. 191 a. B. — Cod. Gemnicens. fol. 159 b. C. — Cod. Scotor. Vindob. fol. 62 a. D. — Cod. Tegurin. I. fol. 116 b. E. — Cod. Tegurin. II. fol. 302 a. F. — Cod. Tegurin. III. fol. 233 a. G.

1, 3 Tu umbra A. — 3, 4 te nolendo ACDF. — 4, 1 Elegi te B. — 6, 3 Sic fugere te viciant B. — 10, 3 Tui quidam C. — 11, 1 Cum A. — 17, 3 spiritus A. — 19, 4 Pater sancte F.

47. De sancto Augustino.

1. Salve, beate Domine,
Antistes Augustinus,
Actus claret ex nomine,
Nam auctor es divinus.

2. Doctrinae licet fueris
Erroneus gentilis,
Eras tamen prae ceteris,
Ingenio subtilis.

3. Sed pia mater Monica
Te plurimum deflebat,
Imbuere catholica
Te fide satagebat.

4. Pro scholastriae artibus
Venis Mediolanum,
Ubi te ab erratibus
Verbum Ambrosianum

5. Cito retraxit penitus,
Et ex tunc hortabaris
Diversim, donec coelitus
Perfecte mutabaris.

6. Baptismate te abluit
Et „Te Deum laudamus"
Ambrosius concinuit
Tecum, quod hymnizamus

7. Hinc mundi pompam despicis,
Dei plenus amore,
In psalmis, hymnis, canticis
Tu flebas prae dulcore.

8. Ad Africam hinc rediens
Deo, tibi vacabas,
Discipulos erudiens
Tu plurima dictabas.

9. Tu volas ad sublimia
Unius Dei trini,
Tu scriptitas subtilia,
Auctor cultus divini.

10. Tu regulam instituis,
Sacerdos ordinatus,
Canonicos instituis
Ejusdem coenobatus.

11. Pontifice Valerio
Cedente es creatus
In praesulem Hypponio;
Virtute solidatus

12. Ut malleus haereticos
Tu feriens fugabas,
Tu fidei catholicos
Ut murus defensabas.

13. Tibi frugalis, singulis
Pius, Deo devotus,
Actis, scriptis, miraculis
Es orbi toto notus.

14. Precor, precare hodie
Trinum et unum Deum,
Ut pie, juste, sobrie
Vivam collaudans eum.

15. Ut appetam coelestia,
Despiciam terrena,
Cuncta detester vitia,
Ne vexet ultrix poena.

16. Pro posse tua exsequar
Exempla, documenta,
Et, quibus gaudes, consequar
Coeli jucundamenta.

Cod. Andecens. fol. 66 a. A. — Cod. Augiens. fol. 192 a. B. — Cod. Gemnicens. fol. 160 b. C. — Cod. Scotor. Vindobon. fol. 62 b. D. — Cod. Tegurin. I. fol. 118 a. E. — Cod. Tegurin. II. fol. 302 b. F. — Cod. Tegurin. III. fol. 234 a. G.

1, 1 sancte Domine B. — 1, 2 Augustine A. — 2, 2 ingenio prae ceteris A. — 4, 1 actibus D. — 4, 2 Tendis D. — 4, 3 u. 4 fehlen B. — 5, 3 Diversum BCF. — 6, 4 hymnizemus A. — 11, 3 praesularcem A. — 12, 2 Tu fehlt A. — 13, 1 Cibi frugalis A.

48. De sancto Hieronymo.

1. Salve, sancte Hieronyme,
O doctor veritatis,
Qui es languentis animae
Medela sanitatis.

2. Tu Romae liberalibus
Es artibus imbutus,
Tu actibus moralibus
Virtutum institutus.

3. Cum codices gentilium
Legis tam affectanter,
Es raptus ad judicium
Et, quis sis, indignanter

4. Interrogatus; libere:
Sum, inquis, Christianus,
Sed es correctus verbere
Ut Ciceronianus.

5. Latinis, Graecis litteris,
Hebraicis, divina
Instructus es prae ceteris
Scientia, doctrina.

6. Jam Cardinalis presbyter,
Zelator Christi legis,
Es habitus communiter,
Dignus rectura gregis.

7. Sed aemuli feminea
Veste te illuserunt,
Qua te pollutum carnea
Labe diffamaverunt.

8. Tunc cedis et Gregorio
Adhaeres Nazanzeno,
Scripturae desiderio
De Jesu Nazareno

9. Ad eremum tunc properas
Et magno cum rigore
Fame, fletu exasperas
Te Christi pro amore.

10. Quis novit, quanta corporis
Sis passus incentiva,
Quis pugnam tui pectoris,
Quis carnis afflictiva.

11. In Bethlehem praesepio
Te Christi applicabas
Et scripturarum studio
Assidue vacabas.

12. Multos ibi discipulos
Sub Christo adunasti,
Multos perpessus aemulos,
Multa mira patrasti.

13. O mira res, e tumulo
Transferri dum debebas,
Spectante clero, populo
Nec terrae cohaerebas.

14. In tumbam tuam positos
Defunctos duos vitae
Reddis, diversis deditos
Morbis curabas rite.

15. Sepulchro es solemniter
Marmoreo insertus,
Quod linquis mirabiliter
In pristino repertus.

16. Eja, doctor ecclesiae,
Dans formulam psallendi,
Exemplar poenitentiae,
Tu normula viveudi.

17. Dignare, quaeso, premere
Maligni hostis fraudem,
Ut corde, ore, opere
Semper Deum collaudem.

18. Mea dele facinora,
Per prece spem salutis,
Mea dispone tempora
Per opera virtutis.

19. Ut tecum, pater optime,
Qui jam coelesti sede
Gaudes, Sancte Hieronyme,
Post perfruar mercede.

Cod. Andecens. fol. 66 b. A. — Cod. Augiens. fol. 192 a. B. — Cod. Gemnicens. fol. 161 a. C. — Cod. Scotor. Vindob. fol. 63 a. D. — Cod. Tegurin. I. fol. 119 b. E. — Cod. Tegurin. II. fol. 303 b. F. — Cod. Tegurin. III. fol. 235 a. G.

2, 2 nubatus D: es fehlt B. — 4, 3 correptus F. — 6, 1 Nam cardinalis. A. — 11, 4 Et assidue C. — Str. 13, 14 u. 15 fehlen A; dafür:

13. Quando leonis saucii
Pedis curas laesuram,
Domesticatus socii
Aselli gerit curam.

14. Quem perdens in laboribus
Fit portitor lignorum,
Inventum hunc cum mercibus
Reducit camelorum.

In C stehen Nr. 13—15 über einer radierten Stelle, so daſs vielleicht eine Korrektur Konrads vorliegt; A böte dann die ursprüngliche Lesart, C und die übrigen Hss. die verbesserte. — 19, 2 Qua jam A.

49. De sancto Martino.

1. Salve, praesul praecipue,
Clarissime Martine,
Christique miles strenue,
Dos gratiae divinae.

2. Dum adhuc catechumenus
Eras, vestis mendicum,
Qua se vestitum Dominus
Testatur ut amicum.

3. Militiae renuntians
Latrones incidisti,
Quorum unum non devians
Ad fidem convertisti.

4. Matrem convertens acriter
Resistis Arianis,
Per quos caesus atrociter
Repulsus es inanis.

5. Monasticam instituis
Vitam ducens austeram,
Defunctos tres restituis
Vitae per precem meram.

6. Rex, qui audire noluit
Te nec petenda dare,
Tunc usta sella docuit,
Assurgere, donare.

7. Tu objicis te ignibus,
Ne transeant urentes,
Licet ventorum flatibus
Pulsentur saevientes.

8. Dum arborem excidere
Dicatam vis Dianae,
Cadentem hanc excipere
Te spondes genti vanae.

9. Sed signum crucis objicis
Et arborem avertis,
Per quod Dianam dejicis
Et populum convertis.

10. Das pristinae munditiae
Leprosum osculando,
Das lecti te duritiae
Stramenta propulsando.

11. Hinc palea succenditur
Et uri jam cepisti,
Sed cruce, prece pellitur,
Sic ignem evasisti.

12. Dum nudo vestem tribuis,
Rursus te vestiendo
Amictum vilem induis
Ad missam procedendo.

13. Super te globus igneus
Aperte tunc videtur,
Et brachiis tunc aureus
Ornatus adhibetur.

14. Apostolis par diceris,
Ob hoc nam inviserunt
Te crebrius cum ceteris
Sanctisque paruerunt.

15. Obsessis ab hominibus
Daemonia repellis,
Suis noscens nominibus
Ludibria refellis.

16. Tu oculis ac manibus
Coelo semper intentus,
Assiduus in precibus
Morte non es praeventus.

17. Te, pater, precor intime,
Mortem atque mortalem
Aufer languorem animae
Dans vitam spiritalem.

18. Malignis a spiritibus
Me jugiter tuere,
Tu vesti me virtutibus,
Da scelera cavere.

19. Ora, flammis ultricibus
Ne tradar sine fine,
Sed tecum in coelestibus
Laeter, sancte Martine.

Cod. Andecens. fol. 67 a. A. — Cod. Augiens. fol. 192 b. B. — Cod. Gemnicens. fol. 162 a. C. — Cod. Scotor. Vindob. fol. 63 b. D. — Cod. Tegurin. I. fol. 121 a. E. — Cod. Tegurin. II. fol. 304 a. F. — Cod. Tegurin. III. fol. 236 a. G. — Cod. Underdorfens. fol. 102 b. H.

1, 4 gratia A. — 4, 1 convertis F. — 4, 2 u. 3 fehlt D. — 5, 4 precem per B. — 6, 3 Hunc usta BD. — 11, 2 non cepisti B. — 12, 1 Cum A. — 13, 1 te fehlt F. — 13, 3 brachius B. — 16, 2 In coelo B. — 18, 1 de spiritibus B.

50. De sancto Nicolao.

1. Salve, mirae sanctitatis
Nicolae pontifex,
Vasculum te pietatis
Summus fecit opifex,

2. In aquali erigebas
Te die primaria,
Semel tantum lac sugebas
Quarta, sexta feria.

3. Puerorum non lasciva
Quaeris puer gaudia,
Verbum Dei rediviva
Retinens memoria.

4. Auri massas erogasti
Patrique virginibus,
Quos a fame liberasti
Carnisque criminibus.

5. Nomen prodit et probatum
Vox elapsa coelitus,
Sicque digne praesulatum
Nactus es divinitus.

6. Tempestate conquassatis
Jamque naufragantibus,
Absens opem desperatis
Praebes implorantibus.

7. Populum a famis nece
Eruis famelicum,
Datum et servatum prece
Dum adauges triticum.

8. Humilis, justus, benignus
Es in cunctis actibus,
Omni quoque laude dignus,
Plenus tu virtutibus.

9. Tu quam plures praeservasti
Necis a periculo,
Angelis te inclinasti
Mortis in articulo.

10. Cum defunctus sepeliris
Tumulo marmoreo,
Multis salus modis miris
Es manante oleo.

11. Sed repulso successore
Sistunt olicidia,
Quo reverso cum liquore
Redeunt remedia.

12. Tres defunctos suscitasti
Jam exstinctus corpore,
Signis miris coruscasti
A primaevo tempore.

13. Nicolae, sancte Dei,
Precor te suppliciter,
Miserere pie mei,
Subveni celeriter

14. Mihi cunctis in adversis
Corporis et animae,
Ne subvertant me perversis
Factis, hostes reprime.

15. Dele culpas cum reatu
Et exposce gratiam,
Tuta me in mortis statu
Tuam per praesentiam.

16. Tunc me, Deus Adonai,
Eripe ab hostibus,
Prece sancti Nicolai
Coeli junge civibus.

Cod. Andecens. fol. 68 a. A. — Cod. Augiens. fol. 192 b. B. — Cod. Gemnicens. fol. 163 a. C. — Cod. Scotor. Vindob. fol. 64 b. D. — Cod. Tegurin. I. fol. 122 b. E. — Cod. Tegurin. II. fol. 304 b. F. — Cod. Tegurin. III. fol. 237 b. G.

1, 2 In cunabulis B. — 8, 3 Omnique laude A. — 11, 3 cum honore B.

51. De sancto Benedicto.

1. Salve, sancte Benedicte,
Gratia et nomine,
Prodis, vernans flos depicte,
De virtutum germine.

2. Puer eremum petisti,
Linquens Romae studium,
Prece sancta compegisti
Fractum capisterium.

3. Per trimatum habitabas
In specu penuriae,
Spinis vepribus fugabas
Merulam luxuriae.

4. A subjectis praeparatum
Venenatum poculum
Rumpis tibi praesentatum
Crucis per signaculum.

5. Duodena construxisti
Deo monasteria,
Tribus prece produxisti
Laticem in copia.

6. Ferrum cadens in profundas
Aquas per te remeat,
Maurus currit super undas,
Placidus ne pereat.

7. Multum populum avertis
A cultu Apollinis,
Lucum, idolum subvertis,
Aram tanti criminis.

8. Missum tibi toxicosum
Panem corvus projicit,
Florentinum malignosum
Domus ruens dejicit.

9. Saxum grande leviasti
Quod Satan gravaverat,
Et sophisticum monstrasti,
Ignem, quem succenderat.

10. Monachellum suscitabas,
Paries quem triverat,
Rusticellum revocabas,
Qui defunctus fuerat.

11. Tu farinam adauxisti
Prece ac pecuniam
Oleumque coauxisti
Ad superfluentiam.

12. Alapam dans expellebas
Hostem a daemonico,
Solo visu resolvebas
Loramenta rustico.

13. Miros actus perfecisti
Ex virtutum habitu,
Mira multa cognovisti
Prophetiae spiritu.

14. Praedixisti diem mortis,
Fodi jubes tumulum,
Paradisi nunc in hortis
Jubilas in saeculum.

15. Nam lampadibus resplendens
Via, strata palliis,
A cella in coelum tendens,
Te dat coeli gaudiis.

16. Tu divinis benedictus
Benedictionibus,
Tu maligni nunquam victus
Es suggestionibus.

17. Tibi supplico constrictus
Peccatorum funibus,
Me absolve, ne addictus
Morti, tradar ignibus.

18. Benedictus a re dictus,
Quaeso, me uberius
Benedic, ne maledictus
Hostis vincat amplius.

19. Sed luctando stem invictus
Ab ejus versutiis,
Ne a Deo derelictus
Superer a vitiis.

20. Me, tu dictus Benedictus,
Salva a suppliciis,
Ut superni tecum victus
Perfruar deliciis.

Cod. Andecens. fol. 71 a. A. — Cod. Augiens. fol. 193 b. B. — Cod. Gemnicens. fol. 163 b. C. — Cod. Scotor. Vindob. fol. 66 a. D. — Cod. Tegurin. I. fol. 128 b. E. — Cod. Tegurin. II. fol. 305 b. F. — Cod. Tegurin. III. fol. 238 a. G. — Cod. Underdorfens. fol. 104 a. H. — Steht ebenfalls in Clm. Monac. (ol. Augustan.) 4423 saec. 15 fol. 132 a. I. —

2, 3 u. 4 fehlen B. — 3, 1 Petrimatum A; per bimatum BD. — 5, 4 Laticem copia A. — 10, 1 suscitasti B. — 10, 3 revocasti B. — 12, 1 Expellebas alapam dans I. — 12, 2 a daemonio C; a daemoniaco ABD; a daemonico F, diese ungewöhnliche Form fordert Konrads Reim. — 17, 3 convictus B. — 17, 4 Mortis B.

52. De sancto Antonio abbate.

1. Salve, sancte eremita,
O Antoni celebris,
Ut pro sempiterna vita
Careas illecebris,

2. Cum vicenos annos geris,
Audis in ecclesia:
Si perfectus esse quaeris,
Vade, vende omnia.

3. Bona tua mox vendebas
Erogans pauperibus,
In desertum secedebas
Longe ab hominibus.

4. Vigilando, jejunando
Multisque molestiis
Menti carnem subjugando
Repugnabas vitiis.

5. Velut Aethiops despectus
Spiritus luxuriae
Tibi visus, sum dejectus,
Inquit, per te hodie.

6. Laceratus, vulneratus
Pravis a spiritibus,
Semivivus es delatus
Et a circumstantibus

7. Vita functus aestimaris,
Illisque pausantibus
Ad certamen reportaris,
Ut insultes hostibus.

8. Scissa domo tunc frementes
Irruuntørociter,
Per obtutus, vultus, dentes
Saeviunt minaciter.

9. O quot, inquis, modo estis
In hoc pugnae stadio,
Si pugnare quid potestis,
Praesto sum, non fugio.

10. Si quas vires haberetis,
Non tot gregaremini,
Si nocere nil valetis,
Cur frustra nitimini?

11. Illa turba sic confusa
Daemonum evanuit,
Desuper luce refusa
Mox salvator adfuit.

12. Implorando hunc dicebas:
Cur non a principio,
Bone Jesu, assistebas
In hoc mihi proelio?

13. Praesens eram, cum certasti,
Et quia viriliter
Hostes palam triumphasti,
Et ego celebriter

14. Te per orbem nominari
Faciam, cum ceteris
Sanctis meis collaudari;
Sanus mox efficeris.

15. Inter crebros sic conflictus
Multaque certamina
Semper persistis invictus
Superans daemonia.

16. O quot sancta documenta
Tradidisti fratribus,
Quibus daemonum figmenta
Conculcarent pedibus.

17. Sed et sanctum prophetiae
Spiritum habueras,
Per quem mones, moves, pie
Terres, mulces, reseras.

18. Qui obsessos et morbosos
Reformasti crebrius,
A me morbos vitiosos
Ejice celerius.

19. Fac, ne hostis, caro, mundus
Contra me praevaleat,
Ne in morte me profundus
Tartarus absorbeat.

20. Per te mihi summi boni
Dona dentur largiter,
Tecum sancte ut Antoni
Gaudeam perenniter.

Cod. Andecens. fol. 73 a. A. — Cod. Augiens. fol. 194 a. B. — Cod. Gemnicens. fol. 164 b. C. — Cod. Scotor. Vindob. fol. 67 a. D. — Cod. Tegurin. I. fol. 133 b. E. — Cod. Tegurin. II. fol. 306 a. F. — Cod. Tegurin. III. fol. 239 b. G.

2, 1 Dum vicenos BD. — 5, 2 Es spernens B. — 6, 1 Maceratus A. — 13, 4 celeriter B — 14, 1 Ne per orbem A. — 15, 3 perstitis BCD.

53. De sancto Paulo, primo eremita.

1. Salve, sancte Paule, Christi
Primus eremicola,
In Thebaide fuisti,
Nunc felix coelicola.

2. Annum decasextum agis
Sub tyranno Decio,
Qui credentes duris plagis
Mortisque supplicio

3. Cum necaret, tibi montis
Specus dat latibulum,
Palma vestem, cibum, fontis
Latex praebet poculum.

4. Postque multos annos cibi
Deus auxit pabulum,
Semitortam panis tibi
Destinans per corvulum.

5. Sic per centum ferme annos
In deserto latitas,
Carnem, Sathanam, tyrannos
Sic ad pugnam incitas.

6. Et quis posset horum nosse
Contra te certamina,
Christus dedit tibi posse
Vincere tentamina.

7. Inter haec produxit florem
Eremus Antonium,
Qui deserti se cultorem
Gaudens primicerium,

8. Ut audivit de supernis,
Quod sit alter melior,
Mox in silvis, in cavernis
Senem quaerit junior.

9. Lupa cellam indicavit,
Ille clam insequitur,
Pro ingressu supplicavit,
Qui dum introgreditur,

10. Mutuo vos salutastis
Propriis nominibus,
Oscula ingeminastis
Crebris cum amplexibus.

11. Tunc post consolamen gratum
Mutui colloquii
Corvus panem duplicatum
Affert hora prandii.

12. Grates Deo referendo
Tanta post convivia
Te Antonius deflendo
Remeat ad propria.

13. Qui dum cernit decedentem
Sursum te conscendere,
Mox reversus procumbentem
Te credebat vivere.

14. Sed defunctum ut videbat,
Exclamavit propere:
Quod in vita hic agebat,
Exhibet in funere.

15. Hinc leones accesserunt
Duo, qui celeriter
Tibi tumbam paraverunt
Abeuntes pariter.

16. Veste, qua eras velatus,
De palmarum foliis
Est Antonius ornatus
Sacris in solemniis.

17. Per te, quaeso, temptamenta
Superem hostilia
Carnisque oblectamenta,
Vana mundi gaudia.

18. Per te malum declinare,
Crescere virtutibus
Detur et perseverare
Bonis in operibus.

19. Per te mihi, sancte Paule,
Detur vitae spatium
Tecumque coelestis aulae
Permanens solatium.

Cod. Andecens. fol. 72 b. A. — Cod. Augiens. fol. 193 b. B. — Cod. Gemnicens. fol. 165 b. C. — Cod. Scotor. Vindob. fol. 65 b. D. — Cod. Tegurin. I. fol. 131 b. E. — Cod. Tegurin. II. fol. 307 a. F. — Cod. Tegurin. III. fol. 240 b. G. — Cod. Underdorfens. fol. 105 a. H.

3, 1 Dum BF. — 3, 2 Specum A. — 4, 1 tibi B. — 6, 3 tibi dedit BCF. — 10, 4 Crebro F. — 10, 4 in amplexibus B. — 15, 3 effecerunt A. — 16, 1 Vestes quas A.

54. De sancto Basilio.

1. Salve, qui magnus diceris,
Basili, Deo carus,
Doctrinis, signis legeris,
Virtutibus praeclarus.

2. Columna ignis paruit
Effrem praefiguralis,
Vox de coelo intonuit:
Basilius est talis.

3. Ornatu, clero, populo
Stipatum te despexit,
In oris tui patulo
Donec ignem conspexit.

4. Tunc laudes tuas protulit
Deusque tua prece
Eidem donum contulit,
Quod loquebatur graece.

5. Quidam cupiscens virginem
Ardore voluptatis,
Expleret ut libidinem
Perversae voluntatis,

6. Se hosti totum subdidit,
Damnandum obligavit,
Chirographumque tradidit
Et Christum abnegavit.

7. Hunc meritis et precibus
Reducis creatori,
Instructum bonis moribus
Restituis uxori.

8. Cum Ariani quaererent,
Fideles ut privarent
Ecclesia, et clauderent
Hanc ambo et signarent,

9. Haec tridui oraculo
Horum non reseratur,
Cum pastorali baculo
Hanc tangis, mox intratur.

10. Cum Caesar te exsilio
Perimere delegit,
Ter fracto cartae graphio
Iratus cartam fregit.

11. Cum medicus assisteret
Judaeus hora mortis,
Tibi tuisque diceret,
Jam esse te in portis,

12. Sed te ad nonam vivere
Alterius diei
Videns, fatetur libere
Virtutem Christi Dei.

13. Resumpto ergo robore
Mox illum baptizabas,
Et resoluto corpore
Ad gaudia migrabas.

14. Qui mulieris facinus
Defunctus delevisti
Signatum carta, protinus
Ut tactus hac fuisti.

15. Ut munder a flagitiis
Nec faciant me reum,
Ne laber linguae vitiis,
Te quaeso, roga Deum.

16. Da fluxum mundi spernere
Nec delectari laude,
Da luxum carnis stringere
Nec captum hostis fraude.

17. Transacto vitae stadio
Rejecta carne vili,
Coelesti fruar bravio,
Fac, pontifex Basili.

Cod. Andecens. fol. 70 b. A. — Cod. Augiens. fol. 193 a. B. — Cod. Gemnicens. fol. 180 b. C. — Cod. Scotor. Vindob. fol. 65 a. D. — Cod. Tegurin. I. fol. 127 b. E. — Cod. Tegurin. II fol. 307 b F. — Cod. Tegurin. III. fol. 241 b. G.

1, 2 Deo gratus BDF. — 7, 3 bonis omnibus B. — 8, 1 Dum Ariani BCF. — 8, 4 Haec B. — 9, 3 Dum F. — 10, 2 Deprimere collegit B. — 12, 1 ad horam B. — 12, 3 Judaeus fatetur B. — 13, 4 gaudia tu B. — 15, 1 Ut emender A.

55. De sancto Alexio.

1. Salve, sancte o Alexi,
O vir nobilissime,
Te saluto, quem dilexi
Diligoque intime.

2. Exstitit Euphemianus
Tibi pater inclytus,
Aulae Caesaris Romanus
Et virtute praeditus.

3. Adolescens, decoratus
Literarum studio,
Es puellae copulatus
Celebri connubio.

4. Sed tu virginem hortatus
Noctis sub silentio
Ad amorem coelibatus,
Clam te das exsilio.

5. In Edessa civitate
Tua das pauperibus,
Stipem petis egestate
Junctus mendicantibus.

6. Ubi tui, dum te quaerunt
Sed non norunt famuli,
Grates agens, quod dederunt
Tibi stipem servuli.

7. Sic ecclesiae Mariae
Resides in atrio
Decaseptem annis pie
Pro coelesti praemio.

8. Tunc jubente illa ductus
Es tu in ecclesiam,
Sed ne perdas vitae fructus,
Mundi pavens gloriam,

9. Inde temptas navigare
In Tharsum Ciliciae,
Vento flante dedit mare
Te Romanae patriae.

10. Te ad tuam pater precem
Romae domo tenuit
Septem annis atque decem
Et ignotum aluit.

11. Multa tibi tunc offensa
Fit a servientibus,
Donec tua est ostensa
Vita de coelestibus.

12. Cum defunctus es inventus,
Claram praefers faciem,
Codex tua manu tentus
Vitae refert seriem.

13. Quem dum papa legi jussit,
Cuncti stupent gravius,
Patrem, matrem tunc concussit,
Sponsam dolor nimius.

14. Omnis aeger curabatur
Tactu tui corporis,
Sicque, sancte, claudebatur
Cursus tui temporis.

15. Ora Deum, ut abstersis
Culpis mihi gratiam
Donet, cunctis in adversis
Firmam patientiam.

16. Det perfectum mundi spretum,
Carnis castimoniam,
Exsuli post finem laetum
Det coelestem patriam.

Cod. Andecens. fol. 72 a. A. — Cod. Augiens. fol. 193 b. B. — Cod. Gemnicens. fol. 181 a. C. — Cod. Scotorum Vindob. fol. 66 a. D. — Cod. Tegurin. I. fol. 130 b. E. — Cod. Tegurin. II. fol. 308 a. F. — Cod. Tegurin. III. fol. 242 b. G. — Cod. Underdorfens. fol. 104 b. H.

1, 1 mi Alexi AH. — 1, 2 Vir nobilissime B. — 7, 1 resides Mariae A. — 8, 1 Tu jubente B. — 9, 4 Te Romae A. — 13, 1 Quem cum A. — 15, 4 Summam patientiam A.

56. De sancta Katharina.

I.

1. Ave candens lilium
Per Mariae filium,
Vernans Katherina,
Katherina inclyta,
Quae in urbe genita
Es Alexandrina.

2. Adstas Christo regia
Costi regis filia.
Casta Katherina,
Tamquam inter milia
Castitatis lilia
Rosa sine spina.

3. Haec felix Christicola,
Virtutum areola,
Virgo Katherina,
Ecce tua subdola,
O Maxenti, idola
Spernit sathanina.

4. Rethores, grammaticos,
Vicit et catholicos
Fecit Katherina,
Ignibus quos impius
Tradidit Maxentius
Mente belluina.

5. Nervis dire caeditur,
Carcere recluditur
Tetro Katherina,
Ac fame conficitur,
Sic flos campi laeditur
Poenarum pruina.

II.

6. Salve, florens viola,
Sed per flagra frivola
Livens Katherina,
Katherina, ungeris
Desuper et pasceris
Esca coelestina.
7. Ac de coeli culmine
Te revisit lumine
Christus, Katherina,
Te confortat: Gaudeas,
Tecum sum, nil paveas
Mortis a ruina.
8. Hinc tu, gemma virginum,
Praedicabas Dominum
Christum, Katherina,
Et per te in filium
Dei mox gentilium
Credidit regina;
9. Rubens jam martyrio
Una cum Porphyrio
Per te, Katherina.
Inde tortor impius
In te saevit acrius
Rabie lupina.
10. Nam bis binas praeparat
Rotas, ut te conterat,
Sancta Katherina,
Attamen haec vilia
Paganorum milia
Perimunt bis bina.

III.

11. Gaude, rubens rosula,
Delicata vernula
Christi, Katherina,
Katherina, precibus
Fusis pro supplicibus
Sonat vox divina:
12. Ad coeli palatia
Christique solatia
Veni, Katherina,
Tu coeleste balsamum,
Sponsi intra thalamum,
Sponsa columbina.
13. Hinc cervice plecteris,
Ad superna veheris,
Martyr Katherina,
Et quidem pro sanguine
Lactis manas flumine
Morte peregrina.
14. Renuis mortalibus
Sepeliri manibus,
Diva Katherina,
Imo te mirifice
Tumulant angelicae
Manus monte Sina.
15. Nunc tuum virgineum
Corpus sacrum oleum
Stillat, Katherina,
Admiranda omnibus
Quod aegris fidelibus
Exstat medicina.

IV.

16. Vale, pulcher flosculus
Florumque fasciculus,
Suavis Katherina,
Katherina, clarior
Sole, luna pulchrior,
Stella matutina.
17. Aurem piam intime
Suspirantis animae
Precibus inclina,
Tua me virtutibus
Et virtutum actibus
Imbue doctrina.
18. Hujus mundi devia
Ne sequar vestigia,
Tu me sursum mina;
Eja, virgo nobilis,
Fac, ne carnis fragilis
Mergat me sentina.
19. Rumpe vincla sceleris,
Ut non fiam inferis
Hostibus rapina,
In procinctu transitus
A me nequam spiritus
Pellere festina.

20. Nectaris convivium
Nunc et tunc coelestium
Largius propina,
Ad coelorum gaudia
Duc me tunc cum gloria,
Dulcis Katherina.

Cod. Andecens. fol. 74 a. A. — Cod. Augiens. fol. 194 b. B. — Cod. Gemnicens. fol. 166 a. C. — Cod. Pragens. fol. 206 b. D. — Cod. Scotor. Vindob. fol. 68 a. E. — Cod. Tegurin. I. fol. 135 a. F. — Cod. Tegurin. II. fol. 309 a. G. — Cod. Tegurin. III. fol. 243 b. H.

1, 2 Mariae per filium B. — 2, 3 Casta fehlt A. — 3, 6 Sprevit D. — 4, 1 Rhethores et B. — 6, 3 Corda Katherina B. — 7, 1 de coeli lumine A. — 7, 2 In columbae specie B. — 9, 4 Unde tortor A gegen das Acrostichon. — 10, 1 binas sperat B. — 13, 4 Equidem D. — 16, 3 Suavum C. — 17, 4 Tuta me B. — 20, 6 O dulcis B.

57. De sancta Agnete.

1. Ave, virgo felix Agnes,
Quam cum Dei filius
Ad se traxit, velut magnes
Ferrum trahit propius,
Orthodoxae subarravit
Fidei te annulo,
Atque sibi copulavit
Caritatis vinculo;
Decoravit gemmis morum,
Virtutum monilibus
Ex quo viri spernis thorum
Cum terrenis omnibus.

2. Salve, Agnes speciosa,
Sponsa sponsi virginum,
Fulgens vultu velut rosa,
Christum colens Dominum.
Dum ad cultum deae Vestae
Cogi te non pateris,
Tua spoliata veste
Lupanari traderis;
Sed nimirum te protexit
Mox divina bonitas,
Nam te pulchre circumtexit
Capillorum densitas.

3. Gaude, Agnes, te intrante
Locum turpitudinis
Consolaris coruscante
Vi superni luminis;
Angeli per manus vestis
Candida porrigitur,
Fitque tuae vitae testis
Omnis, qui ingreditur;
Introgressus praefocatur
Mox praefecti genitus
Impudens, sed suscitatur
Per te vitae redditus.

4. Vale, Agnes, quam flammarum
Non laesit incendium,
Sed consumpsit vi poenarum
Turbas infidelium;
Hinc per collum gladiaris
Fuso rubens sanguine,
Christo martyr consecraris,
Cujus amplexamine
Jam laetaris, sociata
Virginum agminibus,
Triumphali coronata
Serto cum martyribus.

5. Agnes, agna agni dei,
Qui tollit peccamina.
Memor esto, precor, mei
Malaque temptamina
Procul pelle. da solamen,
Posce culpis veniam,
Da virtutum moderamen,
Auge prece gratiam;
Me dignare liberare
Mortis in articulo,
Tecum queam ut regnare
In supremo saeculo.

Cod. Andecens. fol. 75 a. A. — Cod. Augiens. fol. 194 b. B. — Cod. Gemnicens. fol. 167 a. C. — Cod. Pragens. fol. 114 b. D. — Cod. Scotor. Vindob. fol. 69 a. E. — Cod. Tegurin. I. fol. 137 b. F. — Cod. Tegurin. II. fol. 310 a. G. — Cod. Tegurin. III. fol. 245 b. H. — Cod. Underdorfens. fol. 120 b. I.

1, 1 felix fehlt A; virgo fehlt BI. — 1, 7 subarrhavit D. — 2, 5 Vastae B. — 4, 12 cum virginibus D. — 5, 12 supremo circulo D. — Str. 5 lautet in ABCF:

Agnes, agna agni Dei,
Qui tollit peccamina,
Supplica instanter ei,
Carnis ut temptamina
Vincam ut qui superavit
Presbyter tentiginem,
Mox ad tuam subarravit
Annulo imaginem.
Hostem pelle da solamen etc.

58. De sancta Margaretha.

1. Ave, virgo Margaretha,
Sponsi summi quae secreta
Penetras cubicula,
Ubi per amoris nexus
Fideique per amplexus
Celebratur copula.
Eja corpore formosa,
Fide magis speciosa,
Tu praeclara genere,
Margaretha, Deo grata,
Gratiarum decorata
Et virtutum munere.

2. Salve, sancta Margaretha,
Voluptate mundi spreta
Omnique ludibrio,
Hostem superas, antiquum
Castitatis inimicum,
Una cum Olybrio.
Quae dum Christum confiteris,
Carcerari mox juberis,
Post hoc in equuleo
Laniata vi tortoris,
Rubens manat fons cruoris
Corpore virgineo.

3. Gaude, felix Margaretha,
Tu virtute Christi freta,
Triumphatrix inclyta,
Infernalem tu draconem
Et ingentem passionem
Vincis Christo dedita.
Quae dum cultum detestaris
Idolorum, cruciaris
Diris poenis ignium,
Aqua frigens dum succedit
Sed non laedens, Christo credit
Turba quinque milium.

4. Vale, dulcis Margaretha,
Vere gratia repleta,
Nam in vitae termino
Pro his, quibus veneraris,
Et a quibus tormentaris,
Preces fundis Domino.
Post hoc capite truncata,
Nunc a Christo coronata
Passionis laurea,
Ut praefulgens margarita
Es in sponsi serto sita,
Sponsa tu virginea.

5. O beata Margaretha,
Quae cum Christo regnas laeta
In coelesti requie,
Tu delictis et peccatis
Meis male perpetratis
Posce dona veniae;
Da contemptum mundanorum
Et amorem supernorum
Cum augmento gratiae,
Fac, evadam inferorum
Portas, portum beatorum
Adipiscar gloriae.

Cod. Andecens. fol. 75 b. A. — Cod. Augiens. fol. 195 a. B. — Cod. Gemnicens. fol. 176 C. — Cod. Pragens. fol. 209 b. D. — Cod. Scotor. Vindob. fol. 69 b. E. — Cod. St. Petri Salisburgen. a. VI. 35 fol. 211 b. F. —

Cod. Tegurin. I. fol. 139 a. G. — Cod. Tegurin. II. fol. 318 a. H. — Cod. Tegurin. III. fol. 257 b. I.

1, 2 Sponsi tui quae BF. — 1, 9 germine D. — 3, 7 verstellt A. — 4, 10 Ubi praefulgens B. — 4, 12 Cum turba virginea B.

59. De sancta Dorothea.

1. Ave, virgo Dorothea,
Castitatis lilium,
Foeditatis nunquam rea,
Christum, dei filium,
Tibi sponsum elegisti,
Cujus patrocinio
Cuncta mundi respuisti
Una cum Fabricio;
Qui te torsit in catasta
Et reclusit carcere,
Ubi coeli cibo pasta,
Christi gaudes munere.

2. Salve, sancta Dorothea,
Tu felix Christicola,
Prece cujus ruunt ea,
Quae sprevisti, idola.
Tunc ad Christum convertuntur
Paganorum milia,
Qui mox coeli sortiuntur
Regnum per martyria.
Inde flagris cruciaris
Pendens in equuleo,
In utroque conflagraris
Ubere virgineo.

3. Gaude, felix Dorothea,
Quae poenarum genera
Dum vicisti per trophaea,
Tua Christus vulnera
Mox sanavit, quem petisti
Pro te invocantibus;
Invitantem te audisti
Vocem de coelestibus.
Hinc per poenam capitalem
Evolas ad gaudia,
Palmam geris triumphalem
In perenni gloria.

4. Vale, dulcis Dorothea,
Tuis cum sodalibus
In coelesti jam chorea
Sponsi sub amplexibus
Carmen canis nuptiale
Jubilans tripudio,
Sertum ferens virginale
Rosa juncta lilio.
Paradisi pomis, rosis
Me velut scholasticum
Trahe, ut cum gaudiosis
Fructum gustem coelicum.

5. O beata Dorothea,
Sponsa regis gloriae,
Tu peccata dele mea,
Posce dona gratiae,
Me dignare visitare
In finali termino
Et ab hoste defensare,
Praesentare Domino,
Ut in regno claritatis
Vitae post curricula
Christo fruar cum beatis
Per aeterna saecula.

Cod. Andecens. fol. 76 a. A. — Cod. Augiens. fol. 195 a. B. — Cod. Gemnicens. fol. 177 b. C. — Cod. Pragens. fol. 211 a. D. — Cod. Scotor. Vindob. fol. 70 a. E. — Cod. Tegurin. I. fol. 140 a. F. — Cod. Tegurin. II. fol. 318 b. G. — Cod. Tegurin. III. fol. 258 b. H.

2, 3 Prece tua D. — 2, 9 Unde flagris A.

60. De sancta Barbara.

1. Ave, salve, gaude, vale,
O beata Barbara,
Pectus tuum virginale
Thorum Christo praepara,
Quem dum fide trinitatis
Ad amplexus allicis,
Amatores voluptatis
Signis clara despicis.
Castitatis germen seris
In corda fidelium,
Quae virtutum semen geris,
Castum candens lilium.

2. Salve, lux catholicorum,
Fide, sancta Barbara,
Quae dum cultum idolorum
Spernis, gens te barbara
Flagris, testis cruciavit
Et reclusit carcere,
Christus luce visitavit
Et sanavit propere.
Sic frementis est delusa
Fraus tortoris subdola,
Christi rore tu perfusa,
Flores vernans viola.

3. Gaude, fortis agonista
Christi, felix Barbara,
Per tormenta vincis ista
Mundum, mortem, tartara;
Corpus habens vulneratum,
Inflammata latera,
Caput ferro malleatum
Et evulsa ubera;
Et dum veste spoliaris
Per manus gentilium,
Mox ab angelo velaris,
Flos campi convallium.

4. Vale, sursum invitata,
Digna Deo Barbara,
Ut pro tuis es precata,
Nos a morte separa;
Dum pro Christo decollaris
A parente proprio,
Laureata copularis
Martyrum collegio.
Cum decore virginali
In coelesti lumine
Serto gaudes triumphali,
Rosa rubens sanguine.

5. O beata martyr Dei,
Virgo dulcis Barbara,
Memor esto precor mei
Et illisum repara:
Rumpe peccatorum frena
Et propelle vitia,
Claustra cordis fac serena
Et dulcora gratia.
Ubi regem in decore
Conspicis salvificum,
Tuo trahe me odore,
Unguen nardi pisticum.

6. Barbara, te quaeso gemens,
Spes lapsorum Barbara,
Prece tua mihi clemens
Regna coeli compara.
Per te nunc virtutum donis
Fulciar feliciter,
Ut supernis tecum bonis
Perfruar perenniter,
Ubi canis cum puellis
Singulare canticum,
Quae dulcore favum mellis
Vincis, pigmen coelicum.

Cod. Andecens. fol. 77 a. A. — Cod. Augiens. fol. 117 b. und 195 b. B. — Cod. Gemnicens. fol. 167 b. C. — Cod. Pragens. fol. 213 b. D. — Cod. Scotorum. Vindob. fol. 71 a. E. — Cod. Tegurin. I. fol. 141 b. F. — Cod. Tegurin. III. fol. 246 b. G. — Cod. Underdorfens. fol. 110 a. H. — Steht gleichfalls in Clm. Monac. (ol. SS. Udalrici et Afrae) 4423 anni 1481 fol. 132. — Oration. Sigismundi Span von Bernstein anni 1477 Cod. Pragens. XIII H 3 b. — Cod. S. Petri Salisburgens. a VI 35 saec. 15.

1, 1 vale gaude B 2°. — 1, 5 Quae B 1°. — 1, 8 Signis claris B 1° u. D. — 1, 9 u. 10 hinter 1, 11 u. 12 A. — 2, 5 flagris caedens B 1°. — 2, 11 rore Christi D. — 2, 12 Florens AB 1°. — 3, 4 Mundum carcerem

B. 1⁰. — 5, 7 Caput ferens B 2⁰. — 3, 9 Et cum D. — 4, 3 Et pro A. — 4, 10 culmine B 2⁰ DE. — 4, 11 gaudens C. — 5, 4 illusum B 2⁰; illaesum B 1⁰ D. — 5, 12 Fraglans nardi B 1⁰; Unguentum D. — 6, 4 Regnum A.

61. Item de eadem.

1. Ave, virgo Barbara,
Speculum honoris,
Temetipsam praepara
Thalamum pudoris
Christo, dum recluderis
Vultum ob decoris,
Sponso sponsa jungeris
Nexibus amoris.

2. Quae per fidem illico
Flore castitatis
Amatores despicis
Mundi vanitatis,
Facis in aquaria
Tres fenestras satis
Congrue pro gloria
Summae trinitatis.

3. Marmori cum digito
Crucem impressisti,
Signo pedis edito
Ubi processisti,
Multa beneficia
Languidis liquisti
Baptismali gratia
Tinctaque fuisti.

4. Salve, sancta Barbara,
Petra quam precantem
Clausit, ne te barbara
Manus formidantem
Trucidaret ocius,
Sicque latitantem
Monti dat secretius,
Deum exorantem.

5. Sed cum pastor cominus
Ducit insectantes,
In locustas protinus
Versae sunt balantes,
Quae nunc usque tumulo
Tuo sunt astantes,
Acsi suo nidulo
Circumvolitantes.

6. Quae, cum idolatriae
Cultum detestaris,
Flagris, testis varie
Dire cruciaris,
Hinc reclusa carcere
Luce consolaris,
A plagarum vulnere
Per Christum sanaris.

7. Gaude, fortis Barbara,
Agonista Christi,
Mundum, mortem, tartara,
Satanam vicisti,
Nam dum consolamina
Sponsi persensisti,
Cuncta cruciamina
Praesidis sprevisti.

8. Qui mox de lateribus
Tuis laniari
Carnes et lampadibus
Vulnera flammari,
Caput tuum malleo
Jussit verberari,
Pectusque virgineo
Ubere truncari.

9. Nuda circumduceris
Sed miraculose
Candida mox tegeris
Stola gloriose,
Mortis ad supplicia
Te spectaculose
Patris manus propria
Trahit furiose.

10. Vale, mitis Barbara,
Firma spes tuorum,
Prece nobis compara
Praemia coelorum,
Quae in vitae termino
Tibi devotorum
Impetres a Domino
Veniam malorum.

11. Veni, mi pulcherrima,
Audis invitata
Patris ad laetissima
Tibi praeparata,
Mecum in cubilibus,
Sponsa mihi grata,
Requiesce mercibus
Coelitus dotata.

12. Post hoc patris proprii
Manu decollaris,
Laureo martyrii
Serto coronaris,
In superna gloria
Christo collaetaris,
Et nunc ab ecclesia
Digne veneraris.

13. O beata Barbara,
O mea patrona
Me peccantem repara
Supplicando prona
Christo pro me paupere,
Ut per sua dona
Mihi donet prospere
Consumare bona.

14. Tua, virgo, merita
Mihi suffragentur,
Ut culparum debita
Cuncta relaxentur,
Tempora deperdita
Jam recuperentur,
Dataque gratuita
Semper cumulentur.

15. Tuum mihi jugiter
Adsit consolamen,
Et in morte firmiter
Prosit adjuvamen,
Stygis ne supplicio
Tradar post examen,
Sed coelesti gaudio
Tecum fruar. Amen.

Cod. Andecens. fol. 77 b. A. — Cod. Augiens. fol. 196 a. B. — Cod. Gemnicens. fol. 168 b. C. — Cod. Pragens. fol. 212 a. D. — Cod. Scotor. Vindob. fol. 71 b. E. — Cod. Tegurin. I. fol. 143 a. F. — Cod. Tegurin. II. fol 311 a. G. — Cod. Tegurin. III. fol. 247 b. H. — Cod. S. Petri Salisburgens. a VI 35 saec. 15. fol. 227 a. I.

3, 5 Ubi beneficia. G. — 3, 8 Cinctaque D. — 4, 2 Pater quam D. — 5, 5 Quae cum nunc A. — 6, 7 A fehlt B. — 7, 1 felix B. — 8, 3 Carens D. — 9, 3 Candida velaris B. — 10, 7 Impetras ABC. — 12, 1 manu propria B. — 12, 2 Patris decollaris B. — 12, 5 suprema BD.

62. De sancta Lucia.

1. Ave, lucis speculum,
Lucida Lucia,
Illustrando saeculum
Caecis lucis via,
Verae lucis lumine
Sic illuminata,
Ut a lucis nomine
Juste sis vocata;
Veri solis radiis
Fidei lucebas
Et amoris bracchiis
Sponso cohaerebas.

2. Salve, pulchrum lilium,
Inclyta Lucia,
Christum Dei filium
Colens mente pia,
Matri tuae precibus
Confers sospitatem,
Et opum inopibus
Praebes largitatem;
Illico Paschasio
Ob hoc praesentaris,
Miro quem eloquio
Vincens aspernaris.

3. Gaude, vernans viola,
Nobilis Lucia,
Quae dum spernis idola
Ex virtute dia.
Judex ad prostibulum
Trahi te jubebat,
Sed divinum vinculum
Minime sinebat;
Ignis, pix et oleum
Virtute divina
Non laesit virgineum
Corpus nec resina.

4. Vale, rubens sanguine
Rosula, Lucia,
Quae virtutum germine
Flores et sophia,
Collo licet gladii
Ictum excepisti,
Non tamen eloquii
Usum perdidisti.
Sacram eucharistiam
Sumis reverenter,
Et ad coeli gloriam
Evolas gaudenter.

5. O felix virguncula,
Celebris Lucia,
Culpae rumpe vincula
Diligo te quia.
Hostes a me fortius
Per te propulsentur,
Et virtutum largius
Munia donentur.
Ubi cum laetitia
Clangit hymnodia,
Virginum ad gaudia
Perduc me, Lucia.

Cod. Andecens. fol. 78 b. A. — Cod. Augiens. fol. 196 a. B. — Cod. Gemnicens. fol. 175 b. C. — Cod. Pragens. fol. 218 b. D. — Cod. Scotor. Vindob. fol. 72 a. E. — Cod. Tegurin. I. fol. 145 b. F. — Cod. Tegurin. II. fol. 317 b. G. — Cod. Tegurin III. fol. 257 a. H. — Cod. Underdorfens. fol. 120 a. I.

3, 4 virtutum A. — 5, 4 te pia D. — 5, 7 munera largius A. — 5, 10 Clangam B.

63. De sancta Caecilia.

1. Ave virgo, sanctitatis
Speculum, Caecilia,
Tu exemplum pietatis,
Vere coeli lilia.
Castitatis Christo florem
Commendabas precibus,
Ei juncta per amorem
Castis cum amplexibus.
Cuncta quippe contempsisti
Vana mundi gaudia,
Nam coelestem dilexisti
Sponsum super omnia.

2. Salve, pulchra tu puella,
Nobilis Caecilia,
Velut rosula tenella
Inter florum milia
Sponso cum Valeriano
Contrahis innoxie,
Quem convertis a profano
Cultu idolatriae.
Angelus vos decoravit
Paradisi rosulis,
Christus vero coronavit
Coelicis coronulis.

3. Gaude, robur infirmorum,
Fidelis Caecilia,
Quae constanter idolorum
Respuis sculptilia;
Hinc tortores illustrantur
Fidei mox lumine,
Quadringenti renovantur
In baptismi flumine.
Die, noctu bullienti
Cruciaris balneo,
Sed non nocet innocenti
Corpori virgineo.

4. Vale, fortis debellatrix.
Hostium, Caecilia,
Christo regi conregnatrix,
Summi regis filia.
Dum pro Christo excepisti
Ternos ictus gladii,
Sponsi thorum introisti
Sempiterni gaudii,
Ubi caritatis nexu
Stringis regem Dominum,
Martyr sponsi sub amplexu
Carmen carnis virginum.

5. Eja, dulcis et beata,
Inclyta Caecilia,
Prece tua Deo grata
Me nunc reconcilia;
Tu ab hoste me defende
Semper et a crimine,
Quam benigna sis, ostende
Mortis in examine.
Tu perire me non sine
Sed post haec exilia,
Fac ut tecum sine fine
Gaudeam Caecilia.

Cod. Andecens. fol. 79 a. A. — Cod. Augiens. fol. 196 b. B. — Cod. Gemnicens. fol. 169 b. C. — Cod. Pragens. fol. 117 b. D. — Cod. Scotor. Vindob. fol. 72 b. E. — Cod. Tegurin. I. fol. 146 b. F. — Cod. Tegurin III. fol. 248 a. G. — Cod. Underdorfens. fol. 119 a. H.
2, 3 rosa B. — 3, 2 Fidei Caecilia ABC. — 3, 3 Cum constanter BC.

64. De sancta Agatha.

1. Ave, virgo generosa,
Sponsa Christi Agatha,
Cujus fragrant velut rosa
Virtutum aromata,
Cujus mens sic solidatur
Fidei fundamine,
Ut nequaquam moveatur
Metu vel blandimine.
Aspernaris Quintianum;
Exsecraris idola,
Omne despicis mundanum,
Tu felix Christicola.

2. Salve, mitis et benigna,
Mente fervens Agatha,
Nobis linquens, fide digna,
Exemplorum dogmata.
Christi fida tu ancilla,
Quam tyrannus impius
Dire torsit in mamilla
Quam praescidit acrius,
Carcerique mancipavit,
Sed in Christi nomine
Te divino mox sanavit
Petrus medicamine.

3. Gaude, fortis et honesta,
Triumphatrix Agatha,
Quae pro Christo fers molesta
Passionum stigmata;
Volutaris super testas
Et carbones ignium,
Terrae motus tunc infestas
Turbas necat gentium.
Inde carcerem subisti,
Unde post victoriam,
Pretiosa martyr Christi,
Veheris ad gloriam.

4. Vale, decus, forma morum,
Lux virtutum Agatha,
Tumulanda angelorum
Turmis es circumdata;
Dant ad caput continentem
Tabulam marmoream,
Quod honorem Deo, mentem
Sanctam et spontaneam.
Ignis vorans tui velo
Tumuli restringitur,
Virginum te nunc in coelo
Sponsus circumplectitur.

5. Eja, clemens et beata,
Pia, dulcis Agatha,
Prece confer mihi grata
Pneumatis charismata;
Per te culpae deleantur,
Augeantur gratiae,
Et in morte propellantur
Potestates noxiae.
Me de mundo transfer isto
Coeli ad agalmata,
Ut in aevum fruar Christo
Tecum gaudens, Agatha.

Cod. Andecens. fol. 79 b. A. — Cod. Augiens. fol. 196 b. B. — Cod. Gemnicens. fol. 170 b. C. — Cod. Pragens. fol. 216 b. D. — Cod. Scotor. Vindob. fol. 73 a. E. — Cod. Tegurin. I. fol. 147 b. F. — Cod. Tegurin. II. fol. 313 a. G. — Cod. Tegurin. III. fol. 250 a. H. — Cod. Underdorfens. fol. 121 b. I.

1, 8 blandamine BG. — 2, 5 fide G. — 3, 8 necas D. — 5, 11 perfruar G.

65. De sancta Ursula.

1. Ave, felix Ursula,
Dulcis et amoena,
Delicata rosula,
Venustate plena,
Cujus pulchritudinem
Omnes admirantur,
Te famosam virginem
Digne venerantur;
Etsi multis pulchrior
Corpore fuisti,
Sed fide praeclarior
Christo placuisti.

2. Salve, decens Ursula,
Lilium candoris,
Cui nulla macula
Tulit vim pudoris,
Quae, dum regis filio
Sponsa postularis,
Ejus ut connubio
Illico tradaris,
Tu trimatus terminum
De instinctu Christi
Et undena virginum
Millia petisti.

3. Gaude, mitis Ursula,
Flos campi regalis,
Fida Christi famula,
Doctrix spiritalis,
Per quam turma virginum
Deserit errorem,
Fide colens Dominum,
Cujus ob amorem
Spreta mundi gloria
Poenam ferunt mortis,
Jam cum sponso lilia
Coeli legunt hortis.

4. Vale, sancta Ursula,
Viola tunc livens,
Per tyranni spicula
Nunc in aevum vivens;
Summis in deliciis
Sponsi singularis,
Cui castis nuptiis,
Virgo, copularis,
Fers in choro virginum
Sertum virginale
Palmamque certaminum
Signum triumphale.

5. O beata Ursula,
Inclyta puella,
Prece Deum sedula
Pro me interpella,
Tuis cum sodalibus,
Culpis ut solutum
Me de carne, hostibus,
Mundo reddat tutum;
Per te mihi copia
Detur meritorum
Et in coeli gloria
Praemium sanctorum.

Cod. Andecens. fol. 80 a. A. — Cod. Augiens. fol. 197 a. B. — Cod. Gemnicens. fol. 171 a. C. — Cod. Pragens. fol. 205 a. D. — Cod. Scotor

Vindob. fol. 73 b. E. — Cod. Tegurin. I. fol. 149 a. F. — Cod. Tegurin. II. fol. 313 b. G. — Cod. Tegurin. III. fol. 251 a. H.
3, 12 Colligunt in hortis B.

66. De sancta Christina.

1. Ave, virgo celebris,
A Christo Christina,
Quam de mundi tenebris
Gratia divina
Vocat mirabiliter
Christi ad amorem
Illustrando taliter.
Vultus ob decorem
Apta eras nuptui,
Sed nulli virorum
Te vult pater, cultui
Ut vaces deorum.
Nam et in sublimibus
Turris te locavit
Tuis cum sodalibus,
Quas diis dedicavit.

2. Salve, sacrificium
Cum diis abhorrebas,
Deum, patrem, filium,
Spiritum colebas,
Verba blandientia
Patris respuisti,
Aurea sculptilia
Tu comminuisti;
Multa te post verbera
Pater carceravit,
Membra tua tenera
Radens dissipavit,
Super rotam posuit
Ignemque subjecit,
Sed tibi non nocuit,
Multos interfecit.

3. Gaude, quae cum eminus
Mergeris in mare,
Tunc te Christus Dominus
Venit baptizare,
Angelo praecipiens
Ut te relocaret,
Quod et pater audiens,
Ut te decollaret
Mane tradit carceri,
Sed nece praeventus
Te reliquit alteri,
Qui et malolentus
Pice jussit ferream
Cunam inflammari,
Carnemque virgineam
In hac agitari.

4. Vale, nam te virginem
Duci cum jubebat
Nudam ad Apollinem,
Idolum ruebat,
Quod judex percipiens
Tremuit, expavit,
Reprobam accipiens
Mortem exspiravit.
Cui cum succederet
Judex Julianus,
Et fornacis traderet
Igni te profanus,
Adsunt coeli spiritus
Tecum hymnizantes,
Quinque dies penitus
Illaesam servantes.

5. Felix, quam nec viperae
Laedere quiverunt,
Incantantem propere
Sed interemerunt,
Suscitas hunc hominem
Cunctis improvise.
Fundunt lac, non sanguinem
Mamillae praecisae.
Lingua dum praeciditur,
Famen non truncatur,
Qua dum judex jacitur,
Mox monoculatur;
Tunc plus in te saeviens
Tres sagittas jecit,
Cor et latus fodiens
Martyrem te fecit.

6. Eja, rosa moribus
Vernans sine spina,
Aurem meis precibus
Supplico inclina,
Fac ne carnis polluat
Foeda me sentina,
Nec me mundus subruat
Fraude serpentina.
Ne fiam spiritibus
Tartari rapina,
Sis meis defectibus
Mentis medicina,
Ne in morte peream,
Tu ad me festina
Sed ut tecum gaudeam,
Inclyta Christina.

Cod. Andecens. fol. 80 b. A. — Cod. Augiens. fol. 197 b. B. — Cod. Gemnicens. fol. 172 a. C. — Cod. Scotor. Vindob. fol. 73 b. D. — Cod. Tegurin. I. fol. 150 a. E. — Cod. Tegurin. II. fol. 314 a. F. — Cod. Tegurin. III. fol. 252 a. G. — Cod. Underdorfens. fol. 122 a. H.

1, 12 Ut vaces idolorum A; Vaces idolorum B. — 3, 9 tradet AD. — 3, 14 Urnam A. — 4, 3 Ad Appolline idolum B. — 4, 4 Mox quid ruebat B. — 4, 9 Qui cum B. — 4, 10 Et judex B.

67. De sancta Anna.

1. Ave, salve, sancta Anna,
Nomen habes gratia,
Cujus verum coeli manna
Nobis profert filia.

2. Sancta vita meruisti,
Esse radix germinis,
Quo prodivit carnis Christi
Flos de flore virginis.

3. Anna, mater Samuelis,
Flebat gliscens filium,
Avia Emmanuelis
Flebas improperium

4. Legis, tibi quod objectum
Est a contribulibus,
Flesque Joachim abjectum
Templi a cultoribus.

5. Legis namque maledictum
Patitur sterilitas,
Joachimque sic afflictum
Fecit infecunditas.

6. Vale Anna, semper gaude,
Tibi namque Dominus
Angelum transmisit, plaude,
Quia nihilominus

7. Joachim est destinatus,
Ambos vos laetificans,
De futuraque affatus
Sobole certificans.

8. Viro tuo occurristi,
Angelus ut monuit,
Gravidata peperisti
Filiam, quae genuit

9. Virgo virum sine viro,
Verum Dei filium,
Sine spina more miro
Rosa ferens lilium.

10. Nulla fuit nec est talis,
Sed nec erit similis
Ei, quam tu fecundalis
Peperisti sterilis.

11. O beata Anna, clara
Orta ex prosapia,
Sed praeclarior et gnara
Es ex prole regia.

12. Et quis digne quit efferre,
Quanta tibi gloria,
Quod factoris coeli terrae
Digna exstas avia.

13. Ergo pia nunc matrona,
Pro me quaeso filiam
Et nepotem ora prona
Impetrando gratiam;

14. Ut fecundum per affectum
Parvulum concipiam,
Jesum gignam per effectum
Et profectum nutriam.

15. Ut, si carne non cognatus,
Sim propinquus spiritu,
Christo canam praesentatus
Coeli cum excercitu:

16. „Venienti sit Hosanna
In excelsis domino,“
Et sic tecum, sancta Anna,
Laeter sine termino.

Cod. Andecens. fol. 82 a. A. — Cod. Augiens. fol. 198 a. B. — Cod. Gemnicens. fol. 173 b. C. — Cod. Scotorum Vindob. fol. 74 b. D. — Cod. Tegurin. I. fol. 154 a. E. — Cod. Tegurin. II. fol. 316 a. F. — Cod. Tegurin. III. fol. 254 b. G.

1, 1 salve fehlt A. — 1, 2 gratiae A. — 6, 1 Salve B. — 9, 3 miro fehlt B. — 10, 3 fecundaris A. — 12, 3 coeli et terrae F. — 13, 1 Eja C. — 14, 2 Fructumque concipiam B; Per lumen Korrektur Mones? — 14, 4 Et perfecte B. — 15, 1 Et si carne A.

68. De sancta Elisabeth.

1. Ave, matrona nobilis,
Elisabeth regina,
Ad bonum opus mobilis
Ex gratia divina.

2. Aetatem morum studio
Imprimis transcendebas,
Infantium praeludio
Te Deo prosternebas.

3. Pauperculis tu decimas
De lucris erogabas
Sic ad orandum plurimas
Frequenter instigabas.

4. Lascivos usus vestium
Choreasque sprevisti,
Divinumque officium
Devotius audisti.

5. Jam conjux fles in precibus
Et gaudes in dolore,
Te in despectis actibus
Humilias labore.

6. Verberibus, jejuniis
Tu corpus macerabas,
Nocturnisque vigiliis
Tu Deum exorabas.

7. Quae bona conscientia
Nequibas manducare,
Cum gravi abstinentia
Malebas recusare.

8. Tu exhibes pauperibus
Te matrem pietatis
Bis ternis in operibus
Humanae largitatis.

9. Famentem pascis populum,
Das nudis tegumentum,
Auxisti prece poculum
Pro pastu sitientum.

10. Tu languidos officio
Materno focillabas,
Tu colligis hospitio,
Tu mortuos humabas.

11. Orbata viro propriis
Privata rebus, spreta,
Affecta contumeliis,
Perseverabas laeta

12. In Dei laude jugiter,
Grates ei reddendo,
Et paupertatis dulciter
Defectus sustinendo.

13. Hinc et obedientiam
Cum habitus despectu,
Perennem continentiam
Amplecteris affectu.

14. Tu impetrabas precibus
Contemptum mundanorum,
Subserviebas omnibus
Humilitate morum.

15. Quis cordis tui jubilum
Novit, quo jam ridebas,
Et alternatim nubilum,
Quo lacrymas fundebas.

16. Consolabaris crebrius
Coelesti visione,
Tu alios ardentius
Flammas oratione.

17. Infantum immunditias
Aegrorumque foetorem
Tu aestimas delicias,
Aromatis odorem.

18. Dum Christus tui meminit,
Ut sursum invitaret,
Avicula mox cecinit,
Quae laeta nuntiaret.

19. Finem habens mirificum
Tu Sathanam fugabas,
Defuncta aromaticum
Odorem exhalabas.

20. Auditur volatilium
Vox dulcis melodiae,
Auditur vox coelestium
Suavis symphoniae.

21. Ob pietatis opera
Tu oleo manasti
Post mortem et innumera
Miracula patrasti.

22. Dignare intercedere
Pro me, pia matrona,
Ut Christus mihi vivere
Det juxta sua dona;

23. Carnem discrete premere,
Cor sursum elevare,
Me pietatis opere
Semper exercitare.

24. Per ardens desiderium,
Per spretum terrenorum,
Elisabeth, ad gaudium
Perduc me beatorum.

Cod. Andecens. fol. 81 b. A. — Cod. Augiens. fol. 197 b. B. — Cod. Gemnicens. fol. 174 b. C. — Cod. Scotor. Vindob. fol. 75 a. D. — Cod. Tegurin. I. fol. 152 a. E. — Cod. Tegurin. II. fol. 316 b. F. — Cod. Tegurin. III. fol. 256 b. G. — Cod. Underdorfens. fol. 118 b. H.

3, 3 frequenter plurimas A. — 6, 4 Tu Dominum B. — 10, 1 languidorum B. — 12, 2 Grates ei B. — 15, 3 alternatimque B. — 17, 2 Horumque B. — 18, 3 Ancilla mox B. — 19, 1 Superne habens B. — Nach Str. 21 schaltet B ein:

Pia mater et matrona,
Tuis almis precibus
Interventrix et patrona
Sis pro nobis omnibus.

69. De sancta Maria Magdalena.

1. Ave plena gratia,
Felix Magdalena,
Cujus poenitentia
Vere fuit plena,
Velut indulgentia
Comprobat amoena.

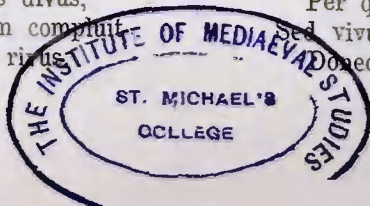
2. Maria, cum fluvio
Venis lacrymarum,
Rigas in convivio
Fontem gratiarum,
Te ut a diluvio
Diluat culparum.

3. Gratia perabluit
Te Jesus, fons vivus,
Ejus in te refluit
Ros amoris divus,
Mox ut ipsum compluit
Fletus tui rivus.

4. Plena penitudine,
Pedes, quos conspergis
Lacrymarum flumine,
Crinibus detergis,
Oris osculamine
Crebo circumpergis.

5. Dominus cum typicum
Gessit convivamen,
Praebes nardi pisticum
Medico liquamen
Aegra, per quem mysticum
Capis medicamen.

6. Tecum est, quem quaeritas,
Quare lamentaris?
Ejus tumbam visitas,
Per quem visitaris,
Sed vivum non cogitas,
Donec nominaris.

7. Benedicta Domina,
Cujus hortus mentis
Hortulani semina
Capit resurgentis,
Vitae gignit germina
Rigua lamentis.

8. Tu in mulieribus
Primitus peccatrix,
Sed mundata fletibus
Christi post amatrix,
Resurgentis testibus
Tandem nuntiatrix.

9. Et quia prae ceteris
Multum dilexisti,
Multum noxae veteris
Tolli meruisti,
Poenitendi posteris
Formam reliquisti.

10. Benedictus Dominus,
Qui te revocavit,
Omne donans facinus
Te justificavit,
Donis nihilominus
Te magnificavit.

11. Fructus vitae coelicae
Claruit Mariae,
Cum manus angelicae
Septies in die
Tollunt hanc mirifice
Sono melodiae.

12. Ventris fructus virginis
Tui ob amorem
Sui mihi numinis
Imprimat saporem,
Rorem sancti flaminis,
Gratiae dulcorem.

13. Mariae praeconia,
Amor et lamenta
Culpae sint remedia,
Gratiae fomenta
Cordisque solatia,
Vitae fulcimenta.

14. Jesu Christe, gloria
Patris et sophia,
Mihi per te praemia
Largiantur dia,
Tecum ut in patria
Gaudeam, Maria.

Cod. Andecens. fol. 82 b. A. — Cod. Augiens. fol. 194 a. B. — Cod. Gemnicens. fol. 173 a. C. — Cod. Pragens. fol. 154 b. D. — Cod. Scotor. Vindob. fol. 67 b. E. — Cod. Tegurin. I. fol. 155 b. F. — Cod. Tegurin. II. fol. 315 a. G. — Cod. Tegurin. III. fol. 253 H. — Steht auch vereinzelt im Cod. Gottwicens. 444 saec. 15.

3, 1 praeabluit D. — 4, 1 poenitentiae D; plenitudine BEG. — 4, 6 Dulci BEG. — 6, 4 quem tu B. — 8, 5 Surgentis B. — 9, 3 Osculum noxae B. — 9, 4 Tollere B. — 9, 6 ostendisti D. — 14, 1 Jesus Christus BG.

70. Alia oratio de eadem.

1. Ave, plena Magdalena,
Quae Maria diceris,
Caritate, sanctitate
Sublimata legeris;
Nam orando, osculando
Tu rigasti fletibus
Pedes Christi, quos unxisti
Ac tersisti crinibus.
Hic te lavit, cum donavit
Cuncta tibi scelera
Et admissa, sic dimissa
Es in pace libera.

2. Salve, Christi quae fudisti
Caput aromatibus,
Qui dum fortem crucis mortem
Fert pro peccatoribus,
Lacrimaris nec moraris,
Ut sepultum condias,
Sed revixit et, quod dixit
Tibi, quaeso, audias:
„O Maria!“ Quem tu pia
Aestimas horticolam,
Qui prostratam te beatam
Statuit apostolam.

3. Gaude, pia o Maria,
Quia pro solatio
Angelorum supernorum
Frueris consortio
In desertis horis certis.
Ubi piis mentibus
Vitae normam praebes, formam
Et spem poenitentibus.
Sic deflendo, sic fervendo
Es adepta gratiam,
O dilecta et electa
In coelestem gloriam.

4. Vale, rosa speciosa,
Adamatrix inclyta
Jesu Christi, me in tristi
Statu mentis visita;
Fac me vere tecum flere
Et Christum diligere,
Ut meorum peccatorum
Vincla velit solvere.
Mortis hora sine mora
Submove pericula
Et me Deo junge meo,
Qui regnat per saecula.

Cod. Andecens. fol. 83 a. A. — Cod. Tegurin. I. fol. 157 a. B. — Cod. Underdorfens. fol. 117 b. C. — Cod. Palat. Vindob. 4087 saec 15 fol. 267 a. D.
1. 11 Et dimissa et sic remissa D. — 2. 12 Statuit in D. — 3. 1 Gaude pia fehlen D.

II.

Albertus Pragensis.

---

1. De sancto Johanne Baptista.

1. Creator creaturarum
Te prophetam prophetarum
In multis prae omnibus
Prophetis praehonoravit,
Cum ornando decoravit
Signis et virtutibus;

2. Patri tuo, dum libavit
Hostiam, qui destinavit
Gabrielem nuntium,
Nasciturum nuntiavit
Illi te; qui dubitavit,
Ob hoc fandi modulum

3. Perdidit, sed reformasti
Nascendo, dum relaxasti
Vocis suae organum.
Qui loquendo hymnizabat,
Hymnizando collaudabat,
Benedicens dominum.

4. O propheta nunc praeclare
Meam mutam reserare
Dignare, te postulo,
Linguam, ut te collaudare
Possim, de te hymnizare,
Mihi tuo famulo.

5. Jesus Christus decoravit,
Johannes, dum collaudavit
Te prae cunctis patribus,
Quando genti praedicavit
Et te solus nominavit
Multis tum nominibus,

6. Qui et magnae dignitatis
Certe sunt et honestatis,
Nobilis prae ceteris
Patrum, qui te praecedebant,
Hunc venturum praedicabant,
Testamenti veteris.

7. Prophetam, sponsi amicum,
Lucernam atque pudicum
Apellabat angelum,
Nuncupabat et Eliam,
Vocem vero et baptistam
Et praeconem omnium.

8. Judicis et praecursorem
Regis quippe et majorem
Mulierum masculis,
Qui nascuntur in hoc mundo,
Nimis vili et immundo,
Et in cunctis saeculis.

9. O quam citus tu fuisti
Propheta, dum praedixisti
Parentis in utero,
Christum Deum advenisse
In aula castaque esse,
Utero virgineo.

10. Ubi contra hunc movebas,
Quem praesentem sentiebas,
Te ut regem omnium,
Tuum atque creatorem
Et in mundo salvatorem
Qmnium viventium.

11. Hinc amicus eras Christi,
Quod in hoc innotuisti,
Quod eum dilexeras,
Amore hunc ostendisti,
Dum desertum quaesivisti
Et illic latueras.

12. Maculare ne tu vitam
Labe posses redimitam
Saltem levi faminis,
Ut vel unquam mundum istum
Sequar, mi Johannes, Christum
Dona vi oraminis.

13. Ardens lucerna vocaris,
Quod et ipse tu probaris
Esse procul dubio,
Velut ardens lux luxisti,
Populo dum praedixisti
Mundi in exsilio,

14. Semitam quod praepararet
Domino, nam propinquaret
Regnum coeli concitus.
Huic quod appropinquare
Possim, juvare dignare
Donis datis coelitus.

15. Nam te digne appellabat
Jesus Christus, qui amabat
Certe suum angelum,
Dum praeires nuntiando,
Indice hunc ostendendo:
Videte agniculum,

16. Dicens, qui peccata mundi
Tollit hujus furibundi,
Atque dei filium;
Non totum tollit peccatum,
Sed donat omnem reatum
Et dat coeli gaudium.

17. Nomen quidem habuisti
Vocis, missis dum dixisti
In desertum nuntiis,
Qui dicebant: manifesta
Nobis, si tu sis propheta,
Ut narremus dominis.

18. Eja, Elias, dilecte,
Nominaris, o electe,
Qui ignitus pectore
Totus eras, tu amore
Christi quippe et fervore
Plenus omni tempore.

19. Ob hoc jure appellaris
Seraphim et similaris
Ei per officium,
Velut iste inardebas,
Mundum quando fugiebas,
Subiens exsilium.

20. Sextum nomen, quod post ista
Tibi datur est baptista,
Magnae quod indicium
Dignitatis et honoris,
Angelorum quod est choris
Potestatum fortium.

21. Potestas horum arcere
Daemones est, ne nocere
Possint hic hominibus;
Hanc virtutem habuisti,
Peccatum dum abluisti
Aqua in fluminibus.

22. Baptista aut praeco Christi
Praedicando tu fuisti
Turbae, ut insisterent
Bonis factis, cum dixisti
Milites et docuisti,
Ne quidquam concuterent,

23. Forentque suis contenti,
Publicanis, ne reventi-
Gazae cor apponerent,
Demum multos baptizasti,
Illos quippe informasti,
Ut coelum appeterent.

24. Ad limbum dum descendisti,
Praecursor quidem fuisti
Et dixisti patribus:
Noster venit liberator,
Cito inferni vastator
Cum donis coelestibus,

25. Qui nos certe liberabit
Abrahaeque dona dabit
Quae promisit semini;
Coelum ipse reserabit,
Quod lacte, melle manabit,
Et tunc satiemini.

26. Praecursor Christi praeclare,
Peccatorem me mundare
Dignare a vitiis,
Multitudinis quae tantae,
Pelagi sunt guttae quantae,
Cuncta quae astutiis

27. Inimici, carnis, mundi,
Hujus vero tam immundi,
Congregavi misere,
Ut ab istis nunc mundatus,
Cum abhinc ero citatus,
Tecum possim vivere.

28. Teste vero salvatore,
Benedicto qui et ore
Suo te laudaverat,
Inter natos mulierum
Non surrexit major, verum
Quod est, dum docuerat.

29. Qui a rege exaltatur,
Collaudando veneratur
Merito a populo,
Es laudandus digne certe
Hinc, quod coeli rex aperte
Te laudabat saeculo.

30. In ventre sanctificatus
Ante certe es quam natus,
Sed natus mox saeculum
Fugiendo detestasti,
Ferarum inhabitasti
Densum habitaculum;

31. Quorum cibum et sumpsisti
Mel, locustas contrivisti,
Sumens hoc quotidie,
Aquae sitim exstinguebant,
Pili duri te tegebant,
Nec cedens duritiae,

32. Statum sanctum deducebas,
Populumque edocebas,
Mundum istum spernere,
At Herodem arguebas
Pro delicto, cum dicebas:
Hoc non licet sumere,

33. Hanc fratris tui uxorem
Raptam; mox qui in furorem
Nimium illabitur.
Qui convivium paravit
Magnum, in quo et saltavit
Meretrix, ut legitur.

34. Talis ludus et placebat
Cunctis, caput, quae petebat
Tui beatissimum,
Qui mox jussit amputari
Et in disco praesentari
Saltatrici praemium.

35. Corpus tuum receperunt
Subditi et humaverunt
Tui tunc solemniter,
Angelique susceperunt
Animam et deduxerunt,
Ut regnet perenniter,

36. Ac coronis prophetarum
Ornaverunt populorum
Sanctorum et principum,
Martyrum et confessorum,
Eremitarum, doctorum
Et sanctarum virginum.

37. Benedicte o baptista,
Christi verus et symnista,
Nunc in hac miseria
Subvenire tu dignare
Ut queam vitam ornare
Mihi Christi gratia

38. Meam, et sic expiare
Delictum et conregnare
In Mariae filio,
Patrem ejus et videre,
Matri suae congaudere
In supremo solio.

Scala coeli fol. 159 b. — Acrostichon von Str. 5 an: „Johannes Baptista.“ — 31, 4 Aqua Hs. — Nach Str. 36: Cum his omnibus nunc gaudes | Novas decantantes laudes | Agno sine macula. Hs.

2. De sancto Petro.

1. Salve, o apostolorum
Princeps, claviger coelorum
Regnique aetherei,
Cui Christus claves certe
Prae apostolis aperte
Dedit et siderei,
Cum ad vocem jussionis
Unius hujus rabonis
Cuncta quae habueras,
Advocantis te de mari,
Dum et misit te piscari
Homines, reliqueras.

2. Petre, hujus dedit regni
Claves Christus, Dei magni
Sui praeclarissimi
Patris, quod lacte et melle
Fluit et est sine felle
Atque amantissimi.
Ut tu vinctos religares
Absolutosque ligares
In virtute clavium,
In coena quando coenavit
Cum suis, ubi te lavit
Et totum collegium.

3. Eundo et praedicavit,
Ubi et interrogavit:
Filium quem hominis
Homines appellant esse,
Alii filium Jesse,
De prophetis ceteris
Vel alium discipulis;
Tunc dixit et apostolis:
Quem me arbitramini?
Sancte Petre, respondebas
Confestim atque dicebas:
Verbum es altissimi.

4. Tibi non manifestavit
Caro hoc, sed revelavit
Pater de coelestibus;
Ob hoc vere tibi dico:
Praevalebis inimico,
Claustris infernalibus.
Diceris a petra Petrus,
Quod est lapis induratus,
Super quem ecclesiam
Meam quippe collocabo
Firmiter et solidabo
Infundendo gratiam.

5. Respondisti mundo Christo
Nos relinquimus in isto
Cuncta temporalia,
Quid ergo tu dabis nobis?
Centuplum qui ait vobis
Atque aeternalia
Dabo vobis et regnare
Mecum sed et judicare
In ter quaternis sedibus;
Possidebitis aeternam
Vitam atque sempiternam
Regnis in coelestibus.

6. Unde Christus multa tibi,
Ut honorem per te sibi
In mundo acquireret,
Secreta manifestavit
Nec non virtutes donavit,
Tunc cum hic exsisteret.
Suscitare cum puellam
Vellet ipse et tenellam,
Secum quidem fueras,
Super mare cum vidisti
Ambulantem, te cinxisti,
In mare te miseras.

7. Staterem, quem invenisti
In ore piscis, dedisti
Pro te et dei filio,
Pascendas ac suscepisti
Et regendas oves Christi
Mundi in exsilio.
Malcho aurem amputasti
In horto, dum praedicasti
Die tria hominum
Millia virtute Christi
Pentecostes contulisti,
Ducens hos ad Dominum.

8. Coelum nempe tu clausisti,
Mortem quando praedixisti
Propter avaritiam
Ananiae et Saphirae,
Domini committens irae;
Donasti et gratiam
Cornelio, quem baptizasti,
Thabitae, quam suscitasti,
Dehinc umbra corporis
Tui infirmos sanavit,
Pro quo te incarceravit
Herodes tunc temporis.

9. Libertati sed donavit
Te sanctus, qui liberavit,
Regis coeli angelus;
Hoc Herodes mirabatur
Totusque gratulabatur
Christianus populus.

Pannum in sinu portasti,
Fluentes, cum lacrimasti,
Quo tergebas guttulas,
Quando dulcis vocis Christi
Memor esses, quem negasti
Ignis ad scintillulas.

10. Ad annuntiandum Christi
Fidem in mundum misisti
Duos de discipulis,
Mortem ejus nuntiare,
Suscitatum propalare
Omnibus in populis;
Qui viginti tum transissent
Dietas et incepissent
Opus, unus moritur,
Alter istum mox humavit,
Defunctum hunc nuntiavit
Ejulans revertitur.

11. Unde baculum donasti
Ei dicens et mandasti:
Ponas super tumulum,
Dicas: de sepulchro isti
Surge in virtute Christi
Et per Petri baculum.
Qui pergendo collocavit
Super bustum et vocavit,
Tuum quippe baculum;
Multos dies qui jacebat,
Mortuus se erigebat
Transiens per saeculum.

12. Jerusalem quidam magus
Nimium et corde vagus
Erat his temporibus,
Qui dicebat: Adorabor
Ut Deus et condonabor
Divinis honoribus.
Qui de multis se jactare
Cepit, volens disputare
Tecum et ostendere,
Quod sit Deus, qui volare
Possit nube, innovare
Cuncta atque facere.

13. Gratulanter disputasti
Cum illo et superasti
Ejus maleficia,
Cuncta quippe detegebas,
Ipsum inde repellebas
Jesu Christi gratia.
Qui mersit libros in mare,
Romam cepit remeare,
Ut divinum sumeret
Cultum sibi a Romanis
Coleretur et profanis,
Ut Deo competeret.

14. Ejus viam comperisti,
Sancte Petre, et in Christi
Virtute hunc sequeris
Romam, ubi praedicasti
Multos atque baptizasti,
Ab his benediceris.
Unum Simon impugnabat
Te, quo victo, qui dicebat
Neroni ac populo,
Civitatem hanc relinquam,
Ascendens Deo propinquam
Recedens a saeculo.

15. Refert Leo papa videns,
Turrim altam quod conscendens,
Inde se ejiciens
Coronatus, et volare
Cepit, tu quidem orare
Sic dicens et vinciens
Daemones: Ne hunc feratis
Mando vobis, sed mittatis
Misere hunc cadere;
Quod Neronem conturbavit,
Cadens fractis expiravit
Cervicibus misere.

16. Conturbatus Nero misit
Nuntios, quibus commisit,
Sub obtentu gratiae
Ut te caperent et darent
Carceri, quem assignarent
Paulini militiae,
Processo, Martiniano;
Ambo qui a Deo vano
Ad Christum ambierant,
Carcerem aperuerunt,
Qui abire te jusserunt,
Pro quo interierant.

17. **E**ja princeps praeamande,
Sancte Petre, venerande
Cunctis prae apostolis,
In me vince tu peccatum,
Quod est nimis augmentatum;
Ob hoc detestabilis
Deo factus atque mundo,
Cordis mei de profundo
Ore, voce clamito.
Virtutes in me augmenta
Gratiarum, hoc intenta
Mente, corde flagito.

18. **L**eo papa ut narravit,
Te cedente obviavit
Tibi Christus Dominus:
Vado Romam, figi cruci,
Tibi dixit, de te dici
Quod notasti protinus.
Rediendo reintrasti
Romam, factum nuntiasti
Hoc tuis confratribus;
Nero vero tunc te cepit,
Crucifigi et praecepit
Et dedit tortoribus.

19. **O** pastor agnorum Christi,
Ipsam crucem dum vidisti,
Aiebas: Vertite
Crucem atque pedes sursum,
Caput ad terram deorsum,
Viam et dirigite
Meam ad coelum; fecerunt
Hoc et cruci affixerunt,
Ubi pendens populum
Docuisti, qui et flebat,
Sertum de rosis videbat
Tenentem per angelum.

20. **R**egem regum tuum stantem
Agonem et exspectantem,
Tunc de cruce dicere
Cepisti: Non usurpavi
Mori rectus sed optavi
In cruce te sequere [sic].
Post hoc sibi commendasti
Spiritum et supplicasti
Tuis pro fidelibus,
Quem suscipiens portavit
Secum et magnificavit
Regnis in coelestibus.

21. **U**bi munus, quod hic tibi
Permisit, donavit, ibi
Sedere in sedibus
Duodenis, judicare
Tribus atque condemnare
Pravos cum scelestibus;
Beatos et approbare,
Cum Christo semper regnare,
Sanctis cum spiritibus,
In coelesti quidem vita,
Multis bonis redimita
Supremis in aedibus.

22. **M**i o Petre venerande,
Sancte atque collaudande,
Mihi dona noscere
Christum, ei adhaerere,
Centuplum et possidere,
Ipso semper fruere [sic]
Me converte a peccatis,
Ne condemner cum damnatis,
Da peccata plangere,
Surgere me fac cum Christo
Mundo misero in isto
A delictis propere,
Ut in morte me certantem
Secum judicet regnantem,
Agnum sine macula
Et ut videam cum patre
Sua benedicta matre,
Maria in saecula.

Scala coeli fol. 186 b. — Acrostichon von Str. 2 beginnend: „Petrus claviger coelorum.“ — 1, 4 Cujus Hs. — 2, 8 relegares Hs. — 4, 5 praevalebas Hs. — 6, 11 hunc cinxisti Hs.

3. De sancto Paulo.

1. **P**aule, Christus cum prostravit
Te in via commutavit
Tunc in virum alium,
Nam de lupo fecit agnum
De raptore vero magnum,
Per quem evangelium

Doctorem enuntiavit
Suum mundo, quem lustravit,
Atque cunctis saeculis;
Et nomen tibi mutavit,
Ac in multis honoravit
Prae cunctis apostolis.

2. Antequam conversus Saulus,
Post hoc vero dictus Paulus,
Ut a magno parvulus,
Hoc est, quod ipse dicebas,
Dum Corinthis praedicabas:
Jam quippe apostolus
Non sum dignus appellari,
Minimus sed nec vocari,
Nam Dei ecclesiam
Persequebar, cruciando
Christum atque blasphemando
Meam ob malitiam.

3. Uas electum reparavit
Ex te, qui te segregavit
Ex materno utero,
Intus atque deauravit,
Extra vero induravit
Tantum, ut de cetero
Jussa non timeres regum,
Principum nec jura legum
Nec et cunctum populum.
Ab Illyrico cepisti,
Ad Jerusalem praedicasti
Jesum Christum Dominum.

4. Lystris vero lapidaris,
In Philippis carceraris
Virgis ac percuteris,
Ephesi feris donaris
Vinculis atque ligaris,
Criminaris, caederis.
In Damasco es in sporta
Submissus, nam clausa porta,
Per murum a fratribus;
In Caesarea probaris,
Navigans periclitaris
In marinis fluctibus.

5. Uipera dextrae inhaesit
Tuae, vero nec te laesit,
Quam in ignem ocius
Excussisti, tribuisti
Hospiti virtute Christi
Gratiam hanc protinus,
Ut ab ipsis non laedantur
Omnes illi, qui nascantur
De ejus progenie.
Infernali a serpente
Me tuere tu repente,
Sancte pater veniae.

6. Supra modum et fuisti
In plagis, quas pertulisti
Tu pro Christi nomine,
In aerumna et labore,
Virgis caesus cum furore,
Ter in solitudine,
In laboribus frequenter,
A Judaeis patienter
Una minus quinquies
Quadragenas suscepisti,
Nec in istis defecisti,
Nec dabatur requies.

7. Demum in profundo maris
Turbulenter fluctuaris,
Turbaris a gentibus,
In periculis latronum
Eras et vespilionum
Et in falsis fratribus.
Ista tu virtute Christi
Gratanter sustinuisti
Et cum patientia;
Post haec vero nos, dixisti,
Quis a caritate Christi
Separet et gratia?

8. O lumen ecclesiarum,
Sancte Paule, orbatarum
Et solamen mentium,
Lucis hujus, quod portasti
Per mundum et praedicasti,
Pie doctor gentium,
Mihi tu scintillam dona,
Per quam mea mens sit prona,
Atque Christi gratiam,
Pati cuncta mundi hujus,
Mala infinita cujus
Sunt, et patientiam.

9. Cuncta ista superasti
Dono Christi et intrasti
Romam, urbem gentium,
Locum tuae passionis,
Gentis pravae nationis,
Idola colentium;
Ubi Christum praedicasti,
Mortuum resuscitasti,
Neronis carissimum;
Sic me tuum suscitare
A peccatis tu dignare
Servum fidelissimum.

10. Tunc Nero nimis expavit,
Ingredi hunc recusavit
Ad se ante mortuum,
Victus prece sed vocavit
Illum et interrogavit
In conspectu omnium:
Patrocle, dicas pro vero
Si vivis, qui ait: Nero,
Vivo jam certissime.
Dicas, quis te suscitavit?
Paulus, qui pro me oravit
Christum sincerissime,

11. Omnium qui saeculorum
Rex est et vastator horum,
Quae et sunt in saeculo.
Ob hoc hunc incarceravit
Nero, per suos mandavit
Et in omni populo,
Christianos tunc inquiri
Acriter atque puniri,
Inter quos apostolum
Te, Paulum sanctum, ceperunt
Vinctum et ei duxerunt
Suum ad palatium.

12. Regis, ait, magni ille
Servus es, qui Romae mille
Conturbavit nobiles,
Quorum pervertis uxores,
In novos ducendo mores,
Facis his odibiles.
Cui, sancte, respondisti:
Servus ego Jesu Christi
Sum creantis saeculum,
Illi non de tuo regno
Tuum lego, sed de magno
Mundo cunctum populum.

13. Gentes mox qui advocavit
Illis atque imperavit,
Ut vinctos comburerent
Omnes milites ligari
Christi et igne cremari
Et ut te perimerent
Gladio, quod et fecerunt,
Ubi multi perierunt
Te necantes gladio,
Ubi collum extendisti
Spiritum et commisisti
Jesu Dei filio.

14. Eja omnes nunc audite,
Magnitudinem sentite
Sancti hujus martyris,
Quantum Christus honoravit
Ipsum ac magnificavit
Electis prae ceteris.
Jesus Christus et clamavit
. . . .
Interim dum viveret,
Quem quingentis nominavit
Vicibus dum praedicavit
Epistolas et scriberet.

15. Nomen istud, Sancte Paule,
Tu inscribe cordis aulae
Mei, dilectissime,
Christi roseo cruore,
Ut illud corde et ore
Amem perfectissime;
Mel quod et mihi in ore
Sit atque melos in aure
Et in corde jubilus,
Quaerulose corde quaeram
Id, non oculo, si perdam,
Bonum est habentibus.

16. Caput quando amputavit
Tuum miles, emanavit
Lac statim de corpore
Pro cruore, qui saltavit
Ad vestem, qui decollavit,
Militis; te propere

Lux immensa coruscavit
Ac de corpore fraglavit
Odor amoenissimus,
Illico qui recreavit
Debiles atque sanavit,
Qui et suavissimus.

17. Jesus Christus, sancte Paule,
Patris sui coeli aulae
Tuam lexit animam,
Ubi ipsam praedotavit
Magnis donis et laudavit
Prae cunctis sanctissimam
Patri suo, qui donavit
Tibi sedem, quem locavit
Inter bis senis sedibus,
Ubi sedens judicabis
Justos salvans et damnabis
Malos cum judicibus.

18. Ubi pater preces audit
Tuas certe et exaudit
Eas absque dubio,
Famulis implora dona,
Donat infinita bona
His, qui pro auxilio
Tuo pie te implorant
Corde puro et exorant
Hic te devotissime;
Nihil nempe his negatur
Totum vero sed donatur
Effectuosissime.

19. Mi dilecte Paule sancte,
Cum sis dignitatis tantae
In coelesti curia,
Apud Christum, cujus pater
Deus est et virgo mater,
Mihi, rogo, gratia
Per te nunc coelestis detur,
Qua mea hic emendetur
Vita in virtutibus,
Ut post istam vitam vere
Possim tecum possidere
Vitam in coelestibus.

Scala coeli fol. 188 a. — Acrostichon: Paulus doctor gencium. — 5, 4 Excusasti Hs. — 19, 1 sancte Paule Hs.

4. De sancto Johanne evangelista.

1. Te, dilecte consobrine
Regis regum et reginae
Coeli, terrae, marium,
Amicus vero electus,
Qui et ipsi es adeptus
Post natum in filium;

2. Praeelecte mi, te noto
Johannes corde devoto
Postulans subsidium
A te, ut cures ditare
Meum cor, ut te laudare
Queam, stillicidium

3. Roris coeli infundendo,
Ubertatem ac largiendo
Gratiam spiraminis,
Quae illustret ut cor meum,
Et tu me non spernas reum,
Sed da vim oraminis.

4. Jesus Christus cum venisset
In hunc mundum et transisset
Illustrando saeculum,
Te cum patre tunc piscante
Vidit, ipso te vocante
Sumpsit in discipulum

5. Jacobo cum tuo fratre,
Qui statim relicto patre
Sequentes celerius
Hunc, licet ambos vocavit
Vos, multo tamen amavit
Te prae illo dulcius;

6. Tibi nomenque donavit,
Dum Johannes te vocavit,
Quod est Dei gratia,
Qua te certe condotavit
Prae multis ac adornavit
Sua amicitia.

7. Omni tu virtute plenus
Castitateque serenus,
Ob hoc te de nuptiis,
Nubere temet volente,
Retrahebat hic repente,
Aeternis divitiis

8. Faceret ut te consortem,
Mulierem tibi fortem,
Quam nimis amaverat,
Suam sanctam genitricem,
Suae crucis assistricem,
Dum hanc commendaverat.

9. O amice regis coeli,
Me trado tibi fideli
Meo in custodiam,
Amice, ex toto corde
Munda me ab omni sorde
Ducendo ad gloriam.

10. Hujus amicus dilectus
Quod sis, pandit, super pectus
Quod coenans pausaveras,
Ubi pausans quievisti,
Quiescendo et hausisti,
Quod post eructaveras.

11. Ibi cubans propalavit
Tibi Christus et signavit
Judam perfidissimum,
Virum plenum pravitate
Omnique iniquitate,
Traditorem pessimum.

12. Traditorem meum pande
Mihi atque hunc ostende,
Amice carissime,
Qui me quaerit accusare
Coram Deo et damnare,
Sed infidelissime.

13. Aquila Ezechielis
Sponsae missus tu de caelis,
Referre mysterium,
Hoc in corde quod videbas
Dei patris, ut dicebas
Coaeternum filium;

14. Quia patri coaequalis
Filius nec erit talis
Nec fuit a principio.
In principio hoc verbum
Erat datum, quod inventum
Virginis est gremio;

15. Hoc vidisti, hoc tractasti,
Hoc de coelo reserasti
Johannes hominibus,
Judaeis atque paganis,
Sic juvenibus et canis
Illud ignorantibus.

16. Nefandus Domitianus,
Vir iniquus et profanus,
In ferventis olei
Doliumque misit plenum
Corpus tuum peramoenum
Ob amorem fidei,

17. Sed illaesum illud mansit;
Post haec te in Pathmos misit
Vastum in exsilium,
Ubi raptus tu vidisti
Mira, quae tandem scripsisti
Librum in coelestium

18. Secretorum, quae tu pande,
Mi Johannes venerande,
Mihi tuo famulo,
Ut intelligam legendo
Ipsa, vivam et sequendo
Beate in saeculo.

19. Necato Domitiano,
Viro vano et insano,
Revocaris Ephesum;
Civitatem te intrante
In occursum tu repente
Habuisti populum

20. Multum, Drusianam flentem
Mortuam, te flagitantem
Ut a morte suscitas [sic].
Quam in Christi suscitasti
Nomine et imperasti
Dicens: Os reficias.

21. O Johannes delicate,
Rogo te, in caritate
Tua ut me servulum
Tuum meis in peccatis
A me male perpetratis
Suscitas [sic] emortuum.

22. Ebibistique letale
Venenum, sed virginale
Virtus certae fidei
Corpus tuum conservavit,
Te vidente quod necavit
Condemnatos rumphei [sic]

23. Poenis, duos vires fortes,
Suscitando quos consortes
Tu coelestis patriae
Fecisti, Aristodemum
Ac omnisque genus demum
Principis provinciae.

24. Johannes, resuscitare,
O dilecte, me dignare
Meis a sceleribus
Veniamque impetrare
Atque de coelis ditare
Sanctis cum virtutibus.

25. Saxa vero sunt allata
De manuque immutata
In decus gemmularum,
Et in aurum te orante
Fulvum Christo annuente
Virgulae filiarum.

26. A Carthone qui diruti
Lapides et imminuti
Nimis multum nobiles,
Hos tractando integrasti
Manibus, et dum orasti;
Ob hoc, qui odibiles

27. Christo erant, convertuntur
Confestimque te sequuntur,
Gemmas et pauperibus
Omnes statim erogabant,
Carthon in Christum credebat
Duobus cum juvenibus.

28. Episcopo commendasti
Juvenem, quem baptizasti
Nomine depositi,
Hunc hic laute nutriebat,
Curam ejus et gerebat
Filii ut inclyti.

29. Vanitas quidem seduxit
Hunc, diabolus induxit,
Ut in latrocinio
Princeps fieret latronum
Omnium vespilionum
Et multos cum gladio

30. Vulnerando interfecit
Nec in omnibus defecit,
Pejor factus omnibus,
Secum qui cohabitabant
In silva et spoliabant,
Convespilionibus.

31. Ad episcopum venisti
Post paucos dies, petisti
Ab eo depositum;
Qui pecuniam credebat
Hinc multum et contremebat,
Nesciens repositum.

32. Nihil, aiebas, quaero,
Nisi hunc, quem corde mero
Tibi commendaveram,
Juvenem, qui ait, certe
Hunc occulte et aperte
Ut natum nutriveram.

33. Gloria vana seduxit
Istum vero et induxit
Satan in exsilium
Vasti luci, ubi latro
Velut alter factus Clatro
Agens homicidium.

34. Eja, lamentans dixisti,
Vestem tuam et scidisti,
Quod amisi filium,
Equum parare jussisti,
Agitare et cepisti
Post hunc in exsilium

35. Luci; illum dum vidisti,
Mox clamando tu dixisti:
Noli, fili, fugere
Patrem tuum sed ausculta,
Cuncta tibi sunt indulta,
Noli jam diffidere.

36. Ipse ego reddam pro te
Rationem Deo certe,
Qui compunctus rediit,
Quem benigne suscepisti,
Osculari et cepisti,
Qui jam vere periit.

37. Suscipe vespilionem
Me, Johannes, et latronem,
Qui ut latro impius
Animam privo frequenter
Meam clam atque latenter
Omnibus virtutibus.

38. Tempus dum apropinquaret,
Christus ut te invitaret
Suum ad convivium,
Omnibus quod praeparavit
His, in coelis quos beavit,
Et post hoc exsilium,

39. Ad te solus veniebat,
Secum vero et ducebat
Ceteros apostolos,
Quorum eras tu sodalis
Et in coena commensalis,
Multos et discipulos.

40. O amice mi dilecte,
Veni, intra et electe
Coeli tabernacula.
Benedicte mei patris
Atque Jesu tui fratris,
Ubi tu in saecula

41. Regnabis et epuleris
Cum germanis et laeteris
Tuis coapostolis,
Vultum patris intueris,
Per quod ita satieris
Ut lautis in ferculis.

42. Ad haec verba surrexisti,
Post hunc ire et cepisti,
Qui ait: dominica
Die prima visitabo
Ipsemet te et locabo
Turba cum angelica.

43. Populus conveniebat
Hac die et sustinebat
Finem tuum laetior,
Cui fidem praedicasti
Tota nocte et mandasti,
Ut esset ferventior

44. Regis coeli in mandatis,
Portionem cum beatis
Ut post hoc exsilium
Jam in regno collocatis
Sumeret et adoptatis
In terra viventium.

45. Obitus hora instabat,
Populo, qui tunc adstabat,
Mandasti, ut foveam
Faceret juxta altare,
Totam terram exportare
Et extra ecclesiam.

46. Mente sanus descendisti
In sepulchrum, extendisti
Manusque ad Dominum,
Dicens: A te invitatus,
Ago laudes, quod dignatus
Tuum ad convivium

47. Es me, Christe, invitare,
Sciens me desiderare
Te ex meis viribus,
Tecum semper et manere,
Laete vere et gaudere
Meis et sodalibus.

48. Dum oramen finivisses,
Extentas et habuisses
Manus, lux fulgescere
Cepit, ut te nullus horum
Circumstantium virorum
Ultra posset cernere.

49. Ea luce recedente
Populo tunc ab astante
Scaturire cernitur
Manna de sepulchro certe,
Cunctis hodie aperte
Quod et pie creditur.

50. Uitam vero et aeternam
Es ingressus ac supernam
Et tum sine macula
Agno, cui cantas laudes,
Virginum, cum quibus gaudes,
Tu nunc et in saecula.

51. Mi sancte evangelista,
Christi verus et symmista,
Carmen a me famulo
Tuo sume hoc gratanter
Et tuere me frequenter
In hoc malo saeculo.

52. Vota pie sume mea,
Da, ut mea nimis rea
  Anima piaculis
Hic in terris emundetur
Tota, non ibi purgetur
  Cunctis et a maculis,

53. Ut post istam sine poena
Tecum merear in ceona
  Edere tunc dulciter
Jesu Christi, Dei patris
Et electae suae matris
  In aevum alacriter.

Scala coeli fol. 189 b. — Acrostichon, Str. 4 beginnend: „Johannes evangelista ora pro me Deum." — 5, 2 relictis Hs. — 26, 1 dirutae Hs; am Rande: Craton. — 26, 2 imminutae Hs. — 38, 1 tum Hs. —

5. De B. M. V. et S. Johanne ev.

1. Salve, mater salvatoris,
Vas electum, vas honoris,
  Vas coelestis gratiae,
Ab aeterno vas provisum,
Vas insigne, vas excisum
  Manu sapientiae.
Salve, mater benedicta,
Nostra dele nunc delicta
  Atque munda labia
Cum propheta Jeremia,
O Maria, mater dia,
  Vanaque praecordia

2. Cum Johanne sine mora
Melle large, praedulcora
  Deitatis gratia,
Ut de te et hoc amico
Christi caro et pudico
  Cordis excellentia,
De Johanne hymnizare
Queam digne et laudare
  Vos in isto carmine;
Hinc ex alto subvenite
Et me confortate mite
  Sacro cum spiramine.

3. Vos saluto toto corde,
Licet maculatus sorde,
  Sed cessare nequeo
Salutando collaudare,
Sed laudando salutare
  Glisco quantum valeo.
Cristus cunctis vos providit,
Quos ferus hostis praescidit
  Sua cum malitia,
Et praeire fecit illos
Magnos vero ac pusillos
  Vestra pia gratia.

4. Unde vos columnae certae,
Per desertum quae aperte
  Praeierunt patribus,
De Aegypto qui venerunt
Et se terris miscuerunt
  Mel et lac habentibus.
Quae lucebant sine mora
Eis quippe omni hora,
  Diebus ac noctibus
Omnibus et illustrabant,
Lucem bonis ministrabant
  Atque murmurantibus.

5. Sic columnae praelucentes
Estis atque emicantes,
  Lucem dantes omnibus,
Nulli certe denegatis
Lucem vestrae pietatis
  Sed datis petentibus.
Nunc me vestrum servitorem
Attendatis ad amorem
  Mei, dilectissimi
Tui, sancta mater, nati
Tuumque et adoptati
  In cruce carissimi.

6. O columnae delicatae,
Praefulgentes, consternatae
  Super bases aureas,
Quae politae, exquisitae
Redimitae, praefulcitae,
  Mentesque virgineas

Christus vos coadunavit
Ista hora, quando lavit
Passione saeculum,
Mater tuus, cruce pendens,
Natus; ecce, tua, dicens,
Mater, ad discipulum.

7. Me vobis coadunate,
Pia mater, adamate,
Tu et iste filius,
Nec a vobis separate,
Sed me cito copulate
Vobis in coelestibus.
Architector collocavit
Super vos, qui fabricavit
Solo verbo saeculum,
Magnae suae bonitatis
Cunctis malis maculatis
Pium habitaculum.

8. Ut salvetur in hac domo
Et servetur omnis homo,
Qui ad hanc confugerit,
Quali morte moriendus,
Quali poena puniendus,
Ni ab hac recesserit.
Auro fulvo hanc vestivit
Ab aeterno, quam nutrivit
In paterno gremio,
In verbo, quod similavit
Sibique coaeternavit,
Incarnato filio.

9. Tandem, virgo, destinavit
Tibi hunc, qui deauravit
Sua te praesentia,
Qui Johannem et vocavit,
Quem et tibi commendavit
Crucis sub adstantia.
Per hanc dulcem vocem nati,
Qua fuistis adunati
Pii alter altero,
Me commendo vobis laete,
In custodia habete
Me, posco, de cetero.

10. Eja, mater, virgo pia,
Cum Johanne in hac via
Ambo me defendite
Ab omni hoste molesto,
Occulto et manifesto,
Et mihi concedite
Pium vestrum consolamen
Atque forte adjuvamen
In necessitatibus.
In eis nam me semper laedunt
Hostes tres, qui se succedunt
Omnibus temporibus.

11. Nam me furens Satan laedit,
Quem caro mea succedit,
Mundus cum blanditiis,
Mala mihi suggerentes
Atque denuo privantes
Aeternis divitiis.
Quorum ars est infinita,
Mea mens et immunita,
Subvenite propere,
Ne me mergat in peccatis
In profundum cum damnatis
Et me damnet misere.

12. O regina pia coeli,
Tu Johanne cum fideli
Digneris succurrere,
Ternos istos nimis fortes
Atque meos saevos hostes
Nunc a me repellere
Scelus meum atque grave;
Ad te clamo exsul Evae
Cordeque vociferans
De hac valle lacrymarum
Plenaque miseriarum
Et frequenter ejulans.

13. Et a me vultum non verte
Sed pie ad me converte,
Ut post hoc exsilium
Possideam Dei regnum,
Tecum videam benignum
Jesum, tuum filium.
Tua bracchia extende,
In extremis apprehende
Pia meam animam,
Ipsam sola conducendo
Super omnes jubilando
Coelestem ad patriam.

Scala coeli fol. 162 b.

6. De sancto Jacobo.

1. Jacobe amice Dei,
Johannis et, cari mei,
Frater amantissime
Atque nate Zebedaei.
Carmen peccatoris mei
Ne spernas, carissime,

2. Quod ex corde tibi cano,
Licet heu, heu nimis vano;
Ob hoc a te postalo
Gratiam, quam impetrare
Digneris ac postulare
Mihi tuo famulo.

3. Preelegit te de mundo
Cum vocavit de profundo
Jesus Christus fluminis,
Patrem, navem reliquisti,
Ipsum sequi et cepisti,
Qui capacem luminis

4. Te fecit, quo illustravit
Sui ut hos, quos vocavit
Suum in collegium;
Quibus ait, properate,
Nomen meum praedicate
Nec timete regium

5. Edictum, nec omnem gentem,
In vos fere saevientem,
Nec crudelem populum,
Baptizate sed credentes,
Trinitatem invocantes
Et per cunctum saeculum.

6. Jerusalem praedicasti
Christum, scriptis confirmasti,
Esse Dei filium,
Ubi magus destinavit
Contra te, qui disputavit
Suum mox discipulum,

7. Philetum, quem superasti,
Et hunc Christo adunasti;
Propter quod Hermogenes
Provocatus convocavit
Contra te et conjuravit
Arte sua daemones,

8. Ut te, sancte, alligarent
Atque sibi praesentarent,
Ut vindictam sumerent
De te atque de Phileto,
Qui pergentes corde laeto
Ut illud perficerent.

9. Tibi misit in juvamen
Christus, illis in gravamen,
Angelos, qui propere
Cathenis illos ligabant,
Qui in aere clamabant:
O ardemus misere.

10. Nostri miserere, sancte
Jacobe, nam tu es tantae
Apud Christum dominum
Potestatis, nos absolvat
Jesus Christus, qui ligabat
Nos per suum angelum.

11. Eja, o amice Dei,
Rogo, miserere mei
Et absolve vinculum
Delictorum ac cohortem
Pravam liga, nimis fortem,
Tuum per auxilium.

12. Religatis his dixisti:
In virtute Jesu Christi
Mando vobis propere,
Alligatum apportetis
Magum istum nec laedatis,
Quem vinxerunt misere.

13. Ad te ipsum qui portabant,
Voce magna et clamabant:
Digneris concedere
Super istum potestatem,
Ut possimus pravitatem
Sibi reimpendere.

14. Hunc Philetum teneatis,
Tu dixisti, hoc est gratis,
Nec formicam minimam
Aiebant, in cubili
Tuo quae est, et nil vili
Nec hanc sanctam animam.

15. Jacobe, o mi dilecte;
Et apostole electe
Me in tuum famulum
Suscipe atque tuere
[A] daemonibus, quod vere
Potes, ut discipulum.

16. Tunc Hermogeni dixisti:
Inimice male Christi,
Ubi nunc est magica
Tua ars, qua delusisti
Populum et seduxisti,
Nec non diabolica.

17. O amice relegare
Domini tu me dignare
Et ab his daemonibus,
Qui vinxerunt, defensare,
Vadam tibi praesentare
Coram istis omnibus

18. Meam quippe totam artem
Magicam, per quam hanc gentem
Seduxi malefice.
Christo volo et parere,
Tibi quippe adhaerere
Vivendo deifice.

19. Tunc Phileto tu dixisti:
Religa hunc in Jesu Christi,
Qui te vinxit, nomine.
Quem absolvit; qui meavit,
Libros omnes et portavit,
Quos in aqua flumine

20. Submersisti. Qui suscepit
Fidem Christi atque fecit
Mira Dei gratia,
Quod Judaei cum videbant
Tibi, sancte, invidebant
Accensi malitia.

21. Vinctum fune te ducebant
Ac Herodi praesentabant,
Qui mandavit propere,
Caput tibi amputare,
Qui ceperunt agitare
Te trahentes misere.

22. Amice Christi praeclare,
Christum doce me amare
Mente omni tempore
Suaviter atque benigne,
Ipsum et laudare digne
Corde, ore, opere.

23. In via quidam jacebat
Paraliticus, petebat
Sanitatem corporis,
Cui pie tu dixisti:
In virtute Jesu Christi
Surge sanus! Operis

24. Scriba, fune qui trahebat,
Mirabatur cum videbat
Qui, Josias nomine,
Mox ad pedes se prostravit
Tuos atque postulavit,
Baptizari flumine.

25. Qui cum esset baptizatus
Tecum fuit decollatus
Et sic per martyrium
Astra coeli scandit tecum
Videns tecum et tu secum
Jesum, Dei filium.

26. Corpus tui rapuerunt
Subditi et posuerunt
Illud in naviculam,
Sepulturam commiserunt
Deo, navem conscenderunt
Pergentes Hispaniam.

27. Angelo de coelo duce,
Praeeunte Christo duce
De navi sanctissimum
Corpus tuum exceperunt,
Super saxum posuerunt
Illud amantissimum.

28. Quod ut cera liquescebat
Quippe et suscipiebat
Velut in sarcophagum.
Quod regina Lupa videns
Mirum credidit mox stupens
Deditque palatium

29. Suum, facta Christiana
Est, cuncta relinquens vana,
Ipsum in ecclesiam
Atque tibi consecravit
Et magnifice dotavit,
Ubi magnam gratiam

30. Cunctis facis, qui precantur,
Magna largiter donantur
Munera fidelibus,
Jesu Christo annuente,
Tua prece praecedente,
Pie de coelestibus.

31. O amice praeelecte
Jesu Christi, me directe
Coeli via ducere
Tu dignare, ut finita
Ista in aeterna vita
Tecum possim cernere

32. Laete natum castae matris
Mariae et summi patris,
Jesum, Dei filium,
Gaudium qui angelorum
Est et omnium sanctorum
Secum convivantium.

Scala coeli fol. 192 a. — 6, 5 disputavit Hs. — 17, 2 Deum tu Hs. — 26, 2 Subditis Hs.

7. De sancto Erasmo.

1. Sancte pater afflictorum,
Pauperum, desolatorum,
Tuos pie respice,
Erasme, te diligentes
Et te corde venerantes,
Ipsos et ne despice.

2. Mihi tibi adhaerenti
Tota mente, meae menti
Dona nunc audaciam,
Pie pater, te laudandi
Toto corde et amandi
Et infunde gratiam

3. De excelsis effluentem,
Meum sensum irrigantem,
Ut sic fiat habilis,
De te carmen modulare
Hoc et digne collaudare,
Nam tu es laudabilis.

4. Septem annis a tumultu
Hominum fugiebas vultu,
Latens in latibulis
Deserti montis Libani,
Ubi mandato Domini
Corvus missus ferculis

5. Angelicis nutriebat
Te et saepe visitabat;
Quippe de coelestibus
Angelus, qui mittebatur,
Te confortans loquebatur
Tuis de operibus,

6. Ubi multa faciebat
Christus, qui te diligebat,
Propter te prodigia.
Tuam cellam visitabant
Ferae et se prosternebant
Tua ad vestigia;

7. Me de coelis tu cibare
Dignare et visitare,
Sancte, in exsilio
Mundi hujus condemnati,
Omnis boni et orbati,
Jungens Dei filio.

8. Audivisti te monentem:
Noctem intra et dicentem
Civitatem propere
Tuam, mox qui surrexisti
Nihil morans, sed cepisti
Concitus descendere.

9. Descendente te currebant
Obviam, salvi fiebant
Vexati daemonibus,
Manus quibus imponebas,
Ipsos omnes eruebas
Malis mox ab omnibus.

10. Erue me, pater pie,
Reddens filio Mariae,
Sibi reconcilians,
Mea ut donet peccata,
Ab origine innata,
Ipsum pro me deprecans.

11. Ira Diocletianus
Furit ob hoc ut insanus,
Fustibus te caedere
Jubet, concis verberare,
Tortores et ter mutare,
Ei acquiescere,

12. Deos suos ut adores.
Tu dixisti: Hi pejores
Omnibus sunt bestiis.
Qui te dure verberabant,
Corpus tuum laniabant
Plurimis suppliciis,

13. Plumbum, picem, ceram solvunt,
Igne totum et perfundunt
Corpus tuum nobile.
Angeli Dei adstabant,
Qui tormentum mitigabant,
Illud tam horribile.

14. Per te mihi adstet, peto,
Angelus et vultu laeto
Qui et me custodiat,
Ut ad noxa non declinem,
Sed ad virtutes inclinem,
Auxilio subveniat.

15. Passus pene nil fuisti,
Caesarem his perfudisti.
Qui clamabat misere,
Uror, sancte miserere
Erasme, et mihi mere
Dignare succurrere.

16. Fulmina tunc coruscabant,
Quae ardore et necabant
Vulgi partem tertiam,
Ac motus invalescebat
Terrae, Caesar tremiscebat
Perdensque sollertiam

17. Furens te incarceravit,
Ipse solus consignavit
Anulo mox proprio,
Jurans, ut qui te cibaret
Potu, esca, amputaret
Caput ejus gladio.

18. Ubi sedens exclamasti,
Dominum et invocasti,
Dicens: nunc accelera,
Salva me, ne glorietur
Caesar hic et roboretur
Ejus virtus misera.

19. Tibi et ne maledicat,
Contra tuos atque dicat
Suis infidelibus:
Ubi Deus est eorum?
Adest nuntius coelorum
Mox cum luminaribus

20. Ter quaternis, illustravit
Carcerem, qui et fraglavit
Ut plenus aromatibus.
Tibi, frater, surge, dixit,
Tua mens statim revixit
Magnis cum virtutibus

21. Mecum ultra ambulabis,
Ubi Christo praeparabis
Viam in Italiam.
Mox ut cera liquefactum
Ferrum est atque redactum
Cineris in materiam.

22. Gaudens, sancte, surrexisti
Et cum Christo perrexisti
Praedictam in patriam,
Et Lucredo praedicasti
Defunctumque suscitasti
Domini ad gloriam.

23. Pie pater, in peccatis
Me defunctum bonitatis
Tuae nunc auxilio
Dignare resuscitare
Et virtutibus ditare
Mundi in exsilio.

24. Ubi multos baptizasti,
Caecos et illuminasti
Tu virtute Domini;
Audiens Maximianus,
Caesar vilis et profanus,
Tamquam malo homini

25. Tibi, sancte, insurrexit,
Servis suis et indixit
Suo sub imperio,
Ut te praesentarent sibi,
Qui a te quaesivit ibi,
Tua quae religio?

26. Jesum recognosco Deum.
Caesar dixit: Hunc ut reum
Judaei necaverant;
Tu: Sub hujus curro alis,
Hic: Tu talis sis, hic qualis
Et ei qui adhaereant.

27. Nostris Diis sed tu libare,
Jubeam vel bajulare
Te propter audaciam.
Si videbo tuos Deos
Fortiores plus quam meos
Esse, forte faciam.

28. Manu ducens te ad templum
Caesar gaudens, in exemplum
Aliis Christicolis,
Ut credente te hi tecum
Crederent tecum et secum
Et libarent idolis.

29. Statuam dum adspexisti
Dixisti virtute Christi:
Te conjuro exeas,
Daemon, qui hunc seduxisti
Populum et confudisti,
Statuam comminuas.

30. Draco ingens mox exivit,
Qui et statuam contrivit
Et ternam partem gentium.
Caesar videns se delusum
A te sancto et confusum.
Currens ad palatium.

31. Vulgus vero conclamabat
Voce magna et dicebat:
Ora pro nobis Dominum.
Cui statim praedicasti
Christum, illi imperasti
Quemquam ne mortalium

32. Laederet et baptizasti
Milia, quos superasti,
Quadraginta hominum;
Quos et omnes coronasti
Per poenam et sociasti
Conventu fidelium.

33. Pie pater, me converte,
Mentem meam et averte
Ab omni malitia,
Et virtutibus me dita,
Ne me laedat in hac vita
Daemonis saevitia.

34. Pastor pie, tunc ignita
Tu indutus polymita
Eras, sed angelica
Refrigeria sensisti,
Mox orandoque dixisti:
Gentem hanc sanctifica;

35. Omnes mihi servientes
Et te patrem deprecantes
Horum non abjicias
Preces, sed exaudi pie,
Christo, filio Mariae,
Multo plus adjicias.

36. Vox de coelo est audita:
Ut petisti fiat ita
Tuum ob martyrium,
Veni mundo a poenoso,
Circumquaque vitioso,
Tuum sumens praemium.

37. Visum sursum erexisti
In occursum et audisti
Tibi choros martyrum
Pergentes et angelorum,
Apostolorum, confessorum,
Et sanctorum omnium.

38. Caput tuum inclinasti,
Spiritum et commendasti,
Christo tradens animam,
Ab eo, pro quo pugnasti,
Quem in praemium amasti,
Et sumens aureolam.

39. Sancte pater, o Erasme,
Rogo te, [ut] eruas me
Malis nunc ab omnibus,
Corpus semper quae infestant,
Animam atque molestant
Peccatorum nexibus.

40. Vitam meam et emenda,
Christo semper me commenda,
Ut per ipsum scelera
Mea in hac expientur
Vita atque deleantur
Prava atque opera;

41. Ut post istam in aeterna
Vivam nec non sempiterna
Vita tunc perenniter,
Vultum suum atque patris
Videam et suae matris
In aevum feliciter.

Scala coeli fol. 197 b. — 4, 2 fugebas Hs. — 14, 1 astat Hs. — 16, 1 Flumina Hs.

8. De sancto Leonhardo.

1. Salve, pater venerande,
Salve nimis praeamande,
Pater illustrissime,
Leonarde, bonitate
Plenus, omni suavitate,
Pater benignissime.
Miseramen tecum crevit
Atque tibi inolevit
Nimis ab infantia,
Quod tu semper praebes cunctis,
Omnibus tibi adjunctis
Servitutis gratia.
Miserere pie mei,
Annue, electe Dei,
Meum cor inebria,
Ut te laudem puro corde,
Illud munda nunc a sorde
Cum coelesti gratia.

2. Leonarde disciplinis
Tu instructus es divinis
Sancto a Remigio,
Qui te totum illustravit,
Foris, intus ac mundavit
Divino auxilio;
Esses totus ut mundatus,
A Deo sanctificatus,
Ut propter miracula
Esses quippe notus multis,
Pueris atque adultis,
Et per adjuvacula.
Nam vinctos, quos visitasti,
Omnes certe liberasti
Dei cum potentia.
Vinctum me nunc visitare
Et dignare liberare
Mea a malitia.

3. Eruisti nempe multos,
Juvenes atque adultos,
Quos tu visitaveras,
Illos omnes liberasti
Atque ipsos confortasti
Pie et docueras.
Franciae rex te manere
Jussit secum, pro videre
Donec de dominio
Tibi posset competenti,
Tibi vero renitenti
Domini consilio
Eremum statim subisti
Pro amore Jesu Christi,
Ubi mirabilia
Magna certe tu fecisti,
Cunctis sancta tribuisti
Tua nam auxilia.

4. Omnes ad te concurrentes
Et juvamen postulantes
Tuum, hos audieras,
Vinctos acriter solvebas,
Grandes carceres volvebas,
Ligatos erueras.
Est peccatum ut structura,
In quo jacet ut clausura
Multa per peccamina,
Taedens vitae nec secura,
Ut resugat nunc procura,
Mea foetens anina.
Solve, pater, jam structuram,
Volve vitam perituram,
In qua perit anima,
Volve vitam vitiosam
Meam, nimis maculosam,
Tua per precamina.

5. Nemus hoc tam venerandi
Rex atque solatiandi
Cum regina propria
Est ingressus, et in partu
Regina perit cum fructu
Morte et nefaria,

Ubi luctus augmentatur,
Rex et tota gens turbatur
  Lamentantes misere.
Lamentantes cum audisti,
Mox ad illos transivisti
  Et te coepit quaerere
Rex, quis esses et transires
Unde, et tu responderes:
  Ego sum Remigii
Servus; qui te dum rogaret
Orando et acceptaret
  Virtutem auxilii,

6. Abortivum suscitasti,
Reginam vivificasti,
  Simul qui perierant,
Regemque laetificasti,
Illi vivos dum signasti,
  Vitam cum assumpserant.
Pro quo rex glorificavit
Deum, partem et donavit
  Tibi silvae maximam,
Ubi claustrum mox fundasti,
In quo semper et laudasti
  Divinam potentiam.
Ubi ad te confluxerunt
Multi, tecum et vixerunt
  Vita eremitica.
Me ad te confugientem
Sume tibi servientem,
  Vita et sanctifica.

7. Regi regum dum placeret,
Ut te sancte invitaret
  Suum ad convivium,
Corpus tuum condotavit
Signis multis, cum migravit
  Spiritus ad Dominum.
Ad hunc locum aegri currunt,
Surdi, muti et recurrunt
  Sani atque omnium
Dominum pie laudantes,
Toto corde venerantes
  Sed et te piissimum.
Ad te patrem accurentem
Mutum, surdum ac gementem
  Me clementer suscipe,
Mihi donans sanitatem,
Corporis integritatem,
  Vota mea perfice.

8. Donum tibi et donavit
Magnum, quando ampliavit
  Locum tunc ecclesiae
Tuae, quia locus artus
Et nec tibi certe aptus,
  Ut patet cunctis hodie.
Sed ut tibi fabricaret
Latam et ad hanc portaret
  Ob hominum frequentiam,
Orantes quippe adspexit
Triduanos, nive texit
  Totam hanc provinciam,
Solam tuae requiei
Misit nudam auctor spei,
  Ut ibi ecclesiam
Tibi novam praepararent
Et te illuc transportarent
  Ob tuam reverentiam

9. Eja lucens lux virtutum,
Pauperum solamen tutum,
  Leonharde nobilis,
Consolare me lugentem,
In peccatis jam foetentem
  Propter quae odibilis
Meo creatori factus,
Quibus certe nimis tactus,
  Surge, pater, propere;
Me dignare visitare,
Atque semper consolare,
  Pereams ne misere,
Pro me Christum pie ora
Sedulo sed non [im]mora,
  Nam, si tu oraveris,
Nequicquam in hoc diffido,
Toto corde sed confido,
  Quod tu me salvaberis [sic].

10. Leonarde, pater sancte,
Postulo pie rem hanc te
  Cordis mei viribus,
Vitam meam cum finire
Corpus debet et transire
  Abhinc meus spiritus,

Non hunc sinas solum ire,
Sed tu cura subvenire,
Pater sancte concitus.
Tecum sume tu Mariam,
Virginem et matrem piam,
Sanctis cum spiritibus,
Sed et choros angelorum
Tecum et apostolorum
Sanctis cum martyribus,
Patriarchas et prophetas,
Confessores, eremitas,
Sanctis cum virginibus.

11. In occursu ut illorum
Taeter chorus tartarorum
Non hunc turbet furia;
Sed hunc ducant et conducant
Tunc ab istis et inducant
In aeterna gaudia;
Ubi coetum tunc constanter
Ac cum ipsis et laetanter
Fontem sine macula
Atque vultum deitatis
Videam et trinitatis
Piae tunc per saecula.

Scala coeli fol. 201 a — Acrostichon von Str. 2 bis 10. „Leonarde“. — 3, 12 Domino Hs. — 9, 8 minis Hs. — 9, 18 salvaberis, passive Form statt salvabis. — 11, 1 In occursum Hs. — 11, 3 turbat Hs.

9. De decem millibus Martyrum.

1. Aeterne pontifex
Et pastor benedicte,
Tu virtutum opifex,
Pater Hermolae,

2. Qui decem milia militum
Ad solium vocasti
Regis regum omnium
Et pie sublimasti;

3. Qui in mundo nobilem
Vitam tenuere,
Adriani furiam
Nihil timuere.

4. O electi milites,
Large me replete
De alto virtutibus
Semper et tuete.

5. Deos cum compulsi sunt
Vanos adorare,
Deum vivum invocant,
Vanos profanare

6. Ceperunt unanimiter,
Dicere et quare,
Ac cunctis adstantibus
Palam propalare:

7. Quia vani, surdi sunt
Atque vere muti,
Fallaces in effectu sunt,
Mendaces, non tuti.

8. Quos, o Christe, spernere
Fac me, praeamande,
Horum amicitiam
In hoc mihi pande.

9. O vernantes rosulae
Delicatae coeli,
Charitatis aemuli
Divinique zeli,

10. Sequentes Dei filium
Corde cum fideli,
Mariae piae unicum,
Creatorem coeli,

11. Rogate pro me dominum
Pie et constanter,
Ut det sequi dulciter
Me se nunc et semper.

12. Vos estis generatio
Veri Salomonis,
Salutem a Domino
Quae coeli capit thronis.

13. Hanc et mihi misero
Nunc conferte mite
Et meis in omnibus
Inediis subvenite.

14. Propter hoc martyrium,
Quod vos estis passi
Propter Dei filium,
Nec estis facti lassi;

15. Nam omne martyrium,
Quod pro nobis passus
Jesus est sanctissimus,
Pendens cruce lassus,

16. Propter ipsum libere
Passi vos fuistis,
Dum deos vanos maxime
Colere sprevistis.

17. O vos sancti milites,
Me Christum adorare
Edocete firmiter
Et hunc adamare

18. Omnibus virtutibus
In hoc vili mundo,
Qui semper sitit varia
Nec dicit: abundo.

19. Hi, o Christe, milites
Pro te passi dura
Multaque supplicia,
Nec eorum pura

20. Corda tunc mutata sunt
Ad Adriani thura,
Ut aeternam sumerent
Vitam in futura.

21. Fac me, Christe Domine,
Servem jura legis,
Tuam crucem tollere,
Ut moriar cum eis,

22. Qui proni tecum vivere,
Mori voluerunt,
Passioni singuli
Crucis se dederunt.

23. Passionis tempore
Quorum innovasti,
Mortis tuae tempore
Signa quae patrasti.

24. Terra tunc commota est,
Scissae sunt et petrae,
Sepulchra aperta sunt,
Tenebrae factae tetrae.

25. Sol, quod obscuratus est,
Ut in hora Christi,
Quam pro hujus passus est
Gente saecli tristi.

26. Innova cor rigidum
Horum ob amorem
Meum et tu coelicum
Nunc infunde rorem,

27. Ut liquescat illico
Ejus in adventu,
Laudes promat sedulo
Fideli cum conventu.

28. Cum hi sancti martyres
Sanguinem fuderunt,
Una voce pariter
Omnes clamaverunt:

29. Exaudi nos, Domine,
In hac nostra prece,
Munda nostros aemulos
A peccati faece

30. Ac a subitanea
Et improvisa morte
Atque dira rabie
Custodi, Deus, forte.

31. Et qui diem celebrant
Nostrae passionis,
Corpus quoque macerant,
Da in coeli thronis,

32. Patrem tuum cernere,
Te cum patre semper,
Et cum sanctis psallere
Laudes sic constanter.

33. Fac me, Christe Domine,
Laudes decantare,
Tibi in his reddere
Grates et amare,

34. Ut per ipsos valeam
Tecum agnizare [sic],
Incepero te fervido
Corde advocare.

35. Et da praecognoscere
Diem me extremum,
Et hi ad me veniant,
Ut sic vitem poenam.

36. Sancti isti milites
Meam sumant animam
Et eam custodiant
Ducendo ad patriam,

37. Ubi te tunc cernere
Possim cum militibus
Istis sanctis, Domine,
Semper in coelestibus

Scala coeli fol. 195 a. — 2, 1 milites Hs. — 34, 2 agnizare Hs. ob für agonizare?

10. De sancto Wenzeslao.

1. Salve, princeps Bohemorum,
Sancte pater egenorum,
Plenus miseramine,
Wenceslae o praeclare,
Tu dignare, me ditare
Divino spiramine,

2. Ut te possim adamare,
Toto corde et laudare
Cunctis in virtutibus,
Tua vero praedicare
Signa atque propalere
Monstra; quod cum omnibus

3. Tuas laudes explicare
Nequeo nec enodare,
Mihi ni subvenias.
Veni ergo, princeps, veni,
Cordis mei et egeni
Sensum nunc aperias,

4. Meam vero mutam linguam
Reserando fac condignam,
Ut te laudem carmine
Isto, nam du dignus laude,
Ob hoc, sancte princeps, gaude
Me reple sancto flamine.

5. Cum volebat illustrare
Christus ac illuminare
Patriam Bohemicae
Gentis, de alto prospexit,
Te in esse mox provexit
Verus sol justitiae.

6. Tuum vero illustravit
Cor et illud praedotavit
Magnis cum virtutibus
Et post mortem exaltavit
Patris cum te sublimavit
Magnis cum honoribus.

7. Hoc initium virtutum,
Noxae dum sprevisti lutum,
Sed ea licentia
Parentum catholicarum
Sanctarum ecclesiarum
Visitasti limina.

8. Ubi lecta obfirmasti,
Ea quippe ruminasti
Prudens ut ovicula,
Conferendo reserasti
Multis, prius quae servasti
Tui cordis cellula.

9. Mihi, quaeso, nunc revela,
Princeps sancte, et non cela
Mentis salutifera,
Quibus merear salutem,
Omnem vero et virtutem,
Veni et accelera.

10. Qui crevisti in salute,
Semper vadens de virtute
In virtutem, domine,
Excellendo bonitate,
Parendo simplicitate
Divino hoc numine.

11. Fidus eras, justus, prudens
Deo sedulus adhaerens,
Comes eras mitium,
Et praeclarus honestate,
Praefulgens et sanctitate,
Socius humilium.

12. Deo, quae Dei, reddebas,
Augusto restituebas
Et, quae erant Caesaris.
Contra superbos erectus,
In adversis semper rectus,
Reparatus prosperis.

13. Caritate conflagrabas
Toto corde rutilabas
Compassionis gratia.
Vinctos vero exsolvebas
Damnatosque eruebas
Ductos ad sententiam,

14. Ac cathenas dirupisti,
Carceres et destruxisti
Tuas per provincias,
Multos atque redemisti
Occidendos vel petisti
Dierum indutias.

15. Quis haec posset enarrare,
Quae fecisti, enodare,
Vivens tu miracula
Et post mortem ostendisti,
Dum petentium audisti
Vota et oracula.

16. Audi meum jam precatum,
Wenceslae, et beatum
Me fac, pie Domine,
Munda me ab omni sorde
Extra, intus et in corde
Tuo cum oramine.

17. Ut Jezabel tua mater
Et ut Cain tuus frater
Tuis his operibus
Invidebant, te arcebant
Ab istis, prout valebant,
Omnibus cum viribus.

18. Varia quippe (tu) fecisti
Ob amorem Jesu Christi
Omnibus in actibus,
Quos in multis ostendisti,
Ut in hoc quod surrexisti
Pluribus in noctibus,

19. Ligna vero colligasti
In silva atque portasti
Humeris pauperibus
Et domesticis egenis
Ac miseriis tunc plenis
Multis et egentibus.

20. Affer mihi nunc egenti,
Pie tibi supplicanti
Lignum jam vivificum,
Pravae meae vanae menti,
Omni virtute carenti,
Et flamen deificum.

21. Ad agellum properabas,
Fodiendo seminabas
Noctis in silentio,
Hora messis et metebas,
In farinam redigebas,
Divino officio

22. Dans oblatas faciebas,
Vase solus colligebas
Maturas in vineis
Manibusque exprimebas
Et post hoc distribuebas
Omnibus ecclesiis.

23. Propter hoc tu Deo gratus
Eras cunctis et amatus
Et pro vita simplici,
Omnibus quam exhibebas,
In qua Christo serviebas
Et non corde duplici.

24. Fac me, sancte princeps, gratum
Christo et meum reatum
Deleas coelestibus
Tuis donis, ut in thronis
Cunctis fruar tecum bonis,
Sedibus regalibus.

25. Wenceslae, tibi latum
Christus ob hoc atque gratum
Mox dedit stipendium,
Ut prae multis diligebas,
Sic prae cunctis tu sumebas
Tuae testimonium

26. A ministris sanctitatis
Desuper de coelo datis,
Cunctis quod prodigium
Quia duo te minabant
Inter se, tecum intrabant
Caesaris palatium.

27. Vultum tuum splenduisse,
Qui dicebat et vidisse
Se suis principibus.
— — — — — —
— — — — — — —
— — — — —

28. Wenceslae praeamande,
Signum crucis venerandae,
Princeps clementissime,
Ut per hoc sim insignitus
Contra hostes et munitus,
Cordi meo imprime.

29. Satan tuum incitavit
Fratrem, qui te invitavit
Suum ad convivium,
Manu sua qui foedavit
Hoc, dum solus te necavit
Gladium per proprium

30. Martyremque consecravit,
Te ad coelum destinavit
Sanctum per martyrium.
Dum te dira nece stravit,
Ac per hoc se adaequavit
Cain per officium,

31. Sanguis tuus, qui adspersus,
Est ablutus nec detersus
Ter in parietibus.
Hoc in signum sanctitatis
Tuae atque bonitatis
Cunctis et videntibus,

32. Ut quasi Abel clamare
Videretur; tu dignare
Sanctis cum cruoribus
Vindicare hunc cruorem
Cunctis atque in terrorem
Tuis occisoribus.

33. Fac me hunc cruorem ita
Venerari in hac vita
Tuum et martyrium,
Ut post hanc videre tecum
Omnes mei possint mecum
Christum Dei filium.

34. Post tres annos elevatum
Corpus tuum et translatum
Viti ad ecclesiam
Civitatis tunc Pragensis,
Ubi velut fortis ensis
Gubernas Bohemiam.

35. Ibi requiescis vero
Et a plebe et a clero
Laudaris cottidie,
Per te ibi fiunt multa
Manifesta et occulta
Signa quippe hodie,

36. Ibi dantur nec negantur
Omnia, quae postulantur,
Omnibus fidelibus,
In quantaque gravitate
Ac vera necessitate
Pie te quaerentibus.

37. Sancte princeps Wenceslae,
Audi preces et me trahe
Cito de miseria
Hujus mundi tam immundi,
Cujus fluctus furibundi,
Qui plenus malitia.

38. Ad te trahe ad supernam
Vitam memet et aeternam,
Ut tecum per saecula
Vivam vita aeternali,
Ubi nil est omnis mali
In aeterna gloria.

Scala coeli fol. 196 b. — 2, 6 Monstris Hs. — 22, 2 Vas Hs. — 37, 3 ad miseria Hs.

11. De sancta Agatha.

1. Salve, gemma claritatis,
Mirae nempe bonitatis,
Corpore pulcherrima,
Virgo felix et beata,
Deo eras quippe grata,
Agatha tenerrima.

2. Quintianus concupivit
Tuam formam, sed sitivit
Tuas et divitias
Tamquam luxus et avarus
Et ad ista nimis gnarus
Suas per malitias.

3. Ad se duci qui te fecit
Inter multa haec adjecit:
Diis libare concitus.
Cujus deos respuisti,
Ipsum vero et sprevisti,
Edocta divinitus.

4. Qui te dedit meretrici
Cordis vero impudici,
Quae et Euphradisia
Dicta est, ut immutaret
Cor tuum et incitaret,
Ut ejus amasia

5. Fieres, et promittendo
Laeta, aspera terrendo,
Ut te sic perverteret.
Cui cum eras allata
Eam mox sic es affata,
Postquam haec desineret:

6. Mea mens est solidata
Atque in Christo fundata,
Ex hoc multum stabilis,
Verba tua velut ventum
Curo, firmum fundamentum
Meum; sum immobilis.

7. Meam nimis vacillantem
Firma mentem sed amantem,
Virgo benignissima,
Te, ne cadat in peccatum
Et relinquat tutum statum,
Mea amantissima.

8. Laena dixit Quintiano:
Verbo laboravi vano,
Virgo est immobilis,
Potius possent liquari
Lapides quam immutari
Pectus hujus nobilis

9. Virginis a fide Christi.
Qui et mox te jussit sisti
Suo tunc praetorio
Et te deos adorare
Suos, tuum profanare,
Suo oratorio.

10. Cui dicens respondisti:
Dii tui, tu sis ut isti
Et ut deus Juppiter,
Exstat dea Venus qualis,
Tua nempe sit et talis
Delicata mulier.

11. Qui: Diis sic odiosa
Nostris, superstitiosa
Verba loqui desine,
Alioquin suspenderis
Equuleo et punieris
Tu pro Christi nomine.

12. Si poenas, inquis, minaris,
Et me punis, ut tu faris,
Hae mansuescunt protinus,
Corpus si non conculcetur
Fortiter et attrectetur
Hic a carnificibus,

13. Non intrabo paradisum,
Unde tibi quod nunc visum
Fuerit, mox compleas;
Angeli qui ministrabunt
Adsunt atque mitigabunt
Ignem, si adhibeas.

14. Agatha o gloriosa,
Da ut mea maculosa
Caro hic fideliter
Emundetur a peccatis,
Paradisum cum beatis
Possideam feliciter.

15. Tunc iratus Quintianus,
Ira furens ut insanus,
Jussit diutissime
Contorqueri tuas mammas
Dehinc et abscindi ambas:
O vir impiissime,

16. Non confusus es, dixisti,
Amputare, quod suxisti
Solus tu in femina.
Me habere mammas gratas,
Integras, scias, sacratas
Domino in anima.

17. Qui in carcerem mandavit
Poni te, ubi sanavit
Sanctus mox apostolus
Petrus verbo Jesu Christi.
Quintianus jubet sisti
Suis te tunc sedibus.

18. Agatha, adhuc adora,
Dicens, deam et implora,
Ut vites supplicia.
Tua dea est profana,
Verba tua quippe vana,
Ventum maculantia;

19. Christum volo adorare.
Praeses: noli nominare,
Dixit, tibi consulo,
Tu hunc. Corde adorabo,
Me vivente nuntiabo
Ipsum omni populo.

20. Nunc videbis, si curabit
Christus atque liberabit
Te de meis manibus.
Qui mox jussit spargi testas,
In partes minutas fractas,
Misceri carbonibus

21. Ignitis et te nudari,
Desuper et volutari,
Ut te sic perimeret.
Terra ibi contremebat
Per quod murus mox cadebat
Sic, ut pars opprimeret

22. Muri duos Quintiani
Viros vani et profani
Tunc consiliarios.
Ad quem populus currebat
Conclamando et dicebat
Haec propter nefarios

23. Tuos actus, Quintiane,
Quos exerces, vir inane,
In hac sancta virgine,
Patimur. Qui te deponi
Et in carcerem reponi
Custodum munimine

24. Jussit, ubi mox orasti:
Jesu, dicens, qui creasti
Me et ab infantia
Corpus meum custodisti,
Vincere et me fecisti
Summa patientia.

25. Accipe spiritum meum,
Deducendo peduc eum
Per miram [potentiam]
Tuam, qui tu consolaris
Tuos atque coronaris,
Ad aeternam gloriam.

26. Spiritumque tradidisti
Illico et suscepisti
Sertum tunc virgineum,
Et cum sponso subintrasti,
Christo, quem hic adamasti
Coelum mox aethereum.

27. Eja virgo gratiosa,
Virtutumque gloriosa
Signis, sancta Agatha,
Fac me tecum conregnare
In aevum atque pausare
In aeterna sabbata.

Scala coeli fol. 116 b. — 5, 5 Ei mox Hs. — 9, 3 Tuo tunc Hs.

12. De sancta Agnete.

1. Salve, virgo singularis,
Tu quae Agnes nominaris,
Cultrix pudicitiae,
Tamquam magnes comprobaris,
Ob quod multum adamaris,
Tu virtus justitiae.

2. Nimis vultu speciosa,
Nitens tamquam rubens rosa,
Pulchrior sed anima,
Velut magnes tu devotos
Ad te trahis tibi notos
Tuo adminiculo.

3. Tu me servum trahe maestem,
Circumdans virtutum vestem
Mihi tuo famulo.
Ob hanc, virgo, paupertatem
Quam passa et nuditatem
Tu es in prostibulo,

4. Ubi corpus delicatum
Tuum fuit denudatum
Viro a spurcissimo,
Et per vicos nudum tractum,
Fuit autem tunc contectum
Ab angelo santissimo

5. Densitate capillorum,
Ut adstantes tunc per forum
Nuditatem cernere
Nullam in te possent; sancta,
Mea tege tu peccata
Et da mundum vincere.

6. Domum scortae dum includi
Jussa es et tunc deludi
A praefecti filio,
Sed adjuta, confortata,
Nec spernata, sed solata
Angeli colloquio.

7. Cum in loco clausa taetro
Nec ab hoc tu adstas retro
Confortata numine.
Nam te confortavit Deus,
Sponsus tuus atque meus,
Coelesti, virgo, lumine.

8. Ut finires vitam tuam,
Te reliquit totam nudam
Brumali vero tempore;
Sed qui ignis est amoris,
Angelorum hic decoris
Vestem cepit mittere,

9. Cum qua tuam nuditatem
Et algoris feritatem
Posses tu defendere.
Qua tu veste nuditatem
Cordis atque puritatem
Digneris mei tegere,

10. Et nitoris angelorum
Fac cum Deo meum forum,
Ut in hac miseria
Nunc relinquam totum mundum,
Qui me trahit in profundum,
Vera regis filia.

11. Cum tu jussa praesentari
Es in domum lupanari
A pessimo consilio,
Omnes, qui te accesserunt,
Mala morte perierunt
Zabuli auxilio.

12. Meos fac, ut ad te gressus
Faciam nec sim depressus
Bonis in operibus,
Da, ut hoc constanter ago,
Generosa tu propago,
Hoc praestet Dei filius,

13. Tuus amor, tua vita,
Et ut ista fiant ita
Per te, virgo nobilis,
Ut mea incepta vita
Sic virtute sit polita,
Ut Christo sit amabilis.

14. Tandem virgo tu projecta
Es in ignem ut despecta,
Ubi, sancta, propere
Tuam vitam ut finires,
Sed ut poenam non sentires,
Fecit Christus munere.

15. Fac me, virgo, non sentire
Poenas mundi nec perire
In maris hujus flumine,
Sed post te me fac transire
Atque tecum et haurire
De vena potum veniae.

16. Ad hoc mihi det juvamen
Suum per te et levamen
Mater omnis gratiae,
Post quam is in coeli thronis,
Gemmeis fulta coronis,
Sequens regem gloriae.

17. Fac me, virgo, tuum vernum
Scandere post te supernum
Thronum tu eburneum,
Ut tecum post eum eam
Et eum videre queam,
Regem regum omnium.

Scala coeli fol. 216 a.

13. De sancta Agnete.

1. Salve, mitis et benigna,
Omni quippe laude digna,
Agnes beatissima,
Mei cordis tu fiscella,
Quae praefulges velut stella,
Virgo amantissima.

2. Clare rubes sicut rosa
Super modum speciosa,
Pulchrior sed anima.
Fide, quae in te immensa,
Sapientia impensa,
Quae et fuit maxima.

3. Quae a scholis dum reversa
Esses mox tu [es] immersa
Menti urbis filio
Praefecti, qui concupivit
Te, multa tibi promisit,
Consensum conjugio

4. Sibi tu si non negares,
Quem dum, sancta, detestares,
Mox cepisti dicere:
Tu discede a me mortis
Pabulum, sponsum qui fortis
Habeo est genere,

5. Qui nobilior et multum
Te, cujus et semper vultum
Angeli desiderant
Contemplare, cujus pater
Deus est et virgo mater,
Divitiis exuberant;

6. Annulo qui subarravit
Me, dextram meam dotavit
Cinxitque lapidibus
Et in facie signavit,
Sanguis ejus me ornavit,
Strinxitque amplexibus.
Post hanc vitam in aeterna
Fiam dignus ac superna
Tuis sanctis precibus.

7. His auditis in languorem
Incidit propter amorem
Tuum, lecto sternitur,
Quod amore aegrotatur,
Hoc amicis nuntiatur,
A medicis discernitur.

8. Praefectus, dum perscrutaret,
Quis sponsus, de quo jactaret
Ista se virguncula,
Dictum ei est, quod Christus,
Tibi dixit mox praefectus:
Nostra tu jam idola

9. Coram cunctis hic adora,
Aut te duci sine mora
Mando ad prostibulum,
Ubi tota pollueris
Et ut scorta forniceris.
Tu dixisti: Angelum

10. Habeo custodem Dei
Corporis, hoc crede, mei,
Ideo et sordibus
Pollui nequaquam possum,
Fac quod facere vis, assum,
Pati totis viribus.

11. Ubi corpus delicatum
Tuum fuit denudatum
A viro spurcissimo,
Et per vicos nudum tractum,
Fuit tamen mox contectum
Ab angelo sanctissimo

12. Densitate capillorum,
Ut nullus certe virorum
Nuditatem cernere
Tuae carnis posset. Sancta,
Mea tege jam peccata
Et da ultra spernere.

13. Angelus te adornavit,
Tibi vestem qui portavit
De coelo mundissimam,
Cum qua te solus vestivit,
Quam et tibi Christus misit
Quippe et albissimam.

14. Demum vero illustravit
Atque ita conservavit,
Ut omnis ingrediens
Propter scelus immutaret
Sensum, Deum et laudaret
Atque salvus exiens.

15. Agnes vero delicata,
Christo sponso tuo grata,
Cor meum prae omnibus
Innova virtute multa
Et noxa laxa adulta
Tuis dilectoribus.

16. Tunc praefecti venit natus
Cum juvenibus iratus
Solus ad prostibulum,

17. Illos vero repromisit
Atque ipsis sic commisit,
Ut tecum concumberent;
Qui ingressi redierunt,
Te intactam reliquerunt
Ex miro, quem viderant,

18. Invisae lucis spendore.
Natus praefecti furore
Accensus hos increpat,
Miseros et hos appellans
Propter scelus solus intrans,
Quem mox daemon suffocat.

19. Eja, virgo, inimicum
Meum nimis impudicum
Sola tu interfice,
Qui me premit et me laedit
Et nunquam a me recedit,
Et me pie refice.

20. Quod praefectus cum audisset,
Plorans causam inquisisset
Mortis diligentius,
Cui causam respondisti,
Veritatem et dixisti,
Daemonis quod nuntius

21. Strangulando in hac vice
Tuo nato, impudice
Cum me vellet tangere,
Voluntatem adimplendo
Suam, hic me defendendo
Cepit collum frangere.

22. Qui ait, si est, ut dicis,
Mihi meis et amicis
Hodie fac gaudium,
Jesum Christum deprecare,
Ut dignetur suscitare
Mihi meum filium.

23. Sic videbo veritatem
Tuamque immunitatem,
Ejus maleficiis
Meus natus delicatus
Ut non sit nece prostratus
His in aedificiis.

24. Licet dignus hujus rei
Non sis, sed ut virtus Dei
Reveletur, filium
Tuum mox resuscitabo,
Jesu Christi implorabo
De coelis auxilium.

25. Quae tunc Christum invocasti,
Mortuum resuscitasti,
Qui incepit illico
Jesum Christum praedicare,
Idola et detestare
Cuncta et in publico,

26. Qui convertit praedicando
Et ad Christum deducendo
Mox ducentos homines.
Ob hoc omnes clamaverunt
Vulgumque concitaverunt
Deorum pontifices:

27. Hanc maleficam levare
Atque in ignem jactare,
Nam pervertit mentium
Devotarum voluntatem
Ac ducit in pravitatem
Per hoc maleficium.

28. Cum praefectus hoc audiret,
Liberare te nequiret,
Ipse tristis abiit
Atque solam te reliquit,
In quo multum et deliquit,
Sed tamen non rediit.

29. Ignem praecepit incendi
Judex et te apprehendi
Et in illum projici,
Quem in duas diviserunt
Partes [et] te absolverunt
Spiritus angelici;

30. Et se flamma diffundebat,
Furiosum exurebat
Circumstantem populum.

31. Tu exstingue in me ignem,
Agnes, et flammam urentem
Meis in praecordiis,
Sensum non illuminantem,
Animam sed obfuscantem
Plurimis heu vitiis.

32. Cum Aspasius vidisset,
Multum et extimuisset
De tali excidio
Populi, cepit bacchare
Et praecepit penetrare
Collum tuum gladio.

33. Sic in igne gladiata
Es per collum et necata,
Sancta Dei famula,

Christo spiritum commendans,
Laureata secum regnans
Per aeterna saecula.

34. Quod promisit, hoc donavit,
Nam te mire decoravit
Gemmulis nobilibus,
Patri suo praesentavit,
Te matri coadunavit
Sanctis et virginibus;

35. Cum quibus is jubilando,
Deum semper et laudando
Laudibus angelicis,
Hymnizando speciale
Neuma Deo, non est quale
In hymnis et musicis.

36. Eja, Agnes delicata,
Summi regis vere nata,
Fac me tuum famulum
Ad hoc gaudium venire
Canticum et hoc audire
Vobiscum in saeculum.

Scala coeli fol. 215 a.

14. De sancta Apollonia.

1. Ave, felix, o beata,
Ave Christo Deo grata,
Sancta Apollonia,
Quod a Christo adamaris
Et ab ipso collaudaris,
Est ob tuam, domina,

2. Castam atque sanctam vitam,
Quam tenebas redimitam
Multis cum virtutibus.
Vitam tuam decorasti,
Decoratam adornasti
Virtutum coloribus,

3. Paupertate tua vita
Redimita et polita
Fuit et iudustria,
Spe, fide et caritate
Atque morum gravitate
Et cum patientia.

4. Linguam tuam refraenasti
Et hanc vere coartasti,
Mala ne produceret.
Ob quod princeps te artavit,
Duram, tibi et minavit,
Poenam quod adduceret,

5. Nisi mala loquereris,
A fide revertereris,
Virgo sacratissima.
Quem tu sancta respuisti
Ob amorem Jesu Christi
Eligens saevissima.

6. Da nunc mihi, virgo clara,
Cara Christo et praeclara,
Peccata mundi spernere,
Verba mala devitare
Et profana detestare,
Ne videar succumbere.

7. Meam, pia, pravam mentem,
In peccatis jam foetentem,
Dignare corrigere,
Scaenis jam sum totus plenus,
Totus factus et egenus,
Ignoro quid agere.

8. Ignis in me ardet mundi,
Mei cordis furibundi
Zabuli et pessimi,
Quem in me tu sic exstingue,
Ut incendar illo igne,
Flammis sacratissimi.

9. Propter ignem, quem fuisti
Passa ob amorem Christi
Tui amantissimi,
Qui de coelo te invisit
Et cum angelo remisit
Subsidium altissimi;

10. Quo te virgo confortavit.
Et te sanctam exhortavit
Suo sancto munere,
Ut tu poenam non timeres
Nec honorem diis praeberes
Sed se Deum coleres.

11. Quod fecisti tu constanter,
Passa es et tunc laetanter
Multiplex martyrium,
Tandem vero tu post multa
Pertulisti tunc tormenta
Excussionem dentium.

12. Per hanc, virgo, passionem,
Quam subisti ob amorem
Tui cari domini,
Virgo sancta, me conforta
Et juvamen mihi porta
Tu infirmo homini;

13. Et conforta corpus meum,
Et ne spernas me nunc reum,
Soliditate dentium,
Mihi da per largitatem,
In hac re et voluntatem
Exaudi petentium.

14. Virgo mei audi vota,
Jacentis in mundi rota
Mata et turpissima,
Et, quod peto, non recusa,
Mea mens cum sit obtusa
Vere et densissima,

15. Obcaecata, tenebrata
Denudata, denigrata
Peccata per nefaria.
Quod ignoro neque queo
Cogitare, quae nunc meo
Cordi sunt contraria,

16. Da peccata nunc deflere,
Quod sic possit redolere
Bene mea anima
In conspectu summi Dei,
Ubi esto precor mei
Memor, o dulcissima,

Ut post istam vitam mere
Tecum possim possidere
Vera coeli lumina.

Scala coeli fol. 220 b. — 10, 6 colere Hs.

15. De sancta Barbara.

1. Salve, virtus cordis mei,
Peccatoris atque rei,
Virgo venerabilis,
Mei cordis specialis,
Barbara, nec coaequalis
Tibi est laudabilis.

2. Propter tuam eminentem
Formam atque elegantem
Excelsam construxerat
Turrim pater, firmam nimis
Ad summum usque ab imis,
In qua te recluserat,

3. Hominum ut sequestrata
A tumultu et privata
Esses sic intuitu.
In qua fidem didicisti,
Intus docta dum fuisti
Tu a sancto spiritu,

4. Et baptisma suscepisti
Sanctum in virtute Christi
Patris tunc in lavacro.
In quo ternas tu fenestras
Locari praecipiebas,
Patris at simulacro

5. Vim, quod coluit, fecisti,
Ejus vultum conspuisti
Ipsumque comminuens
Locum secretum subisti,
Colere Deum cepisti
Ipsum pure deprecans,

6. Ut in vita conservaret
Munda te atque ditaret
Sanctis cum virtutibus.
Patre tuo revertente
Tres fenestras et vidente
Dixit artificibus:

7. Tres ad quid instituistis
Fenestras et contempsistis
Mea vos imperia?
Lapicidae dicunt ei,
In hoc nos non sumus rei,
Tua vero filia,

8. Ipsa nobis hoc mandavit:
Te pater interrogavit
Dicens cum complicibus:
Quare Deos confregisti,
Tres fenestras praecepisti
Nostris artificibus

9. In hoc opus collocari?
Et cepisti virgo fari:
Dii hi erant daemones;
Tres fenestrae trinitatem,
Spiritum, natum et patrem,
Illustrantem homines.

10. Quo audito pater fremit,
Ut necaret te exemit
De vagina gladium.
Virgo sancta mox orasti
Et orando perforasti
Tibi in subsidium

11. Lapidem, qui te suscepit,
Et in montem te ejecit,
In quo latitaveras.
Pater te in monte quaerens,
Pastor quidam te tunc pandens,
Hujus mox mutaveras

12. Omnes oves in locustas.
Pater tibi tunc injustas
Poenas solus intulit,
Qui de monte te pertrusit
Atque in cella reclusit,
Custodes constituit.

13. Eja, virgo gloriosa,
Muta mea criminosa
Probra atque crimina,
Vitam meam ac mundanam,
Criminosam atque vanam
A me nunc elimina.

14. Jeronico te praesentavit,
Praesidi, quem adjuravit
Suorum per potentiam
Deorum, ut trucidaret
Te et contra excitaret
Totam suam furiam.

15. Qui te Deos adorare
Jussit, quos tu detestare
Coepisti et dicere:
Visum habent et non vident
Dii tui atque derident,
Qui se volunt colere.

16. Aures habent, non utuntur
His, et ora, non loquuntur,
Dii tui sunt daemones
Pares his, qui eos sculpunt,
Sunt, et qui in hos confidunt,
Tu et omnes homines.

17. Ira tunc repletur praeses,
Sed ad poenas et non deses,
Corpus tuum cerpere
Jussit nervis tunc taurinis
Et fricare ciliciniis
Et in cellam ponere.

18. De coelo circumfulsit lux
Te coelorum, in qua dux
Et salvator omnium,
Sponsus tuus, confortavit
Te tuorum et sanavit,
Sancta, plagas vulnerum.

19. Mane praesidi allata
Fuisti, et dum illata
A se tua vulnera
In te cerneret sanata,
Ad te dixit, o beata:
Dii te amant, Barbara:

20. Ob hoc illis nunc libare
Respondisti: Dii sanare
Tui me non poterant,
Nam sunt surdi atque muti
Nec se ipsos sunt adjuti
Nec et se curaverant.

21. Jesus Christus me curavit,
Tuum cor qui induravit,
Ut furore ardeas,
Poenam tibi qui paravit
Et te, miser, excaecavit,
Ut eum non videas.

22. Virgo sancta, tu per Jesum
Christum cor meum jam laesum
Sana multis vitiis,
Sanando virtutes dona,
Conforta, mea matrona,
Virtutum deliciis.

23. Caput tuum verberavit
Malleo, quem applicavit,
Post hoc tua latera
Jussit igne concremari,
Hinc mamillas amputari
Tuas, sancta Barbara.

24. Duci atque jubet nudam
Flagellando te per totam
Civitatem misere.
Angelus de coelo venit,
Veste nova circumdedit
Te ex miro opere.

25. Me vestire, virgo grata,
Veste Christi deaurata,
Caritate sedula,
Ut te amem atque ipsum,
Mundum vincam et sic istum,
Felix Christi famula.

26. Pater versus in furorem
Tuus duxit te in montem,
Ut truncaret gladio
Caput tuum; tunc orasti
Patri Deo ac clamasti
Dicens atque filio:

27. Domine qui extendisti
Coelos terram ac fecisti,
Mihi da, quod postulo.
Dona tibi supplicanti,
Passionem honoranti
Meam, omni populo

28. Scelus omne, et affectum
Suum comple per effectum
Semper de coelestibus;
Ut cognoscat bonitatem
Tuam atque pietatem
Meam in effectibus.

29. Vox de coelo est audita:
Ut petisti, fiat ita
Multo vero amplius.
Veni, pulchra, juvenesce,
Mecum semper requiesce
Patris in cubilibus.

30. Collum pia extendisti,
Patris ensem suscepisti,
Manu qui horribili
Caput tuum amputavit,
Julianam sociavit
Tibi morte parili.

31. Et sic ambae praesentatae
Estis Christo, coronatae
Coronis aureolis
Matrem Christi consequentes,
Christo laete decantantes
Laudem cum coelicolis.

32. Cujus vultum jam videtis
Atque sibi commanetis
Laete et in saeculum;
Me post istam vitam mere
Faciatis hunc videre
Vestrum me pium famulum.

Scala coeli fol. 213 b. — 5, 1 quem coluit Hs.

16. De sancta Caecilia.

1. Salve, virgo delicata,
Nobili ex stirpe nata,
Moribus nobilior,
Facie nempe decora
Velut rutilans aurora,
Fide vero pulchrior,

2. Qua in cunis es imbuta
Atque tota delibuta,
Ut in evangelio
Jesu Christo ostendebas,
Diu noctu quod gerebas
Cordis armariolo.

3. Tuo, cui desponsata
Sponso eras, sic affata
Noctis in silentio:
Ne me tangas impudice,
Rogo, care te amice,
Custodem nam sentio

4. Angelum virginitatis
Meae atque castitatis,
Qui, si me tetigeris
Impudice, te necabit
Sed te vere reamabit,
Caste si amaveris.

5. Me. Qui dixit: Si quod faris
Approbaris, quod hortaris,
Veritatem faciam;
Sed si virum alienum
Amas plus quam me, et eum
Et te ense feriam.

6. Quem Urbano destinasti
Et per signa, quae donasti,
Sanctum hunc invenerat;
Cui fidem praedicavit,
Viam regni demonstravit,
Post hoc baptizaverat.

7. Qui reversus tecum stantem
Angelum vidit, loquentem,
Tenentem de liliis
Coronas rosis stipatas
Duas velut deauratas,
Quas ut Dei filiis

8. Vobis pradiso tulit,
Unam tuo sponso dedit,
Tibi vero aliam
Dicens: Hae coronae decent
Castis, quae nunquam marcescent;
Semper castimoniam

9. Toto corde adamate
Et in fide semper state
Domini ob gratiam.
Mox Tiburtius ingressus
Odore miro refectus
Ait: Hanc fraglantiam

10. Liliorum ac rosarum
Miror, odor unde harum
Hiemali tempore?
Cui frater: nos habemus
Coronas, quas et videmus
Quas tu, frater, cernere

11. Jam non potes sed sensisti
Odoramen nutu Christi,
Nam si tu credideris,
Oculis tuis videbis,
Talem vero et habebis.
Est verum, quod loqueris,

12. Ait mox Valerianus;
Ergo omnes maneamus
Christiani, pariter.
Qui fuerunt decollati
Ac ab angelis translati
In coelum hilariter.

13. Eja, virgo gloriosa,
Super modum gratiosa,
Fac me caste vivere
In hac vita, ut coronam
In coelestibus reponam,
Et post hanc recipere.

14. Tunc Almachius praefectus,
Avaritia illectus,
Facultates quaerere
Coepit horum et te sanctam
Sic Valeriani tamquam
Conjugem arripere.

15. Qui te jussit immolare
Diis et eos adorare
Aut feriri gladio.
Dum adstantes nimis flebant
Tuam mortem et dolebant:
Hoc est, quod nunc cupio,

16. Mei cari, aiebas,
Dicens hoc, quod sentiebas;
Non est florem perdere
Juventutis sed mutare
In melius, lutum dare
Et aurum accipere.

17. Hic qui nunc reliquit simplum,
Christus ei reddit duplum
In aeterna gloria.
Credimus haec, quae dixisti,
O electa Jesu Christi
Famula Caecilia.

18. Ubi nempe baptizavit
Quadringentos et mutavit
Urbanus episcopus,
Quos Christus ad se vocavit
Laureisque coronavit
Omnes in coelestibus.

19. Unde Praeses te vocavit
Ad se et interrogavit
Tua de prosapia
Atque de religione,
Quae jam certans in agone
Dixisti, Caecilia:

20. Nobilis sum Christiana,
Tua quaestio est vana,
Sultum et initium
Est a viro sapienti
Rationem et habenti,
Magnum quod est vitium.

21. An nescis, quod vivificandi
Te atque mortificandi
Potestatem habeo?
Desine, loqui probrose,
Dixit, atque criminose
Tibi pie suadeo.

22. In hoc esse te mentitum
Probabo ut impudicum,
Nam in hoc tu falleris;
Tu quidem mortificare
Corpus potes sed non dare
Vitam certe mortuis.

23. Nos qui nomen Dei scimus,
Tu ut putas, non perimus,
Non negare possumus.
Tunc te jussit adorare
Deos suos et libare,
Vir impudicissimus.

24. Miror te jam excaecatum,
Praeses, visu et orbatum
Ac ubi amiseris
Oculos, ut dicas eos
Lapides constare deos,
Quae probare poteris,

25. Si tangendo mittas manum;
Tuum deum esse vanum,
Mox ipse reperies,
Saxeum ac deauratum
Mihi esse suum statum,
Quod non visum praevales.

26. Caecilia, o visum meum
Aperi, ut cernam eum
Qui me vult seducere,
In peccatum deducendo
Viribusque resistendo,
Ut hunc possim vincere.

27. Tunc iratus praeses mente
Totam jussit bulliente
Te cremare balneo,
Nulla poena sed premebat
Te, ipse praecipiebat
Decollari rumpheo [sic].

28. Spiculator maledictus
Collo tuo dedit ictus
Tres nec caput abstulit,
Semivivam te beatam
Et reliquit, Deo gratam,
Qui hoc tibi contulit.

29. Nam tres dies postulasti
Ab eo, quos impetrasti,
Quibus distribueras
Tua cuncta, quae habebas,
Egenis haec tribuebas
Et hos commendaveras

30. Urbano, quos convertisti,
Post hoc sanctam emisisti
Tradens Christo animam.
Corpus tuum qui humavit,
Ut petisti, consecravit
Domum in ecclesiam.

31. Eja, virgo veneranda,
Omnibus atque amanda,
Beata Caecilia,
Christus ob hoc te amavit
Et in regno complantavit
Inter coeli lilia,

32. Et martyribus adepta,
Et choreis es insepta
Electarum virginum.
Cum his cantas incessanter
Laudans sedulo gaudenter
Jesum, Dei filium.

33. Sancta virgo curialis,
Mea tota specialis,
Beata Caecilia,
Aerumnali in hac vita
Da, ut semper vivam ita,
Ut spernam odibilia.

34. Ut post hanc in coeli regno
Tecum et a Dei agno
Summam tunc virgineam
Coronam, quae non marcescit,
Sed ut splendens lux fulgescit,
Regnum et possideam.

Scala coeli fol. 218 a. — 4, 5 remeabit Hs. — 20, 3 Thörichtes Beginnen.

17. De sancta Clara.

1. Ave prudens et divina,
Mente tota columbina,
Clara venerabilis,
Agni Dei magni clara,
Sponsi summi sponsa cara,
Omnibus laudabilis.
Virtutum praefulgens gemma,
Decorata quippe stemma,
Pulchra magis specie,
Emicasti plus sophia,
Magis fide, virgo pia,
Excelleris gratia.

2. Que cum rege regum gaudes,
Has devotas sume laudes,
Virgo beatissima,
Memor esto, precor, mei
In conspectu summi Dei,
Sponsa Christi optima.
Ad me aurem et inclina,
Virgo, tuam nec declina
A me tuo famulo,
Sed de coelis jam dignare,
Mihi gratiam donare
Omni atque populo.

3. Castitatis vas electum,
Fac me Deo vas perfectum,
Mundans me a sordibns,
Ut det mihi castitatem
Nec non mentis puritatem,
Tuis ora precibus.
In procella piscis more
Tu vixisti in labore,
Pulchra Sion filia,
Declaratum sidus mundi,
Victrix freti tam profundi,
Christo me concilia.

4. Ebur candens cum saphiro
Radians in mundi gyro,
Ora pro me Dominum
Vitam meam fac tranquillam,
Ut rapacem vitem Scyllam,
Voratorem hominum.
O columba speciosa,
Clara, virgo gratiosa,
Digna stirps et domina,
Caritate me egenum
Dita, munda sorde plenum
Tua per precamina.

5. Coeli vernans margarita,
Virgo labe non attrita
In hoc vili saeculo,
Virgo felix, praeelecta,
Nato virginis dilecta,
Ora pro me sedulo;
Qui te fecit thronum suum,
Concupivit vultum tuum
Prae multis virginibus;
Gratiosum mihi Deum
Fac et dona, ut per eum
Concordem fidelibus.

6. Decus mundi, virgo pura,
Hostis rumpe lora dura,
O laudanda Domina;
Norma morum honestorum,
Spes et salus peccatorum,
Nobis da solamina.
Ora Deum pro peccatis
Omnis Christianitatis,
Ut donentur singula;
Me commendo Deo caeli,
Tua prece cum fideli
Solvens mea vincula.

7. Corpore vere putresco,
Anima atque sordesco
Scaenis in veteribus,
Ergo in me dele notam
Scaeni, meam vitam totam
Purga a sceleribus,
Quae in me nimis creverunt,
Quae et certe privaverunt
Donis me coelestibus;
Ob hoc meam purga vitam,
Animam et fac politam
Multis cum virtutibus

8. Clara, virgo veneranda,
Mihi adsis in horrenda
Hora et saevissima
Meae mortis ad solamen
Animaeque ad tutamen
Prece suavissima.

Praevia te mihi, peto,
Ut sis, virgo, vultu laeto
Ante thronum Domini,
Judicis districti, veri,
Irati atque severi
Misero tunc homini.

9. Claustrali poena consumpta
Requiei es assumpta
Mox beatitudinis,
Aeternae, ubi nunc gaudes
Infinitas audis laudes
Omnis multitudinis
Sanctorum archangelorum,
Angelorum et thronorum
Ac sanctarum virginum,
Principumque confessorum,
Martyrum atque doctorum
Ac sanctorum omnium.

10. Ubi sponsum tuum vides,
Cum quo semper vere rides
Semper et intueris,
Ejusque cum Deo patre
Sua benedicta matre
Pace bona frueris.
Hunc, Clara, me fac videre
Atque secum congaudere
Et Maria virgine,
Regnum suum possidere,
Sibi semper commanere
In coelesti culmine

Scala coeli fol. 122 a. — 1, 8 stemma als Acc. graec. zu fassen? — 7, 1 vero Hs.

18. De sancta Dorothea.

1. Salve, virgo gratiosa,
Super omnes speciosa,
Sed fide pulcherrima,
Dorothea gloriosa,
Et ex stirpe generosa
Virgoque tenerrima.

2. Dominus te adamavit,
Ideo et praeditavit
Benedicto nomine,
Dum te sanctam dedicavit
Dorotheamque vocavit
In baptismi flumine.

3. Doros virtus appellatur,
Et thea dea vocatur,
Hinc Dorothea diceris,
Quia dea virtuosa,
Fulgens velut rubens rosa
Hominum prae filiis.

4. Quod tu digne sis vocata
Dorothea, virgo grata,
Hoc patet in literis,
Ex quibus est adunatum
Vocabulum et comportatum
Tui sancti nominis.

5. Ex hoc omni laude digna,
Virgo sancta et benigna,
Nec laudari sufficis
Propter multa, quae fecisti,
Bona tuis et dedisti
Famulis et efficis

6. Omni quippe te petenti.
Mihi sincere roganti
Dona, quod desidero
Ex affectu cordis mei,
Et ne spernas preces rei,
Sed da, quod petiero.

7. Dorothea, roris plena
Coeli, cor meum serena
Deitatis gratia,
Quod est sorde obvolutum,
Multis malis et imbutum,
Absque sapientia.

8. Munda hoc et lumen caeli
Tuo servo tam fideli
Infunde suaviter,
Sancti spiritus virtutem,
Carmine te hoc ut laudem
Tota mente dulciter.

9. Dominus per D signatur,
A quo mundus recreatur
Suis donis coelicis,
Omnia se postulanti
Tribuens perseveranti,
Escam dans famelicis.

10. Hic prae multis praedotavit
Parentes tuos, ditavit
Romanis divitiis.
Tempore vero illorum
Crevit cultus idolorum
Magnis cum malitiis.

11. Ob hoc Dorotheus pater
Tuus, Dorothea mater,
Conspernentes idola
Romam, argros reliquerunt,
Vineas, castra spreverunt
Fugientes subdola

12. Hominum corda malorum,
Perfidorum, barbarorum,
Euntes Cappadociam,
Ubi Deus te creavit
Lavacro ac totam lavit
Infundendo gratiam.

13. O omnium artificem,
Effecit qui participem
Fidei te luminis,
Quo te sanctam illustravit
Intus, extra et ornavit,
Mirae pulchritudinis

14. Prae puellis regionis
Hujus esses, multis donis
Super hoc ditaverat,
Castitate falleravit,
Bonitate decoravit,
Quibus te vestierat.

15. Quod dierum tunc antiquus
Castitatis inimicus,
Sathanas non sufferens.
Qui praefectum in amorem
Terrae tuum et ardorem
Fabricium exaestuans,

16. Multa tibi, qui promisit,
Tua virtus nec admisit,
Quaerens te in sociam.
Quasi lutum haec sprevisti,
Sponsam Christi te dixisti
Assumens audaciam.

17. R rex regum, ob hoc ita
Te dilexit in hac vita
Tuis prae comparibus,
In cathasta dum praefectus,
Contra te ira erectus,
Supliciis mortalibus

18. Corpus tuum peramoenum
Ac jucunditate plenum
Ferventi perfunderet
Oleo, ut tecum staret
Refrigeriumque daret,
Ut si quis id ungeret

19. Balsamo. Tu me, beata
Dorothea, Christo grata,
Nunc perunge coelitus,
Corpus meum emundando
Intus, extra et purgando
Dono sancti spiritus.

20. Multi vero hoc videntes
Paganorum, admirantes
Stupendum miraculum
Inter se et compungentes,
Tota mente conquaerentes
Unanimes ad Dominum.

21. Omnipotens O dicitur,
Quod in hoc ostenditur,
Tu quod in ergastulo
Dies novem macerata
Nec fame attenuata
Sed pasta ab angelo

22. Esses, quem tunc tibi misit.
Te praefectus suo jussit
Tribunali sistere.
Pulchrior apparuisti,
Ante visa quam fuisti,
Qui te fecit credere

23. Diis suis et adorare
Illos, quos tu detestare
Cepisti ut odibiles.
Deos nostros ni adores,
Crucis poenas non evades.
Dii tui sunt daemones,

24. Virgo sancta, tu dixisti,
Sponsum tuum et petisti,
Ut vastaret idolum,
Quod convertit in instanti;
Sunt et multi baptizati
Suum per archangelum.

25. T demirat te benignam,
Prae multis fore condignam
Dei amicitia,
Propter ea, quae tu passa
Es martyria nec lassa
Facta per supplicia.

26. Nam suspensa laceraris
Uncis atque flagellaris
Flagellis asperrimis,
Ad mamillas virginales
Faculae junctae ardentes
Sunt, dehinc recluderis

27. Carceri, reducta mane
A Deo sanata plane
Vulnera sunt corporis,
Quae cremando sunt illata
Tibi, virgo illibata,
Atque tui pectoris.

28. Virgo sancta, cordis mei
Peccatoris atque rei
Sana nunc foramina,
Pupugerunt quae peccata
Ampla, longa atque lata,
Tua per precamina.

29. H te designat humilem,
Sponso tuo amabilem
Fore, Dei filio,
Omnia, quae postulasti
In agone, impetrasti,
Cujus tu auxilio;

30. Ut in scriba ostendisti,
Theophilo, dum promisisti
Poma tu cum rosulis,
Dum per portam ducereris,
Capite ut plectereris,
De sponsi tunc oraculis.

31. Dum ad locum tu venisti
Passionis, petivisti
Tuis pro fidelibus,
Ut hi omnes salvarentur,
A poenis eruerentur
A falsisque criminibus;

32. In fine contritionem,
Culparum remissionem,
Haec, o beatissima,
Mihi tu in fine dona,
Dorothea, virgo bona,
Mea dilectissima.

33. E designat, quod elegit
Christus te, qui et vocavit,
Dicens: veni propera,
Omnia quae postulasti,
Et majora impetrasti,
Ad me jam accelera.

34. Inclinasti, virgo, caput,
Stetit puer mox te apud
Veste sparsa aureis
Stellis et discalceatus,
Purpura, veste ornatus
Crispatis cincinniis.

35. Afferens poma cum rosis
Nimium deliciosis
Ac de viridario
Tui sponsi delicato
Et ab ipso complantato
Mundi a principio.

36. Obsecro, dixisti, feras
Theophilo, mi frater, eas
Scribae ad palatium.
Dictis his es decollata,
Anima Christo allata,
Regi regum omnium.

37. A ancillam Jesu matris
Te signat et Dei patris,
Quam sequendo concinis
Carmen novum, speciale,
Quo non invenitur tale
In hymnis et canticis,

38. In hoc laudes referendo
Deo, semper hymnizando,
Quod de hac miseria
Elevavit te ad coelos,
Ubi angelorum melos
Audis cum laetitia.

39. Eja, virgo gloriosa,
Dorothea, vernans rosa,
Praecordialissima
Mei cordis tu electa,
Ac prae multis praeelecta
Atque amantissima,

40. Meam vitam nunc mundare
Tua virtute dignare
Cunctis a piaculis,
Cunctis atque a peccatis,
Die, noctu praeparatis
Et enormis [!] maculis,

41. Ut post finem hujus vitae
Tecum psallans laudem rite
Christum, sponsum virginum,
Sequens digne genitricem,
Peccatorum adjutricem,
Matrem regis omnium

42. Regum atque populorum,
In supremo qui coelorum
Servientes praemiat
Sibi bono sempiterno,
Quod jam est et ab aeterno
Fuit et non finiat.

Scala coeli fol. 211 b. — Acrostichon von Str. 8 an: „Dorothea". — 1, 3 pulcherior Hs. — 2, 4 deitavit Hs. — 8, 5 laudare Hs. — 23, 6 daemonia Hs. — 25, 1 demirant Hs. — 33, 3 propere Hs. — 41, 2 laudare Hs.

19. De sancta Juliana.

1. Salve, candens margarita,
Multis dignis quae polita
Es virtutum floribus,
Tua, sancta virgo, vita
Naturali redimita
Decore, plus moribus.

2. Tibi laudem decantare,
Toto corde hymnizare
Gliscit meus spiritus;
Hinc de coelis distillare,
Ipsum virgo irrorare
Rore coeli coelitus.

3. Quo perfusus inardescat
Te laudando, nec tepescat
Laudem tibi canere,
Vis amoris sibi crescat,
Te laudando invalescat,
Veni, virgo, propere.

4. Virgo sancta, Juliana,
Christo cara, nam mundana
Quaeque detestaveras,
Et sic omnia profana,
Ac quae videbantur vana,
Nihil reputaveras.

5. Mea virgo o dilecta,
Super omnes praeelecta,
Fac me mundum spernere,
Ut a me quae sunt neglecta
Immundi mundi secta,
Valeam refundere.

6. Sponsum tuum convicisti,
Dum paganum hunc sprevisti,
Virtute martyrii
Et amore Jesu Christi,
Cujus ope elisisti,
Summi patris filii.

7. Tu me fac, ut spernam mundum,
Ne me mergat in profundum
Tenebrosi barathri,
Purga meum cor immundum
Et purgando fac rotundum,
Sponsa Dei filii.

8. Sponsum tuum dum carnalem
Sprevisti, mox paternalem
Iram concitaveras
Contra temet bestialem,
Poenam tunc tulisti talem,
Prius quam non noveras.

9. Qui te sponso praesentavit,
Qui mox furens verberavit
Corpus tuum nobile,
Dehinc totum laceravit
In rotali quam paravit
Poena miser misere.

10. Post in carcerem te trusit,
Ubi Sathan tibi misit
Crudelem suum aemulum,
Cum vidisti hunc renidit [sic]
Tua virtus, quae elidit
Conturbans diabolum.

11. Qui accedens dixit tibi:
Christus, sponsus tuus, tibi
Misit suum nuntium
Me, ut scias, quod non viri
Hujus sufferas plus diri
Martyrii supplicium,

12. Sed ei consentias
Et voluntatem facias
Ejus in conjugio,
Ut misere non pereas
Nec poenas tu sustineas
Crucis in supplicio.

13. Dominum tu mox petisti,
Ut amore Jesu Christi
Tibi hunc notesceret;
Supplicans obtinuisti,
Paranymphus dixit Christi,
Daemon quod exsisteret.

14. Quem ligasti cum cathena,
Vincta qua eras, amoena,
Quaerens hunc de genere;
Qui respondit sum egena
Creatura, igne plena,
Urens semper misere,

15. Ad te missa ut pervertam
Tuum virgo et avertam
Cor a castimonio [sic].
Reddam, dixisti, apertam
Hanc malitiam, repertam
Christi adjutorio.

16. Quem ad terram collisisti,
Juliana, sponso Christi,
Cathena percutiens,
Post quam ipsum sic vicisti,
Verberando confudisti,
In lacum projiciens.

17. Tentatorem sic me meum
Superare fac et eum
In cisternam jacere
Confusionis tamquam reum,
Me ne ipse et cor meum
Ultra possit vincere.

18. Ob hoc Christus visitavit
Sponsus tuus, qui amavit,
Te de coelis propere,
Tua virgo et sanavit
Vulnera te atque lavit
Tuo sacro sanguine.

19. Mea, sancta virgo, sana
Vulnera atque deplana
Mortalia foramina,
Pupugerunt quae peccata,
Quae profunda sunt et lata,
Tua per precamina.

20. Tandem capite truncaris,
Ubi Deum precabaris
Pro tuis servientibus,
Ubi lapis angularis,
Tuus sponsus salutaris,
Tuae de colestibus

21. Annuens preccationi,
Addens: Quidquid a me boni
Tuus postulaverit
Famulus fidelis doni,
Continent quod coeli throni,
Illud obtinuerit.

22. Pro me ergo pete, pia,
Sancta matre cum Maria
Et cum sanctis omnibus,
Ut pandatur mihi via,
Vera coeli galaxia,
Meis et fidelibus,

23. Ut post istam vitam mere
Ipsum possimus videre
Claris cum obtutibus,
Regnum suum possidere
Atque sibi commanere
Semper in coelestibus.

Scala coeli fol. 221 a. — 10, 5 quem Hs. — 10, 12 martyrii Hs. — 22, 4 pandetur Hs.

20. De sancta Katharina.

1. Salve, virgo gloriosa,
Vernans velut rubens rosa,
Katherina nobilis,
Tu in vultu speciosa,
Super multas gratiosa
Multumque laudabilis.

Costi regis sola nata,
Alexandrinaque nata,
Matris nata unica,
Clare rubent tuae genae
Et jucunditatis plenae
Velut mala punica.

2. Licet tua pulchra forma,
Eras tamen vera norma
Incitatis, Domina,
Ob hoc Christus te amavit,
Intus, extra decoravit
Virtutibus per omnia.
Quibus tu jam me vestire
Atque plene amicire
Extra et in anima;
Tuam laudem certe quaero,
Sine dolo, corde mero,
Cor meum illumina.

3. Sapientem fac me, pia,
Ut te laudem, virgo dia,
Diva sapientia.
In hac mundi mali vita
Me non vita sed me dita
Pneumatis nunc gratia.
Qua et fari possim de te
Carmine in isto laete
Tuis ac operibus,
Mirabilia quae vere
Omnia satis fuere,
Exalto virtutibus.

4. Katherina, praeelecta
Christo es atque dilecta
Prae multis virginibus;
Ob hoc te illuminavit,
Septem artibus dotavit
Plene liberalibus;
Quibus sancta tu fecisti
Horrenda, dum arguisti
Caesarem Maxentium,
Quando populum artavit,
Deo qui sacrificavit,
Ad simulacra gentium.

5. Quae tunc aiebas: Vana,
Muta sunt atque profana
Omnia daemonia,
Fallunt omnes audientes
Se atque in se credentes,
Dicentes fallacia.
Ex hoc Caesar convocavit
Rhetores, quos provocavit,
Ut te Christi famulam
A catholica moverent
Fide, quoque amoverent
Eorum per prudentiam.

6. Quos tu, virgo, superasti,
Christi virtute aequasti
Sanctis mox martyribus,
Ipsis dans coronam vitae.
Ignem qui tulere, mite
Regnant in coelestibus.
Meam belluinam mentem
Convertas ac saevientem
Tuis cum virtutibus
Tuis atque sanctis donis.
Fac ut fruar cunctis bonis
Tecum in coelestibus.

7. Quapropter hic tortoribus
Praecepit et lictoribus,
Corpus tuum nobile
Caederent cum nervis diris,
Plagis multis atque miris,
Omnibus amabile.
Qui hoc virgis ceciderunt,
Semivivum reliquerunt
Cunctis in spectaculum;
Postremo, sancta, retrusa
Es ab ipso et reclusa
Tetrum in ergastulum.

8. Ubi te tunc visitavit
Christus, cruenta sanavit
Dira tua vulnera,
Et te piam confortavit
Atque sibi adunavit
Per persancta foedera.
Qui columbam destinavit,
Quae te esca coeli pavit,
Missa de coelestibus,
Qua pascuntur sancti Dei
Omnes, qui cohaerent ei,
Sanctis cum spiritibus.

9. Dehinc mira tu fecisti
Praedicando, cum vicisti
Reginam, Porphyrium,
Pariter qui crediderunt,
Sanguinem et effuderunt
Propter Dei filium.
Fac cum his ut credam semper
Corde sincero constanter
Dei patris filio,
Ut reficiar coelesti
Carne ac cruore Christi
Migrans de exsilio.

10. Demum multiplex paratur
Poena et horrens minatur
Saeva ac terribilis,
Bis binae parantur rotae
Ferreis et circumseptae
Cultris acutissimis.
Angelus tunc molam illam
Mox redegit in favillam
Magnum necans populum,
Qui profanos coluerunt
Deos ac adoraverunt
Paganorum gentium.

11. Caesar furit velut fremens,
Corde moesto, nimis gemens
Reginam, Porphyrium
Populumque interemptum,
Sese cernens et contemptum,
Applicuit tunc gladium,
Dicens: Licet me confusum
Cernam regem et delusum
Arte tua magica,
Quae seducis totum mundum
Et demergis in profundum,
Atque diabolica;

12. Meis tamen diis liberare [sic],
Quibus cupis rebellare,
Demam caput gladio.
Quae, parata, tu dixisti,
Sum, amore mori Christi
In hoc brevi stadio.
O beata Catharina,
Te de coelis vox divina
Hinc confortat: Gaudeas,
Dicens, nata, constans esto,
Mea sponsa, tibi asto,
Tecum sum, nil paveas.

13. Caesari tu respondisti:
Comple, oro, quod cepisti,
Parata sum ad omnia
Tormenta, quae praeparabis
Nec me unquam declinabis
A Deo per supplicia.
Qui te jussit decollare,
Quae cepisti tunc orare
Pro tibi servientibus,
Dicens: Jesu Christe bone,
Me exaudi in agone
Meis pro fidelibus.

14. Ut omne, quod a te petunt
Et hoc obtinere credunt,
Ipsis large tribue,
Ut cognoscant deitatem,
In hoc tuam bonitatem,
Rex regum et Domine.
Vox de coelo est audita:
Ut petisti, fiat ita,
Cara mea famula,
Veni mecum conregnando,
Sanctis meis congaudendo
Per aeterna saecula.

15. Katherina decollata
Tunc fuisti et dotata
Multis magnis dotibus,
Quibus sancti sunt dotati,
Qui cum Deo coronati
Regnant in coelestibus.
Dotem Pauli suscepisti,
Decollata cum fuisti,
Fundens lac pro sanguine,
Agnae confortationem,
Margarethae optionem
Pastumque Magdalenae.

16. Katherina, hinc citata
Cum Johanne et vocata
Eras ad coelestia,
Cum Clemente sepulturam,
Cum Nicolao per tumbam
Liquoris stillicidia.

Angelorum es deducta
Coetibus ad montem Sina
Ipsis alternantibus,
Ab his vero in sepulchro
Es sepulta praeparato
Ab ipsorum manibus.

17. O beata Katherina,
Aures tuas nunc inclina
Pie mihi misero,
Mihi praebe tunc conductum,
Cum post mundi hujus luctum
Solus hinc abiero.
Mea sancta sis tutatrix,
Peccatorum expugnatrix
Meorum mitissima,
Cum pro tuis exorando
Ipsis atque defendendo
Mater sis fortissima.

18. Non te tamen solam cito,
Tecum certe sed unito
Matrem omnis gratiae,
Beatorum angelorum
Chorum et archangelorum
Ducesque militiae
Martyrum atque sanctorum,
Chorum vero confessorum,
Eremitarum omnium,
Postremo quippe sanctarum
Virginum et electarum
Mihi in subsidium.

19. Dorotheam, Margaretam,
Magdalenam et Agnetam [sic],
Martham, Christi hospitam,
Appolloniam, Luciam,
Scholasticam, Julianam,
Cum his sanctam Ursulam;
Ut post hanc vitam egenam
Ad aeternam ducant coenam
Tecum ad coelestia,
Ut vobiscum fruar bonis,
Coelicis aeternis donis
In aeterna gloria.

Scala coeli fol. 207 a. — 2, 4 Ab hoc Hs. — 12, 1 ob für: Meis tamen diis (dîs) libare?

21. De sancta Lucia.

1. Salve, virgo, sponsa agni,
Nati patris Dei magni
Et Mariae virginis,
Virgo luci comparata,
Tu Lucia nominata,
Nobilis originis.

2. Ut lux tua, sic lucebat
Vita sancta et fulgebat
Castitate nobili,
Vitam ut aurora ducens,
Fide vero ut sol lucens
Fulgore mirabili.

3. Nam coelestem hic duxisti
Vitam, caste dum vixisti,
Ideo beatior
Ob hoc tua, Dei nata,
Cunctis erat vita grata,
Deo tamen gratior.

4. Dum audires dilatatam
Agathae famam beatam
Totam per Siciliam,
Ut haec signis corruscaret
Et, qui illic properaret,
Inveniret gratiam,

5. Quae cum matre properasti
Illuc atque hanc sanasti
Mox a fluxu sanguinis,
Ad sepulchrum dum jacentes
Ambae jacuistis flentes
Gratia oraminis.

6. Ubi jacens obdormisti,
Agatham sanctam vidisti
Inter turmas virginum,
Christum cum his collaudantem,
Hymnum novum decantantem
Regi regum omnium.

7. Tu a fluxu meam mentem
Sana, in peccatis nantem
Carnalis malitiae,
Virtutum tu lux et forma,
Mihi, peto, quod sis norma
Verae pudicitiae.

8. Quae de coelo dixit: Pia
Soror mea, o Lucia,
Quid a me tu postulas,
Quod matri potes praestare,
Nam te Christus sociare
Cupit inter famulas

9. Suas, inter quas tu talis
Eris, ego jam sum qualis
Per palmam certaminis.
Quae dum esses excitata,
Matri tuae sic affata
Es: A fluxu sanguinis,

10. Mea mater, quod sanata
Es, Deo sis rogo grata,
Amplius non nomina
Mihi sponsum, sed nunc dona
Facultates atque bona,
Quae mea sunt omnia.

11. Claude prius mihi visum,
Dixit, et, quod tibi visum,
Sit de facultatibus,
Manu tu fac largiendo
Pauperum et consumendo
In necessitatibus. —

12. Hoc, quod tu das moriendo,
Ob hoc das, quod non sumendo
Tecum ferre poteris,
Sed largire hos dum vivis,
Habere post mortem si vis
Gloriam cum superis.

13. O mea cara Lucia,
Virgo sancta atque pia,
Fac me jam relinquere
Res fallaces ante mortem,
Ut Deum vivum et fortem
Possim tecum cernere.

14. Mox dum mater haec audisset,
Sensum tuum et sensisset,
Fit rerum distractio,
Pauperum dantur ad usus,
Sponsus mox ira perfusus
Tradidit Paschasio

15. Te et velut Christianam
Accusavit ac profanam;
Qui ad sacrificia
Invitabat idolorum:
Deo libabo deorum
Corpus, nam substantia

16. Mihi deest, tu dixisti.
Qui respondit: Consumpsisti
Hanc cum corruptoribus,
Ideo ut scorta faris,
Quod et esse tu probaris
In responsionibus.

17. Corruptores nunquam scivi,
Quod nec mente concupivi,
Tu corruptor hominum
Es, qui Christianis suades,
Ut relinquant, ob hoc torques,
Creatorem omnium. —

18. Verba tua tunc cessabunt,
Dum tortores applicabunt
Verbera durissima. —
Non cessabunt Dei verba,
Licet poena sit acerba
Atque immanissima.

19. Tu es ergo, dixit, Deus?
Non, sed hic est sponsus meus,
Mihi qui dat gratiam,
Spiritum sic respondendi.
Qui te fecit apprehendi
Dicens: Jamjam faciam

20. Te ut scortum violari
Publice in lupanari
Et sic tu privaberis
Spiritu eloquente. —
Et tu sine mea mente
Hoc tamen si feceris,

21. Gratia hac non privabis,
Me, sed certe duplicabis
Coronam in praemium.
Unde nunquam meum sensum
Dabo tuum ad consensum,
Sed jam ad supplicium

22. Corpus meum. Quid moraris?
Fac in cito, quod minaris,
Fili o diaboli,
Hoc quod dicis; tu non mora,
Comple totum in hac hora
In conspectu populi.

23. Eja, virgo, fac constantem
Meam mentem vacillantem
Nimis in virtutibus,
Ut declinem a peccatis
Et post hanc vitam beatis
Coeli fruar sedibus.

24. Qui nimis cepit furire,
Jussit lenones venire,
Ut tibi illuderent.
Per se illis hoc indixit,
Spiritus sanctus te fixit,
Quod hi tunc non poterant

25. De hoc loco te movere,
Qui mox mille adhibere
Viros, plura paria
Boum jussit, nec moverunt
Unde omnes clamaverunt:
Quae haec maleficia!

26. Tu, Paschasi, quae haec vides,
Operatur in me fides,
Nam si decem milia
Adhuc illis adhiberes,
Nec me certe sic moveres
Per Dei beneficia.

27. Copiosum qui accendi
Jussit ignem et perfundi
Te ferventi oleo,
Qui cum te nec sic necavit,
Alta voce mox clamavit:
Vide o quod doleo.

28. Amici, qui audierunt
Hoc, ipsius immerserunt
Gutturi mox gladium;
Quae nec vocem amisisti
Sic sed omnibus dixisti:
Dico vobis gaudium.

29. Mortuo Maximiano,
Viro pravo et profano
In peccatis hodie
Atque Diocletiano
Expulso de regno vano,
Data pax ecclesiae.

30. His dictis es procurata
Sacramentis, o beata,
Christo tradens animam.
In quo loco es humata
Et ecclesia fundata
Tibi tunc ad gloriam.

31. Et ad coelos es translata,
Ubi regnas coronata
Aurea coronula
Martyrum et praemiata
Praemio atque dotata
Et gaudes in saecula.

32. Eja, virgo benedicta,
Dele mea nunc delicta
In hoc vili saeculo
Omnia atque me dita
Cunctis bonis in hac vita,
Hoc te pie postulo:

33. Ut post istam coronari
Merear atque locari
Inter turmas virginum,
Cum ipsis [et] decantare
Laudes atque jubilare
Regi regum omnium.

Scala coeli fol. 219 a. — 29, 4 fehlt eine Sylbe. — 24, 4 leones Hs.

22. De sancta Margaretha.

1. Delicata o puella,
Salve, nimium tenella,
Multum delectabilis,
Margaretha, Deo grata,
Antiochiaque nata,
Omnibus amabilis.

2. Quae nutrici eras data
Et ab ea informata
Fide et in flumine
Tandem vero baptizata,
A peccatis ac mundata
Trinitatis nomine.

3. Patri tu eras exosa
Propter fidem, gloriosa,
Cara vero Domino,
Qui te sanctam adamabat
Et dilectam faciebat
Omni pio populo.

4. Humilis sed et formosa
Eras multum gloriosa
Cunctis te cernentibus.
Tu nutricis tunc pascebas
Oves atque nutriebas
Tuis cum comparibus.

5. Contigit ut te videret
Transiens et affectaret
Praefectus Olybrius,
Qui legatos mox mittebat,
In amore nam tremebat
Tuo velut ebrius.

6. Cum fuisses praesentata
Sibi et interrogata
De genere et nomine,
Respondisti, o beata,
Margaretha sum vocata,
Nobilis ex sanguine.

7. Tertium vero adjecit,
Propter quod te interfecit,
Quod erat religio.
Ad quod: Credo, tu dixisti,
Inquisita dum fuisti,
Jesu, Dei filio.

8. Qui respondit: Tibi certe
Duo licent, ut aperte
In tua patet specie,
Margaretha quod vocaris,
Nobilis et habearis,
Liquent haec in facie.

9. Nam ut candens margarita
Tua forma splendet ita,
In quo bene nobilis
Esse certe approbaris,
Ut tu ipsa de te faris,
Nimis es amabilis.

10. Tertium, quod colas Deum,
Quem Judaei tamquam reum
Occiderunt misere,
Pulchra tibi, o puella,
Non videtur et tenella
Prae istis competere.

11. Cum pro nobis affirmasti
Passum, statim concitasti
Contra te Olybrium,
Qui in carcerem te trusit,
Signis solus et reclusit
Fortiter teterrimum.

12. Altera die vocata
Fuistique praesentata
Ejus tu praesentia.
Cum adstares tribunali,
Ut nil patiaris mali,
Hic cum vehementia

13. Dixit: vana miserere
Puella tui vere, vere
Laniari faciam
Corpus tuum in tortura,
Diis nostris libare thura,
Qui dant cunctis gratiam.

14. Illum, quem tremiscit mare,
Solum, volo adorare,
Venti et obediunt;
Dii tui sunt dolo pleni,
Ut sic dicam, sunt obscoeni
Et bonos impediunt.

15. Qui te jussit verberare,
Corpus tuum laniare
Baculis et fustibus,
Quod et fuit laceratum
Atque plagis vulneratum
Malis a tortoribus,

16. Tuus sanguis ut manaret,
Totam terram et rigaret,
Cunctis ut adstantibus
Esset horor intuere,
Solus atque saevus vere
Praefectus Olybrius

17. Faciem cooperiret,
Sanguinem ne hunc videret,
Vir impudicissimus.
Post hoc te incarceravit
Ubi, tecum qui pugnavit
Draco immanissimus,

18. Tibi sese praesentavit,
Glutiendo consumavit
Totam te amabilem.
Quem, signando cruce Christi
Te, per medium scidisti
Daemonem horribilem.

19. Qui in speciem mutavit
Hominis se et tentavit,
Ut te sic deciperet.
Quem orando mox vicisti
In amore Jesu Christi,
Ut ad te tunc diceret:

20. Cessa mea de persona,
Margaretha, virgo bona,
Tibi nunc sufficiat,
Ne de mea dignitate
Me tua et potestate,
Oratio dejiciat.

21. Potestate inimicum
Superare impudicum
Fac me, dilectissima,
Meum, nimis qui est fortis,
Aperit qui portas mortis
Probra per spurcissima.

22. Cui mox dedisti vicem
Ejus calcando cervicem,
Interrogans de genere,
Cur et bonos infestaret,
Tibi ut manifestaret;
Ille cepit dicere:

23. Tolle, virgo cara Deo,
Pedem hunc de collo meo,
Dicam, quod volueris.
Causa veni seducendi
Te, qui bonos et offendi
Malis in innummeris,

24. Naturale contra tales
Bonos at[que] speciales
Habeo nam odium.
Meum quia possidebunt,
Me tristante et gaudebunt,
Quod amisi, gaudium.

25. Tunc pedem tuum levasti
Collo et alleviasti
Ejus, qui disparuit,
Te relinquens, pia, solam,
Omnium virtutum scholam,
Nec ultra comparuit.

26. Inimicum fuga meum
Jamjam, virgo, ne me reum
Ipse tunc inveniat,
Cum abscedam in peccatis,
Malis meis perpetratis,
Quae tua mater deleat.

27. Dehinc judex dicit ibi:
Margaretha, suade tibi,
Nostris diis sanctifica.
Virgo sancta, quos sprevisti;
Facibus usta fuisti
Tu velut malefica;

28. Aqua fervens tunc succedit
Sed non laedens, simul credit
Turba quinque milium
Electorum, qui fuerunt
Decollati et sumpserunt
Coronam per martyrium.

29. Eja, virgo gloriosa,
Super omnes speciosa,
Istis cum martyribus
Fac me mea nunc dolere
Peccata, ut commanere
Queam in coelestibus.

30. Tandem capite truncata
Fuisti et deprecata
Tuis pro fidelibus.
Vox de coelo est audita:
Es in tuis exaudita
Cunctis oraminibus.

31. Collum ensi praebuisti,
Decollata et fuisti
Ictu mox levissimo
Et a Christo coronata,
Laurea et sublimata,
Conregnas altissimo.

32. O beata Margaretha,
Facie nunc sume laeta
Carmen hoc exiguum
A me tamquam dignum munus
Et me fac, ut trinus unus
Sumat, tuum famulum,

33. Ab hac vita tam poenali,
Et a poena infernali
Pie me custodiat,
Sanctis vero, qui cum eo
Vivunt jam in jubilaeo,
Suis me associat,

34. Ut possim cum his videre
Jesum Christum et gaudere
Ejus in aspectibus,
Atque regnum possidere
Ac perpetuo habere
Summum in coelestibus.

Scala coeli fol. 209 b.

23. De sancta Margareta.

1. Ave virgo, Christo grata,
Margaretha quae vocata
Parentum eulogio,
Ave rosa sine spina,
Vulnerato medicina
Semoto ambigio.
Ave virgo generosa,
Margaretha, speciosa
Deitatis gratia,
Ave, cuncto te quaerenti
Et sincere diligenti
Multa fers solatia.

2. Ave dulcis advocata,
Coeli serto coronata
Ad instar carbunculi,
Ave, digna, tu videre
Salvatorem tuum mere
Da sub forma parvuli.
Ave moestorum solamen,
Miserorumque levamen
Mortis et naufragii,
Meruisti, virgo pura,
Subvenire tu procura,
Ne damnemur impii.

3. Area cum sis virtutum,
Fer nobis salutis scutum,
Cum decus sis humilium,
Castitate adornata,
Stirpe namque procreata
Parentum sublimium.
O quam virgo cruda multa
Pertulisti, sic suffulta
Sacro sub umbraculo,
Unde decus magnae laudis
Datur tibi, honor grandis
Sponsi adminiculo.

4. Tunc et multa impetrasti,
Ictum mortis dum spectasti
Olybrii imperio.
Mulieres parientes
Nomen sanctum invocantes
Tuum in exitio,
Atque omnes infamati
Paupertateque gravati
Saecli et periculo,
Sciant cuncti assistricem
Dignamque te adjutricem
Quovis in articulo.

5. Cunctis das in fine vitae,
Rogo, ejus hoc audite
Colentes memoriam,
Peccatorum tersionem,
Veram cordis punctionem,
Post das coeli gloriam.
Observanti tuum nomen
Per te virgo datur omen,
Mala cuncta fugere,
Et concedis fidem rectam
Caritatemque perfectam
Spemque firmam tenere [sic].

6. Eucharistiae ducamen,
Contra hostis oblectamen
Largaque conductio,
Hoc condonet, qui est trinus,
Cum hoc vere est et unus,
Evastantis cautio.

Sancta virgo Margaretha,
Sponsa Christi et athleta,
Ora pro me Dominum,
Precor tuam pietatem
Et immensam bonitatem,
Salvatorem omnium,

7. Ut in mea paupertate,
Corporis necessitate
Digneris succurrere,
Quae me premunt et me laedunt,
Mala multaque succedunt;
Surge virgo propere,
Et non sinas me perire,
Cum hinc grave sit transire
A mundi exsilio,
Omni vero scelerato
Nequiorem approbato,
Junge Dei filio.

8. Et lucis noctisque hora
Pro me Christum tu exora,
Cum fidelis Domina
Sis devotis tibi notis
Et applaudis his in votis;
Tu me Christo nomina,
Tuo sponso benedicto,
Ut me mundet a delicto,
Quod me premit graviter.
Ipsum ora et implora,
Virgo sancta, sine mora,
Hunc placa suaviter.

9. Ut sic ipsi appropinquam,
Omne quoque malum vincam
In hoc vili saeculo,
Et a scaenis mundus totus
Sim contritus et devotus
Cum fideli populo,
Ut post miserum hunc statum
Tecum summi patris natum
In supremo solio
Tunc contempler et beatis
In conspectu deitatis
Summo cum tripudio.

Scala coeli fol. 210 b. — 6, 12 Salutorem Hs.

24. De sancta Martha.

1. Ave, virgo venerabilis
Christoque praeamabilis,
Martha speciosa,
Te virtutibus ditavit,
Qui ventis, mari mandavit.
Largitate gloriosa
Hospitalis tu fuisti,
Doctorem tu suscepisti
Omnis verae gratiae,
Saepe ipsum nutrivisti,
Toto corde dilexisti,
Qui dux pudicitiae.

2. Suscepisti verum regem,
Qui his novam dedit legem,
Qui coelum volunt capere;
Hanc legem, quam mundo dedit,
Omnis ei qui obedit,
Potest bene vivere.
Circa hujus occupata
Eras, sancta, nec gravata
Frequens ministerium,
Cui famulabantur chori
Et honores regit poli
Regis regum omnium.

3. Propter hoc te reamavit
Nec tibi quid denegavit,
Quod tu postulaveras;
Fratrem tuum suscitavit,
Quem mors ense dira stravit
Et tu sepelieras.
In peccatis me adultum,
Induratum et sepultum,
Virgo, tu vivifica,
Nec me sinas tunc perire,
Et cum dies venit irae,
Pro me Christo supplica.

4. Foetentem quatriduanum
Omnique virtute vanum
Christo reconcilia,
Ut resurgam a peccatis,
Totus mundus cum mundatis,
Summi patris filia.

Magdalenam convocasti
Voce viva, dum clamasti:
Rabbi adest, propera;
Quae vocata celeravit,
Christum quaerens, quem clamavit,
Qui ejus lavit scelera.

5. Quem tu mihi, virgo, placa
Sine mora et non vaca
Tua per precamina,
Mea comple supplex vota
Tu, nec speculare nota,
Sed dele peccamina,
Quae me premunt et me laedunt,
Virgo sancta, vi recedant
Tua per suffragia.
Nunc exora, nunc implora
Cum Maria in hac hora,
Ut purgentur omnia.

6. Christus tibi reimpendit
Vicem, cum de mundo scandit,
Sedem dans in gloria,
In paterna sua domo,
In stellato vero throno
Vocans de miseria.
Hospita mea dilecta,
Dicens, veni, praeelecta,
Te tentat, virgo regia,
Hospita cujus fuisti,
Dulcis mater Jesu Christi
Gaudenter in patria

7. Veni, sponsa, sertum tibi
Fecit ipsa velut sibi
Castitatis lilio,
Quod ornavit, decoravit
His rosis, quos exstirpavit
Paradisi gremio.
Veni, sponsa praeelecta,
Et non tarda in electa
Mea tabernacula,
Ubi potu tu potaris
Hujus fontis salutaris
Veri et in saecula.

8. Hujus fundum contemplare,
Tibi qui vult famulare
Ad mensam nunc propera,
Qui propinat potum vitae,
De dulci qui fluxit vite
Mariae per viscera.
Quam parata tu fuisti,
Cum audisti vocem Christi
Et vocantem Dominum;
Tunc dixisti nec tardasti,
E contra vero clamasti:
Tibi trado spiritum.

9. O quam digne subintrasti
Cum sponso, quem amplexasti,
Gaudens coelum propere,
Ubi sancta tu nunc gaudes
Et praeclaras multas laudes
Ibi audis promere,
Cujus vultum contemplaris,
In quo multum delectaris
Ut ordines coelestium,
Gaudium qui prophetarum
Virginum et est sanctarum,
Sic sanctarum omnium.

10. Archangeli cum hunc vident
Et angeli semper rident,
Gaudium virtutibus
Est et thronis, seraphinis,
Sic et vere cherubinis
Atque potestatibus.
Quem me, sancta, fac videre,
Sine fine et gaudere
Secum in coelestibus,
Et hunc semper contemplari,
Suis semper delectari
Amoenis obtutibus.

Scala coeli fol. 221 b — 9, 2 Quem sponso. Hs.

25. De sancta Scholastica.

1. Salve, virgo salutaris,
Salve, salve, puellaris
Forma, velut lilium
Pulchra, candens sicut rosa,
Salve, virgo speciosa,
Christi domicilium.

2. Sancta tu virtute multa
Intus, extra, es suffulta,
Ut in tuo nomine
Mox apparet intuenti,
Cuilibet hic sanae menti
Cum videntur litterae.

3. Scholastica tu appellaris,
Et virtutum approbaris
Vere felix aemula,
Tu virtutes tam immensas,
Tibi datas ac impensas,
In me semper cumula.

4. S salutem monstrat vere,
Quam salutem me habere
Fac, o virgo, propere;
Nam salutem potes dare
Omni, qui te vult amare,
Corporis et animae.

5. C constantiam signat in te,
Da constanter hoc, ut sim te
Paratus nunc diligere,
Tu beata mente tota
Sume mea, sume vota,
Da vitam hic corrigere.

6. O offerre hoc demonstrat,
Offer mihi, quod reportat
Vitam nunc peccantibus.
Virgo sancta, tu non mora,
Offer mihi in hac hora
Dona sancti spiritus.

7. L lugentem signat totum,
Me lugentem fac devotum
Tuo sancto nomini,
Tibi quod fideli corde
Et ab omni mundus sorde
Serviam laudabili.

8. A designat te amantem
Tuum sponsum ac laudantem
Per cuncta pie saecula;
Me amantem te non sperne,
Sed amantem te jam cerne
Tua sancta gratia.

9. S importat sanctum pneuma,
Quo tu, sancta, eras plena
Vili in hoc saeculo;
De supernis hujus funde,
Felix virgo, et abunde
Mihi tuo famulo.

10. Tutrix tu per T vocaris,
Ut lux tua lux solaris,
Tuere me, sanctissima,
Et me luce Christi dita,
Ut virtute sit polita
Mea foeda anima.

11. J juvamen notat vere,
Me juvamen fac habere
Tuum de coelestibus,
Ubi fons est mentis vitae,
Ex hoc meus da ut mite
Madidetur spiritus.

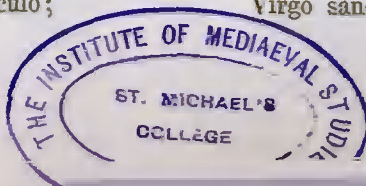
12. C importat castitatem,
Castam fac tu meam mentem
Totam sic, sic animam,
Ut sim castus, mundus totus,
Sponso tuo et devotus
Per te Christi famulam.

13. A te, virgo, adjutricem
Sanctam vere ac nutricem
Amanti tui nominis,
Me adjuva nec refuta,
Da, ut lingua mea muta
Christo sit amabilis.

14. Me petentem rogo, cara
Sponsa Christi o praeclara,
Ut me tuum foveas
Servum fidum ac devotum,
Et hoc comple meum votum,
Nec me nunc removeas.

15. Virgo, plena cum sis roris,
Coelici quoque saporis
Sponsi, Dei filii,
Tu de stillis hujus roris
Stilla stillam in his horis
Angeli consilii.

16. Qua sillante et replente,
Stilla stillam succedente,
Plenus sim de gratia
Ad legendum et orandum,
Intelligendum et docendum,
Virgo sancta propera.

17. Et quod peto, hoc non priver,
Rogo, sed hoc da, ut diter,
Mihi tuo famulo,
Ut cum istis tuis donis
Merear supremis bonis
Frui futuro saeculo.

Scala coeli fol. 220 b. — Acrostichon von Str. 4 bis 14 „Scolastica". — 15, 2 Coelicique Hs.

26. De sancta Ursula.

1. O candentes coeli rosae,
Super omnes speciosae
Vos a me salvemini,
Licet indignus saluto,
In hoc tamen nihil muto,
Quin me consolemini
Sensum meum illustrando,
De excelsis infundendo
Gratiam spiraminis,
Copiose tribuendo,
Ut sic gnarus salutando
Vos fiam in intimis.

2. Vos saluto venerantes,
Stellas coeli emicantes
Mira pulchritudine,
Rogoque, nunc edocete
Et ex alto me replete
Diva plenitudine,
Prae cunctis quam conductricem
Christus vobis et ductricem
Donavit virginibus;
Te formosam velut rosam
Ursulamque gloriosam
Dignam multis laudibus.

3. Rex tuae cum percepisset
Angliae et audivisset
Famam pulchritudinis,
Legatos qui destinavit
Et te sanctam postulavit
Mox in suis litteris
A tuo patre Deo nato,
Christiano et devoto,
Ut te daret filio
Suo sponsam in electam,
Post reginam praeelectam
Ejus in imperio.

4. Quae trimatum petivisti
Spatium instinctu Christi
Et undena virginum
Millia et electarum,
Ut consortio earum
Haberes solatium.
Quae fuere congregatae
Omnes atque delicatae
Prout postulaveras,
His solamen tribuisti
Multiplex et fidem Christi,
Cum hoc has docueras.

5. Naves vero coaptastis
Omnes simul navigastis
Romam ad matrem gratiae,
Ubi papa cum honore
Cyriacus et amore
Suscepit laeta facie;
Qui reliquit mox papatum,
Prout sibi revelatum
Fuit tunc divinitus,
Baptizandos baptizavit,
Illic quos coadunavit
Christus Dei filius.

6. Ad vos quippe veniebant
Circumquaque confluebant
Mundi hujus nobiles,
Grande hoc cernentes monstrum
Admiratione dignum
Primates ac proceres;
Tuus sponsus admonetur
Interim, ut baptizetur
Aethereus per angelum,
Qui cum matre baptizatus
Sua est et coronatus
Cum hac turma virginum.

7. Post hoc omnes perrexistis
Coloniam et suscepistis
Illic tunc martyrium
Pro amore Jesu Christi,
Ut edocta tu fuisti
Sanctum tunc per angelum.

O sorores delicatae,
Pro me Christum exorate,
Ut me vestrum famulum
Pie semper consoletur,
Qui ad bona exhortetur,
Visitet per angelum.

8. Ubi austerus Hunnorum
Princeps atque barbarorum
Julius Coloniae
Congregavit mox cohortem
Atque turbam nimis fortem,
Quae plena vesaniae
Et ut lupi saevientes,
Cum clamore irruentes
In hanc turbam virginum,
Totam istam occiderunt
Et eam coronaverunt
Sanctum per martyrium.

9. Princeps vero cernens tuam
Elegantem esse formam
Prae istis virginibus,
Tota gens quam mirabatur,
Princepsque delectabatur
Tuis in aspectibus,
Stupescendo mirabatur,
Mirando consolabatur
Te de nece virginum.
Multa quippe promittebat
Et te sanctam poposcebat
Sibi in conjugium.

10. Tamquam brutum quem sprevisti
Atque gaudens elegisti
Potius martyrium,
Qui a te cernens contemptum
Se suum tetendit arcum
Per te jecit jaculum,
Et sic sancta finivisti
Vitam pro amore Christi
Committens spiraculum
Tuo sponso Jesu Christo,
Migrans mundo mox de isto,
Regi regum omnium.

11. Qua turba tunc divisa
Una quippe est elisa,
Virgo sancta Ursula,
Ferventis ob terrorem
Populi atque furorem,
Cujus nomen Cordula.
Quae cum die insequenti
Animo dedit libenti
Sancto se martyrio,
Et se solam praesentavit
Judici, qui amputavit
Ejus caput gladio.

12. Sic puellae congregatae
Estis atque coronatae
Ab agno innocentiae,
Quem gaudendo jam videtis,
Qui vos ulnis stringit laetis
Pulchram videns faciem;
Cum quo modo jubilatis,
Laudem sibi decantatis,
Psallentes cum tripudio
Deo nostro salvatori,
Pro quo fuit dulce mori,
Laus sit sine termino.

13. O dilectae consodales,
Meae sponsae speciales,
Sumite praeconium
Istud, rosae delicatae,
Et me, posco, complantate
Vestrum in collegium.
Et dum mortis venit hora,
Subvenite sine mora
Mihi prece sedula,
Pro me Deum implorate
Et me sibi praesentate,
Ut vivam per saecula.

Scala coeli fol. 205 a. — 6, 9 Aethereus, verunglückte Analogie von coelitus. — 11, 1 und 5 fehlt je eine Silbe. — 11. 7 die sequenti Hs.

27. De sancta Anna.

1. Salve, salve, praeelecta,
Trinitati et electa,
Regis summi filia,
Anna, benedicta mater,
Summi regis nostri mater,
Stirpe nata regia.

2. Ante te nunc non est nata
In Judaea certe uata
Major et felicior,
De te tamen mundo data
Nata, creatori grata,
Multo te beatior.

3. Cujus fructus fructus suavis,
Cunctis levis nec est gravis
Ipsum degustantibus,
Cujus fructu mundus plenus,
Ipsum gustat omne genus,
Se praebet egentibus.

4. Unde vernans paradisus,
In qua noster viret visus,
Diceris, sanctissima,
In quo arbor crevit laeta,
De qua Daniel propheta,
Lata et altissima;

5. Sub qua vere habitabant,
Peccatores quae signabant,
Aves in ramusculis,
Per quas boni figurantur,
Qui ab ea satiantur
Virtutibus ut esculis.

6. Ad hanc omnes quidem currunt
Degustantes et recurrunt
Multis cum virtutibus,
De hac, cara, me gustare
Fac, ut possim adamare
Eam suis nutibus.

7. Ex te surgit flos decoris,
Ex te fluit fons dulcoris,
Omne, quod est optimum;
Tu es, Anna, terra grata,
Ex qua est aroma nata,
Quod patrum antidotum.

8. Tu es Jeremiae rota,
In qua trinitas hunc tota
Pie reformaverat,
Casum factum paradiso
Protoplasti ex eliso,
Quem post se creaverat.

9. Ex te vas illud refecit,
Nec in illo quid defecit
Intus et exterius,
Totum illud deauravit,
Nam in illo laboravit
Trinitas virtutibus.

10. Da ex vase libam isto
Virtutes, per quas cum Christo
Regnem in coelestibus,
Ubi sanctus nunc sanctorum
Regit supremo coelorum
Sanctis cum spiritibus.

11. Arca tu es, sacra Anna,
Testamenti, in qua manna
Virgamque recluserat
Moyses, propheta Dei,
Dum ad terram Amorhaei
Populum deduxerat.

12. In te virga reservata
Fuit, quippe tua nata,
Virgo sacratissima,
In qua manna latitavit,
Quod egressum recreavit
Corpora lassissima.

13. Hujus mannatis me, pia,
Particeps me fac in via,
Cum abhinc abiero,
Ut tunc meum sit conductum
Auferatque a me luctum
Et det, quod desidero.

14. Sidus tu es, quod lucernas
Saeculo donavit, ternas
Natas dum genueras,
Dignior vero duabus
Est Maria filiabus,
Quam amavit trinitas.

15. Per quam Dei verbum, pater
Ejus pius, noster frater
Factus amantissimus,
Quam tu nunc ad me inclina,
Ejus de gustu propina,
Qui est suavissimus.

16. Felix hic, qui hunc degustat,
Mundus istum non onustat
Sed hunc semper sapere
Fac me, ipsum degustare,
Ut hunc queam adamare
Ore, corde, opere.

17. Eja, benedicta ava
Christi, mentem tu nunc lava
Cum hac sancta filia
A peccatis, et me laete
Adjuvate et docete,
Ut spernam odibilia.

18. Anna, sancta Christi ava,
In extremis me a clava
Daemonis tu libera
Ut cum tuae natae nato
Gaudens coelo in stellato
Regnem super sidera;

19. Ejus vultum et contempler,
Secum regnans nunc et semper,
Qui est amoenissimus,
Et ibidem me coronet
Et cum suis dona donet,
Jesu benignissimus.

Scala coeli fol. 155 a.

28. De sancta Elisabeth.

1. Salve venerabilis,
Mitis et benigna,
Omnibus laudabilis,
Omni laude digna,

2. Multis cum virtutibus
Christus te dotavit,
Nomen tuum hodie
Mire dilatavit.

3. Est effusum saeculis
Tuum sanctum nomen,
Ipsum invocantibus
Pure quod est omen,

4. Ut id semper invocem,
Mihi da, beata,
Et te semper diligam,
Summi regis nata.

5. Per te ut experiar
Omen pietatis
Tuae atque filii
Summi Dei patris.

6. Elisabeth sanctissima,
Felix et beata,
Tua propter opera
Eras Deo grata.

7. Ipsa mirabilia
Satis nam fuerunt,
Quae nec mentes hominum
Nec oculi viderunt.

8. Nam in matrionio
Balneo mundasti
Leprosum immundissimum
Et lecto locasti,

9. Quem in signum Domina
Tuae sanctitatis,
Mox mutavit Dominus
In locum voluptatis.

10. Rosae sunt pulcherrimae
Inventae in lecto,
Coelitus quae datae sunt
Tuo a dilecto.

11. Lectulum cubiculi
Pravi cordis mei,
Sterne cum virtutibus
Peccatoris rei.

12. Viri tui post obitum
Totum reliquisti,
Quidquid dotis nomine,
Sancta, possedisti.

13. Christum sequens pauperem
Sed non corde tristi,
Ejus evangelio
Obediens fuisti.

14. Vitam voluntarie
Pauperem portasti,
Per domos quotidie
Victum mendicasti.

15. Me fac mundum, Domina,
Corde devitare
Et sic vitam pauperem
Summe adamare,

16. Mater felicissima,
Scrinium dulcoris,
Quippe tu plenissima
Coelicique roris.

17. Irroravit coelitus
gratia divina
Pectus tuum numinis,
Servans a ruina,

18. Quo irroras aemulos
Tibi servientes,
Implens ex hoc vacuos,
Pie te petentes.

19. Hujus, sancta Domina,
Coelici tu roris
Digneris infundere
Mihi in his horis,

20. Et de hac dulcedine,
Sancta, tu propina,
Quae me hic inebriet,
Ne mergat sentina.

21. Te collaudant pauperes
Matrem paupertatis,
Amatricem nobilem
Hospitalitis,

22. Sed ut ipsos pascere
Posses, hospitale,
Sancta, tu construxeras
In quo maternale

23. Ipsis exhibueras
Pie ministrando
Subsidium languentibus,
Cibum, potum dando,

24. Vagos atque debiles
Semper hospitando,
Caecos, claudos, pauperes,
Nudos vestiendo,

25. Cicatrices, capita,
Scabiem lavando,
In his ut nobilibus
Gemmis delectando.

26. Sancta, mea vulnera
Sana peccatorum
Atque munda scabiem
Meorum delictorum.

27. Per te evangelicum
Christus innovavit
Proprium miraculum,
Nunquam quod donavit

28. Patribus sanctissimis,
Mira quae fecerunt,
Testamenti veteris,
novi qui fuerunt.

29. Ex materno utero
Tu illuminasti
Caecum, quo miraculum
Christi innovasti.

30. Sic me caecum, Domina,
Tu illuminare,
Sanctis et virtutibus
Ditare dignare.

31. Ut in coeli semitis
Non queam errare,
Deviantes semitas
Omnes devitare.

32. Tempus tui obitus
Cum appropinquaret,
Ut de coelo Dominus
Christus te vocaret

33. Escas ad lautissimas,
Quas ipse paravit
Omnibus coenantibus,
Ad se quos vocavit,

34. Te vocavit nomine
Dicens: Praedilecta
Elisabeth, mi famula,
Veni in electa

35. Coeli tabernacula
Mecum congaudendo,
Patris mei faciem
Meamque videndo,

36. Et per cuncta saecula
Nobiscum regendo,
Quia me in saeculo
Amabas sequendo.

37. Ubi regnas Domina
Tuo cum dilecto,
Jesu Christo Domino,
Sponso et electo,

38. Coeli quoque Domino,
Patre sancto ejus,
Gaudens sine termino
Unitate spiritus.

39. O dilecta domina,
Fac me post hanc vitam
Inire tecum coelicam
Multis redimitam,

40. Ubi sunt deliciae
Copiosae vere,
Maxime sed omnium
Videtur esse merum

41. Speculari Dominum
Nostra in natura,
Quem ut possim cernere
Vita da futura.

Scala coeli fol. 223 a. — Nach 15, 4 Inque toto tempore | Dominum laudare Hs.

29. De sancta Hedwige.

1. Salve decus Silesiae
Perenneque, Trebniciae
Nobilis colona,
Hedwigis, mater gratiae,
Coelestis facta patriae
Civis et patrona.
Gratia coelesti dita
Vili memet in hac vita,
Pneumatis virtutibus,
Ut te possit adamare,
Teque semper et laudare
Exsultans meus spiritus.

2. Mundi quaeque tu calcasti
Propter Christum, quem amasti
Praeponens divitiis,
Ut esses mater pauperum
Formam subisti humilium
Spretisque deliciis;
Quas ut spernam fac, beata,
Regis coeli pia nata,
Et hoc vile saeculum,
Quod heu multos condemnavit,
Quos et Christus liberavit
Crucis per patibulum.

3. A lege thori libera
Egisti bona opera
Cordis cum consensu,
Dictis Christi attendebas,
Plures missas audiebas
Cordis in ascensu;
Fac me Christum auscultare,
Dictis suis et amare
Corde, ore, opere;
Ejus amor praestat vitam
Coelibem ac redimitam,
Ferventem omni tempore.

4. Tu in corde, generosa,
Mortis Christi pretiosa
Stigmata portasti,
Nunquam eras otiosa,
Semper quippe studiosa
Legisti vel orasti.
Mihi praebe hanc virtutem,
Per quam merear salutem
Corporis et animae,
Ut et feram Christi signa
Mente fida atque digna
Pio medicamine.

5. Tu omnibus spectabilis,
Corde mitis, humilis,
Omni virtutum genere
Et omnibus amabilis,
Ad bonum eras habilis
Et praeventa munere
Dei. Me fac humilem
Ac Deo amabilem
Tuis sanctis precibus,
Inardescat ut cor meum
Ad amandum ipsum Deum,
Imple hoc virtutibus.

6. Consurgens nocte media
Orationum studia
Deo impendisti,
Intransque domicilia,
Infirmis dans auxilia
Potum tribuisti.
Infirmo mihi famulo
Tuo in hoc saeculo
Potum ministrare
Virtutum, per quem animam
Recreare valeam,
Semper tu dignare.

7. Tu nivis in algoribus
Nudis pergens gressibus
Christum sic sequendo,
Leprosis et debilibus
Ac infirmis omnibus
Subsidium donando.
Quod tu mihi conferas,
O pium largitatis vas,
Egeno te petenti.
Quod nunquam denegaveras,
Huic, a quo amaveras [sic],
Da mihi te amanti.

8. Perambul[ab]as sedula
Conspiceres ut aemula
Cellas dominarum,
Quod servires inclyta
Humilis et famula
Defectibus earum.
Mihi quod tu servias,
Rogo, nec abjicias
Preces has profundas,
Cordis mei sed dignare,
Cellam, sancta, visitare
Virtutes et infundas.

9. Hedwigis, mater humilis,
In omnibus laudabilis,
Tu mater orphanorum;
Gemitum orantium
Audis et gementium,
Solamenque eorum.
Audi vocem meam, pia,
Mater felix atque dia,
Solve vincla omnium
Peccatorum nunc meorum,
Delictorum pessimorum,
Orans pro me Dominum.

10. Quae dum orares sedulo
Cordis tui cubiculo
Te saepe visitabant,
Magdalena, Katherina,
Margaretha et divina,
Quae finem intimabant;
Mihi, sancta, sic tu pande
Finem meum et ostende
In hoc mihi gratiam,
Et emenda vitam meam,
Obtinere hic ut queam
Dei amicitiam.

11. Abhinc, sancta, tu transires
Vitam tuam et finires
Morte, Dei famula,
Gemma lucens et electa,
Carnis nube jam detecta
Fulgens per miracula,
Es a Christo sublimata,
Multis bonis et ditata
In coelesti curia,
Matri Christi sociata
Gemmeaque coronata
Corona in gloria.

12. Hedwigis, mater benigna,
Omni laude vere digna,
Fac post hoc exsilium
Dei patris me videre
Natum, semper et habere
Matris piae filium.
Hanc tu piam pete matrem,
Ut ostendat mihi fratrem,
Angelorum Dominum,
Ut cum eo vivam laete,
Ipso perfruar quiete
Nunc et in perpetuum.

Scala coeli fol. 224 a. — 1, 2 Trebinciae Hs. — 7, 1 nimis in Hs.

30. De sancta Maria Magdalena.

1. Ave omni laude plena,
O beata Magdalena,
Maria quae diceris,
Tu virtutum claritate
Praeluces et caritate
Referta conniteris.

2. Luces vero ut electum
Sidus nubis cum detectum
Fuerit umbramine;
Nube eras tu gravata
Peccatorum sed nudata
Sancto a spiramine.

3. Unde fulges velut sidus,
Nam amicus tuus fidus
Solvit nubem scelerum
Tuorum, cum liquefecit
Cor tuum et sic refecit
Largitate munerum.

4. Te, cor tuum resolvendo,
Lacrimas ut effundendo
Mox rigores Domini
Pedes atque extergendo
Crinibus et osculando
Ut Deo et homini.

5. Haec, beata, tu fecisti
Convivas nec timuisti
Simonis in aedibus,
Ubi jacens audivisti
Lacrimando vocem Christi
Provoluta pedibus,

6. Te aperte excusantem
A peccatis et mundantem
Dicens: Vade mulier
In pace. Hoc age mecum,
Ut post istam vitam tecum
In' futuro glorier.

7. Excusavit te felicem,
Pharisaeus peccatricem
Cum te judicaverat,
Apud Martham excusavit,
Apud hunc qui invitavit,
Quem[que] increpaverat,

8. Pedes ejus ut lavando,
Osculando et uuguendo
Se non honoraverat;
Quae fecisti, sponsa Christi,
Dum ad pedes elisisti,
Ob hoc te mundaverat,

9. Extra, intus et in corde
Mundans te ab omni sorde;
Post hoc ejus gressibus
Insecuta es constanter,
Audiens verbum ardenter
Coram ejus pedibus.

10. Sic me verbum fac audire
Ejus atque custodire,
Ut munder a vitiis,
A me male perpetratis,
Ut tandem jungar beatis
In coeli deliciis.

11. Quod te vere adamavit
Christus, in hoc demonstravit,
Quando super tumulum
Fratris spiritu fremebat,
Dehinc atque tecum flebat
Excitando Lazarum.

12. Rogo, me quatriduanum
In peccatis atque vanum
Tua prece suscita,
Et a culpis suscitatum,
Pia, tu me fac beatum
Et ad bona incita.

13. Hujus vero tu dilecti
Oculis tamquam despecti
Vidisti quam pertulit,
Stans sub cruce, diram mortem,
Passionem atque fortem,
Qua nos culpis diluit.

14. Sabbati sepultum prima
Adisque ferens aroma,
Quaerens nec reperiens
Corpus pertransfixum dire,
Volens illud perlinire,
Gemens sed non abiens.

15. Angelus in alba veste
Tibi, mulieri maestae,
Dixit, illum vivere,
Et ut Petrum visitares
Atque illi nuntiares,
Hunc si vellet cernere,

16. Ut in Gallilaeam iret,
Nam illuc Christus transiret
Resurgens e tumulo.
Veni, inquit, cerne bustum
Vacuum, non esse Christum
Hic, hoc narra populo.

17. Per virtutem sed ardoris
Atque vim tui amoris
Facta sic gratuita,
Ut a morte hunc revictum
Post certamen et conflictum
Prima es intuita,

18. Jesum Christum, nostrum ducem,
Mundi hujus veram lucem,
Aestimans horticolam,
Qui a vitiis mundatam
Praeelegit te beatam
Sibi in apostolam.

19. Cujus nutu tu per mare
Cum sorore navigare
Cepisti Marsiliam,
Maximino et beato,
Lazaro et caeco nato,
Deserentes patriam;

20. Ubi Christum praedicasti,
Multos et illuminasti,
Laeta loquens facie,
Ac conversos baptizasti,
Ipsos Christo adunasti,
Ejus reddens gratiae.

21. Duci natum impetrasti
Regi, nam resuscitasti,
Qui cum hoc infantulo
Abiit pergens per mare,
Sanctum Petrum visitare
Maris in periculo.

22. O beata Magdalena,
Gratiarum vere plena,
Me in maris fluctibus
Hujus mundi jam natantem,
Intime te postulantem,
Erue ex omnibus.

23. Vastum, sancta, divinum quaeris
Locum, vitam ubi geris
Artam poenitentium,
Annis ibi manens casta
Ter denis, a Christo pasta,
Speculum labentium;

24. Qui te pavit victu caeli
Et audisti neuma meli
Septem vero vicibus
Diei et praelaetaris,
Cum angelicis levaris
Super coelos manibus.

25. Per eosdem reportaris
Ac deserti collocaris
Antri, pia, rupibus,
Ubi tota contemplaris
Die et sic non cibaris
Escis corporalibus

26. Ad superna elevare
Meam mentem, refutare
Ut queat terrestia
Atque semper contemplare
Et ardenter anhelare
Valeat coelestia.

27. Gratia quendam replevit
Sacerdotem, quod decrevit
Vita solitaria
Vivere, vastum intravit
Locum et cellam locavit
Duodecim stadia

28. A tua et habitavit
Ibi, cui Christus donavit,
Ut videret oculis
Angelos, qui sublimabant
Te sanctam et reportabant
Horis septem singulis.

29. Visum volens experiri,
Sed nequivit accersiri
Pedum prae gravamine,
Alta voce qui clamavit,
Ter clamando conjuravit,
Jesu Christi nomine:

30. Creatura tu sis qualis,
Vel si sis orominalis,
Mihi ut edisseras.
Christi nomen cum audisti,
Respondendo tu dixisti
Si vis, quod desideras,

31. Experire veritatem,
Accede medietatem
Stadii, qui protinus
Verbo tuo confortatus
Et in plantis solidatus,
Et accessit propius.

32. Cui blande tu dixisti,
Meministi, quod legisti
Lucae evangelio
Peccatrice de formosa,
Magdalena criminosa,
Quae et Dei filio

33. Osculando et ungendo
Lacrimando, extergendo
Jacens pedes abluit.
Cujus ob hoc ipse statum
Mutans patri fecit gratum,
Cum reatum diluit?
34. Memini, inquam, triginta
Anni sunt, ut facta ista,
Ut patet Christicolis. —
Ista sum, quam elevatam
Vidisti et reportatam
Nuntiis coelicolis.
35. Sic ter denis elevata
Annis sum et recreata
Septenis et vicibus
Diei praedulci cantu
Angelorum et concentu,
Quam audivi auribus.
36. Migratura est relatum
Mihi, quod sum, hinc beatum
Maximinum adeas,
Quae audisti et vidisti
Illi nutu Jesu Christi
Intimare studeas,
37. Ut meae resolutionis
Die et his ipsis horis
Ut consuevit surgere,
Et in loco, quo orare,
Me inveniet tunc stare
Atque horas dicere.
38. Angeli ut audiebat
Vocem, verbis et credebat,
Sed videbat neminem,
Concitus qui properavit,
Maximino et narravit
Omnia per ordinem.
39. Gaudio qui mox repletus
Nimio est, solus laetus
Ivit oratorium,
Te a terris elevatam
Vidit, angelis vallatam,
Et ut solis radium
40. Tuum vultum emicantem
Dominumque deprecantem
Elevatis manibus;
Tua facies flagrabat
Atque tota rutilabat
Miris et obtutibus.
41. Qui percussus est timore,
Quem vocasti cum amore,
Dicens, ad me propius,
Pater sancte, huc accedas,
Tuam natam nec formidas;
Qui accessit protinus.
42. Totum clerum convocavit
Et te solus procuravit
Corpore et sanguine
Domini tunc Jesu Christi,
Lacrimarum suscipisti
Quem cum multitudine.
43. Actis his mox corruisti
Ad terram et tradidisti
Christo sanctam animam,
Qui de terra te levavit,
Super coelos exaltavit,
Gloriam dans maximam,
44. Ubi cum regina caeli
Tuo sponso et fideli,
Christo, gaudes dulciter,
Cujus vultum contemplaris
Delicatum et laetaris
Cum Christo perenniter.
45. O Maria Magdalena,
Audi vota, laude plena,
Carmen hoc exiguum
A me suscipe gratanter,
Et tuere me constanter
Corpus atque vacuum
46. Meum omni bonitate
Dei reple caritate
Sanctis et virtutibus;
Quibus valeam ornare
Vitam meam et regnare
Tecum in coelestibus.
47. Virtus flaminis abducat
Me divini et reducat
Coeli ad palatia,
Magdalena, grata Deo,
Ista mihi, nimis reo,
Praestet tua gratia.

Scala coeli fol. 153 a. — 28, 4 Angeli Hs. — 31, 1 Experire Hs. — 31, 2 Accende Hs. — 37, 1 resurrectionis Hs.

III.

Udalricus Wessofontanus.

1. De sanctissima trinitate.

1. Ave, pater, omnium
Rerum creatarum,
Fontale principium
Et finis earum,
Tu mearum sordium
Et miseriarum
Mundator, da dulcium
Fontem lacrymarum.

2. Ave, plenum gratia
Verbum increatum,
In mea memoria
Jugiter sis gratum,
A me fuga vitia
Et omne peccatum,
Meque post in gloria
Facito beatum.

3. Ave, sancte spiritus,
Omnis boni dator,
Imploro medullitus
Te ego peccator,
Ne me incompositus
Voret mortis lator,
Veni mihi coelitus
Pius consolator.

4. Ave, felix unitas
Tribus in personis,
Desit mihi foeditas
Per te Babylonis,
Abscedat severitas
Dira aquilonis,
Me jucundet bonitas
Tuae visionis.

5. Ave, sancta trinitas,
Unus tamen Deus,
Tu mea jucunditas
Es et amor meus,
En me premit pravitas
Sive Jebusaeus,
Quam pellat benignitas
Tua, ne sim reus.

Cod. Tegurin. (Clm. Monacen. 19824) saec. 15 fol. 207 b. A. — Cod. SS. Udalrici et Afrae (Clm. Monacen. 4423) anni 1481 fol. 133 b. B. — 1, 2 causatarum B. — 1, 4 ipsarum B. — 1, 7 da riguum A; Deletor, da dulcium | fontem gratiarum B. — 2, 2 incarnatum A. — 2, 5 fuga otia B. — 2, 7 Me tecum in gloria | Gaudeam locatum B. — 4, 2 In tribus B. — 4, 3 desit perte B. — 4, 4 Mihi Babylonis B. — 4, 8 Veri Salomonis B. — 5, 3 Fugiat me pravitas | Tu sis amor meus | Assit omnis puritas | Ne sim ultra reus | Sim semper, o trinitas, | In te jubilaeus B.

2. Oratio de benedicto Jesu.

1. Ave, Jesu, lux exorta,
Dele mala jam suborta,
In me plana, quae sunt torta,
Mortis procul absit porta.

2. Ave, Jesu, robur meum,
Protectorem solum Deum
Te adoro, salva reum,
Ne devincat hostis eum.

3. Ave, Jesu, flos honoris,
Decor omnis tu decoris,
Quem circumdat vis doloris,
Me foveto cunctis horis.

4. Ave, salus, quam tenemus,
Aufer mala, quae timemus,
Ut te, Jesu, fac amemus
In aeternum et laudemus.

5. Ave, Jesu, ac dignare
Me bellantem adjuvare,
Hostem possim ut fugare,
Ejus gressus supplantare.

Orat. ms. Tegrinsen. (Clm. Monac. 20020) saec 15. fol. 55 f. A. — Cod. S. Petri Salisburgen. b. VII. 10. saec. 15. fol. 67 b. B. — 1, 2 mala nostra jam A. — 4, 3 fac ut amemus A. —

3. Ad dulcem Jesum.

1. Jesu, ave, fax amoris,
Dulcis recordatio,
Melos auris, favus oris,
Cordis jubilatio,
Solamen mei doloris,
Mea exsultatio,
Humani merces laboris
Tu, ad te confugio.

2. Eja, Jesu, nomen gratum,
Finis et principium,
Nomen sanctum et beatum,
Complens desiderium,
Medicamen delicatum,
Dans salutis gaudium,
Finem bonum et optatum,
Palmae praesta bravium.

3. Salus mundi, praedo mortis,
Via, vita, veritas,
Princeps pacis, Deus fortis,
Jesu, mentis sanitas,
Inferni ne claudar portis,
Mihi desit foeditas,
Tui consors ut sim sortis,
Omnis adsit puritas.

4. Uita mea, amor meus
Dulcis et dulcissime,
Jesu, fili Dei, Deus,
Frater amantissime,
Ad te clamo ego reus,
Subveni citissime,
Ne me vincat Jebusaeus,
Impugnans nequissime.

5. Salvans amor, Jesu care,
Dei sapientia,
Non permittas degustare
Mortis me supplicia,
Veni et noli tardare,
Mea spes et gloria,
Deduc me trans mundi mare
Ad coeli palatia.

Cod. Tegurin. (Clm. Monac. 19824) saec. 15. fol. 221 b. A. — Ibid. fol. 270 a. B. — Cod. SS. Udalrici et Afrae (Clm. Monac. 4423) fol. 133 b. C.
„Est sancti Anselmi dulcissimi nominis Jesu.“ A. — „De nomine Jesu per litteras.“ C. — 3, 6 Mihi desit vanitas. C.

4. De Spiritu Sancto.

1. Ave, sancte spiritus,
Omnium creator,
Mundo missus coelitus,
Boni inspirator,
Mihi sis paraclitus,
Hoc est consolator,
Ne causam interitus
Mihi det temptator.

2. Ave qui visibili
Datus es figura,
Virtute mirabili
Dona praestans plura,
A me miserabili
Fuga nocitura,
Culpas insolubili
Ne solvam usura.

3. Ave qui apostolis
In lingua donaris,
Nam benignos incolis
Hisque delectaris,
Angelis ne subdolis
Jungar et avaris,
Me junge coelicolis,
Quibus conversaris.

4. Ave, nubis lucidae
Qui geris figuram,
Aestuantem cupidae
Mentis fuga curam,
Caritatis fervidae
Mihi da culturam,
Et in tali opere
Da ut perseveram.

5. Ave qui discipulis
Appares ut ignis,
Sedendo in singulis
Eorum, te dignis,
Ne me liget vinculis
Sathanas malignis,
Me coelorum populis
Admisce benignis.

Cod. SS. Udalrici et Afrae (Clm. Monac. 4423) fol. 141 b. — 4, 7 u. 8 sind zwar von derselben Hand, aber ersichtlich erst nachgetragen, als sie bemerkte, dafs 2 Verse ausgelassen u. das Orginal nicht mehr zur Hand war; daher der schlechte Reim. Die Handschrift ist nämlich von deren Schreiber 1481 bei einem Aufenthalte in Monsee angefertigt worden. — 4, 6 das Hs.

5. De passione Domini.

1. Ave, Jesu, fili Dei
Te quaero, quem pharisaei
Morti tradunt causa mei
Et blasphemantes Judaei,
Et morti turpissimae.
Oculis non carnis qnaero,
Da corde quaeram sincero,
Te invento Deo vero
Mihi fiat hoc, quod spero,
O spes flentis animae.
O Jesu virtutis mirae,
Ne contingat me perire,
Gratanter mihi largire,
Ut te possim invenire,
Obstans omne reprime.
O inconstans cor et stultum,
Incultum et inconsultum,
Te nunc apta ad singultum
Et pro Jesu plangens multum
Nullam moram exime.

2. Ave, Jesu, te praesentem
Scio, sed mihi absentem,
Punge ergo impudentem
Meam tua cruce mentem,
Ut sic ad te redeat.
Manuum pedum fixura
Laterisque apertura,
Capitis tui punctura
Frangatur mens mea dura,
Ne jam ultra torpeat.
O cor durum, jam non sterte,
Ad Jesu crucem te verte;
Jesu, te ad me converte,
Ut cor meum velox certe
Totum in te transeat;
Sanguine me tuo lava,
Cuncta mea delens prava,
Cruci tuae me conclava,
Ut non sathanina clava
Tuus labor pereat.

3. Ave, Jesu, mi dilecte,
Qui in crucis pendes vecte,
Cordi meo sic te necte,
Ut jungatur tibi recte
Per aeterna saecula.
Eja, Jesu, alme Deus,
Dolor tuus dolor meus,
Cur te sic mactat Judaeus,
Non tu sed ego sum reus,
Omni plenus macula.

En dolor te totum angit,
Cuncta membra tua frangit,
Sed adhuc, heu, me non tangit,
Hinc nec te mens mea plangit,
Carnis ardens facula.
O cor saevum, jam nunc plora,
Lacrimas ut imbres rora,
Curre ad doloris fora,
Plange lugens omni hora,
Nulla pausans morula.

4. Ave, Jesu, mea vita,
O majestas infinita,
Quare pro me peris ita
Per tormenta inaudita
Nec tolerabilia.
Ecce in cruce exspiras,
Poenas mortis luens diras,
Virtutes demonstras miras,
Nam non moveris ad iras,
Quando suffers talia.
O dolor et o dolores,
Vere tui vultus flores,
Rosis rubicundiores,
Heu mutantur in pallores
Mortis vehementia.
O mors, cur in Christum fremis,
Christi vitam quare demis,
Cur me potius non premis,
Cum me minus quam hunc tremis
Mutata sententia.

5. Ave, Jesu, fons vitalis,
Non sis mihi partialis,
Sed sis mea spes totalis,
A cunctis solvas me malis
In mente et corpore.
Praesta ut vilescat iste
Mihi mundus, Jesu Christe,
Mihi in morte assiste,
Ut nihil me laedat triste,
Tuo fretus robore.
Tunc, o Jesu, lux vivorum,
Spes et salus mortuorum,
Me ad gaudia coelorum
Duc ornatu meritorum
Numeroso foenore.
O cor meum, obstupesce,
Motus iniquos compesce
Nec jam ultra insolesce,
In plagis Jesu quiesce
Nunc et omni tempore.

Cod. SS. Udalrici et Afrae (Clm. Monac. 4423) fol. 142 a.

6. De sancta cruce.

1. Ave admirabilis,
O crux benedicta,
Tua vis est nobilis
Semper et invicta,
Per te turba fragilis
Daemonum est victa,
Palma mihi stabilis
Sis contra delicta.

2. Ave semper florida,
O crux pretiosa,
Tua virtus vivida
Atque gratiosa
Mea sanet morbida
Membra et virosa,
Ne sint ultra foetida
Deo nec exosa.

3. Ave restitutio,
O crux, sanitatis
Quae evacuatio
Es infirmitatis,
A me sit remotio
Per te vanitatis
Atque restauratio
Omnis sanctitatis.

4. Ave, meum gaudium,
O crux, dulce lignum,
Ornata per filium
Virginis benignum,
Sis contra daemonium
Mihi juge signum,
Ne pariter devium
Imiter malignum.

5. Ave, mea gloria,
O crux, laus cunctorum,
Ad se traxit omnia
Per te rex coelorum,
A me fuga noxia
Cuncta vitiorum,
Et me sic ad gaudia
Conduc gaudiorum.

Cod. SS. Udalrici et Afrae (Clm. Monac. 4423) fol. 133 b.

7. De sanctissimo sacramento.

1. Ave, manna angelorum,
Jesu, vivens hostia,
Fons et arrha gaudiorum,
Cuncta delens tristia,
Morum confer honestorum
Mihi exercitia,
Universa vitiorum
Fugans a me noxia.

2. Ave, panis mulcens gustum,
Qui cibus es grandium,
Tibi me grandem et justum
Per pium fac studium,
Meum cor totum exustum
Per culpae incendium,
Virtutum flore venustum
Fac, o cordis gaudium.

3. Ave, corpus Christi natum
Ex Maria virgine,
Dirae cruci conclavatum
Meo pro peccamine,
Misero mihi collatum
Empto tuo sanguine,
Munda quaeso me fuscatum
Peccati fuligine.

4. Ave, animae dulcedo,
Salutaris victima,
In te devota, ut credo,
Vegetatur anima,
Tibi, Jesu, totum me do,
O mea pars optima,
A me longe sit sulsedo
Culpae amarissima.

5. Ave, virtus infinita,
Jesu, mea gloria,
In te spes, salus et vita,
Omnis boni copia,
Per te me ad te invita
Singulari gratia,
Sempiterna pace dita
In coeli me patria.

Cod. SS. Udalrici et Afrae (Clm. Monac. 4423) fol. 141 b.

8. De omnibus sanctis.

1. Ave, summa trinitas,
Omnis per te sanctitas
Mihi largiatur,
Ave, virgo virginum,
A me per te criminum
Culpa deleatur;
Virtus mihi, Michael,
Gabriel et Raphael,
Per vos dirigatur,
Per vos cunctos spiritus
Dives mihi coelitus
Semper augeatur.

2. Ave, apostolica
Cohors et prophetica
Et patriarcharum,
Adsit quoque medicus
Chorus et theoricus
Evangelistarum;
Adsint et discipuli,
Contemptores saeculi
Et rerum cunctarum,
Omnes pro me fundite
Preces et me cingite
Donis gratiarum.

3. Ave innocentium
Turba morientium
Pro Christo beata,
Turba, ave, niveo
Candore et rubeo
Martyrum ornata;

Per vestra martyria
Mater est ecclesia
Pulchre purpurata,
Pro vestra victoria
Nobis dentur gaudia
In coelis parata.

4. Ave, o pontificum
Cohors et mirificum
Agmen monachorum,
Adsint eremicolae
Et omnes deicolae,
Legis confessorum,
Occurrant et virgines,
Viduarum ordines
Et conjugatorum,
Omnes me attendite,
Pro me preces fundite
Principi coelorum.

5. Ave, turba omnium
Civium coelestium,
Qui regnant cum Deo,
Propter mea vitia
Ad vestra suffragia
Supplex ego fleo,
Pro me intercedite
Placatumque reddite
Deum mihi reo,
Sim in coeli solio
Vobiscum in gaudio
Et cum Jesu meo.

Cod. SS. Udalrici et Afrae (Clm. Monac. 4423) fol. 142 b. — 3, 10 Per vestra Hs. — 4, 6 Leges Hs.

9. De Beata Virgine Maria.

1. Mater pia, mater dia,
Rei via, o Maria,
Ave plena gratia,
O tenella Dei cella,
Interpella pro me, mella
Da de coeli curia;
Vitae porta mundo orta,
Me conforta, ne distorta
Me collidant otia,
Decus morum, vas honorum,
Fons hortorum, lux polorum,
Mihi sis propitia.

2. Ara Dei, salus rei,
Robur spei, cordis mei
O dulce praesidium,
Expers maris, stella maris
Praedicaris, stella paris
Solem, regem omnium;
Omni laude digna, plaude,
Semper gaude meque claude
Tuum intra gremium,
Mihi maesto nunc adesto,
Nam cor presto semper gesto
Tuum in obsequium.

3. Reparatrix, imperatrix.
Mediatrix, consolatrix,
Ave, virgo regia,
Generose, gratiose,
Gaudiose, virtuose,
Confer beneficia.
Urbs regalis, flos vernalis,
Fons vitalis, me a malis
Solve et miseria,
O optata advocata,
Mihi nata, mihi data,
Per te vincam omnia.

4. Imple bonis meum donis,
Quae in thronis Salomonis
Regnas, desiderium,
Rupta mora partem rora
Solve lora firmiora,
Quae trahunt ad vitium;
Culpae faecem, mentis necem
Ut per precem tuam secem,
Da mihi auxilium,
Virgo clara, Deo cara,
Mihi para nunc in ara
Coeli aevum gaudium.

5. Ave rosa speciosa,
Veterosa et exosa
A me fuga odia,
Spes reorum, pes claudorum,
Lux caecorum, os mutorum,
Da, ut spernam noxia.

Honor regis, amor legis,
Si me regis, vivi gregis
Me duc ad convivia,
Pio ductu sine luctu,
Tuo fructu, me jam duc tu,
Ut fruar in patria.

Cod. SS. Udalrici et Afrae (Clm. Monac. 4423) fol. 134 a. — 1, 6 de culi Hs. — 1, 8 me distorta Hs. — 4, 3 Regnans Hs. — 4, 5 Solve rora Hs.

10. De eadem super Ave Maria.

1. Ave, o puerpera,
Flos virginitatis,
Praedulcis Christifera,
Fons jucunditatis,
In succursum propera
Nobis tribulatis,
Pacis affer munera,
Solve a peccatis.

2. Maria, quae domina
Es universorum,
Placa per precamina
Regem supernorum,
Dele, terge crimina
Tuorum servorum,
Scribe nostra nomina
In coelo coelorum.

3. Gratia sufficiens,
Coeli hierarchia,
Miseros reficiens,
Dulcis, lenis, pia,
Te vocat deficiens,
Dum cadit in via,
Ad te clamat sitiens,
O dulcis Maria.

4. Plena donis gloriae,
Gratiae, naturae
Es, ut dicunt varie
Leges et scripturae,
Fer humanae sauciae
Opem creaturae,
Ut sit haeres patriae
Nunquam transiturae.

5. Dominus te vestibus
Induit decoris
Et varietatibus
Vitae purioris,
Da, ut ipsum passibus
Sequamur amoris,
Salva a laboribus
Aeterni doloris.

6. Tecum regum Dominus,
O felix puella,
Cur nos fugis eminus,
Quos collidunt bella,
Veni, veni cominus,
Stilla pacis mella,
Salva nihilominus
Mortis a procella.

7. Benedicta, lilium
Quae es castitatis,
Veni in auxilium
Nobis tuis natis,
Vince tuum filium
Prece pietatis,
Ut post hoc exsilium
Simus cum beatis.

8. Tu in mulieribus
Sola expers paris,
Clarior sideribus
Stella solem paris,
Quae prae sanctis omnibus
Plus auxiliaris,
Junge coeli civibus
Nos, o stella maris.

9. Benedictus filius
Tuus, o sacrata,
Nostra ob te mitius
Detergat peccata,
Conculcetur fortius
Passio innata,
Dentur nobis ocius
Gaudia beata.

10. Fructus tuus, regia
Virgo et decora,
Veniat de regia
Poli absque mora,
Dona det cum venia
Nobis gratiosa
Tua per suffragia,
Rutilans aurora.

11. Ventris tui solium
Christus cum subivit,
Reis in refugium
Se carni univit,
Contra nos daemonium
Saeviens contrivit
Et contra exitium
Nos per te munivit.

12. Tui nati gratia,
Stella matutina,
Nos victos per omnia
Fraude sathanina
Fulci, tolle vitia,
Virtutes propina,
Tibi laus et gloria,
O coeli regina.

Cod. Tegurin. (Clm. Monacen. 19824) saec. 15 fol. 80 a. A. — Ibid. fol. 170 a. B. — Cod. SS. Udalrici et Afrae (Clm. Monacen.) fol. 134 a. C. — Corner, Magnum promptuarium, ed. 1645, p. 214 D. — 1, 2 u. 4 verstellt D. — 1, 6 Nobis tuis natis D. — 2, 3 Nostra fer D. — 3, 4 Regi D. — 5, 3 u. 4 Fulgida virtutibus | Vitae sanctioris D. — 5, 8 Aeterni laboris A. — 6, 6 Veni maris stella D. — 7, 5 Flecte tuum D. — 8, 2 Sola causa pacis D. — 9, 3 Per te sit propitius D. — 9, 4 Dimittat D. — 11, 4 Carni se D. — 12, 7 Tibi sit laus C.

11. De gaudiis B. M. V.

1. Gaude, virgo, laus cunctorum,
Super decus angelorum
Tua fulget gloria;
Gaude, dies ut ornatur
Sole, ita jucundatur
Coeli in te curia.

2. Gaude, te adorant caeli
Cives affectu fideli
Et obedientia;
Gaude, tuae voluntati
Affectus est trinitati
Favere per omnia.

3. Gaude, tibi obsequentes
Terrae et coeli gaudentes
Sumunt per te praemia;
Gaude, regalis praelata,
Trinitati proximata
Singulari gratia.

4. Gaude, honor tuus crescit
Semper, quia finem nescit
Nec hic nec in patria;
Gaude, virgo, mater Dei,
Nos duc reformatos ei
Ad festa coelestia.

Cod. SS. Udalrici et Afrae (Clm. Monac. 4423) fol. 134 b.

12. De sancto Michaele.

1. Ave, Michael beate,
Qui es Dei nuntius,
Mihi cum benignitate
Subveni propitius,
Labem mentis inquinatae
Meae dele mitius,
Formam vitae, Deo gratae,
Da mihi velocius.

2. Ave. Dei fortitudo,
Gabriel sanctissime,
Omnis per te turpitudo
Sit a me longissime,
Et sit mihi claritudo
Famae decentissimae,
Atque boni plenitudo
Sufficientissime.

3. Ave, Dei medicina,
Raphael amabilis,
Eleva me de sentina
Mundi miserabilis,
Ne [me] torqueat coquina
Inferni horribilis
In loco [pacis] reclina
Me interminabilis.

4. Ave, angele, [qui] datus
Mihi singulariter,
Vivam per te confortatus
In bono feliciter,
A nefandis separatus
Omnibus finaliter,
In coelisque meus status
Sit felix perenniter.

5. Ave, omnis beatorum
O turba spirituum,
Favete mihi vestrorum
Subventu precatuum,
Particeps vitiosorum
Ne fiam reatuum,
Sed vobiscum supernorum
Sim conviva fructuum.

Cod. SS. Udalrici et Afrae (Clm. Monac. 4423) fol. 135 a.

13. De sancto Johanne baptista.

1. Ave, Johannes praeclare,
Qui baptizas dominum,
Orare pro me dignare
Deum patrem omnium,
Sordes meorum mundare
Ut dignetur criminum
Et electis sociare
Me post vitae terminum.

2. Ave, qui virginitate
Angelis es similis,
Nulla carnis foeditate
Maculatus fragilis,
Da, ut sim in castitate
Vitae semper stabilis
Et in omni sanctitate
Deo acceptabilis.

3. Ave, ardens sanctitatis
Lucerna et lucida,
Preco merae veritatis
Et doctrina fulgida,
Da ut meae vilitatis
Plangam mala foetida,
Et per viam caritatis
Curram mente avida.

4. Ave, o plus quam propheta,
Domine sanctissime,
Mihi assiste, athleta
Christi invictissime,
Ne me pungat ardor, veta,
Culpae iniquissimae,
Sed sit mens ad bonum laeta
Mea frequentissime.

5. Ave, qui vicisti mortem
Sub Herode impio,
Cum ad saltatricis sortem
Finitus es gladio;
Tyrannum inferni fortem
Tuo vincam brachio,
Sanctorumque me consortem
Fac in coeli gaudio.

Cod. Tegurin. (Clm. Monac. 19824) fol. 271 a. A. — Cod. SS. Udalrici et Afrae (Clm. Monac. 4423) fol. 137 a. B. — 1, 7 Et sanctis coadunare B.

14. De sancto Petro.

1. Ave, Petre o beate,
Princeps apostolice,
Columna inviolatae
Fidei catholicae,
Dulcis praedicator datae
Legis evangelicae,
Fac participem me gratae
Gratiae dominicae.

2. Ave, qui centurionem
Convertis Cornelium,
Stultam a me passionem
Pelle, fer auxilium
Mihi per orationem
Tuam, Dei filium
Placans, coeli mansionem
Da post hoc exsilium.

3. Ave, qui aegrotos sanas
Umbra tui corporis,
Cogitationes vanas
Mei fuga pectoris
Actionesque insanas
Virosi facinoris,
Virtutes mihi da sanas
Dono tui roboris.

4. Ave, qui Thabitam mortis
Suscitas de carcere,
Contra nefas ut sim fortis,
Pio confer munere,
Mortis festina de portis
Me cito eripere,
Da in paradisi hortis
Deo laudes promere.

5. Ave, qui mortis mucronem
Vicisti praepropere,
Spernens Caesarem Neronem
Sermone et opere,
Da, vim inferni draconem
Ut possim devincere,
Me tribus Judae leonem
Fac in coelis cernere.

Cod. Tegurin. (Clm. Monac. 19824) fol. 271 b. A. — Cod. SS. Udalrici et Afrae (Clm. Monac. 4423) fol. 135 a. B. — 2, 4 Pellere, fer B. — 3, 8 Dono tuo B.

15. De Sancto Paulo.

1. Ave, vas electionis,
Paule, doctor gentium,
Propelle abusionis
Omnis a me vitium,
Nullius confusionis
Turbet me flagitium,
Sed in me devotionis
Vivat desiderium.

2. Ave, qui pro Christo plura
Tulisti martyria,
Auferri a me procura
Sathanae incendia
Nefandaque carnis jura
Atque desideria,
In vita per te futura
Sim sine miseria.

3. Ave, qui mori cupisti,
Ut vivas feliciter,
Mortem pro vita dedisti,
Nam vivis perenniter,
Moriar ut mundo isti
Largire velociter,
Non ultra peccato tristi
Vivam ignobiliter.

4. Ave, meae robur spei,
O tutum refugium,
Ecce sic, ut timent rei,
Timeo supplicium,
Hostis ergo per te mei
Evadam opprobrium,
Mihi tuo, serve Dei,
Dulce sis praesidium.

5. Ave, possedisti thronum
Qui jam duodecimum,
Ad verum me deduc bonum,
Bonum felicissimum,
Da coeleste mihi donum,
Datum doni optimum,
Ut in coelis psallam tonum
Cum sanctis dulcissimum.

Cod. Tegurin. (Clm. Monac. 19 824) fol. 272 a. A. — Cod. SS. Udalrici et Afrae (Clm. Monac. 4423) fol. 135 a. B. — 3, 7 Non fehlt B. — 5, 6 Dator doni B.

16. Ad sanctum Andream.

1. Ave, o sancte Andrea,
Mea tu fiducia,
Crucifixum ab Aegea
Te laudat Achaia,
Assiste mihi, letea
Ut evadam otia,
Et flagret semper mens mea
Ad devota studia.

2. Ave, qui ex corde crucis
Optasti suspendium,
Filius ut fiam lucis,
Praebe adjutorium,
Vincam tua prece ducis
Tenebrarum gladium,
Tutus ero, si conducis
Me ad palmae bravium.

3. Ave, qui vadis festine
Crucis ad supplicia,
Para gratiae divinae
Mihi beneficia,
Stem valenter sine fine
In Christi militia,
Nulla fraudis sathaninae
Me laedat malitia.

4. Ave, crucis sine mora
Qui scandis patibulum,
In quo biduana hora
Docuisti populum,
Me duc ad salutis fora
Per myrrhae fasciculum,
Ut detur a Deo hora
Vitae mihi epulum.

5. Ave, qui crucis trophaeo
Jungeris coelestibus,
Peccatori mihi reo
Tuis adsis precibus,
Asta praesto fini meo
Cum supernis civibus,
Post mortem regnem cum Deo
Aeternis temporibus.

Cod. Tegurin. (Clm. Monac. 19824) fol. 272 a. A. — Cod. SS. Udalrici et Afrae (Clm. Monac. 4423) fol. 135 a. B. — 1, 5 Assiste mihi athleta B.

17. Ad sanctum Jacobum majorem.

1. Ave, qui major vocaris,
Jacobe apostole,
Te terrarum orbis, maris
Venerantur incolae,
Ut mihi miserearis,
Servo tuo, recole
Virtutisque salutaris
In me fructus excole.

2. Ave, sator verbi Dei
Per terras Hispaniae,
Te honorant jubilaei
Incolae Galatiae,
Tibi justi atque rei
Laudes dant laetitiae,
Miserere ergo mei,
O lampas ecclesiae.

3. Ave, salus animarum,
Flos divini germinis,
Vere sidus tu praeclarum
Inexhausti luminis,
Mearum velox culparum
Dele labem criminis,
Fluat mihi gratiarum
Per te vena fluminis.

4. Ave, gemma claritatis,
O fili tonitrui,
In te meae sanitatis
Spem totam deposui,
Me ex lacu vanitatis
Duc, in quo evanui,
Pro meis ora peccatis,
Quibus miser tabui.

5. Ave, speculum virtutum,
Mea spes et gloria,
Iter para mihi tutum
In Dei militia,
Te pro me in morte scutum
Da contra daemonia,
Virtute loca indutum
Me in coeli curia.

Cod. Tegurin. (Clm. Monac. 19824) fol. 272 b. A. — Cod. SS. Udalrici et Afrae (Clm. Monac. 4423) fol. 135 b. B. — 5, 7 Virtutum B.

18. Ad sanctum Johannem evangelistam.

1. Ave, sidus coelicum,
   Johannes sacrate,
   Lumen evangelicum
   Morum gravitate,
   Cor geris angelicum
   In virginitate,
   Spiritum paraclitum
   Da, nec spernar a te.

2. Ave, generatio
   Laudat redemptoris
   Te, mihi protectio
   Omnibus in horis
   Sis et relevatio
   A peccati loris,
   Mihi consolatio
   Sis intus et foris.

3. Ave, qui restituis
   Vitam Drusianae,
   Juvenemque imbuis,
   Mentis ut sit sanae;
   Factis frui strenuis
   Da nec vivam vane,
   Ne damner cum nocuis
   Poenis inhumane.

4. Ave, ad convivium
   Qui vocaris caeli,
   Meum prece vitium
   Deterge fideli,
   Largire initium
   Boni mihi zeli,
   Ne sim per flagitium
   Pejor infideli.

5. Ave, pudicitiae
   Gemma singularis,
   Qui a dono gratiae
   Gratia vocaris,
   Pro me regi gloriae,
   Precor, ut loquaris,
   Ut coelestis curiae
   Collocer in aris.

Cod. Tegurin. (Clm. Monac. 19824) fol. 273 a. A. — Cod. SS. Udalrici et Afrae (Clm. Monac. 4423) fol. 135 b. B. — 1, 8 Da, ne spernar B. — 2, 4 Sis omnibus B.

19. Ad sanctum Thomam.

1. Ave, Thoma Didyme,
   Lucerna Indorum,
   Conformans aptissime
   Christo mores horum,
   Eripe, dulcissime,
   Me reum reorum,
   Ne submergar pessime
   Lacu vitiorum.

2. Ave, cum incredulo
   Corde substitisti,
   Cordis mei oculo
   Visum reddidisti,
   Ora, ne jam poculo
   Mundi fruar tristi,
   Qui amoris osculo
   Perfrui novisti.

3. Ave, cedis dubio,
   Quando tangis Deum,
   Rogatu propitio
   Mihi placa eum,
   Pro vili flagitio
   Ne me prodat reum,
   Sed in coeli gaudio
   Locet jubilaeum.

4. Ave, vincens libere
   Accensam fornacem,
   Da in flamma miserae
   Carnis mihi pacem,
   Poenam praesta fugere
   Inferni minacem,
   Salutemque capere
   In coelis vivacem.

5. Ave, quia lancea
Saeva perforatus,
Corona nunc rosea
Gaudes coronatus,
Gaudeam siderea
In sede locatus,
Veste cultus nivea,
Christo sociatus.

Cod. Tegurin. (Clm. Monac. 19824) fol. 273 a. A. — Cod. SS. Udalrici et Afrae (Clm. Monac. 4423) fol. 136 a. B.

20. Ad sanctum Jacobum minorem.

1. Ave, Hierosolymae
Digne praesularis,
Jacobe sanctissime,
Qui minor vocaris,
Te collaudant animae,
Quas Deo lucraris,
Mihi, precor intime,
Ut miserearis.

2. Ave, mundi omnia
Conspernis gaudenter,
Precis tuae gratia
Adesto volenter
Mihi contra vitia,
Ut surgam recenter,
Nulla me ludibria
Laedant violenter.

3. Ave, fugans Zabulum
Factis caritatis,
Solve prece vinculum
Meae pravitatis,
Nequaquam sim stabulum
Ultra vanitatis,
Sed sim receptaculum
Omnis sanctitatis.

4. Ave, carnis gloriam
Frangens abstinenter,
Da ut abstinentiam
Prosequar frequenter,
Ne per castrimargiam
Consumar fallenter,
Ut non ignominiam
Sufferam nocenter.

5. Ave, qui martyrio
Te tulisti pronum,
Da sine fastidio
Vitae sanctae donum
Et sine supplicio
Omne mihi bonum,
Spreto mundi gaudio
Coeli scandam thronum.

Cod. Tegurin. (Clm. Monac. 19824) fol. 273 a. A. — Cod. SS. Udalrici et Afrae (Clm. Monac. 4423) fol. 136 B.

21. De sancto Philippo.

1. Ave, verbum praedicas,
Philippe, qui Dei,
Corpus tuum dedicas
Vitae sanctae spei,
Lucrum tibi vendicas
Dulcis requiei,
Dum cum Christo judicas,
Esto memor mei.

2. Ave, qui os diceris
Recte lampadarum,
Mei faeces sceleris
Et miseriarum
Terge, lumen ceteris
Dei dans viarum,
Vae mihi, si praeteris
Me, lux animarum.

3. Ave, qui melliflua
Voce doces gentem,
Collustras luciflua
Face quarum mentem,
Appetam ne fatua,
Adjuva me flentem,
Sed sequar ad ardua
Poli te scandentem.

4. Ave, qui in Syria
Es affixus cruci,
Tua per suffragia
Supernorum luci
Jungar, non per vitia
Inferorum duci
. . . .
. . . .

5. Ave, qui lapidibus
Exsultas necatus,
Jungeris coelestibus
Digne laureatus.
Tuis fiat precibus
Felix meus status,
Ut cum sanctis omnibus
Gratuler salvatus.

Cod. SS. Udalrici et Afrae (Clm. Monac. 4423) fol. 136 a. — 4, 1 in Stiria Hs.

22. Ad sanctum Bartholomaeum.

1. Ave, o Bartholomaee,
Felix lumen Indiae,
Aures praebe voci meae,
O doctor egregie,
Opem confer menti meae
Reae et nefariae,
Ne derideant leteae
Me inferni bestiae.

2. Ave, qui humilitate
Et sub veste nitida
Flores et exilitate,
Mente gaudes vivida,
Praesta, mens ne vilitate
Fiat mea livida,
Sed sit sub frugilitate
Et virens et florida.

3. Ave, cruci conclavatus
A viris malitiae,
Tua prece liberatus
A culpis nequitiae,
Christo jungar connodatus
Clavo poenitentiae,
Jam non laedat incolatus
Me mundi miseriae.

4. Ave, cum nudaris pelle,
Fulges patientia,
A me vetera propelle
Longius flagitia,
Et festine me compelle
Ad cuncta felicia,
De coelestis petrae melle
Me cibando satia.

5. Ave, capite truncatus,
Qui coelos ingrederis,
Stola vitae decoratus
Da, nam dare poteris,
Ut a pelle renovatus
Per te vitae veteris,
Tibi vivam sociatus
In pace, qua frueris.

Cod. Tegurin. (Clm. Monac. 19824) fol. 274 a. A. — Cod. SS. Udalrici et Afrae (Clm. Monac. 4423) fol. 136 b. B. — 2, 5 Praesta ne mens B. — 3, 4 A culpa B. — 3, 7 laedar B. — 4, 7 De coelesti petra B.

23. Ad sanctum Matthaeum.

1. Ave, beate Matthaee,
Lucerna fidelium,
Qui genti primum Judaeae
Scribis evangelium,
Audi vocem precis meae,
Mihi sis praesidium,
Turbae jungens jubileae
Me post hoc exsilium.

2. Ave, qui ex publicano
Vas es factus gratiae,
Me a cogitatu vano
Solve omnifarie,
Et ab actu me mundano
Trahe et lasciviae,
Serviam ut Christiano
More regi gloriae.

3. Ave, spargis verbum Dei
Qui in Aethiopia,
Cum sis virtus meae spei,
Corona et gloria,
Quaeso, memor esto mei
In mea miseria,
Ut vincam jure trophaei
Cuncta mundi noxia.

4. Ave, patent orci portae
Tuum ad imperium,
Quando suscitas a morte
Saeva regis filium,
Ut sim bona, da, sub sorte,
Ferens opis brachium
Et tuere me, ne forte
Trahar ad supplicia.

5. Ave, digne laurearis
Qui cruore proprio,
Et tibi vitam mercaris
Percussoris gladio,
A flammis salva amaris
Tuo me subsidio,
Ut vivam cum Dei caris
In coelesti solio.

Cod. Tegurin. (Clm. Monac. 19824) fol. 274 b. A. — Cod. SS. Udalrici et Afrae (Clm. Monac. 4423) fol. 136 b. B. — 5, 5 solvat amaris B.

24. Ad sanctum Simonem.

1. Ave, Simon venerande,
Flos obedientiae,
Qui viam vitae amandae
Doces verbo gratiae,
Super me sinum expande
Divinae clementiae,
Ne subsannent me nefandae
Infernales furiae.

2. Ave, qui ad nationes
Es profectus efferas,
Ut his consolationes
Verae vitae conferas,
Precor, ut confusiones
Mei cordis auferas,
Et ad coeli mansiones
Me post mortem deferas.

3. Ave, verbum salutare
Proponens Aegyptiis,
Multos abrenuntiare
Multis doces vitiis;
Cor meum jam fac cessare
A concupiscentiis,
Ut se possit adaptare
Divinis solatiis.

4. Ave, pangens duci pacem
Regis Babyloniae,
Auram averte fugacem
Mundanae laetitiae,
Hostem vincam contumacem,
Da, zelo justitiae,
Et in veritate vacem
Dei sapientiae.

5. Ave, quia absolutus
Carnis ab ergastulo
Ad coelos festinas tutus
Sine offendiculo,
Per te, precor, ut adjutus
Cum coelesti populo
Vivam virtute indutus
In futuro saeculo.

Cod. Tegurin. (Clm. Monac. 19824) fol. 275 a. A. — Cod. SS. Udalrici et Afrae (Clm. Monac. 4423) fol. 136 b. B. — 4, 3 sq. A me averte fugacem | Mundanae laetitiae | Spem et hostem pervicacem | divinae militiae | Hunc ut vincam contumacem | Da zelum justitiae. B.

25. Ad sanctum Thadaeum.

1. Ave, hujus saeculi,
Thadaee, lucerna,
Qui cor duri populi
Mollis ad serena,
Memor tui famuli
Mente sis paterna,
Mei cernant oculi
Gaudia aeterna.

2. Ave, vitam mortuo
Qui reddis decenter,
Precatu continuo
Me juva volenter,
Ut ab actu fatuo
Resurgam recenter,
Et non cadam denuo
Ad malum nocenter.

3. Ave, qui operibus
Te piis das gratum,
Tuis sanans precibus
Lepra vulneratum,
Sana facinoribus
Dire me gravatum,
Et a culpis omnibus
Redde liberatum.

4. Ave, qui praepropere
Ad astra festinas,
Mentis meae miserae
Repara ruinas,
Coeli mihi mittere
Stude medicinas,
Digne queam promere
Laudes ut divinas.

5. Ave, qui martyrium
Sustines prudenter,
Hinc coeli palatium
Subintras potenter,
Tuum mihi brachium
Succurrat valenter,
Ut ascendam solium
Coelorum gaudenter.

Cod. Tegurin. (Clm. Monac. 19824) fol. 275 a. A. — Cod. SS. Udalrici et Afrae (Clm. Monac. 4423) fol. 137 a. B. — 4, 8 Laudes et divinas B.

26. Ad sanctum Matthiam.

1. Ave, stirpis nobilis
Sancte o Matthia,
Pro Juda laudabilis
Surgis sorte pia,
Prece da ut stabilis
Sim in vitae via,
Et mihi placabilis
Vera sit sophia.

2. Ave, sacra semina
Spargens in Judaea,
Deterge peccamina
Apud Deum mea,
Fugiant temptamina
Per Christi trophaea,
Mea mens ad carmina
Surgat jubilaea.

3. Ave, qui gratifica
Caecos sospitate
Curans a tabifica
Sanas caecitate,
Succurrens mirifica
Tua pietate
Ab omni salvifica
Me iniquitate.

4. Ave, vitam mortuis
Ter denis modesta
Qui virtute tribuis,
Me duc ad honesta,
Non mala cum fatuis
Subeam funesta,
Cum sanctis praecipuis
Dei agam festa.

5. Ave, morti subderis
Quando transiturae,
Christo statim jungeris
Conregnans secure,
Tibi sic ut poteris
Jungere sit curae
Me vitae, qua frueris,
Semper permansurae.

Cod. Tegurin. (Clm. Monac. 19824) fol. 275 b. A. — Cod. SS. Udalrici et Afrae (Clm. Monac. 4423) fol. 137 a. B. — 3, 1 gratificas B. — 3, 4 Sanans B. — 4, 2 Pluribus B. — 5, 5 sic poteris A.

27. Ad sanctum Stephanum.

1. Ave, qui verbo et vita
Flores, Stephane levita,
Martyr primus legis novae,
Pia me virtute fove.

2. Ave, qui vincis Judaeos,
Hostes per te vincam meos,
Carnem saevam, stultum mundum
Atque Sathanam immundum.

3. Ave, qui Christum vidisti,
Cum ad coelum respexisti;
Christum in coelis videre
Da mihi et congaudere.

4. Ave, qui oras pro hoste,
Ad tale me trahe post te,
Dulci semper fruar pace
Cum stulto et contumace.

5. Ave, saxis qui finiris,
A culpae me solve diris
Et deduc post vitae mortem
Tecum ad coelestem sortem.

Cod. Tegurin. (Clm. Monac. 19824) fol. 276 b. A. — Cod. SS. Udalrici et Afrae (Clm. Monac. 4423) fol. 137 b. B. — 1, 4 Pia fehlt B.

28. Ad sanctum Laurentium.

1. Ave, Laurenti beate,
Assabaris dum in crate
Tyranno sic insultasti,
Dicens: Ede, quod assasti.

2. Ave, qui assatus gaudes,
Dignas agens Deo laudes,
Pro me funde preces ei,
Ut misereatur mei.

3. Ave, qui pro poenis ignis
Praemiis ditaris dignis,
A me peccati habenas
Infernique fuga poenas.

4. Ave, qui turbae egenae
Das Christi thesauros plene,
Peccatorem me egenum
Gratia Dei fac plenum.

5. Ave, qui vincis in igne,
Sequi te da mihi digne
Ad sanctorum claritatem
In coelestem civitatem.

Cod. Tegurin. (Clm. Monac. 19824) fol. 276 b. A. — Cod. SS. Udalrici et Afrae (Clm. Monac. 4423) fol. 137 b. B. — Cod. Lunaelac. (Palat. Vindob. 4087) saec. 15. C.
2, 3 fundas B. — 3, 3 A peccati me C. — 5, 3 Ad sanctam claritatem C.

29. Ad sanctum Achatium.

1. Ave, miles Christi fortis,
Achati sanctissime,
Pugil venerandae sortis
Stirpisque clarissimae;
Decem milium cohortis
O dux invictissime,
Qui vicerunt tecum mortis
Poenam jucundissime.

2. Ave, o virtus invicta
Et spes mea vivida,
Tuis precibus delicta
Mea dele livida,
Mea mens Deo non ficta
Recta sit et pavida,
Et libido a me victa
Jam abscedat lurida.

3\. Ave, martyr pretiose,
Forma patientiae,
Triumphavit gloriose
In te princeps gloriae,
Da, ut obstem nebulosae
Demonum nequitiae,
Jesu Christi gaudiosae
Conjungar militiae.

4\. Ave, tot candidatorum
Martyrum vexillifer,
Qui virtutum atque morum
Cunctis es odorifer,
Tu meorum peccatorum
Veniae sis signifer,
Et procul mihi malorum
Sit exactor letifer.

5\. Ave, qui cum delicato
Tuo contubernio
Gaudens in coelesti prato
Frueris convivio,
Interventu junge grato
Tali me solatio,
Ut conviva cum beato
Regnem Dei filio.

Cod. Tegurin. (Clm. Monac. 19824) fol. 276 a. A. — Cod. Tegurin. (Clm. Monac. 20124) saec. 15 B. — Cod. SS. Udalrici et Afrae (Clm. Monac. 4423) fol. 138 b. C.

30. Ad sanctum Gregorium.

1\. Ave, gemma praesulum,
Gregori beate,
Exemplar et speculum
Vitae illibatae,
Cordis mei vasculum
Reple castitate,
Ne per carnis vinculum
Liger voluptate.

2\. Ave, coeli fistula,
O doctor Anglorum,
Caritatis facula,
Decens norma morum,
Ne me necet macula
Criminum meorum,
Placa per oracula
Principem polorum.

3\. Ave, sancti spiritus
Organum jucundum,
Verbo tibi coelitus
Dato ditas mundum,
Rogo te medullitus,
Ut me infecundum
Deo reddas penitus
A peccatis mundum.

4\. Ave, summe pontifex,
Qui Dei servorum
Servus es et opifex
Operum piorum,
Non me mille-artifex
Fraudet, dux malorum,
Sed ut sim virtutifex
In coetu justorum.

5\. Ave, fulgens saeculo
Stella matutina,
Omni datus populo
Hora vespertina,
Levans me de stabulo
Et culpae sentina,
Coeli habitaculo
Angelis conbina.

Cod. Tegurin. (Clm. Monac. 19824) fol. 325 a. A. — Cod. Tegurin. (Clm. Monac. 20001) anni 1476 fol. 262 a. B.

31. Ad sanctum Augustinum.

1\. Ave apostolice,
O vir Augustine,
Succurrens catholicae
Fidei ruinae,
Fraudi diabolicae
Non me subdi sine,
Sed jungar angelicae
Vitae sine fine.

2. Ave, evangelicam
Praedicans doctrinam,
Per ipsam angelicam
Restaurans ruinam,
Ergo mihi coelicam
Confer medicinam,
Intrem diabolicam
Ne quando doctrinam.

3. Ave, Hipponensium
Qui antistes factus,
Es pontificalium
Jura digne nactus,
Ad nihil per vitium,
Qui sum heu redactus,
Duc ad vitae bravium
Me per pios actus.

4. Ave, fulgens lilium
Vitae sanctitate,
Exemplar humilium
Dulci paupertate,
Praebe patrocinium
Ne disjungar a te,
Sed te sequar praevium
Morum gravitate.

5. Ave, qui feliciter
Volas ad superna,
Me colat memoriter
Tua mens paterna,
Tuere perenniter,
Ne petam inferna,
Consequar sed dulciter
Gaudia aeterna.

Cod. Tegurin. (Clm. Monac. 19824) fol. 325 b. A. — Cod. Tegurin. (Clm. Monac. 20001) anni 1476 fol. 262 b. B.

32. Ad sanctum Martinum.

1. Ave, Dei pontifex
Et virtutum artifex,
Martine beate,
Genitrix Pannonia
Tua te, Italia
Nutrix laudant grate.
Manus tuas commoda
Ad meae incommoda
Mentis sceleratae,
Sana me interius,
Exorna exterius
Morum gravitate.

2. Ave, qui cooperis
Nuditatem pauperis
Chlamide partita,
Tua per suffragia
Nulla per contraria
Vincar in hac vita;
Mea mens per misera
Non laedatur, prospera,
Virtute vestita,
Tuis sic auxiliis
Atque beneficiis
Spe fruar cupita.

3. Ave, spernens saeculum,
Militumque cingulum,
Gaudia stultorum,
Ad baptismi lavacra
Volas et simulacra
Dejicis deorum;
Da mihi, ut omnia
Mundi spernam gaudia
Cum melle eorum,
Et me fac proficere
In virtutum munere
More beatorum.

4. Ave, qui restituis
Tribus vitam mortuis
Tua prece pura,
Animae restitue
Meae sensum mortuae
Medela secura;
Post odorem currere
Tuum fac et capere
Me regna mansura,
Nullum me illicitum
Trahat vel prohibitum
Ad mala futura.

5. Ave, cuncta saecula
Per multa miracula
Qui illustras late,
Et sic intras gaudia
Jucunde coelestia,
Plenus sanctitate;

Me sequi velociter
Te fac et feliciter,
Non dijungar a te
Junctus sanctis omnibus
Vivam in coelestibus
Cum jucunditate.

Cod. Tegurin. (Clm. Monac. 19824) fol. 277 b. A. — Cod. SS. Udalrici et Afrae (Clm. Monac. 4423) fol. 137 b. B. — Cod. Lunaelac. (Palat. Vindob. 4087) saec. 15. fol. 250 a. C. — 4, 8 Tuum fac me A. — 4, 9 Regna permansura A. — 4, 12 malam futuram A. — 5, 7 feliciter B. — 5, 8 velociter B.

33. Ad sanctum Benedictum.

1. Ave, pastor et patrone,
Monachorum gloria,
Benedicte, pater bone,
Omni florens gratia,
Clipeum te pro me pone
Cuncta contra vitia,
Mihi adstans in agone,
Per te vincam omnia.

2. Ave, qui fallentis mundi
Conculcasti dulcia,
Non me mundi furibundi
Superet malitia,
Nec permittas me confundi
Sathanae versutia,
Sed ut fiam cordis mundi,
Precum da instantia.

3. Ave, carnis blandimenta
Qui vicisti noxia,
Hostis praesta temptamenta
Vincere me spurcia,
Tuae jam mihi praesenta
Virtutis auxilia,
Ut per tua fulcimenta
Vigeam in latria.

4. Ave, quia boni moris
In te ridet copia,
Vitae mihi purioris
Offer beneficia,
Fugere da cunctis horis
Omnis culpae devia,
Praesta vas ut sim honoris
In coelesti patria.

5. Ave, quia vanitatis
Contempsisti otia,
Per te virtus pietatis
Mihi fiat socia,
Duc de faece foeditatis
Ad vitae negotia,
Tua prece cum beatis
Me Christo consocia.

Cod. Tegurin. (Clm. Monac. 19824) fol. 276 b. A. — Cod. SS. Udalrici et Afrae (Clm. Monac. 4423) fol. 138 a. B. — Cod. Lunaelac. (Palat. Vindob. 4087) saec. 15 C. — 1, 4 floris C. — 3, 3 Carnis viva temptamenta C. — 3, 4 spuria B. — 3, 8 in latera C. — 4, 1 bono moris C.

34. Ad sanctum Bernhardum.

1. Ave, pater monachorum,
Speculum et regula,
Virtutum vas et honorum,
Omni carens macula,
O Bernharde, decus morum
Qui ardes ut facula,
Te juvante peccatorum
Non me stringant vincula.

2. Ave, o pater beate,
Mea spes et brachium,
Dulcis et desiderate,
Corona et gaudium,
Passionis in me natae
Exstinguens incendium,
Benedictionis gratae
Stilla stillicidium.

3. Ave, qui illecebrosa
   Horruisti crimina,
Ergo coeli gaudiosa
   Conscendisti culmina,
Fac, ut carnis vitiosa
   Superem certamina,
Mea mens sit virtuosa
   Tua per precamina.

4. Ave, sidus ut solare
   Qui fulges prae ceteris,
Meum veni expugnare
   Cor a sorde sceleris,
Et in bonum commutare
   Mores vitae veteris,
Vitaeque participare
   Concede qua frueris.

5. Ave, qui jam jucundaris
   Cum sanctorum millibus,
Subveni, ne mundi maris
   Obruar in fluctibus,
Et ne conculcar amaris
   Inferni doloribus,
Sed conjunge me praeclaris
   Angelorum coetibus.

Cod. Tegurin. (Clm. Monac. 19824) fol. 277 a. A. — Cod. SS. Udalrici et Afrae (Clm. Monac. 4423) fol. 138 b. B. — 5, 5 concludar B.

35. Ad sanctum Nicolaum.

1. Ave, admirabilis
Myraeae o humilis
   Praesul civitatis,
Nicolae, Patera
Genuit te libera
   Multae honestatis;
Dejecta infantia
Proficis in gratia
   Magnae sanctitatis,
Ergo sanctis meritis
Tuis de praeteritis
   Me solve peccatis.

2. Ave, qui puellulis
Tribus, ne prostibulis
   Dentur, subvenisti;
Tres solvis de carcere,
Ducens studes solvere
   Tres de morte tristi;
Hinc me duc de crimine
Et de consuetudine
   Mala dono Christi,
Ut mea possessio
Christus sit et portio,
   Da, quem possedisti.

3. Ave, te vocantibus
Et periclitantibus
   Qui ades volenter,
Tua ne provincia
Pereat inedia
   Panem das prudenter;
A peccati vinculis
Cunctisque periculis
   Salva me recenter,
Non Sathan me terreat,
Neque malum sorbeat
   Ultra violenter.

4. Ave, tu qui fatuas
Zelo Dei statuas
   Frangis idolorum,
Mortuum resuscitas
Et in fundo visitas
   Mersum fluviorum;
Cordis mei frivola
Tuorum vi idola
   Frange meritorum,
Me in bono robora,
Et a fraude libera
   Adversariorum.

5. Ave, nam de tumulo
Tuo fluunt sedulo
   Olei liquores,
Sanantes hydropicos
Atque epilepticos
   Cunctosque dolores;
Sana ergo omnia
Mentis meae vitia
   Et carnis languores,
Vana mundi spernere
Da et coeli carpere
   Fructus gratiores.

Cod. Tegurin. (Clm. Monac. 19824) fol. 278 a. A. — Cod. SS. Udalrici et Afrae (Clm. Monac. 4423) fol. 138 a. B. — 2, 12 Da quem jam vicisti B. — 4, 8 Vi tuorum B. — 4, 10 sqq. Me de culpa suscita | Et in lacu visita | Malorum meorum B. — 5, 9 carnis liquores B.

36. De sancta Agatha.

1. Agatha, Siciliae
Ave o patrona,
Multiformis gratiae
Rident in te bona,
Accurris miseriae
Paganorum prona,
Qui misericordiae
Tuae laudant dona.

2. Ave, o egregia
Virgo sponsa Christi,
Tu pro cujus gloria
Sanguinem fudisti,
Cum mundi fallacia
Sathanam vicisti,
Ingredi coelestia
Regna meruisti.

3. Ave, vallis lilium,
Siculorum stella,
Virtutis hospitium
Et honoris cella,
Pro me Dei filium,
Precor, interpella,
Elonget ut vitium
A me et flagella.

4. Ave, pro peccamine
Meo, precor, ora
Tuoque precamine
Veniam implora,
Mecum in examine
Sis in necis hora.
Pio sub velamine
Mortis rumpe lora.

5. Ave, surge, filia
Sion generosa,
Non ad desideria
Mea sis morosa,
Sed ab hac miseria
Mundi turbinosa
Me ad coeli gaudia
Duc, o gloriosa.

Cod. Tegurin. (Clm. Monac. 19824) fol. 281 a. A. — Cod. SS. Udalrici et Afrae (Clm. Monac. 4423) fol. 139 b. B. — 1, 5 Occurris B. — 4, 3 Tuorumque B. — 5, 8 o gaudios a. B.

37. Ad sanctam Agnetem.

1. Ave, Agnes, natu clara,
Vultu decens, actu gnara,
Audi me ad te clamantem
Et exaudi suspirantem.

2. Ave felix et beata
Agnes, Christo consecrata,
Aurem ad me huc inclina,
Tolle moras et festina.

3. Ave, Agnes, tota munda,
Me totum immundum munda,
Vulnus mentis meae sana,
Fuga cuncta a me vana.

4. Ave, sponsa Deo digna,
Martyr dulcis et benigna,
Solve ad finalem punctum,
Regnans in me, malum cunctum.

5. Ave, Agnes, flos vernalis,
Lava me a cunctis malis,
Transfer impolluto calle
Me ex mundi hujus valle.

6. Ave, innocens columba,
Me duc ex peccati tumba,
Mihi confer cor contritum,
Omni bono redimitum.

7. Ave, o bellatrix fortis,
Salva me de portis mortis,
Aufer a me pravos motus,
Per te mundus fiam totus.

8. Ave, Agnes, lux novella,
Fulgens cordis mei stella,
Me reforma plene Deo,
Dulci redemptori meo.

9. Ave, Agnes, tua dextra
Sana me intus et extra,
Tua me tutela fove,
Et sic ad virtutes move.

10. Ave, Agnes, virgo casta,
Hora mortis mihi asta,
Ne quidquam mihi molesti
Irrogent hostes funesti.

11. Ave, Agnes, vas virtutum,
Contra Sathan te da scutum,
Tuta me ab orci valva,
A secunda morte salva.

12. Ave, Agnes, meum lumen,
Duc ad coeli me cacumen,
Ubi per tuum precamen
Deum semper laudem. Amen.

Cod. Tegurin. (Clm. Monac. 19824) fol. 278 b. — Obschon die Form dieses Liedes von den übrigen abweicht, verrät sich der Auctor doch hinreichend, namentlich 11, 2 te da scutum.

38. Ad eandem.

1. Gaude, sponsa Christi, Agna,
Quae mundi transisti stagna
Dulci cum constantia;
Gaude, quod cum nudabaris,
Crine magis tegebaris
Quam amictus gloria.

2. Gaude, quod in lupanari
Te non permisit foedari
Angeli custodia;
Gaude, per te suscitatur
Tuus sponsus, qui necatur,
Sathanae nequitia.

3. Gaude, quod flammam urentem
Vicisti, te non nocentem,
Salvatoris gratia;
Gaude, quod transgutturata
Et cruore laureata,
Mercaris coelestia.

4. Gaude, quod perdendo mortem,
Invenisti vitae sortem
Felici victoria;
Gaude Christo sociata,
Duc nostra delens peccata
Nos ad coeli gaudia.

Cod. Tegurin. (Clm. Monac. 19824) fol. 278 b. A. — Cod. SS. Udalrici et Afrae (Clm. Monac. 4423) fol. 139 b. B. — Cod. Lunaelac. (Palat. Vindob. 4087) fol. 260 b. C.

39. Ad sanctam Caeciliam.

1. Ave, o Caecilia,
Tota speciosa,
Candens ut si lilia
Juncta sint cum rosa,
Contemnis sublimia
Et imperiosa,
Eligis humilia
Magis gratiosa.

2. Ave, quae ab impiis
Nimis aversaris,
Nam obscoenis nuptiis
Tu non delectaris,
Sed in piis studiis
Tota conversaris,
Hinc coeli deliciis
Digne satiaris.

3. Ave, decens viola,
Flos humilitatis,
In me nunquam viola
Fidem caritatis,
Dele facta frivola
Meae pravitatis,
Ne damnatae incola
Fiam civitatis.

4. Ave, sponsa sedula
Christi redemptoris,
Tua prece jacula
Vincam temptatoris,
Non me fuscet macula
Ultra pravi moris,
Succende me facula
Divini amoris.

5. Ave, in hoc saeculo,
Rosa sine spina,
In mortis articulo
Accurre festina,
Mihi tuo famulo
Assistens vicina,
Et in Jesu lectulo
Me tecum inclina.

Cod. Tegurin. (Clm. Monac. 19824) fol. 280 b. A. — Cod. SS. Udalrici et Afrae (Clm. Monac. 4423) fol. 141 a. B. — 4, 2 Almi redemptoris.

40. Ad sanctam Christinam.

1. Ave, Sion filia,
Sacra o Christina,
Orta de Barbaria
Ut rosa de spina,
Spreta idolatria
De mundi sentina
Surgis, horres omnia,
Volas ad divina.

2. Ave, me fac vincere,
Quae tu superasti,
Fluxum carnis temerae,
Quem tu exsiccasti,
Mundum da contemnere,
Quem tu conculcasti,
Sathanam confundere,
Da, quem exsufflasti.

3. Ave, meos corrige
Sensus, o sacrata,
Ad Deum me dirige,
O desiderata,
Ad virtutes erige
Tua prece grata,
Cum salute porrige
Gaudia beata.

4. Ave virgo, propere
Veni, o decora,
Veni, veni prospere,
Veni sine mora,
Veni, et a scelere
Ut absolvar, ora,
Custodi summopere
Me in mortis hora.

5. Ave, infernalia
Mala me vitare
Et tormenta alia
Juva declinare,
Ad coelorum gaudia
Statim evolare
Me fac et in gloria
Cum Christo regnare.

Cod. Tegurin. (Clm. Monac. 19824) fol. 280 a.

41. Ad sanctam Cunigundem.

1. Ave, virgo regia,
Dulcis sponsa Christi,
Cunigundis, vitia
Quae gaudens vicisti,
Tu delectabilia
Mundi abjecisti,
Cum dulci fiducia
Christum induisti.

2. Ave, Sion filia,
Te Christus salvavit
Carnis ab infamia,
Qua te maculavit
Daemonis nequitia,
Sed eum prostravit
Tua innocentia
Atque superavit.

3. Ave, candens lilium,
O dulcis regina,
Honoris triclinium,
Rosa sine spina,
Mihi in subsidium
Gaudenter festina,
Et a malignantium
Custodi ruina.

4. Ave, virgo, dulcior
Quae es favo mellis
Cordi meo, clarior
Universis stellis,
Tu mihi es gratior
Prae sanctis puellis,
Salva me, nam morior
Mundi in procellis.

5. Ave, gaudes titulo
Quae virginitatis,
Intuere oculo
Me nunc pietatis,
Solvar adminiculo
Tuo a peccatis,
Victo mortis vinculo
Conregnem beatis.

Cod. Tegurin. (Clm. Monac. 19824) fol. 281 b.

42. Ad sanctam Katharinam.

1. Ave, o eximia
Virgo Katharina,
Exorta de Graecia,
Martyr et regina,
De tua praesentia
Mons exsultat Sina,
In omni angustia
Mihi sis vicina.

2. Ave, quae Maxentium
Caesarem sprevisti,
Et ad Christum gentium
Rhetores duxisti,
Rotarum supplicium
Prece confregisti,
Jucunda per gladium
Coelos introisti.

3. Ave, quae in gloria
Locum tenes gratum,
Vide in miseria
Me et culpa natum,
Currentem per devia
Adhuc per peccatum
Spernentem felicia,
Fac fine beatum.

4. Ave, virgo propera
Mihi in solamen,
Exsurgam ad prospera
Tuum per levamen,
Da, ut spernam scelera,
Mihi respiramen,
Scandam super sidera
Tuum per ducamen.

5. Ave, mea gloria,
Ave, vas virtutum,
In mortis angustia
Te fer mihi scutum,
Me fac a fallacia
Sathanae solutum,
Praebe ad coelestia
Iter mihi tutum.

Cod. Tegurin. (Clm. Monac. 19824) fol. 279 b. A. — Cod. SS. Udalrici et Afrae (Clm. Monac. 4423) fol. 139 b. B. — Cod. Tegurin. (Clm. Monac. 20021) anni 1470 fol. 342 b. C. — 2, 3 rhetores | Gentium B. — 3, 4 Me in culpa — 3, 7 Nam sperno felicia et finem beatum B. — 5, 4 Te fehlt B. — 5, 7 Da in coeli curia | Me cum Christo tutum B.

43. Ad sanctam Luciam.

1. Ave, virgo nobilis
O Syracusana,
Lucia immobilis,
Quae stas fide sana,
Praesidis ignobilis
Dicta spernis vana,
Vulnus poenae labilis
Mente suffers plana.

2. Ave, ecce nimium
Gravor sub peccato,
Opis praebe brachium
Mihi desolato,
Contra omne vitium
Me nunc confortato,
Placa regem omnium
Interventu grato.

3. Ave, de mortalibus
Me solve peccatis,
Et de venialibus
Saepe iteratis,
Per te primis motibus
In me temperatis
Sic, ut sim in actibus
Dehinc pietatis.

4. Ave, me hic vivere
Da sine querela,
Modum quo proficere
Valeam, revela,
Viam vitae pandere
Dignanter anhela,
Nam vult post te currere
Mea mens anhela.

5. Ave, de virtutibus
Ad montem virtutum,
Me duc ab obstantibus
Iter para tutum,
Cunctis impugnantibus
Me te offer scutum,
Junge me coelestibus
Gloria indutum.

Cod. Tegurin. (Clm. Monac. 19824) fol. 280 a.

44. De sancta Margaretha.

1. Ave, o ingenua,
Dulcis Margaretha,
Vana et felliflua
Mundi transis freta,
Sathanae tu cornua
Calcas inquieta,
Pro me flecte genua
Deo mente laeta.

2. Ave, in me tabuit
Lumen rationis,
Heu et fructus marcuit
Bonae actionis,
Torpor me absorbuit
Indurationis,
Proh pudor, praevaluit
Faex confusionis.

3. Ave, jam confugio
Ad te cum pavore,
Ut sim sub refugio
Tuo tutiore.
Namque culpae vitio
Pro sordidiore
Scio, Dei filio
Me ingratum fore.

4. Ave, aures precibus
Imple salvatoris,
Pro cunctis reatibus
Mei peccatoris,
Ut solvar ab actibus
Vitae vilioris,
Ne involvar ignibus
Aeterni furoris.

5. Ave, tua gratia
Gaudeam sanatus,
Ab omni miseria
Culpae serenatus
Sim in conscientia,
In Christo fundatus,
Conregnem in gloria
Ipsi sociatus.

Cod. Tegurin. (Clm. Monac. 19824) fol. 281 a. A. — Cod. SS. Udalrici et Afrae (Clm. Monac. 4423) fol. 140 a. B. — Cod. Lunaelac. (Palat. Vindob. 4087) fol. 259 a. C. — 2, 3 Et fructus heu B.

45. Ad sanctam Ursulam.

1. Ave, virgo Ursula,
Generis regalis,
Non te carnis macula
Fuscat aliqualis,
In te tabernacula
Princeps illocalis
Fixit, praebens oscula
Sponsi spiritalis.

2. Ave, primiceria
Victoriosarum,
Te undena milia
Ornant puellarum,
Tibi per martyria
Tot quidem sanctarum
Frequentantur gloria
Per orbem terrarum.

3. Ave, mundi dulcia
Quae aspernabaris,
Juste tympanistria
Agni nuncuparis,
Christo multa milia
Martyrum lucraris,
Cum quibus in curia
Coeli gloriaris.

4. Ave, ecce sceleris
Me laedit ligamen,
Cujus quoque ponderis
Opprimit gravamen,
Praecurre prae ceteris
Ad meum juvamen,
Contra tela veteris
Hostis sis tutamen.

5. Ave, his temporibus
Quae surgis ut stella,
Occidentis partibus
Patrona novella,
Tuis piis precibus
Mortis fuga fella,
Me junge coelestibus,
O dulcis puella.

Cod. Tegurin. (Clm. Monac. 19824) fol. 281 b. A. — Cod. SS. Udalrici et Afrae (Clm. Monac. 4423) fol. 141 b. B.

46. Ad sanctam Mariam Magdalenam.

1. Ave, clari generis
Dulcis Magdalena,
Universi sceleris
Quae fuisti plena,
Illustravit sideris
Te coelestis vena,
Fructum vitae foederis
Degustas amoena.

2. Ave, quae convivia
Felix introisti,
Ubi Jesum copia
Balsami unxisti,
Pedes abundantia
Lacrymae lavisti,
Quos crinis decentia
Osculans tersisti.

3. Ave, te clementiae
Dei mundat norma,
Quae es poenitentiae
Speculum et forma,
Me obedientiae
Divinae reforma
Et benevolentiae
Ipsius conforma.

4. Ave, quae jam pabulo
Vitae regionis
Frueris, a poculo
Me nunc Babylonis
Salva et a vinculo
Educ Pharaonis,
Ne plectar venabulo
Dirae ultionis.

5. Ave, o discipula
Christi redemptoris,
Funda propugnacula
Boni in me moris,
Et ad fontem stimula
Me Dei amoris,
Ut vivam per saecula
In regno decoris.

Cod. Tegurin. (Clm. Monac. 19824) fol. 279 a. A. — Cod. SS. Udalrici et Afrae (Clm. Monac. 4423) fol. 139 a. B. — 1, 8 Degusta B.

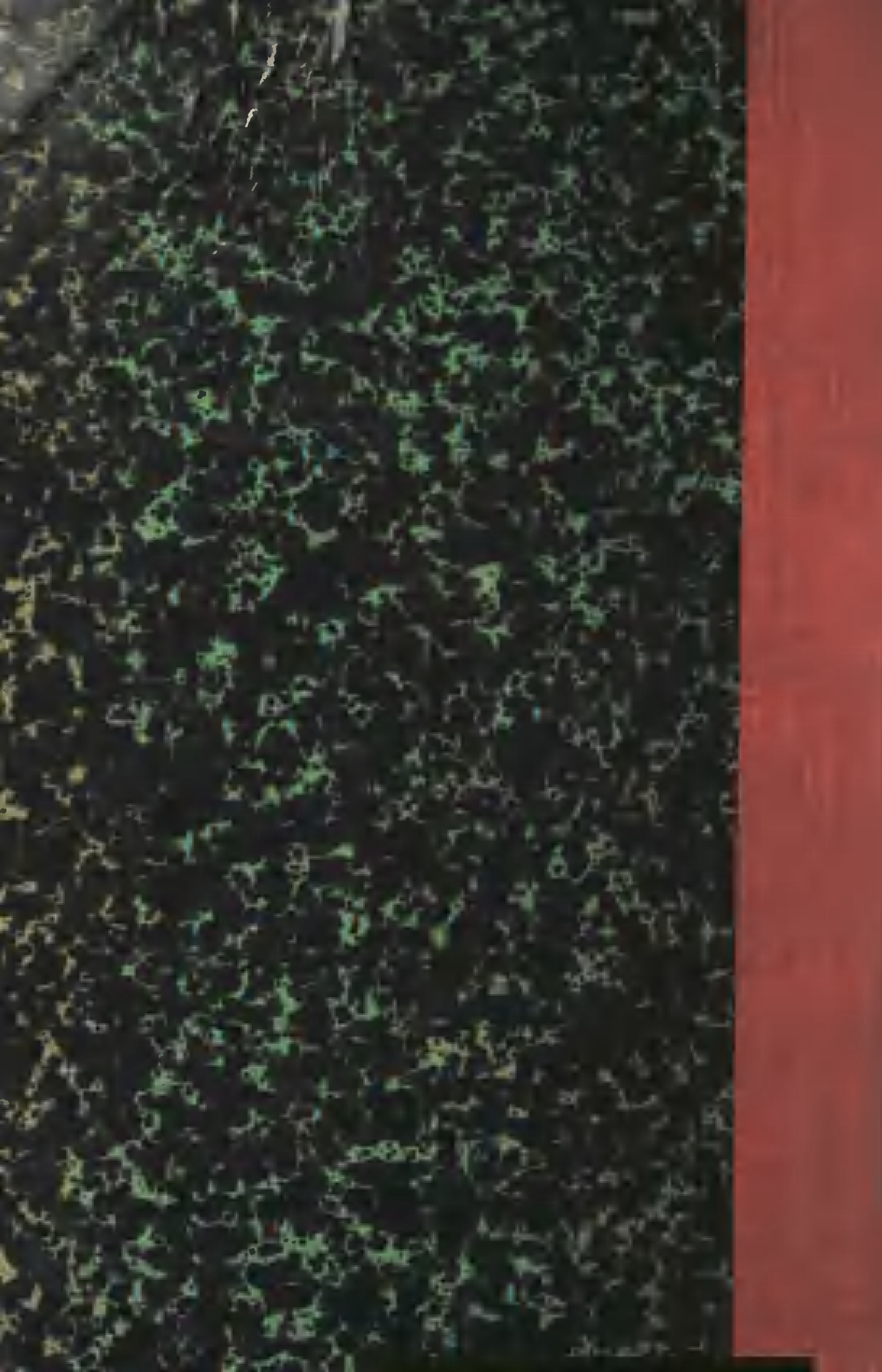
Druckfehler.

S. 7 Zeile 1 v. u. lies: Hiezu verfaſste im Auftrage, statt: verfaſste er im Auftrage.

Inhalts-Verzeichnis.

Pierer'sche Hofbuchdruckerei. Stephan Geibel & Co. in Altenburg.

GretagMacbeth™ ColorChecker Color Rendition Chart